॥ ನಮೋ ತಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಅರಹತೋ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಸ್ಸ॥

ವಿನಯಪಿಟಕೇ

ಪರಿವಾರ-ಅಟ್ಠಕಥಾ

ಸೋಳಸಮಹಾವಾರೋ

ಪಞ್ಞತ್ತಿವಾರವಣ್ಣನಾ

ವಿಸುದ್ಧಪರಿವಾರಸ್ಸ , ಪರಿವಾರೋತಿ ಸಾಸನೇ।
ಧಮ್ಮಕ್ಖನ್ಧಸರೀರಸ್ಸ, ಖನ್ಧಕಾನಂ ಅನನ್ತರಾ॥

ಸಙ್ಗಹಂ ಯೋ ಸಮಾರುಳ್ಹೋ, ತಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಾಗತಂ ನಯಂ।
ಹಿತ್ವಾ ದಾನಿ ಕರಿಸ್ಸಾಮಿ, ಅನುತ್ತಾನತ್ಥವಣ್ಣನಂ॥

೧. ತತ್ಥ **ಯಂ ತೇನ ಭಗವತಾ…ಪೇ॰… ಪಞ್ಞತ್ತ**ನ್ತಿ ಆದಿನಯಪ್ಪವತ್ತಾಯ ತಾವ ಪುಚ್ಛಾಯ ಅಯಂ ಸಙ್ಖೇಪತ್ಥೋ - ಯೋ ಸೋ ಭಗವಾ ಸಾಸನಸ್ಸ ಚಿರಟ್ಠಿತಿಕತ್ಥಂ ಧಮ್ಮಸೇನಾಪತಿನಾ ಸದ್ಧಮ್ಮಗಾರವಬಹುಮಾನವೇಗಸಮುಸ್ಸಿತಂ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಸಿರಸ್ಮಿಂ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಯಾಚಿತೋ ದಸ ಅತ್ಥವಸೇ ಪಟಿಚ್ಚ ವಿನಯಪಞ್ಞತ್ತಿಂ ಪಞ್ಞಪೇಸಿ, ತೇನ ಭಗವತಾ ತಸ್ಸ ತಸ್ಸ ಸಿಕ್ಖಾಪದಸ್ಸ ಪಞ್ಞತ್ತಿಕಾಲಂ ಜಾನತಾ, ತಸ್ಸಾ ತಸ್ಸಾ ಸಿಕ್ಖಾಪದಪಞ್ಞತ್ತಿಯಾ ದಸ ಅತ್ಥವಸೇ ಪಸ್ಸತಾ; ಅಪಿಚ ಪುಬ್ಬೇನಿವಾಸಾದೀಹಿ ಜಾನತಾ, ದಿಬ್ಬೇನ ಚಕ್ಖುನಾ ಪಸ್ಸತಾ, ತೀಹಿ ವಿಜ್ಜಾಹಿ ಛಹಿ ವಾ ಪನ ಅಭಿಞ್ಞಾಹಿ ಜಾನತಾ, ಸಬ್ಬತ್ಥ ಅಪ್ಪಟಿಹತೇನ ಸಮನ್ತಚಕ್ಖುನಾ ಪಸ್ಸತಾ, ಸಬ್ಬಧಮ್ಮಜಾನನಸಮತ್ಥಾಯ ಪಞ್ಞಾಯ ಜಾನತಾ, ಸಬ್ಬಸತ್ತಾನಂ ಚಕ್ಖುವಿಸಯಾತೀತಾನಿ ತಿರೋಕುಟ್ಟಾದಿಗತಾನಿ ಚಾಪಿ ರೂಪಾನಿ ಅತಿವಿಸುದ್ಧೇನ ಮಂಸಚಕ್ಖುನಾ ಚ ಪಸ್ಸತಾ, ಅತ್ತಹಿತಸಾಧಿಕಾಯ ಸಮಾಧಿಪದಟ್ಠಾನಾಯ ಪಟಿವೇಧಪಞ್ಞಾಯ ಜಾನತಾ, ಪರಹಿತಸಾಧಿಕಾಯ ಕರುಣಾಪದಟ್ಠಾನಾಯ ದೇಸನಾಪಞ್ಞಾಯ ಪಸ್ಸತಾ, ಅರಹತಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೇನ ''ಯಂ ಪಠಮಂ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಪಞ್ಞತ್ತಂ, ತಂ ಕತ್ಥ ಪಞ್ಞತ್ತಂ, ಕಂ ಆರಬ್ಭ ಪಞ್ಞತ್ತಂ, ಕಿಸ್ಮಿಂ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ಪಞ್ಞತ್ತಂ, ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಪಞ್ಞತ್ತಿ…ಪೇ॰… ಕೇನಾಭತ''ನ್ತಿ।

೨. ಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ ಪನ **''ಯಂ ತೇನ ಭಗವತಾ ಜಾನತಾ ಪಸ್ಸತಾ ಅರಹತಾ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೇನ ಪಠಮಂ ಪಾರಾಜಿಕ''**ನ್ತಿ ಇದಂ ಕೇವಲಂ ಪುಚ್ಛಾಯ ಆಗತಸ್ಸ ಆದಿಪದಸ್ಸ ಪಚ್ಚುದ್ಧರಣಮತ್ತಮೇವ, **''ಕತ್ಥ ಪಞ್ಞತ್ತನ್ತಿ ವೇಸಾಲಿಯಾ ಪಞ್ಞತ್ತಂ; ಕಂ ಆರಬ್ಭಾತಿ ಸುದಿನ್ನಂ ಕಲನ್ದಪುತ್ತಂ ಆರಬ್ಭಾ''**ತಿ ಏವಮಾದಿನಾ ಪನ ನಯೇನ ಪುನಪಿ ಏತ್ಥ ಏಕೇಕಂ ಪದಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತಂ। **ಏಕಾ ಪಞ್ಞತ್ತೀ**ತಿ ''ಯೋ ಪನ ಭಿಕ್ಖು ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವೇಯ್ಯ ಪಾರಾಜಿಕೋ ಹೋತಿ ಅಸಂವಾಸೋ''ತಿ ಅಯಂ ಏಕಾ ಪಞ್ಞತ್ತಿ। **ದ್ವೇ ಅನುಪಞ್ಞತ್ತಿಯೋ**ತಿ ''ಅನ್ತಮಸೋ ತಿರಚ್ಛಾನಗತಾಯಪೀ''ತಿ ಚ, ''ಸಿಕ್ಖಂ ಅಪಚ್ಚಕ್ಖಾಯಾ''ತಿ ಚ ಮಕ್ಕಟಿವಜ್ಜಿಪುತ್ತಕವತ್ಥೂನಂ ವಸೇನ ವುತ್ತಾ - ಇಮಾ ದ್ವೇ ಅನುಪಞ್ಞತ್ತಿಯೋ। ಏತ್ತಾವತಾ ''ಅತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಪಞ್ಞತ್ತಿ ಅನುಪಞ್ಞತ್ತಿ ಅನುಪ್ಪನ್ನಪಞ್ಞತ್ತೀ''ತಿ ಇಮಿಸ್ಸಾ ಪುಚ್ಛಾಯ ದ್ವೇ ಕೋಟ್ಠಾಸಾ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತಾ ಹೋನ್ತಿ। ತತಿಯಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತುಂ ಪನ **''ಅನುಪ್ಪನ್ನಪಞ್ಞತ್ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ನತ್ಥೀ''**ತಿ ವುತ್ತಂ। ಅಯಞ್ಹಿ **ಅನುಪ್ಪನ್ನಪಞ್ಞತ್ತಿ** ನಾಮ ಅನುಪ್ಪನ್ನೇ ದೋಸೇ ಪಞ್ಞತ್ತಾ; ಸಾ ಅಟ್ಠಗರುಧಮ್ಮವಸೇನ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂಯೇವ ಆಗತಾ, ಅಞ್ಞತ್ರ ನತ್ಥಿ। ತಸ್ಮಾ ವುತ್ತಂ ''ಅನುಪ್ಪನ್ನಪಞ್ಞತ್ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ನತ್ಥೀ''ತಿ। **ಸಬ್ಬತ್ಥಪಞ್ಞತ್ತೀ**ತಿ ಮಜ್ಝಿಮದೇಸೇ ಚೇವ ಪಚ್ಚನ್ತಿಮಜನಪದೇಸು ಚ

ಸಬ್ಬತ್ಥಪಞ್ಞತ್ತಿ। ವಿನಯಧರಪಞ್ಚಮೇನ ಗಣೇನ "ಉಪಸಮ್ಪದಾ, ಗುಣಙ್ಗುಣೂಪಾಹನಾ, ಧುವನಹಾನಂ, ಚಮ್ಮತ್ಥರಣ"ನ್ತಿ ಇಮಾನಿ ಹಿ ಚತ್ತಾರಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಮಜ್ಝಿಮದೇಸೇಯೇವ ಪಞ್ಞತ್ತಿ। ಏತ್ಥೇವ ಏತೇಹಿ ಆಪತ್ತಿ ಹೋತಿ, ನ ಪಚ್ಚನ್ತಿಮಜನಪದೇಸು। ಸೇಸಾನಿ ಸಬ್ಬಾನೇವ ಸಬ್ಬತ್ಥಪಞ್ಞತ್ತಿ ನಾಮ।

ಸಾಧಾರಣಪಞ್ಞತ್ತೀತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಞ್ಚೇವ ಭಿಕ್ಖುನೀನಞ್ಚ ಸಾಧಾರಣಪಞ್ಞತ್ತಿ; ಸುದ್ಧಭಿಕ್ಖೂನಮೇವ ಹಿ ಸುದ್ಧಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ವಾ ಪಞ್ಞತ್ತಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ **ಅಸಾಧಾರಣಪಞ್ಞತ್ತಿ** ನಾಮ ಹೋತಿ। ಇದಂ ಪನ ಭಿಕ್ಖುಂ ಆರಬ್ಭ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ "ಯಾ ಪನ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಛನ್ದಸೋ ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವೇಯ್ಯ, ಅನ್ತಮಸೋ ತಿರಚ್ಛಾನಗತೇನಪಿ ಪಾರಾಜಿಕಾ ಹೋತಿ ಅಸಂವಾಸಾ"ತಿ ಭಿಕ್ಖುನೀನಮ್ಪಿ ಪಞ್ಞತ್ತಂ, ವಿನೀತಕಥಾಮತ್ತಮೇವ ಹಿ ತಾಸಂ ನತ್ಥಿ, ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಪನ ಅತ್ಥಿ, ತೇನ ವುತ್ತಂ "ಸಾಧಾರಣಪಞ್ಞತ್ತೀ"ತಿ। **ಉಭತೋಪಞ್ಞತ್ತಿಯ**ಮ್ಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಬ್ಯಞ್ಜನಮತ್ತಮೇವ ಹಿ ಏತ್ಥ ನಾನಂ, ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಮ್ಪಿ ಸಾಧಾರಣತ್ತಾ **ಸಾಧಾರಣಪಞ್ಞತ್ತಿ,** ಉಭಿನ್ನಮ್ಪಿ ಪಞ್ಞತ್ತತ್ತಾ **ಉಭತೋಪಞ್ಞತ್ತೀ**ತಿ। ಅತ್ಥೇ ಪನ ಭೇದೋ ನತ್ಥಿ।

ನಿದಾನೋಗಧನ್ತಿ "ಯಸ್ಸ ಸಿಯಾ ಆಪತ್ತಿ ಸೋ ಆವಿಕರೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಏತ್ಥ ಸಬ್ಬಾಪತ್ತೀನಂ ಅನುಪವಿಟ್ಠತ್ತಾ **ನಿದಾನೋಗಧಂ;** ನಿದಾನೇ ಅನುಪವಿಟ್ಠನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ದುತಿಯೇನ ಉದ್ದೇಸೇನಾ**ತಿ ನಿದಾನೋಗಧಂ ನಿದಾನಪರಿಯಾಪನ್ನಮ್ಪಿ ಸಮಾನಂ "ತತ್ರಿಮೇ ಚತ್ತಾರೋ ಪಾರಾಜಿಕಾ ಧಮ್ಮಾ"ತಿಆದಿನಾ ದುತಿಯೇನೇವ ಉದ್ದೇಸೇನ ಉದ್ದೇಸಂ ಆಗಚ್ಛತಿ। **ಚತುನ್ನಂ ವಿಪತ್ತೀನ**ನ್ತಿ ಸೀಲವಿಪತ್ತಿಆದೀನಂ। ಪಠಮಾ ಹಿ ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾ ಸೀಲವಿಪತ್ತಿ ನಾಮ, ಅವಸೇಸಾ ಪಞ್ಚ ಆಚಾರವಿಪತ್ತಿ ನಾಮ। ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿ ಚ ಅನ್ತಗ್ಗಾಹಿಕದಿಟ್ಠಿ ಚ ದಿಟ್ಠಿವಿಪತ್ತಿ ನಾಮ, ಆಜೀವಹೇತು ಪಞ್ಞತ್ತಾನಿ ಛ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಆಜೀವವಿಪತ್ತಿ ನಾಮ। ಇತಿ ಇಮಾಸಂ ಚತುನ್ನಂ ವಿಪತ್ತೀನಂ ಇದಂ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಸೀಲವಿಪತ್ತಿ ನಾಮ ಹೋತಿ।

ಏಕೇನ ಸಮುಟ್ಠಾನೇನಾತಿ ದ್ವಙ್ಗಿಕೇನ ಏಕೇನ ಸಮುಟ್ಠಾನೇನ। ಏತ್ಥ ಹಿ ಚಿತ್ತಂ ಅಙ್ಗಂ ಹೋತಿ, ಕಾಯೇನ ಪನ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ "ಕಾಯತೋ ಚ ಚಿತ್ತತೋ ಚ ಸಮುಟ್ಠಾತೀ"ತಿ। **ದ್ವೀಹಿ ಸಮಥೇಹಿ ಸಮ್ಮತೀ**ತಿ "ಆಪನ್ನೋಸೀ"ತಿ ಸಮ್ಮುಖಾ ಪುಚ್ಛಿಯಮಾನೋ "ಆಮ ಆಪನ್ನೋಮ್ಹೀ"ತಿ ಪಟಿಜಾನಾತಿ, ತಾವದೇವ ಭಣ್ಡನಕಲಹವಿಗ್ಗಹಾ ವೂಪಸನ್ತಾ ಹೋನ್ತಿ, ಸಕ್ಕಾ ಚ ಹೋತಿ ತಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ಉಪೋಸಥೋ ವಾ ಪವಾರಣಾ ವಾ ಕಾತುಂ। ಇತಿ ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯೇನ ಚ ಪಟಿಞ್ಞಾತಕರಣೇನ ಚಾತಿ ದ್ವೀಹಿ ಸಮಥೇಹಿ ಸಮ್ಮತಿ, ನ ಚ ತಪ್ಪಚ್ಚಯಾ ಕೋಚಿ ಉಪದ್ದವೋ ಹೋತಿ। ಯಂ ಪನ ಉಪರಿ ಪಞ್ಞತ್ತಿವಗ್ಗೇ "ನ ಕತಮೇನ ಸಮಥೇನ ಸಮ್ಮತೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ, ತಂ ಸಮಥಂ ಓತಾರೇತ್ವಾ ಅನಾಪತ್ತಿ ಕಾತುಂ ನ ಸಕ್ಕಾತಿ ಇಮಮತ್ಥಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ।

ಪಞ್ಞತ್ತಿ ವಿನಯೋತಿ "ಯೋ ಪನ ಭಿಕ್ಖೂ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತಮಾತಿಕಾ ಪಞ್ಞತ್ತಿ ವಿನಯೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ವಿಭತ್ತೀ**ತಿ ಪದಭಾಜನಂ ವುಚ್ಚತಿ; **ವಿಭತ್ತೀ**ತಿ ಹಿ ವಿಭಙ್ಗಸ್ಸೇವೇತಂ ನಾಮಂ। **ಅಸಂವರೋ**ತಿ ವೀತಿಕ್ಕಮೋ। **ಸಂವರೋ**ತಿ ಅವೀತಿಕ್ಕಮೋ। **ಯೇಸಂ ವತ್ತತೀ**ತಿ ಯೇಸಂ ವಿನಯಪಿಟಕಞ್ಚ ಅಟ್ಠಕಥಾ ಚ ಸಬ್ಬಾ ಪಗುಣಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತೇ ಧಾರೇನ್ತೀ**ತಿ ತೇ ಏತಂ ಪಠಮಪಾರಾಜಿಕಂ ಪಾಳಿತೋ ಚ ಅತ್ಥತೋ ಚ ಧಾರೇನ್ತಿ; ನ ಹಿ ಸಕ್ಕಾ ಸಬ್ಬಂ ವಿನಯಪಿಟಕಂ ಅಜಾನನ್ತೇನ ಏತಸ್ಸ ಅತ್ಥೋ ಜಾನಿತುನ್ತಿ। **ಕೇನಾಭತ**ನ್ತಿ ಇದಂ ಪಠಮಪಾರಾಜಿಕಂ ಪಾಳಿವಸೇನ ಚ ಅತ್ಥವಸೇನ ಚ ಯಾವ ಅಜ್ಜತನಕಾಲಂ ಕೇನ ಆನೀತನ್ತಿ। **ಪರಮ್ಪರಾಭತ**ನ್ತಿ ಪರಮ್ಪರಾಯ ಆನೀತಂ।

೩. ಇದಾನಿ ಯಾಯ ಪರಮ್ಪರಾಯ ಆನೀತಂ, ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಉಪಾಲಿ ದಾಸಕೋ ಚೇವಾ**"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಪೋರಾಣಕೇಹಿ ಮಹಾಥೇರೇಹಿ ಗಾಥಾಯೋ ಠಪಿತಾ । ತತ್ಥ ಯಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ, ತಂ ನಿದಾನವಣ್ಣನಾಯಮೇವ ವುತ್ತಂ। ಇಮಿನಾ ನಯೇನ ದುತಿಯಪಾರಾಜಿಕಾದಿಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇಸುಪಿ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋತಿ।

ಮಹಾವಿಭಙ್ಗೇ ಪಞ್ಞತ್ತಿವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಕತಾಪತ್ತಿವಾರಾದಿವಣ್ಣನಾ

೧೫೭. ಇತೋ ಪರಂ "ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವನ್ತೋ ಕತಿ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜತೀ"ತಿ ಆದಿಪ್ಪಭೇದೋ **ಕತಾಪತ್ತಿವಾರೋ,** "ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವನ್ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಚತುನ್ನಂ ವಿಪತ್ತೀನಂ ಕತಿ ವಿಪತ್ತಿಯೋ ಭಜನ್ತೀ"ತಿ ಆದಿಪ್ಪಭೇದೋ **ವಿಪತ್ತಿವಾರೋ,** "ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವನ್ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಸತ್ತನ್ನಂ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾನಂ ಕತಿಹಿ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೇಹಿ ಸಙ್ಗಹಿತಾ"ತಿ ಆದಿಪ್ಪಭೇದೋ **ಸಙ್ಗಹವಾರೋ,** "ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವನ್ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಛನ್ನಂ ಆಪತ್ತಿಸಮುಟ್ಠಾನಾನಂ ಕತಿಹಿ ಸಮುಟ್ಠಾನೇಹಿ ಸಮುಟ್ಠಹನ್ತೀ"ತಿ ಆದಿಪ್ಪಭೇದೋ **ಸಮುಟ್ಠಾನವಾರೋ,** "ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವನ್ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಚತುನ್ನಂ ಅಧಿಕರಣಾನಂ ಕತಮಂ ಅಧಿಕರಣ"ನ್ತಿ ಆದಿಪ್ಪಭೇದೋ **ಅಧಿಕರಣವಾರೋ,** "ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವನ್ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಸತ್ತನ್ನಂ ಸಮಥಾನಂ ಕತಿಹಿ ಸಮಥೇಹಿ ಸಮ್ಮನ್ತೀ"ತಿ ಆದಿಪ್ಪಭೇದೋ **ಸಮಥವಾರೋ,** ತದನನ್ತರೋ **ಸಮುಚ್ಚಯವಾರೋ** ಚಾತಿ ಇಮೇ ಸತ್ತ ವಾರಾ ಉತ್ತಾನತ್ಥಾ ಏವ।

೧೮೮. ತತೋ ಪರಂ "ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವನಪಚ್ಚಯಾ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಕತ್ಥ ಪಞ್ಞತ್ತ"ನ್ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಪುನ ಪಚ್ಚಯವಸೇನ ಏಕೋ **ಪಞ್ಞತ್ತಿವಾರೋ,** ತಸ್ಸ ವಸೇನ ಪುರಿಮಸದಿಸಾ ಏವ ಕತಾಪತ್ತಿವಾರಾದಯೋ ಸತ್ತ ವಾರಾತಿ ಏವಂ ಅಪರೇಪಿ ಅಟ್ಠ ವಾರಾ ವುತ್ತಾ, ತೇಪಿ ಉತ್ತಾನತ್ಥಾ ಏವ। ಇತಿ ಇಮೇ ಅಟ್ಠ, ಪುರಿಮಾ ಅಟ್ಠಾತಿ ಮಹಾವಿಭಙ್ಗೇ ಸೋಳಸ ವಾರಾ ದಸ್ಸಿತಾ। ತತೋ ಪರಂ ತೇನೇವ ನಯೇನ ಭಿಕ್ಖುನಿವಿಭಙ್ಗೇಪಿ ಸೋಳಸ ವಾರಾ ಆಗತಾತಿ ಏವಮಿಮೇ ಉಭತೋವಿಭಙ್ಗೇ ದ್ವತ್ತಿಂಸ ವಾರಾ ಪಾಳಿನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ನ ಹೇತ್ಥ ಕಿಞ್ಚಿ ಪುಬ್ಬೇ ಅವಿನಿಚ್ಛಿತಂ ನಾಮ ಅತ್ಥಿ।

ಮಹಾವಿಭಙ್ಗೇ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿವಿಭಙ್ಗೇ ಚ

ಸೋಳಸಮಹಾವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸಮುಟ್ಠಾನಸೀಸವಣ್ಣನಾ

೨೫೭. ತದನನ್ತರಾಯ ಪನ ಸಮುಟ್ಠಾನಕಥಾಯ **ಅನತ್ತಾ ಇತಿ ನಿಚ್ಛಯಾ**ತಿ ಅನತ್ತಾ ಇತಿ ನಿಚ್ಛಿತಾ। **ಸಭಾಗಧಮ್ಮಾ**ನನ್ತಿ ಅನಿಚ್ಚಾಕಾರಾದೀಹಿ ಸಭಾಗಾನಂ ಸಙ್ಖತಧಮ್ಮಾನಂ। **ನಾಮಮತ್ತಂ ನ ನಾಯತೀ**ತಿ ನಾಮಮತ್ತಮ್ಪಿ ನ ಪಞ್ಞಾಯತಿ। **ದುಕ್ಖಹಾನಿ**ನ್ತಿ ದುಕ್ಖಘಾತನಂ। **ಖನ್ಧಕಾ ಯಾ ಚ ಮಾತಿಕಾ**ತಿ ಖನ್ಧಕಾ ಯಾ ಚ ಮಾತಿಕಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಯಮೇವ ವಾ ಪಾಠೋ। **ಸಮುಟ್ಠಾನಂ ನಿಯತೋ ಕತ**ನ್ತಿ ಸಮುಟ್ಠಾನಂ ನಿಯತೋಕತಂ ನಿಯತಕತಂ; ನಿಯತಸಮುಟ್ಠಾನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏತೇನ ಭೂತಾರೋಚನಚೋರಿವುಟ್ಠಾಪನಅನನುಞ್ಞಾತಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಸ್ಸ ಸಙ್ಗಹೋ ಪಚ್ಚೇತಬ್ಬೋ। ಏತಾನೇವ ಹಿ ತೀಣಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ನಿಯತಸಮುಟ್ಠಾನಾನಿ, ಅಞ್ಞೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಅಸಮ್ಭಿನ್ನಸಮುಟ್ಠಾನಾನಿ।

ಸಮ್ಭೇದಂ ನಿದಾನಞ್ಚಞ್ಞನ್ತಿ ಅಞ್ಞಮ್ಪಿ ಸಮ್ಭೇದಞ್ಚ ನಿದಾನಞ್ಚ। ತತ್ಥ ಸಮ್ಭೇದವಚನೇನ ಸಮುಟ್ಠಾನಸಮ್ಭೇದಸ್ಸ ಗಹಣಂ ಪಚ್ಚೇತಬ್ಬಂ, ತಾನಿ ಹಿ ತೀಣಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಸೇಸಾನಿ ಸಮ್ಭಿನ್ನಸಮುಟ್ಠಾನಾನಿ। ನಿದಾನವಚನೇನ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಂ ಪಞ್ಞತ್ತಿದೇಸಸಙ್ಖಾತಂ ನಿದಾನಂ ಪಚ್ಚೇತಬ್ಬಂ। **ಸುತ್ತೇ ದಿಸ್ಸನ್ತಿ ಉಪರೀ**ತಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಂ ಸಮುಟ್ಠಾನನಿಯಮೋ ಸಮ್ಭೇದೋ ನಿದಾನನ್ತಿ ಇಮಾನಿ ತೀಣಿ ಸುತ್ತಮ್ಹಿ ಏವ ದಿಸ್ಸನ್ತಿ; ಪಞ್ಞಾಯನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ತತ್ಥ "ಏಕೇನ ಸಮುಟ್ಠಾನೇನ ಸಮುಟ್ಠಾತಿ, ಕಾಯತೋ ಚ ಚಿತ್ತತೋ ಚಾ"ತಿಆದಿಮ್ಹಿ ತಾವ ಪುರಿಮನಯೇ ಸಮುಟ್ಠಾನನಿಯಮೋ ಚ ಸಮ್ಭೇದೋ ಚ ದಿಸ್ಸನ್ತಿ। ಇತರಂ ಪನ ನಿದಾನಂ ನಾಮ –

"ವೇಸಾಲಿಯಾ ರಾಜಗಹೇ, ಸಾವತ್ಥಿಯಾ ಚ ಆಳವೀ।
ಕೋಸಮ್ಬಿಯಾ ಚ ಸಕ್ಕೇಸು, ಭಗ್ಗೇಸು ಚೇವ ಪಞ್ಞತ್ತಾ"ತಿ॥

ಏವಂ ಉಪರಿ ದಿಸ್ಸತಿ, ಪರತೋ ಆಗತೇ ಸುತ್ತೇ ದಿಸ್ಸತೀತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

"ವಿಭಙ್ಗೇ ದ್ವೀಸೂ"ತಿ ಗಾಥಾಯ ಅಯಮತ್ಥೋ - ಯಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ದ್ವೀಸು ವಿಭಙ್ಗೇಸು ಪಞ್ಞತ್ತಂ ಉಪೋಸಥದಿವಸೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಚ ಉದ್ದಿಸನ್ತಿ, ತಸ್ಸ ಯಥಾಞಾಯಂ ಸಮುಟ್ಠಾನಂ ಪವಕ್ಖಾಮಿ, ತಂ ಮೇ ಸುಣಾಥಾತಿ।

ಸಞ್ಚರಿತ್ತಾನುಭಾಸನಞ್ಚಾತಿ ಸಞ್ಚರಿತ್ತಞ್ಚ ಸಮನುಭಾಸನಞ್ಚ। **ಅತಿರೇಕಞ್ಚ ಚೀವರ**ನ್ತಿ ಅತಿರೇಕಚೀವರಂ ; ಕಥಿನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಲೋಮಾನಿ ಪದಸೋಧಮ್ಮೋ**ತಿ ಏಳಕಲೋಮಾನಿ ಚ ಪದಸೋಧಮ್ಮೋ ಚ। **ಭೂತಂ ಸಂವಿಧಾನೇನ ಚಾ**ತಿ ಭೂತಾರೋಚನಞ್ಚ ಸಂವಿದಹಿತ್ವಾ ಅದ್ಧಾನಪ್ಪಟಿಪಜ್ಜನಞ್ಚ। **ಥೇಯ್ಯದೇಸನಾ ಚೋರಿಂ ಚಾ**ತಿ ಥೇಯ್ಯಸತ್ಥೋ ಚ ಭತ್ತಪಾಣಿಸ್ಸ ಅಗಿಲಾನಸ್ಸ ಧಮ್ಮದೇಸನಾ ಚ ಚೋರಿವುಟ್ಠಾಪನಞ್ಚ। **ಅನನುಞ್ಞಾತಾಯ ತೇರಸಾ**ತಿ ಮಾತಾಪಿತುಸಾಮಿಕೇಹಿ ಅನನುಞ್ಞಾತಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಇಮಾನಿ ತೇರಸ ಸಮುಟ್ಠಾನಾನಿ ಹೋನ್ತಿ। **ಸದಿಸಾ ಇಧ ದಿಸ್ಸರೇ**ತಿ ಇಧ ಉಭತೋವಿಭಙ್ಗೇ ಏತೇಸು ತೇರಸಸು ಸಮುಟ್ಠಾನಸೀಸೇಸು ಏಕೇಕಸ್ಮಿಂ ಅಞ್ಞಾನಿಪಿ ಸದಿಸಾನಿ ಸಮುಟ್ಠಾನಾನಿ ದಿಸ್ಸನ್ತಿ।

ಪಠಮಪಾರಾಜಿಕಸಮುಟ್ಠಾನವಣ್ಣನಾ

೨೫೮. ಇದಾನಿ ತಾನಿ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಮೇಥುನಂ ಸುಕ್ಕಸಂಸಗ್ಗೋ"**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ಮೇಥುನ**ನ್ತಿ ಇದಂ ತಾವ ಪಠಮಪಾರಾಜಿಕಂ ನಾಮ ಏಕಂ ಸಮುಟ್ಠಾನಸೀಸಂ, ಸೇಸಾನಿ ತೇನ ಸದಿಸಾನಿ। ತತ್ಥ **ಸುಕ್ಕಸಂಸಗ್ಗೋ**ತಿ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ ಚೇವ ಕಾಯಸಂಸಗ್ಗೋ ಚ। **ಅನಿಯತಾ ಪಠಮಿಕಾ**ತಿ ಪಠಮಂ ಅನಿಯತಸಿಕ್ಖಾಪದಂ। **ಪುಬ್ಬೂಪಪರಿಪಾಚಿತಾ**ತಿ "ಜಾನಂ ಪುಬ್ಬೂಪಗತಂ ಭಿಕ್ಖು"ನ್ತಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಪರಿಪಾಚಿತಪಿಣ್ಡಪಾತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ರಹೋ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಸಹಾ**ತಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ರಹೋ ನಿಸಜ್ಜಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ।

ಸಭೋಜನೇ ರಹೋ ದ್ವೇ ಚಾತಿ ಸಭೋಜನೇ ಕುಲೇ ಅನುಪಖಜ್ಜನಿಸಜ್ಜಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ದ್ವೇ ರಹೋನಿಸಜ್ಜಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಚ। **ಅಙ್ಗುಲಿ ಉದಕೇ ಹಸನ್ತಿ** ಅಙ್ಗುಲಿಪತೋದಕಞ್ಚ ಉದಕೇ ಹಸಧಮ್ಮಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಪಹಾರೇ ಉಗ್ಗಿರೇ ಚೇವಾತಿ** ಪಹಾರದಾನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ತಲಸತ್ತಿಕಉಗ್ಗಿರಣಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ತೇಪಞ್ಞಾಸಾ ಚ ಸೇಖಿಯಾತಿ** ಪರಿಮಣ್ಡಲನಿವಾಸನಾದೀನಿ ಖುದ್ದಕವಣ್ಣನಾವಸಾನೇ ವುತ್ತಾನಿ ತೇಪಞ್ಞಾಸ ಸೇಖಿಯಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಚ।

ಅಧಕ್ಖಗಾಮಾವಸ್ಸುತಾತಿ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಅಧಕ್ಖಕಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ಗಾಮನ್ತರಗಮನಂ ಅವಸ್ಸುತಾ ಅವಸ್ಸುತಸ್ಸ ಹತ್ಥತೋ ಖಾದನೀಯಭೋಜನೀಯಗ್ಗಹಣಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ತಲಮಟ್ಠಞ್ಚ ಸುದ್ಧಿಕಾತಿ** ತಲಘಾತಕಂ ಜತುಮಟ್ಠಂ ಉದಕಸುದ್ಧಿಕಾದಿಯನಞ್ಚ। **ವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಾ ಚ ಓವಾದನ್ತಿ** ವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಾ ಛಪ್ಪಞ್ಚಯೋಜನಾನಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ಓವಾದಾಯ ಅಗಮನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ನಾನುಬನ್ಧೇ ಪವತ್ತಿನಿನ್ತಿ** ಯಾ ಪನ ಭಿಕ್ಖುನೀ ವುಟ್ಠಾಪಿತಂ ಪವತ್ತಿನಿಂ ದ್ವೇ ವಸ್ಸಾನಿ ನಾನುಬನ್ಧೇಯ್ಯಾತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಂ।

ಇಮೇ ಸಿಕ್ಖಾತಿ ಇಮಾ ಸಿಕ್ಖಾಯೋ; ಲಿಙ್ಗವಿಪರಿಯಾಯೋ ಕತೋ। **ಕಾಯಮಾನಸಿಕಾ ಕತಾತಿ** ಕಾಯಚಿತ್ತಸಮುಟ್ಠಾನಾ ಕತಾ।

ದುತಿಯಪಾರಾಜಿಕಸಮುಟ್ಠಾನವಣ್ಣನಾ

೨೫೯. **ಅದಿನ್ನನ್ತಿ** ಇದಂ ತಾವ ಅದಿನ್ನಾದಾನನ್ತಿ ವಾ ದುತಿಯಪಾರಾಜಿಕನ್ತಿ ವಾ ಏಕಂ ಸಮುಟ್ಠಾನಸೀಸಂ, ಸೇಸಾನಿ ತೇನ ಸದಿಸಾನಿ। ತತ್ಥ **ವಿಗ್ಗಹುತ್ತರೀತಿ** ಮನುಸ್ಸವಿಗ್ಗಹಉತ್ತರಿಮನುಸ್ಸಧಮ್ಮಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ದುಟ್ಠುಲ್ಲಾ ಅತ್ತಕಾಮಿನನ್ತಿ** ದುಟ್ಠುಲ್ಲವಾಚಾಅತ್ತಕಾಮಪಾರಿಚರಿಯಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ಅಮೂಲಾ ಅಞ್ಞಭಾಗಿಯಾತಿ** ದ್ವೇ ದುಟ್ಠದೋಸಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ಅನಿಯತಾ ದುತಿಯಿಕಾತಿ** ದುತಿಯಂ ಅನಿಯತಸಿಕ್ಖಾಪದಂ।

ಅಚ್ಛಿನ್ದೇ ಪರಿಣಾಮನೇತಿ ಸಾಮಂ ಚೀವರಂ ದತ್ವಾ ಅಚ್ಛಿನ್ದನಞ್ಚ ಸಙ್ಘಿಕಲಾಭಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ಪರಿಣಾಮನಞ್ಚ। **ಮುಸಾ ಓಮಸಪೇಸುಣಾತಿ** ಮುಸಾವಾದೋ ಚ ಓಮಸವಾದೋ ಚ ಭಿಕ್ಖುಪೇಸುಞ್ಞಞ್ಚ। **ದುಟ್ಠುಲ್ಲಾ ಪಥವೀಖಣೇತಿ** ದುಟ್ಠುಲ್ಲಾಪತ್ತಿಆರೋಚನಞ್ಚ ಪಥವೀಖಣಞ್ಚ। **ಭೂತಂ ಅಞ್ಞಾಯ ಉಜ್ಝಾಪೇತಿ** ಭೂತಗಾಮಅಞ್ಞವಾದಕಉಜ್ಝಾಪನಕಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ।

ನಿಕ್ಕಡ್ಢನಂ ಸಿಞ್ಚನಞ್ಚಾತಿ ವಿಹಾರತೋ ನಿಕ್ಕಡ್ಢನಞ್ಚ ಉದಕೇನ ತಿಣಾದಿಸಿಞ್ಚನಞ್ಚ। **ಆಮಿಸಹೇತು ಭುತ್ತಾವೀತಿ** "ಆಮಿಸಹೇತು ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಓವದನ್ತೀ"ತಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ, ಭುತ್ತಾವಿಂ ಅನತಿರಿತ್ತೇನ ಖಾದನೀಯಾದಿನಾ ಪವಾರಣಾಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಏಹಿ ಅನಾದರಿ ಭಿಂಸಾತಿ** "ಏಹಾವುಸೋ ಗಾಮಂ ವಾ"ತಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ, ಅನಾದರಿಯಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖುಭಿಂಸಾಪನಕಞ್ಚ। **ಅಪನಿಧೇ ಚ ಜೀವಿತನ್ತಿ** ಪತ್ತಾದೀನಂ ಅಪನಿಧಾನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ, ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಪಾಣಂ ಜೀವಿತಾವೋರೋಪನಞ್ಚ।

ಜಾನಂ ಸಪ್ಪಾಣಕಂ ಕಮ್ಮನ್ತಿ ಜಾನಂ ಸಪ್ಪಾಣಕಉದಕಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ಪುನಕಮ್ಮಾಯ ಉಕ್ಕೋಟನಞ್ಚ। **ಊನಸಂವಾಸನಾಸನಾತಿ** ಊನವೀಸತಿವಸ್ಸಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ಉಕ್ಖಿತ್ತಕೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಾಸಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ನಾಸಿತಕಸಾಮಣೇರಸಮ್ಭೋಗಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಸಹಧಮ್ಮಿಕಂ ವಿಲೇಖಾತಿ** ಸಹಧಮ್ಮಿಕಂ ವುಚ್ಚಮಾನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ, ವಿಲೇಖಾಯ ಸಂವತ್ತನ್ತೀತಿ ಆಗತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಮೋಹೋ ಅಮೂಲಕೇನ ಚಾತಿ** ಮೋಹನಕೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ, ಅಮೂಲಕೇನ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೇನ ಅನುದ್ಧಂಸನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ।

ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಂ ಧಮ್ಮಿಕಂ ಚೀವರಂ ದತ್ವಾತಿ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಉಪದಹನಞ್ಚ, ಧಮ್ಮಿಕಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಛನ್ದಂ ದತ್ವಾ ಖೀಯನಞ್ಚ, ಚೀವರಂ ದತ್ವಾ ಖೀಯನಞ್ಚ। **ಪರಿಣಾಮೇಯ್ಯ ಪುಗ್ಗಲೇತಿ** ಸಙ್ಘಿಕಂ ಲಾಭಂ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪರಿಣಾಮನಸಿಕ್ಖಾಪದಂ। **ಕಿಂ ತೇ ಅಕಾಲಂ ಅಚ್ಛಿನ್ದೇತಿ** "ಕಿಂ ತೇ ಅಯ್ಯೇ ಏಸೋ ಪುರಿಸಪುಗ್ಗಲೋ ಕರಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಆಗತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ, "ಅಕಾಲಚೀವರಂ ಕಾಲಚೀವರ"ನ್ತಿ

ಅಧಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಭಾಜನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ, ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಚೀವರಂ ಪರಿವತ್ತೇತ್ವಾ ಅಚ್ಛಿನ್ದನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ದುಗ್ಗಹೀ ನಿರಯೇನ ಚಾತಿ** ದುಗ್ಗಹಿತೇನ ದುಪ್ಪಧಾರಿತೇನ ಪರಂ ಉಜ್ಝಾಪನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ, ನಿರಯೇನ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯೇನ ವಾ ಅಭಿಸಪನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ।

ಗಣಂ ವಿಭಙ್ಗ ದುಬ್ಬಲನ್ತಿ "ಗಣಸ್ಸ ಚೀವರಲಾಭಂ ಅನ್ತರಾಯಂ ಕರೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಚ "ಧಮ್ಮಿಕಂ ಚೀವರವಿಭಙ್ಗಂ ಪಟಿಬಾಹೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಚ "ದುಬ್ಬಲಚೀವರಪಚ್ಚಾಸಾಯ ಚೀವರಕಾಲಸಮಯಂ ಅತಿಕ್ಕಾಮೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ಕಥಿನಾ ಫಾಸು ಪಸ್ಸಯನ್ತಿ** "ಧಮ್ಮಿಕಂ ಕಥಿನುದ್ಧಾರಂ ಪಟಿಬಾಹೇಯ್ಯ, ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಅಫಾಸುಂ ಕರೇಯ್ಯ, ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಉಪಸ್ಸಯಂ ದತ್ವಾ ಕುಪಿತಾ ಅನತ್ತಮನಾ ನಿಕ್ಕಡ್ಢೇಯ್ಯ ವಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ಅಕ್ಕೋಸಚಣ್ಡೀ ಮಚ್ಛರೀತಿ** "ಭಿಕ್ಖುಂ ಅಕ್ಕೋಸೇಯ್ಯ ವಾ ಪರಿಭಾಸೇಯ್ಯ ವಾ, ಚಣ್ಡಿಕತಾ ಗಣಂ ಪರಿಭಾಸೇಯ್ಯ, ಕುಲೇ ಮಚ್ಛರಿನೀ ಅಸ್ಸಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ಗಬ್ಭಿನಿಞ್ಚ ಪಾಯನ್ತಿಯಾತಿ** "ಗಬ್ಭಿನಿಂ ವುಟ್ಠಾಪೇಯ್ಯ, ಪಾಯನ್ತಿಂ ವುಟ್ಠಾಪೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ।

ದ್ವೇವಸ್ಸಂ ಸಿಕ್ಖಾ ಸಙ್ಘೇನಾತಿ "ದ್ವೇ ವಸ್ಸಾನಿ ಛಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅಸಿಕ್ಖಿತಸಿಕ್ಖಂ ಸಿಕ್ಖಮಾನಂ ವುಟ್ಠಾಪೇಯ್ಯ, ಸಿಕ್ಖಿತಸಿಕ್ಖಂ ಸಿಕ್ಖಮಾನಂ ಸಙ್ಘೇನ ಅಸಮ್ಮತಂ ವುಟ್ಠಾಪೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ತಯೋ ಚೇವ ಗಿಹೀಗತಾತಿ** ಊನದ್ವಾದಸವಸ್ಸಂ ಗಿಹಿಗತಂ, ಪರಿಪುಣ್ಣದ್ವಾದಸವಸ್ಸಂ ಗಿಹಿಗತಂ "ದ್ವೇ ವಸ್ಸಾನಿ ಛಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅಸಿಕ್ಖಿತಸಿಕ್ಖಂ ದ್ವೇ ವಸ್ಸಾನಿ ಸಿಕ್ಖಿತಸಿಕ್ಖಂ ಸಙ್ಘೇನ ಅಸಮ್ಮತ"ನ್ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ಕುಮಾರಿಭೂತಾ ತಿಸ್ಸೋತಿ** "ಊನವೀಸತಿವಸ್ಸಂ ಕುಮಾರಿಭೂತ"ನ್ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತಾ ತಿಸ್ಸೋ। **ಊನದ್ವಾದಸಸಮ್ಮತಾತಿ** "ಊನದ್ವಾದಸವಸ್ಸಾ ವುಟ್ಠಾಪೇಯ್ಯ, ಪರಿಪುಣ್ಣದ್ವಾದಸವಸ್ಸಾ ಸಙ್ಘೇನ ಅಸಮ್ಮತಾ ವುಟ್ಠಾಪೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ।

ಅಲಂ ತಾವ ಸೋಕಾವಾಸನ್ತಿ "ಅಲಂ ತಾವ ತೇ ಅಯ್ಯೇ ವುಟ್ಠಾಪಿತೇನಾ"ತಿ ಚ, "ಚಣ್ಡಿಂ ಸೋಕಾವಾಸಂ ಸಿಕ್ಖಮಾನಂ ವುಟ್ಠಾಪೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ। **ಛನ್ದಾ ಅನುವಸ್ಸಾ ಚ ದ್ವೇತಿ** "ಪಾರಿವಾಸಿಕಛನ್ದದಾನೇನ ಸಿಕ್ಖಮಾನಂ ವುಟ್ಠಾಪೇಯ್ಯ, ಅನುವಸ್ಸಂ ವುಟ್ಠಾಪೇಯ್ಯ, ಏಕಂ ವಸ್ಸಂ ದ್ವೇ ವುಟ್ಠಾಪೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಂ। **ಸಮುಟ್ಠಾನಾ ತಿಕಾ ಕತಾತಿ** ತಿಕಸಮುಟ್ಠಾನಾ ಕತಾ।

ಸಞ್ಚರಿತ್ತಸಮುಟ್ಠಾನವಣ್ಣನಾ

೨೮೦. **ಸಞ್ಚರೀ ಕುಟಿ ವಿಹಾರೋತಿ** ಸಞ್ಚರಿತ್ತಂ ಸಞ್ಞಾಚಿಕಾಯ ಕುಟಿಕರಣಂ ಮಹಲ್ಲಕವಿಹಾರಕರಣಞ್ಚ। **ಧೋವನಞ್ಚ ಪಟಿಗ್ಗಹೋತಿ** ಅಞ್ಞಾತಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಪುರಾಣಚೀವರಧೋವಾಪನಞ್ಚ ಚೀವರಪಟಿಗ್ಗಹಣಞ್ಚ। **ವಿಞ್ಞತ್ತುತ್ತರಿ ಅಭಿಹಟ್ಠುನ್ತಿ** ಅಞ್ಞಾತಕಂ ಗಹಪತಿಂ ಚೀವರವಿಞ್ಞಾಪನಂ ತತುತ್ತರಿಸಾದಿಯನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಉಭಿನ್ನಂ ದೂತಕೇನ ಚಾತಿ** "ಚೀವರಚೇತಾಪನ್ನಂ ಉಪಕ್ಖಟಂ ಹೋತೀ"ತಿ ಆಗತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಞ್ಚ ದೂತೇನ ಚೀವರಚೇತಾಪನ್ನಪಹಿತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ।

ಕೋಸಿಯಾ ಸುದ್ಧದ್ವೇಭಾಗಾ, ಛಬ್ಬಸ್ಸಾನಿ ನಿಸೀದನನ್ತಿ "ಕೋಸಿಯಮಿಸ್ಸಕಂ ಸನ್ಥತ"ನ್ತಿಆದೀನಿ ಪಞ್ಚ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ರಿಞ್ಚನ್ತಿ ರೂಪಿಕಾ ಚೇವಾತಿ** ವಿಭಙ್ಗೇ "ರಿಞ್ಚನ್ತಿ ಉದ್ದೇಸ"ನ್ತಿ ಆಗತಂ ಏಳಕಲೋಮಧೋವಾಪನಂ ರೂಪಿಯಪ್ಪಟಿಗ್ಗಹಣಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಉಭೋ ನಾನಪ್ಪಕಾರಕಾತಿ** ರೂಪಿಯಸಂವೋಹಾರಕಯವಿಕ್ಕಯಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ।

ಊನಬನ್ಧನವಸ್ಸಿಕಾತಿ ಊನಪಞ್ಚಬನ್ಧನಪತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ವಸ್ಸಿಕಸಾಟಿಕಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಸುತ್ತಂ ವಿಕಪ್ಪನೇನ ಚಾತಿ** ಸುತ್ತಂ ವಿಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಚೀವರವಾಯಾಪನಞ್ಚ ತನ್ತವಾಯೇ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಚೀವರೇ ವಿಕಪ್ಪಾಪಜ್ಜನಞ್ಚ। **ದ್ವಾರದಾನಸಿಬ್ಬಾನಿ ಚಾತಿ** ಯಾವ ದ್ವಾರಕೋಸಾ ಅಗ್ಗಳಟ್ಠಪನಾಯ, "ಅಞ್ಞಾತಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಚೀವರಂ ದದೇಯ್ಯ, ಚೀವರಂ ಸಿಬ್ಬೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಂ। **ಪೂವಪಚ್ಚಯಜೋತಿ ಚಾತಿ** ಪೂವೇಹಿ ವಾ ಮನ್ಥೇಹಿ ವಾ ಅಭಿಹಟ್ಠುಂ ಪವಾರಣಾಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಚಾತುಮಾಸಪಚ್ಚಯಪ್ಪವಾರಣಾಜೋತಿಸಮಾದಹನಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಚ।

ರತನಂ ಸೂಚಿ ಮಞ್ಚೋ ಚ, ತೂಲಂ ನಿಸೀದನಕಣ್ಡು ಚ, ವಸ್ಸಿಕಾ ಚ ಸುಗತೇನಾತಿ ರತನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚೇವ ಸೂಚಿಘರಸಿಕ್ಖಾಪದಾದೀನಿ ಚ ಸತ್ತ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ವಿಞ್ಞತ್ತಿ ಅಞ್ಞಂ ಚೇತಾಪನಾ, ದ್ವೇ ಸಙ್ಘಿಕಾ ಮಹಾಜನಿಕಾ, ದ್ವೇ ಪುಗ್ಗಲಲಹುಕಾ ಗರೂ**ತಿ "ಯಾ ಪನ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಪೇಯ್ಯಾ"ತಿಆದೀನಿ ನವ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ದ್ವೇ ವಿಘಾಸಾ ಸಾಟಿಕಾ ಚಾ**ತಿ "ಉಚ್ಚಾರಂ ವಾ ಪಸ್ಸಾವಂ ವಾ ಸಙ್ಕಾರಂ ವಾ ವಿಘಾಸಂ ವಾ ತಿರೋಕುಟ್ಟೇ ವಾ ತಿರೋಪಾಕಾರೇ ವಾ ಛಡ್ಡೇಯ್ಯ ವಾ ಛಡ್ಡಾಪೇಯ್ಯ ವಾ, ಹರಿತೇ ಛಡ್ಡೇಯ್ಯ ವಾ ಛಡ್ಡಾಪೇಯ್ಯ ವಾ"ತಿ ಏವಂ ವುತ್ತಾನಿ ದ್ವೇ ವಿಘಾಸಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಚ ಉದಕಸಾಟಿಕಾಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಸಮಣಚೀವರೇನ ಚಾ**ತಿ "ಸಮಣಚೀವರಂ ದದೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಇದಮೇತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ।

ಸಮನುಭಾಸನಾಸಮುಟ್ಠಾನವಣ್ಣನಾ

೧೯೧. **ಭೇದಾನುವತ್ತದುಬ್ಬಚದೂಸದುಟ್ಠುಲ್ಲದಿಟ್ಠಿ ಚಾ**ತಿ ಸಙ್ಘಭೇದಾನುವತ್ತಕದುಬ್ಬಚಕುಲದೂಸಕದುಟ್ಠುಲ್ಲಪ್ಪಟಿಚ್ಛಾದನದಿಟ್ಠಿಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಜ್ಜನಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ಛನ್ದಂ ಉಜ್ಜಗ್ಘಿಕಾ ದ್ವೇ ಚಾ**ತಿ ಛನ್ದಂ ಅದತ್ವಾ ಗಮನಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಉಜ್ಜಗ್ಘಿಕಾಯ ಅನ್ತರಘರೇ ಗಮನನಿಸೀದನಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಞ್ಚ। **ದ್ವೇ ಚ ಸದ್ದಾ**ತಿ "ಅಪ್ಪಸದ್ದೋ ಅನ್ತರಘರೇ ಗಮಿಸ್ಸಾಮಿ, ನಿಸೀದಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಞ್ಚ। **ನ ಬ್ಯಾಹರೇ**ತಿ "ನ ಸಕಬಳೇನ ಮುಖೇನ ಬ್ಯಾಹರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ।

ಛಮಾ ನೀಚಾಸನೇ ಠಾನಂ, ಪಚ್ಛತೋ ಉಪ್ಪಥೇನ ಚಾತಿ ಛಮಾಯಂ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ, ನೀಚೇ ಆಸನೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ; ಠಿತೇನ ನಿಸಿನ್ನಸ್ಸ, ಪಚ್ಛತೋ ಗಚ್ಛನ್ತೇನ ಪುರತೋ ಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ, ಉಪ್ಪಥೇನ ಗಚ್ಛನ್ತೇನ ಪಥೇನ ಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ಧಮ್ಮದೇಸನಾಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ವಜ್ಜಾನುವತ್ತಿಗಹಣಾ**ತಿ ವಜ್ಜಪ್ಪಟಿಚ್ಛಾದನಉಕ್ಖಿತ್ತಾನುವತ್ತಕಹತ್ಥಗ್ಗಹಣಾದಿಸಙ್ಖಾತಾನಿ ತೀಣಿ ಪಾರಾಜಿಕಾನಿ। **ಓಸಾರೇ ಪಚ್ಚಾಚಿಕ್ಖನಾ**ತಿ "ಅನಪಲೋಕೇತ್ವಾ ಕಾರಕಸಙ್ಘಂ ಅನಞ್ಞಾಯ ಗಣಸ್ಸ ಛನ್ದಂ ಓಸಾರೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಚ "ಬುದ್ಧಂ ಪಚ್ಚಕ್ಖಾಮೀ"ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ।

ಕಿಸ್ಮಿಂ ಸಂಸಟ್ಠಾ ದ್ವೇ ವಧೀತಿ "ಕಿಸ್ಮಿಞ್ಚಿದೇವ ಅಧಿಕರಣೇ ಪಚ್ಚಾಕತಾ"ತಿ ಚ "ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಪನೇವ ಸಂಸಟ್ಠಾ ವಿಹರನ್ತೀ"ತಿ ಚ "ಯಾ ಪನ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಏವಂ ವದೇಯ್ಯ ಸಂಸಟ್ಠಾವ ಅಯ್ಯೇ ತುಮ್ಹೇ ವಿಹರಥಾ"ತಿ ಚ "ಅತ್ತಾನಂ ವಧಿತ್ವಾ ವಧಿತ್ವಾ ರೋದೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ವಿಸಿಬ್ಬೇ ದುಕ್ಖಿತಾಯ ಚಾ**ತಿ "ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಚೀವರಂ ವಿಸಿಬ್ಬೇತ್ವಾ ವಾ ವಿಸಿಬ್ಬಾಪೇತ್ವಾ ವಾ"ತಿ ಚ "ದುಕ್ಖಿತಂ ಸಹಜೀವಿನಿ"ನ್ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ। **ಪುನ ಸಂಸಟ್ಠಾ ನ ವೂಪಸಮೇ**ತಿ "ಸಂಸಟ್ಠಾ ವಿಹರೇಯ್ಯ ಗಹಪತಿನಾ ವಾ ಗಹಪತಿಪುತ್ತೇನ ವಾ"ತಿ ಏವಂ ಪುನ ವುತ್ತಸಂಸಟ್ಠಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ "ಏಹಯ್ಯೇ, ಇಮಂ ಅಧಿಕರಣಂ ವೂಪಸಮೇಹೀ"ತಿ ವುಚ್ಚಮಾನಾ, "ಸಾಧೂ"ತಿ ಪಟಿಸ್ಸುಣಿತ್ವಾ "ಸಾ ಪಚ್ಛಾ ಅನನ್ತರಾಯಿಕಿನೀ ನೇವ ವೂಪಸಮ್ಮೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಆರಾಮಞ್ಚ ಪವಾರಣಾ**ತಿ "ಜಾನಂ ಸಭಿಕ್ಖುಕಂ ಆರಾಮಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಾ ಪವಿಸೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಚ "ಉಭತೋಸಙ್ಘೇ ತೀಹಿ ಠಾನೇಹಿ ನ ಪವಾರೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ।

ಅನ್ವದ್ಧಂ ಸಹಜೀವಿನಿಂ ದ್ವೇತಿ "ಅನ್ವದ್ಧಮಾಸಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘತೋ ದ್ವೇ ಧಮ್ಮಾ ಪಚ್ಚಾಸೀಸಿತಬ್ಬಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ, "ಸಹಜೀವಿನಿಂ ವುಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ದ್ವೇ ವಸ್ಸಾನಿ ನೇವ ಅನುಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ, ಸಹಜೀವಿನಿಂ ವುಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ನೇವ ವೂಪಕಾಸೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಞ್ಚ। **ಚೀವರಂ ಅನುಬನ್ಧನಾ**ತಿ "ಸಚೇ ಮೇ ತ್ವಂ, ಅಯ್ಯೇ, ಚೀವರಂ ದಸ್ಸಸಿ, ಏವಾಹಂ ತಂ ವುಟ್ಠಾಪೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚ "ಸಚೇ ಮಂ ತ್ವಂ, ಅಯ್ಯೇ, ದ್ವೇ ವಸ್ಸಾನಿ ಅನುಬನ್ಧಿಸ್ಸಸಿ, ಏವಾಹಂ ತಂ ವುಟ್ಠಾಪೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ।

ಕಥಿನಸಮುಟ್ಠಾನವಣ್ಣನಾ

೧೯೧. ಉಬ್ಭತಂ ಕಥಿನಂ ತೀಣೀತಿ “ನಿಟ್ಠಿತಚೀವರಸ್ಮಿಂ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಉಬ್ಭತಸ್ಮಿಂ ಕಥಿನೇ”ತಿ ವುತ್ತಾನಿ ಆದಿತೋವ ತೀಣಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ಪಠಮಂ ಪತ್ತಭೇಸಜ್ಜನ್ತಿ** “ದಸಾಹಪರಮಂ ಅತಿರೇಕಪತ್ತೋ”ತಿ ವುತ್ತಂ ಪಠಮಪತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ “ಪಟಿಸಾಯನೀಯಾನಿ ಭೇಸಜ್ಜಾನೀ”ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಅಚ್ಚೇಕಞ್ಚಾಪಿ ಸಾಸಙ್ಕನ್ತಿ** ಅಚ್ಚೇಕಚೀವರಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ತದನನ್ತರಮೇವ ಸಾಸಙ್ಕಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಪಕ್ಕಮನ್ತೇನ ವಾ ದುವೇತಿ** “ತಂ ಪಕ್ಕಮನ್ತೋ ನೇವ ಉದ್ಧರೇಯ್ಯಾ”ತಿ ಭೂತಗಾಮವಗ್ಗೇ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ।

ಉಪಸ್ಸಯಂ ಪರಮ್ಪರಾತಿ “ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಓವದೇಯ್ಯಾ”ತಿ ಚ “ಪರಮ್ಪರಭೋಜನೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯ”ನ್ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ। **ಅನತಿರಿತ್ತಂ ನಿಮನ್ತನಾತಿ** “ಅನತಿರಿತ್ತಂ ಖಾದನೀಯಂ ವಾ ಭೋಜನೀಯಂ ವಾ”ತಿ ಚ “ನಿಮನ್ತಿತೋ ಸಭತ್ತೋ ಸಮಾನೋ”ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ। **ವಿಕಪ್ಪಂ ರಞ್ಞೋ ವಿಕಾಲೇತಿ** “ಸಾಮಂ ಚೀವರಂ ವಿಕಪ್ಪೇತ್ವಾ”ತಿ ಚ “ರಞ್ಞೋ ಖತ್ತಿಯಸ್ಸಾ”ತಿ ಚ “ವಿಕಾಲೇ ಗಾಮಂ ಪವಿಸೇಯ್ಯಾ”ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಂ। **ವೋಸಾಸಾರಞ್ಞಕೇನ ಚಾತಿ** “ವೋಸಾಸಮಾನರೂಪಾ ಠಿತಾ”ತಿ ಚ “ತಥಾರೂಪೇಸು ಆರಞ್ಞಕೇಸು ಸೇನಾಸನೇಸು ಪುಬ್ಬೇ ಅಪ್ಪಟಿಸಂವಿದಿತ”ನ್ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ।

ಉಸ್ಸಯಾ ಸನ್ನಿಚಯಞ್ಚಾತಿ “ಉಸ್ಸಯವಾದಿಕಾ”ತಿ ಚ “ಪತ್ತಸನ್ನಿಚಯಂ ಕರೇಯ್ಯಾ”ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ। **ಪುರೇ ಪಚ್ಛಾ ವಿಕಾಲೇ ಚಾತಿ** “ಯಾ ಪನ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಪುರೇಭತ್ತಂ ಕುಲಾನಿ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ”ತಿ ಚ, “ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ಕುಲಾನಿ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ”ತಿ ಚ, “ವಿಕಾಲೇ ಕುಲಾನಿ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ”ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಂ। **ಪಞ್ಚಾಹಿಕಾ ಸಙ್ಕಮನೀತಿ** “ಪಞ್ಚಾಹಿಕಾ ಸಙ್ಘಾಟಿಚಾರಂ ಅತಿಕ್ಕಮೇಯ್ಯಾ”ತಿ ಚ “ಚೀವರಸಙ್ಕಮನೀಯಂ ಧಾರೇಯ್ಯಾ”ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ। **ದ್ವೇಪಿ ಆವಸಥೇನ ಚಾತಿ** “ಆವಸಥಚೀವರಂ ಅನಿಸ್ಸಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜೇಯ್ಯ, ಆವಸಥಂ ಅನಿಸ್ಸಜ್ಜಿತ್ವಾ ಚಾರಿಕಂ ಪಕ್ಕಮೇಯ್ಯಾ”ತಿ ಚ ಏವಂ ಆವಸಥೇನ ಸದ್ಧಿಂ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಚ ದ್ವೇ।

ಪಸಾಖೇ ಆಸನೇ ಚೇವಾತಿ “ಪಸಾಖೇ ಜಾತಂ ಗಣ್ಡಂ ವಾ”ತಿ ಚ “ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಪುರತೋ ಅನಾಪುಚ್ಛಾ ಆಸನೇ ನಿಸೀದೇಯ್ಯಾ”ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ।

ಏಳಕಲೋಮಸಮುಟ್ಠಾನವಣ್ಣನಾ

೧೯೩. ಏಳಕಲೋಮಾ ದ್ವೇ ಸೇಯ್ಯಾತಿ ಏಳಕಲೋಮಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚೇವ ದ್ವೇ ಚ ಸಹಸೇಯ್ಯಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ। **ಆಹಚ್ಚ ಪಿಣ್ಡಭೋಜನನ್ತಿ** ಆಹಚ್ಚಪಾದಕಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ಆವಸಥಪಿಣ್ಡಭೋಜನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಗಣವಿಕಾಲಸನ್ನಿಧೀತಿ** ಗಣಭೋಜನವಿಕಾಲಭೋಜನಸನ್ನಿಧಿಕಾರಕಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಂ । **ದನ್ತಪೋನೇನ ಚೇಲಕಾತಿ** ದನ್ತಪೋನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ಅಚೇಲಕಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಉಯ್ಯುತ್ತಂ ಸೇನಂ ಉಯ್ಯೋಧೀತಿ** “ಉಯ್ಯುತ್ತಂ ಸೇನಂ ದಸ್ಸನಾಯ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯ, ಸೇನಾಯ ವಸೇಯ್ಯ, ಉಯ್ಯೋಧಿಕಂ ವಾ…ಪೇ॰… ಅನೀಕದಸ್ಸನಂ ವಾ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾ”ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಂ। **ಸುರಾ ಓರೇನ ನ್ಹಾಯನಾತಿ** ಸುರಾಪಾನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ಓರೇನದ್ಧಮಾಸನಹಾನಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ದುಬ್ಬಣ್ಣೇ ದ್ವೇ ದೇಸನಿಕಾತಿ** “ತಿಣ್ಣಂ ದುಬ್ಬಣ್ಣಕರಣಾನ”ನ್ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ ವುತ್ತಾವಸೇಸಪಾಟಿದೇಸನೀಯದ್ವಯಞ್ಚ। **ಲಸುಣುಪತಿಟ್ಠೇ ನಚ್ಚನಾತಿ** ಲಸುಣಸಿಕ್ಖಾಪದಂ, “ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಭುಞ್ಜನ್ತಸ್ಸ ಪಾನೀಯೇನ ವಾ ವಿಧೂಪನೇನ ವಾ ಉಪತಿಟ್ಠೇಯ್ಯಾ”ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಂ, “ನಚ್ಚಂ ವಾ ಗೀತಂ ವಾ ವಾದಿತಂ ವಾ ದಸ್ಸನಾಯ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾ”ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। ಇತೋ ಪರಂ ಪಾಳಿಂ ವಿರಜ್ಝಿತ್ವಾ ಲಿಖನ್ತಿ। ಯಥಾ ಪನ ಅತ್ಥಂ ವಣ್ಣಯಿಸ್ಸಾಮ; ಏವಮೇತ್ಥ ಅನುಕ್ಕಮೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ನ್ಹಾನಮತ್ಥರಣಂ ಸೇಯ್ಯಾತಿ “ನಗ್ಗಾ ನಹಾಯೇಯ್ಯ, ಏಕತ್ಥರಣಪಾವುರಣಾ ತುವಟ್ಟೇಯ್ಯುಂ, ಏಕಮಞ್ಚೇ ತುವಟ್ಟೇಯ್ಯು”ನ್ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಂ। **ಅನ್ತೋರಟ್ಠೇ ತಥಾ ಬಹೀತಿ** “ಅನ್ತೋರಟ್ಠೇ ಸಾಸಙ್ಕಸಮ್ಮತೇ, ತಿರೋರಟ್ಠೇ ಸಾಸಙ್ಕಸಮ್ಮತೇ”ತಿ

ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ। **ಅನ್ತೋವಸ್ಸಂ ಚಿತ್ತಾಗಾರನ್ತಿ** "ಅನ್ತೋವಸ್ಸಂ ಚಾರಿಕಂ ಪಕ್ಕಮೇಯ್ಯ, ರಾಜಾಗಾರಂ ವಾ ಚಿತ್ತಾಗಾರಂ ವಾ... ಪೇ॰... ಪೋಕ್ಖರಣಿಂ ವಾ ದಸ್ಸನಾಯ ಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಚ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ। **ಆಸನ್ದಿಂ ಸುತ್ತಕನ್ತನಾತಿ** "ಆಸನ್ದಿಂ ವಾ ಪಲ್ಲಙ್ಕಂ ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜೇಯ್ಯ, ಸುತ್ತಂ ಕನ್ತೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ।

ವೇಯ್ಯಾವಚ್ಚಂ ಸಹತ್ಥಾ ಚಾತಿ "ಗಿಹಿವೇಯ್ಯಾವಚ್ಚಂ ಕರೇಯ್ಯ, ಅಗಾರಿಕಸ್ಸ ವಾ ಪರಿಬ್ಬಾಜಕಸ್ಸ ವಾ ಪರಿಬ್ಬಾಜಿಕಾಯ ವಾ ಸಹತ್ಥಾ ಖಾದನೀಯಂ ವಾ ಭೋಜನೀಯಂ ವಾ ದದೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ। **ಅಭಿಕ್ಖುಕಾವಾಸೇನ ಚಾತಿ** "ಅಭಿಕ್ಖುಕೇ ಆವಾಸೇ ವಸ್ಸಂ ವಸೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಇದಮೇತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। **ಛತ್ತಂ ಯಾನಞ್ಚ ಸಙ್ಘಾಣಿನ್ತಿ** "ಛತ್ತುಪಾಹನಂ ಧಾರೇಯ್ಯ, ಯಾನೇನ ಯಾಯೇಯ್ಯ, ಸಙ್ಘಾಣಿಂ ಧಾರೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಂ। **ಅಲಙ್ಕಾರಗನ್ಧವಾಸಿತನ್ತಿ** "ಇತ್ಥಾಲಙ್ಕಾರಂ ಧಾರೇಯ್ಯ, ಗನ್ಧಚುಣ್ಣಕೇನ ನಹಾಯೇಯ್ಯ, ವಾಸಿತಕೇನ ಪಿಞ್ಞಾಕೇನ ನಹಾಯೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಂ। **ಭಿಕ್ಖುನೀತಿ**ಆದಿನಾ "ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಉಮ್ಮದ್ದಾಪೇಯ್ಯಾ"ತಿಆದೀನಿ ಚತ್ತಾರಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ। **ಅಸಙ್ಕಚ್ಚಿಕಾ ಆಪತ್ತೀತಿ** "ಅಸಙ್ಕಚ್ಚಿಕಾ ಗಾಮಂ ಪವಿಸೇಯ್ಯ ಪಾಚಿತ್ತಿಯ"ನ್ತಿ ಏವಂ ವುತ್ತಆಪತ್ತಿ ಚ। **ಚತ್ತಾರೀಸಾ ಚತುತ್ತರೀತಿ** ಏತಾನಿ ಸಬ್ಬಾನಿಪಿ ಚತುಚತ್ತಾಲೀಸ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ।

ಕಾಯೇನ ನ ವಾಚಾಚಿತ್ತೇನ, ಕಾಯಚಿತ್ತೇನ ನ ವಾಚತೋತಿ ಕಾಯೇನ ಚೇವ ಕಾಯಚಿತ್ತೇನ ಚ ಸಮುಟ್ಠಹನ್ತಿ; ನ ವಾಚಾಚಿತ್ತೇನ ನ ವಾಚತೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ದ್ವಿಸಮುಟ್ಠಾನಿಕಾ ಸಬ್ಬೇ, ಸಮಾ ಏಳಕಲೋಮಿಕಾತಿ** ಇದಂ ಉತ್ತಾನತ್ಥಮೇವ।

ಪದಸೋಧಮ್ಮಸಮುಟ್ಠಾನವಣ್ಣನಾ

೨೬೪. **ಪದಞ್ಞತ್ರ ಅಸಮ್ಮತಾತಿ** "ಪದಸೋ ಧಮ್ಮಂ, ಮಾತುಗಾಮಸ್ಸ ಉತ್ತರಿಛಪ್ಪಞ್ಚವಾಚಾಹಿ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇಯ್ಯ, ಅಞ್ಞತ್ರ ವಿಞ್ಞುನಾ ಪುರಿಸವಿಗ್ಗಹೇನ, ಅಸಮ್ಮತೋ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಓವದೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಂ। **ತಥಾ ಅತ್ಥಙ್ಗತೇನ ಚಾತಿ** "ಅತ್ಥಙ್ಗತೇ ಸೂರಿಯೇ ಓವದೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಇದಮೇತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। **ತಿರಚ್ಛಾನವಿಜ್ಜಾ ದ್ವೇತಿ** "ತಿರಚ್ಛಾನವಿಜ್ಜಂ ಪರಿಯಾಪುಣೇಯ್ಯ, ವಾಚೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಏವಂ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದದ್ವಯಂ । **ಅನೋಕಾಸೋ ಚ ಪುಚ್ಛನಾತಿ** "ಅನೋಕಾಸಕತಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಪಞ್ಹಂ ಪುಚ್ಛೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಇದಮೇತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ।

ಅದ್ಧಾನಸಮುಟ್ಠಾನವಣ್ಣನಾ

೨೬೫. **ಅದ್ಧಾನನಾವಂ ಪಣೀತನ್ತಿ** "ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಿಧಾಯ ಏಕದ್ಧಾನಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ಏಕಂ ನಾವಂ ಅಭಿರುಹೇಯ್ಯ, ಪಣೀತಭೋಜನಾನಿ ಅಗಿಲಾನೋ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ಥಾಯ ವಿಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಭುಞ್ಜೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಂ। **ಮಾತುಗಾಮೇನ ಸಂಹರೇತಿ** ಮಾತುಗಾಮೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಿಧಾಯ ಗಮನಞ್ಚ "ಸಮ್ಬಾಧೇ ಲೋಮಂ ಸಂಹರಾಪೇಯ್ಯಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಧಞ್ಞಂ ನಿಮನ್ತಿತಾ ಚೇವಾತಿ** "ಧಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ವಾ"ತಿ ಚ "ನಿಮನ್ತಿತಾ ವಾ ಪವಾರಿತಾ ವಾ ಖಾದನೀಯಂ ವಾ ಭೋಜನೀಯಂ ವಾ ಖಾದೇಯ್ಯ ವಾ ಭುಞ್ಜೇಯ್ಯ ವಾ"ತಿ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದಞ್ಚ। **ಅಟ್ಠ ಚಾತಿ** ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ವುತ್ತಾ ಅಟ್ಠ ಪಾಟಿದೇಸನೀಯಾ ವಾ।

ಥೇಯ್ಯಸತ್ಥಸಮುಟ್ಠಾನವಣ್ಣನಾ

೨೬೬. **ಥೇಯ್ಯಸತ್ಥಂ ಉಪಸ್ಸುತೀತಿ** ಥೇಯ್ಯಸತ್ಥೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಿಧಾಯ ಏಕದ್ಧಾನಮಗ್ಗಗಮನಞ್ಚ ಉಪಸ್ಸುತಿತಿಟ್ಠನಞ್ಚ। **ಸೂಪವಿಞ್ಞಾಪನೇನ ಚಾತಿ** ಇದಂ ಸೂಪೋದನವಿಞ್ಞತ್ತಿಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। **ರತ್ತಿಛನ್ನಞ್ಚ ಓಕಾಸನ್ತಿ** "ರತ್ತನ್ಧಕಾರೇ ಅಪ್ಪದೀಪೇ,

ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೇ ಓಕಾಸೇ, ಅಜ್ಝೋಕಾಸೇ ಪುರಿಸೇನ ಸದ್ಧಿ’’ನ್ತಿ ಏವಂ ವುತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದತ್ತಯಂ। **ಬ್ಯೂಹೇನ ಸತ್ತಮಾ**ತಿ ಇದಂ ತದನನ್ತರಮೇವ ‘‘ರಥಿಕಾಯ ವಾ ಬ್ಯೂಹೇ ವಾ ಸಿಙ್ಘಾಟಕೇ ವಾ ಪುರಿಸೇನ ಸದ್ಧಿ’’ನ್ತಿ ಆಗತಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ।

ಧಮ್ಮದೇಸನಾಸಮುಟ್ಠಾನವಣ್ಣನಾ

೨೬೭. ಧಮ್ಮದೇಸನಾಸಮುಟ್ಠಾನಾನಿ ಏಕಾದಸ ಉತ್ತಾನಾನೇವ। ಏವಂ ತಾವ ಸಮ್ಭಿನ್ನಸಮುಟ್ಠಾನಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ನಿಯತಸಮುಟ್ಠಾನಂ ಪನ ತಿವಿಧಂ, ತಂ ಏಕೇಕಸ್ಸೇವ ಸಿಕ್ಖಾಪದಸ್ಸ ಹೋತಿ, ತಂ ವಿಸುಂಯೇವ ದಸ್ಸೇತುಂ **‘‘ಭೂತಂ ಕಾಯೇನ ಜಾಯತೀ’’**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ, ತಂ ಉತ್ತಾನಮೇವ। **ನೇತ್ತಿಧಮ್ಮಾನುಲೋಮಿಕ**ನ್ತಿ ವಿನಯಪಾಳಿಧಮ್ಮಸ್ಸ ಅನುಲೋಮನ್ತಿ।

ಸಮುಟ್ಠಾನಸೀಸವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅನ್ತರಪೇಯ್ಯಾಲಂ

ಕತಿಪುಚ್ಛಾವಾರವಣ್ಣನಾ

೨೭೧. ಇದಾನಿ ಆಪತ್ತಿಆದಿಕೋಟ್ಠಾಸೇಸು ಕೋಸಲ್ಲಜನನತ್ಥಂ "ಕತಿ ಆಪತ್ತಿಯೋ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಮಾತಿಕಂ ಠಪೇತ್ವಾ ನಿದ್ದೇಸಪ್ಪಟಿನಿದ್ದೇಸವಸೇನ ವಿಭಙ್ಗೋ ವುತ್ತೋ।

ತತ್ಥ **ಕತಿ ಆಪತ್ತಿಯೋತಿ** ಮಾತಿಕಾಯ ಚ ವಿಭಙ್ಗೇ ಚ ಆಗತಾಪತ್ತಿಪುಚ್ಛಾ। ಏಸ ನಯೋ ದುತಿಯಪದೇಪಿ। ಕೇವಲಞ್ಹೇತ್ಥ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಏವ ರಾಸಿವಸೇನ **ಖನ್ಧಾತಿ** ವುತ್ತಾ। **ವಿನೀತವತ್ಥೂನೀತಿ** ತಾಸಂ ಆಪತ್ತೀನಂ **ವಿನಯಪುಚ್ಛಾ;** "ವಿನೀತಂ ವಿನಯೋ ವೂಪಸಮೋ"ತಿ ಇದಞ್ಹಿ ಅತ್ಥತೋ ಏಕಂ, ವಿನೀತಾನಿಯೇವ **ವಿನೀತವತ್ಥೂನೀತಿ** ಅಯಮೇತ್ಥ ಪದತ್ಥೋ। ಇದಾನಿ ಯೇಸು ಸತಿ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಹೋನ್ತಿ, ಅಸತಿ ನ ಹೋನ್ತಿ, ತೇ ದಸ್ಸೇತುಂ **"ಕತಿ ಅಗಾರವಾ"**ತಿ ಪುಚ್ಛಾದ್ವಯಂ। ವಿನೀತವತ್ಥೂನೀತಿ ಅಯಂ ಪನ ತೇಸಂ ಅಗಾರವಾನಂ ವಿನಯಪುಚ್ಛಾ। ಯಸ್ಮಾ ಪನ ತಾ ಆಪತ್ತಿಯೋ ವಿಪತ್ತಿಂ ಆಪತ್ತಾ ನಾಮ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಾ "ಕತಿ ವಿಪತ್ತಿಯೋ"ತಿ ಅಯಂ ಆಪತ್ತೀನಂ ವಿಪತ್ತಿಭಾವಪುಚ್ಛಾ। **ಕತಿ ಆಪತ್ತಿಸಮುಟ್ಠಾನಾನೀತಿ** ತಾಸಂಯೇವ ಆಪತ್ತೀನಂ ಸಮುಟ್ಠಾನಪುಚ್ಛಾ। **ವಿವಾದಮೂಲಾನಿ ಅನುವಾದಮೂಲಾನೀತಿ** ಇಮಾ "ವಿವಾದಾಧಿಕರಣಂ ಅನುವಾದಾಧಿಕರಣ"ನ್ತಿ ಆಗತಾನಂ ವಿವಾದಾನುವಾದಾನಂ ಮೂಲಪುಚ್ಛಾ। **ಸಾರಣೀಯಾ ಧಮ್ಮಾತಿ** ವಿವಾದಾನುವಾದಮೂಲಾನಂ ಅಭಾವಕರಧಮ್ಮಪುಚ್ಛಾ। **ಭೇದಕರವತ್ಥೂನೀತಿ** ಅಯಂ "ಭೇದನಸಂವತ್ತನಿಕಂ ವಾ ಅಧಿಕರಣ"ನ್ತಿಆದೀಸು ವುತ್ತಭೇದಕರಣಪುಚ್ಛಾ। **ಅಧಿಕರಣಾನೀತಿ** ಭೇದಕರವತ್ಥೂಸು ಸತಿ ಉಪ್ಪಜ್ಜನಧಮ್ಮಪುಚ್ಛಾ। **ಸಮಥಾತಿ** ತೇಸಂಯೇವ ವೂಪಸಮನಧಮ್ಮಪುಚ್ಛಾ। **ಪಞ್ಚ ಆಪತ್ತಿಯೋತಿ** ಮಾತಿಕಾಯ ಆಗತವಸೇನ ವುತ್ತಾ। **ಸತ್ತಾತಿ** ವಿಭಙ್ಗೇ ಆಗತವಸೇನ।

ಆರಕಾ ಏತೇಹಿ ರಮತೀತಿ **ಆರತಿ;** ಭುಸಾ ವಾ ರತಿ **ಆರತಿ**। ವಿನಾ ಏತೇಹಿ ರಮತೀತಿ **ವಿರತಿ** । ಪಚ್ಚೇಕಂ ಪಚ್ಚೇಕಂ ವಿರಮತೀತಿ **ಪಟಿವಿರತಿ**। ವೇರಂ ಮಣತಿ ವಿನಾಸೇತೀತಿ **ವೇರಮಣೀ**। ನ ಏತಾಯ ಏತೇ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾ ಕರೀಯನ್ತೀತಿ **ಅಕಿರಿಯಾ**। ಯಂ ಏತಾಯ ಅಸತಿ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಕರಣಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ತಸ್ಸ ಪಟಿಪಕ್ಖತೋ **ಅಕರಣಂ**। ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಅಜ್ಝಾಪತ್ತಿಯಾ ಪಟಿಪಕ್ಖತೋ **ಅನಜ್ಝಾಪತ್ತಿ**। ವೇಲನತೋ **ವೇಲಾ;** ಚಲಯನತೋ ವಿನಾಸನತೋತಿ ಅತ್ಥೋ । ನಿಯ್ಯಾನಂ ಸಿನೋತಿ ಬನ್ಧತಿ ನಿವಾರೇತೀತಿ **ಸೇತು**। ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾನಮೇತಂ ಅಧಿವಚನಂ। ಸೋ ಸೇತು ಏತಾಯ ಪಞ್ಞತ್ತಿಯಾ ಹಞ್ಞತೀತಿ **ಸೇತುಘಾತೋ**। ಸೇಸವಿನೀತವತ್ಥುನಿದ್ದೇಸೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಬುದ್ಧೇ ಅಗಾರವಾದೀಸು ಯೋ ಬುದ್ಧೇ ಧರಮಾನೇ ಉಪಟ್ಠಾನಂ ನ ಗಚ್ಛತಿ, ಪರಿನಿಬ್ಬುತೇ ಚೇತಿಯಟ್ಠಾನಂ ಬೋಧಿಟ್ಠಾನಂ ನ ಗಚ್ಛತಿ, ಚೇತಿಯಂ ವಾ ಬೋಧಿಂ ವಾ ನ ವನ್ದತಿ, ಚೇತಿಯಙ್ಗಣೇ ಸಛತ್ತೋ ಸಉಪಾಹನೋ ಚರತಿ, ನತ್ಥೇತಸ್ಸ ಬುದ್ಧೇ ಗಾರವೋತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಯೋ ಪನ ಸಕ್ಕೋನ್ತೋಯೇವ ಧಮ್ಮಸ್ಸವನಂ ನ ಗಚ್ಛತಿ, ಸರಭಞ್ಞಂ ನ ಭಣತಿ, ಧಮ್ಮಕಥಂ ನ ಕಥೇತಿ, ಧಮ್ಮಸ್ಸವನಗ್ಗಂ ಭಿನ್ದಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛತಿ, ವಿಕ್ಖಿತ್ತೋ ವಾ ಅನಾದರೋ ವಾ ನಿಸೀದತಿ, ನತ್ಥೇತಸ್ಸ ಧಮ್ಮೇ ಗಾರವೋ। ಯೋ ಥೇರನವಮಜ್ಝಿಮೇಸು ಚಿತ್ತೀಕಾರಂ ನ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಾಪೇತಿ, ಉಪೋಸಥಾಗಾರವಿತಕ್ಕಮಾಳಕಾದೀಸು ಕಾಯಪ್ಪಾಗಬ್ಭಿಯಂ ದಸ್ಸೇತಿ, ಯಥಾವುಡ್ಢಂ ನ ವನ್ದತಿ, ನತ್ಥೇತಸ್ಸ ಸಙ್ಘೇ ಗಾರವೋ। ತಿಸ್ಸೋ ಸಿಕ್ಖಾ ಸಮಾದಾಯ ಅಸಿಕ್ಖಮಾನೋಯೇವ ಪನ ಸಿಕ್ಖಾಯ ಅಗಾರವೋತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಪಮಾದೇ ಚ ಸತಿವಿಪ್ಪವಾಸೇ ತಿಟ್ಠಮಾನೋಯೇವ ಅಪ್ಪಮಾದಲಕ್ಖಣಂ ಅಬ್ರೂಹಯಮಾನೋ ಅಪ್ಪಮಾದೇ ಅಗಾರವೋತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ತಥಾ ಆಮಿಸಪ್ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಧಮ್ಮಪ್ಪಟಿಸನ್ಥಾರನ್ತಿ ಇಮಂ ದುವಿಧಂ ಪಟಿಸನ್ಥಾರಂ ಅಕರೋನ್ತೋಯೇವ **ಪಟಿಸನ್ಥಾರೇ ಅಗಾರವೋತಿ** ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಗಾರವನಿದ್ದೇಸೇ ವುತ್ತವಿಪರಿಯಾಯೇನ ಅತ್ಥೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

೧೭೨. ವಿವಾದಮೂಲನಿದ್ದೇಸೇ **"ಸತ್ಥರಿಪಿ ಅಗಾರವೋ"**ತಿಆದೀನಂ ಬುದ್ಧೇ ಅಗಾರವಾದೀಸು ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಅತ್ಥೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। **ಅಪ್ಪತಿಸ್ಸೋ**ತಿ ಅನೀಚವುತ್ತಿ; ನ ಸತ್ಥಾರಂ ಜೇಟ್ಠಕಂ ಕತ್ವಾ ವಿಹರತಿ। **ಅಜ್ಝತ್ತಂ ವಾ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಸನ್ತಾನೇ ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಕ್ಖೇ ವಾ; ಸಕಾಯ ಪರಿಸಾಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಬಹಿದ್ಧಾ ವಾ**ತಿ ಪರಸನ್ತಾನೇ ವಾ ಪರಪಕ್ಖೇ ವಾ। **ತತ್ರ ತುಮ್ಹೇ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ಅಜ್ಝತ್ತಬಹಿದ್ಧಾಭೇದೇ ಸಪರಸನ್ತಾನೇ ವಾ ಸಪರಪರಿಸಾಯ ವಾ। **ಪಹಾನಾಯ ವಾಯಮೇಯ್ಯಾಥಾ**ತಿ ಮೇತ್ತಾಭಾವನಾದೀಹಿ ನಯೇಹಿ ಪಹಾನತ್ಥಂ ವಾಯಮೇಯ್ಯಾಥ; ಮೇತ್ತಾಭಾವನಾದಿನಯೇನ ಹಿ ತಂ ಅಜ್ಝತ್ತಮ್ಪಿ ಬಹಿದ್ಧಾಪಿ ಪಹೀಯತಿ। **ಅನವಸ್ಸವಾಯಾ**ತಿ ಅಪ್ಪವತ್ತಿಭಾವಾಯ।

ಸನ್ದಿಟ್ಠಿಪರಾಮಾಸೀತಿ ಸಕಮೇವ ದಿಟ್ಠಿಂ ಪರಾಮಸತಿ; ಯಂ ಅತ್ತನಾ ದಿಟ್ಠಿಗತಂ ಗಹಿತಂ, ಇದಮೇವ ಸಚ್ಚನ್ತಿ ಗಣ್ಹಾತಿ । **ಆಧಾನಗ್ಗಾಹೀ**ತಿ ದಳ್ಹಗ್ಗಾಹೀ।

೧೭೩. ಅನುವಾದಮೂಲನಿದ್ದೇಸೋ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ವಿವಾದಮೂಲನಿದ್ದೇಸೇನೇವ ಸಮಾನೋ, ಅಥ ಖೋ ಅಟ್ಠಾರಸ ಭೇದಕರವತ್ಥೂನಿ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಿವದನ್ತಾನಂ ಕೋಧೂಪನಾಹಾದಯೋ ವಿವಾದಮೂಲಾನಿ। ತಥಾ ವಿವದನ್ತಾ ಪನ ಸೀಲವಿಪತ್ತಿಆದೀಸು ಅಞ್ಞತರವಿಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾ "ಅಸುಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಅಸುಕಂ ನಾಮ ವಿಪತ್ತಿಂ ಆಪನ್ನೋ"ತಿ ವಾ, "ಪಾರಾಜಿಕಂ ಆಪನ್ನೋಸಿ, ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಂ ಆಪನ್ನೋಸೀ"ತಿ ವಾ ಅನುವದನ್ತಿ। ಏವಂ ಅನುವದನ್ತಾನಂ ಕೋಧೂಪನಾಹಾದಯೋ ಅನುವಾದಮೂಲಾನೀತಿ ಅಯಮೇತ್ಥ ವಿಸೇಸೋ।

೧೭೪. ಸಾರಣೀಯಧಮ್ಮನಿದ್ದೇಸೇ ಮೇತ್ತಚಿತ್ತೇನ ಕತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ಮೇತ್ತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ನಾಮ। **ಆವಿ ಚೇವ ರಹೋ ಚಾ**ತಿ ಸಮ್ಮುಖಾ ಚ ಪರಮ್ಮುಖಾ ಚ। ತತ್ಥ ನವಕಾನಂ ಚೀವರಕಮ್ಮಾದೀಸು ಸಹಾಯಭಾವಗಮನಂ ಸಮ್ಮುಖಾ ಮೇತ್ತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ನಾಮ। ಥೇರಾನಂ ಪನ ಪಾದಧೋವನಬೀಜನವಾತದಾನಾದಿಭೇದಮ್ಪಿ ಸಬ್ಬಂ ಸಾಮೀಚಿಕಮ್ಮಂ ಸಮ್ಮುಖಾ ಮೇತ್ತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ನಾಮ। ಉಭಯೇಹಿಪಿ ದುನ್ನಿಕ್ಖಿತ್ತಾನಂ ದಾರುಭಣ್ಡಾದೀನಂ ತೇಸು ಅವಮಞ್ಞಂ ಅಕತ್ವಾ ಅತ್ತನಾ ದುನ್ನಿಕ್ಖಿತ್ತಾನಂ ವಿಯ ಪಟಿಸಾಮನಂ ಪರಮ್ಮುಖಾ ಮೇತ್ತಂ ಕಾಯಕಮ್ಮಂ ನಾಮ। **ಅಯಮ್ಪಿ ಧಮ್ಮೋ ಸಾರಣೀಯೋ**ತಿ ಅಯಂ ಮೇತ್ತಾಕಾಯಕಮ್ಮಸಙ್ಖಾತೋ ಧಮ್ಮೋ ಸರಿತಬ್ಬೋ ಸತಿಜನಕೋ; ಯೋ ನಂ ಕರೋತಿ, ತಂ ಪುಗ್ಗಲಂ; ಯೇಸಂ ಕತೋ ಹೋತಿ, ತೇ ಪಸನ್ನಚಿತ್ತಾ "ಅಹೋ ಸಪ್ಪುರಿಸೋ"ತಿ ಅನುಸ್ಸರನ್ತೀತಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। **ಪಿಯಕರಣೋ**ತಿ ತಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ಸಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀನಂ ಪಿಯಂ ಕರೋತಿ। **ಗರುಕರಣೋ**ತಿ ತಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ಸಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀನಂ ಗರುಂ ಕರೋತಿ। **ಸಙ್ಗಹಾಯಾ**ತಿಆದೀಸು ಸಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀಹಿ ಸಙ್ಗಹೇತಬ್ಬಭಾವಾಯ। ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಅವಿವಾದಾಯ ಸಮಗ್ಗಭಾವಾಯ ಏಕೀಭಾವಾಯ ಚ ಸಂವತ್ತತಿ।

ಮೇತ್ತಂ ವಚೀಕಮ್ಮನ್ತಿಆದೀಸು ದೇವತ್ಥೇರೋ ತಿಸ್ಸತ್ಥೇರೋತಿ ಏವಂ ಪಗ್ಗಯ್ಹ ವಚನಂ ಸಮ್ಮುಖಾ ಮೇತ್ತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ನಾಮ। ವಿಹಾರೇ ಅಸನ್ತೇ ಪನ ತಂ ಪಟಿಪುಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ "ಕುಹಿಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ದೇವತ್ಥೇರೋ, ಕುಹಿಂ ಅಮ್ಹಾಕಂ ತಿಸ್ಸತ್ಥೇರೋ, ಕದಾ ನು ಖೋ ಆಗಮಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ಏವಂ ಮಮಾಯನವಚನಂ ಪರಮ್ಮುಖಾ ಮೇತ್ತಂ ವಚೀಕಮ್ಮಂ ನಾಮ। ಮೇತ್ತಾಸಿನೇಹಸಿನಿದ್ಧಾನಿ ಪನ ನಯನಾನಿ ಉಮ್ಮೀಲೇತ್ವಾ ಪಸನ್ನೇನ ಮುಖೇನ ಓಲೋಕನಂ ಸಮ್ಮುಖಾ ಮೇತ್ತಂ ಮನೋಕಮ್ಮಂ ನಾಮ। "ದೇವತ್ಥೇರೋ ತಿಸ್ಸತ್ಥೇರೋ ಅರೋಗೋ ಹೋತು, ಅಪ್ಪಾಬಾಧೋ"ತಿ ಸಮನ್ನಾಹರಣಂ ಪರಮ್ಮುಖಾ ಮೇತ್ತಂ ಮನೋಕಮ್ಮಂ ನಾಮ।

ಅಪ್ಪಟಿವಿಭತ್ತಭೋಗೀತಿ ನೇವ ಆಮಿಸಂ ಪಟಿವಿಭಜಿತ್ವಾ ಭುಞ್ಜತಿ, ನ ಪುಗ್ಗಲಂ। ಯೋ ಹಿ "ಏತ್ತಕಂ ಪರೇಸಂ ದಸ್ಸಾಮಿ, ಏತ್ತಕಂ ಅತ್ತನಾ ಭುಞ್ಜಿಸ್ಸಾಮಿ, ಏತ್ತಕಂ ವಾ ಅಸುಕಸ್ಸ ಚ ಅಸುಕಸ್ಸ ಚ ದಸ್ಸಾಮಿ, ಏತ್ತಕಂ ಅತ್ತನಾ ಭುಞ್ಜಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ವಿಭಜಿತ್ವಾ ಭುಞ್ಜತಿ, ಅಯಂ ಪಟಿವಿಭತ್ತಭೋಗೀ ನಾಮ। ಅಯಂ ಪನ ಏವಂ ಅಕತ್ವಾ ಆಭತಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಥೇರಾಸನತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ದತ್ವಾ ಗಹಿತಾವಸೇಸಂ ಭುಞ್ಜತಿ। "ಸೀಲವನ್ತೇಹೀ"ತಿ ವಚನತೋ ದುಸ್ಸೀಲಸ್ಸ ಅದಾತುಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತಿ, ಸಾರಣೀಯಧಮ್ಮಪೂರಕೇನ ಪನ ಸಬ್ಬೇಸಂ ದಾತಬ್ಬಮೇವಾತಿ ವುತ್ತಂ। ಗಿಲಾನ-ಗಿಲಾನುಪಟ್ಠಾಕ-ಆಗನ್ತುಕ-ಗಮಿಕಚೀವರಕಮ್ಮಾದಿಪಸುತಾನಂ ವಿಚೇಯ್ಯ ದಾತುಮ್ಪಿ

ವಟ್ಟತಿ। ನ ಹಿ ಏತೇ ವಿಚಿನಿತ್ವಾ ದೇನ್ತೇನ ಪುಗ್ಗಲವಿಭಾಗೋ ಕತೋ ಹೋತಿ, ಈದಿಸಾನಞ್ಚ ಕಿಚ್ಚಲಾಭತ್ತಾ ವಿಸೇಸೋ ಕಾತಬ್ಬೋಯೇವಾತಿ ಅಯಂ ಕರೋತಿ।

ಅಖಣ್ಡಾನೀತಿಆದೀಸು ಯಸ್ಸ ಸತ್ತಸು ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೇಸು ಆದಿಮ್ಹಿ ವಾ ಅನ್ತೇ ವಾ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಭಿನ್ನಂ ಹೋತಿ, ತಸ್ಸ ಸೀಲಂ ಪರಿಯನ್ತೇ ಛಿನ್ನಸಾಟಕೋ ವಿಯ ಖಣ್ಡಂ ನಾಮ। ಯಸ್ಸ ಪನ ವೇಮಜ್ಝೇ ಭಿನ್ನಂ, ತಸ್ಸ ಮಜ್ಝೇ ಛಿದ್ದಸಾಟಕೋ ವಿಯ ಛಿದ್ದಂ ನಾಮ ಹೋತಿ। ಯಸ್ಸ ಪಟಿಪಾಟಿಯಾ ದ್ವೇ ತೀಣಿ ಭಿನ್ನಾನಿ, ತಸ್ಸ ಪಿಟ್ಠಿಯಂ ವಾ ಕುಚ್ಛಿಯಂ ವಾ ಉಟ್ಠಿತೇನ ವಿಸಭಾಗವಣ್ಣೇನ ಕಾಳರತ್ತಾದೀನಂ ಅಞ್ಞತರಸರೀರವಣ್ಣಾ ಗಾವೀ ವಿಯ ಸಬಲಂ ನಾಮ ಹೋತಿ। ಯಸ್ಸ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ಭಿನ್ನಾನಿ, ತಸ್ಸ ಅನ್ತರನ್ತರಾ ವಿಸಭಾಗವಣ್ಣಬಿನ್ದುವಿಚಿತ್ರಾ ಗಾವೀ ವಿಯ ಕಮ್ಮಾಸಂ ನಾಮ ಹೋತಿ। ಯಸ್ಸ ಪನ ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ಅಭಿನ್ನಾನಿ ಸೀಲಾನಿ, ತಸ್ಸ ತಾನಿ ಸೀಲಾನಿ ಅಖಣ್ಡಾನಿ ಅಚ್ಛಿದ್ದಾನಿ ಅಸಬಲಾನಿ ಅಕಮ್ಮಾಸಾನಿ ನಾಮ ಹೋನ್ತಿ। ತಾನಿ ಪನೇತಾನಿ ಭುಜಿಸ್ಸಭಾವಕರಣತೋ **ಭುಜಿಸ್ಸಾನಿ**। ವಿಞ್ಞೂಹಿ ಪಸತ್ಥತ್ತಾ **ವಿಞ್ಞುಪ್ಪಸತ್ಥಾನಿ**। ತಣ್ಹಾದಿಟ್ಠೀಹಿ ಅಪರಾಮಟ್ಠತ್ತಾ **ಅಪರಾಮಟ್ಠಾನಿ**। ಉಪಚಾರಸಮಾಧಿಂ ಅಪ್ಪನಾಸಮಾಧಿಂ ವಾ ಸಂವತ್ತಯನ್ತೀತಿ **ಸಮಾಧಿಸಂವತ್ತನಿಕಾನೀ**ತಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ। **ಸೀಲಸಾಮಞ್ಞಗತೋ ವಿಹರತೀ**ತಿ ತೇಸು ತೇಸು ದಿಸಾಭಾಗೇಸು ವಿಹರನ್ತೇಹಿ ಕಲ್ಯಾಣಸೀಲೇಹಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮಾನಭಾವೂಪಗತಸೀಲೋ ವಿಹರತಿ।

ಯಾಯಂ ದಿಟ್ಠೀತಿ ಮಗ್ಗಸಮ್ಪಯುತ್ತಾ ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ। **ಅರಿಯಾ**ತಿ ನಿದ್ದೋಸಾ। ನಿಯ್ಯಾತೀತಿ **ನಿಯ್ಯಾನಿಕಾ**। **ತಕ್ಕರಸ್ಸಾ**ತಿ ಯೋ ತಥಾಕಾರೀ ಹೋತಿ, ತಸ್ಸ। **ದುಕ್ಖಕ್ಖಯಾಯಾ**ತಿ ಸಬ್ಬದುಕ್ಖಸ್ಸ ಖಯತ್ಥಂ। ಸೇಸಂ ಯಾವ ಸಮಥಭೇದಪರಿಯೋಸಾನಾ ಉತ್ತಾನತ್ಥಮೇವ।

ಕತಿಪುಚ್ಛಾವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಖನ್ಧಕಪುಚ್ಛಾವಾರೋ

ಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನಾವಣ್ಣನಾ

೩೨೦. **ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸನ್ತಿ** ಉಪಸಮ್ಪದಕ್ಖನ್ಧಕಂ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಂ। **ಸನಿದಾನಂ ಸನಿದ್ದೇಸನ್ತಿ** ನಿದಾನೇನ ಚ ನಿದ್ದೇಸೇನ ಚ ಸದ್ಧಿಂ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸಾಮಿ। **ಸಮುಕ್ಕಟ್ಠಪದಾನಂ ಕತಿ ಆಪತ್ತಿಯೋತಿ** ಯಾನಿ ತತ್ಥ ಸಮುಕ್ಕಟ್ಠಾನಿ ಉತ್ತಮಾನಿ ಪದಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ, ತೇಸಂ ಸಮುಕ್ಕಟ್ಠಪದಾನಂ ಉತ್ತಮಪದಾನಂ ಸಙ್ಖೇಪತೋ ಕತಿ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಹೋನ್ತೀತಿ। ಯೇನ ಯೇನ ಹಿ ಪದೇನ ಯಾ ಯಾ ಆಪತ್ತಿ ಪಞ್ಞತ್ತಾ, ಸಾ ಸಾ ತಸ್ಸ ತಸ್ಸ ಪದಸ್ಸ ಆಪತ್ತೀತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ "ಸಮುಕ್ಕಟ್ಠಪದಾನಂ ಕತಿ ಆಪತ್ತಿಯೋ"ತಿ। **ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಯೋತಿ** ಊನವೀಸತಿವಸ್ಸಂ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇನ್ತಸ್ಸ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಸೇಸೇಸು ಸಬ್ಬಪದೇಸು ದುಕ್ಕಟಂ।

ತಿಸ್ಸೋತಿ "ನಸ್ಸನ್ತೇತೇ ವಿನಸ್ಸನ್ತೇತೇ, ಕೋ ತೇಹಿ ಅತ್ಥೋ"ತಿ ಭೇದಪುರೇಕ್ಖಾರಾನಂ ಉಪೋಸಥಕರಣೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ಉಕ್ಖಿತ್ತಕೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಉಪೋಸಥಕರಣೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಸೇಸೇಸು ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ಏವಂ ಉಪೋಸಥಕ್ಖನ್ಧಕೇ ತಿಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ। **ಏಕಾತಿ** ವಸ್ಸೂಪನಾಯಿಕಕ್ಖನ್ಧಕೇ ಏಕಾ ದುಕ್ಕಟಾಪತ್ತಿಯೇವ।

ತಿಸ್ಸೋತಿ ಭೇದಪುರೇಕ್ಖಾರಸ್ಸ ಪವಾರಯತೋ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ಉಕ್ಖಿತ್ತಕೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಸೇಸೇಸು ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ಏವಂ ಪವಾರಣಾಕ್ಖನ್ಧಕೇಪಿ ತಿಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ।

ತಿಸ್ಸೋತಿ ವಚ್ಛತರಿಂ ಉಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಮಾರೇನ್ತಾನಂ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ರತ್ತೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಅಙ್ಗಜಾತಛುಪನೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ಸೇಸೇಸು ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ಏವಂ ಚಮ್ಮಸಂಯುತ್ತೇಪಿ ತಿಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ। ಭೇಸಜ್ಜಕ್ಖನ್ಧಕೇಪಿ ಸಮನ್ತಾ ದ್ವಙ್ಗುಲೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ಭೋಜ್ಜಯಾಗುಯಾ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಸೇಸೇಸು ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ಏವಂ ತಿಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ।

ಕಥಿನಂ ಕೇವಲಂ ಪಞ್ಞತ್ತಿಮೇವ, ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಆಪತ್ತಿ। **ಚೀವರಸಂಯುತ್ತೇ** ಕುಸಚೀರವಾಕಚೀರೇಸು ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ಅತಿರೇಕಚೀವರೇ ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಂ, ಸೇಸೇಸು ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ಇಮಾ ತಿಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ।

ಚಮ್ಪೇಯ್ಯಕೇ ಏಕಾ ದುಕ್ಕಟಾಪತ್ತಿಯೇವ। ಕೋಸಮ್ಬಕ-ಕಮ್ಮಕ್ಖನ್ಧಕ-ಪಾರಿವಾಸಿಕಸಮುಚ್ಚಯಕ್ಖನ್ಧಕೇಸುಪಿ ಏಕಾ ದುಕ್ಕಟಾಪತ್ತಿಯೇವ।

ಸಮಥಕ್ಖನ್ಧಕೇ ಛನ್ದದಾಯಕೋ ಖಿಯ್ಯತಿ, ಖಿಯ್ಯನಕಂ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಸೇಸೇಸು ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ಇಮಾ ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಯೋ। **ಖುದ್ದಕವತ್ಥುಕೇ** ಅತ್ತನೋ ಅಙ್ಗಜಾತಂ ಛಿನ್ದತಿ, ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ರೋಮಟ್ಠೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಸೇಸೇಸು ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ಇಮಾ ತಿಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ। **ಸೇನಾಸನಕ್ಖನ್ಧಕೇ** ಗರುಭಣ್ಡವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ಸಙ್ಘಿಕಾ ವಿಹಾರಾ ನಿಕ್ಕಡ್ಢನೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಸೇಸೇಸು ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ಇಮಾ ತಿಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ।

ಸಙ್ಘಭೇದೇಭೇದಕಾನುವತ್ತಕಾನಂ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ಗಣಭೋಜನೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯನ್ತಿ ಇಮಾ ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಯೋ। **ಸಮಾಚಾರಂ ಪುಚ್ಛಿಸ್ಸನ್ತಿ** ವುತ್ತೇ ವತ್ತಕ್ಖನ್ಧಕೇ ಏಕಾ ದುಕ್ಕಟಾಪತ್ತಿಯೇವ। ಸಾ ಸಬ್ಬವತ್ತೇಸು ಅನಾದರಿಯೇನ ಹೋತಿ। ತಥಾ **ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಟ್ಠಪನೇ**। **ಭಿಕ್ಖುನಿಕ್ಖನ್ಧಕೇ** ಅಪ್ಪವಾರಣಾಯ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಸೇಸೇಸು ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಯೋ। ಪಞ್ಚಸತಿಕಸತ್ತಸತಿಕೇಸು ಕೇವಲಂ ಧಮ್ಮೋ ಸಙ್ಗಹಂ ಆರೋಪಿತೋ, ನತ್ಥಿ ತತ್ಥ ಆಪತ್ತೀತಿ।

ಖನ್ಧಕಪುಚ್ಛಾವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಏಕುತ್ತರಿಕನಯೋ

ಏಕಕವಾರವಣ್ಣನಾ

೩೨೧. **ಆಪತ್ತಿಕರಾ ಧಮ್ಮಾ ಜಾನಿತಬ್ಬಾ**ತಿಆದಿಮ್ಹಿ ಏಕುತ್ತರಿಕನಯೇ ಆಪತ್ತಿಕರಾ ಧಮ್ಮಾ ನಾಮ ಛ ಆಪತ್ತಿಸಮುಟ್ಠಾನಾನಿ। ಏತೇಸಞ್ಹಿ ವಸೇನ ಪುಗ್ಗಲೋ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ, ತಸ್ಮಾ "ಆಪತ್ತಿಕರಾ"ತಿ ವುತ್ತಾ। **ಅನಾಪತ್ತಿಕರಾ** ನಾಮ ಸತ್ತ ಸಮಥಾ। **ಆಪತ್ತಿ ಜಾನಿತಬ್ಬಾ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ತಸ್ಮಿಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದೇ ಚ ವಿಭಙ್ಗೇ ಚ ವುತ್ತಾ ಆಪತ್ತಿ ಜಾನಿತಬ್ಬಾ। **ಅನಾಪತ್ತೀ**ತಿ "ಅನಾಪತ್ತಿ ಭಿಕ್ಖು ಅಸಾದಿಯನ್ತಸ್ಸಾ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಅನಾಪತ್ತಿ ಜಾನಿತಬ್ಬಾ। **ಲಹುಕಾ**ತಿ ಲಹುಕೇನ ವಿನಯಕಮ್ಮೇನ ವಿಸುಜ್ಝನತೋ ಪಞ್ಚವಿಧಾ ಆಪತ್ತಿ। **ಗರುಕಾ**ತಿ ಗರುಕೇನ ವಿನಯಕಮ್ಮೇನ ವಿಸುಜ್ಝನತೋ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಾ ಆಪತ್ತಿ। ಕೇನಚಿ ಆಕಾರೇನ ಅನಾಪತ್ತಿಭಾವಂ ಉಪನೇತುಂ ಅಸಕ್ಕುಣೇಯ್ಯತೋ ಪಾರಾಜಿಕಾಪತ್ತಿ ಚ। **ಸಾವಸೇಸಾ**ತಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಸೇಸಾ। **ಅನವಸೇಸಾ**ತಿ ಪಾರಾಜಿಕಾಪತ್ತಿ। ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾ **ದುಟ್ಠುಲ್ಲಾ;** ಅವಸೇಸಾ **ಅದುಟ್ಠುಲ್ಲಾ। ಸಪ್ಪಟಿಕಮ್ಮದುಕಂ** ಸಾವಸೇಸದುಕಸದಿಸಂ। **ದೇಸನಾಗಾಮಿನಿದುಕಂ** ಲಹುಕದುಕಸಙ್ಗಹಿತಂ।

ಅನ್ತರಾಯಿಕಾತಿ ಸತ್ತಪಿ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ವೀತಿಕ್ಕನ್ತಾ ಸಗ್ಗನ್ತರಾಯಞ್ಚೇವ ಮೋಕ್ಖನ್ತರಾಯಞ್ಚ ಕರೋನ್ತೀತಿ ಅನ್ತರಾಯಿಕಾ। ಅಜಾನನ್ತೇನ ವೀತಿಕ್ಕನ್ತಾ ಪನ ಪಣ್ಣತ್ತಿವಜ್ಜಾಪತ್ತಿ ನೇವ ಸಗ್ಗನ್ತರಾಯಂ ನ ಮೋಕ್ಖನ್ತರಾಯಂ ಕರೋತೀತಿ **ಅನನ್ತರಾಯಿಕಾ।** ಅನ್ತರಾಯಿಕಂ ಆಪನ್ನಸ್ಸಾಪಿ ದೇಸನಾಗಾಮಿನಿಂ ದೇಸೇತ್ವಾ ವುಟ್ಠಾನಗಾಮಿನಿತೋ ವುಟ್ಠಾಯ ಸುದ್ಧಿಪತ್ತಸ್ಸ ಸಾಮಣೇರಭೂಮಿಯಂ ಠಿತಸ್ಸ ಚ ಅವಾರಿತೋ ಸಗ್ಗಮೋಕ್ಖಮಗ್ಗೋತಿ। **ಸಾವಜ್ಜಪಞ್ಞತ್ತೀ**ತಿ ಲೋಕವಜ್ಜಾ। **ಅನವಜ್ಜಪಞ್ಞತ್ತೀ**ತಿ ಪಣ್ಣತ್ತಿವಜ್ಜಾ। **ಕಿರಿಯತೋ ಸಮುಟ್ಠಿತಾ** ನಾಮ ಯಂ ಕರೋನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ಪಾರಾಜಿಕಾಪತ್ತಿ ವಿಯ। **ಅಕಿರಿಯತೋ**ತಿ ಯಂ ಅಕರೋನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಚೀವರಅನಧಿಟ್ಠಾನಾಪತ್ತಿ ವಿಯ। **ಕಿರಿಯಾಕಿರಿಯತೋ**ತಿ ಯಂ ಕರೋನ್ತೋ ಚ ಅಕರೋನ್ತೋ ಚ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಕುಟಿಕಾರಾಪತ್ತಿ ವಿಯ।

ಪುಬ್ಬಾಪತ್ತೀತಿ ಪಠಮಂ ಆಪನ್ನಾಪತ್ತಿ। **ಅಪರಾಪತ್ತೀ**ತಿ ಪಾರಿವಾಸಿಕಾದೀಹಿ ಪಚ್ಛಾ ಆಪನ್ನಾಪತ್ತಿ। **ಪುಬ್ಬಾಪತ್ತೀನಂ ಅನ್ತರಾಪತ್ತಿ** ನಾಮ ಮೂಲವಿಸುದ್ಧಿಯಾ ಅನ್ತರಾಪತ್ತಿ। **ಅಪರಾಪತ್ತೀನಂ ಅನ್ತರಾಪತ್ತಿ** ನಾಮ ಅಗ್ಘವಿಸುದ್ಧಿಯಾ ಅನ್ತರಾಪತ್ತಿ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ "**ಪುಬ್ಬಾಪತ್ತಿ** ನಾಮ ಪಠಮಂ ಆಪನ್ನಾ। **ಅಪರಾಪತ್ತಿ** ನಾಮ ಮಾನತ್ತಾರಹಕಾಲೇ ಆಪನ್ನಾ। **ಪುಬ್ಬಾಪತ್ತೀನಂ ಅನ್ತರಾಪತ್ತಿ** ನಾಮ ಪರಿವಾಸೇ ಆಪನ್ನಾ। **ಅಪರಾಪತ್ತೀನಂ ಅನ್ತರಾಪತ್ತಿ** ನಾಮ ಮಾನತ್ತಚಾರೇ ಆಪನ್ನಾ"ತಿ ವುತ್ತಂ। ಇದಮ್ಪಿ ಏಕೇನ ಪರಿಯಾಯೇನ ಯುಜ್ಜತಿ।

ದೇಸಿತಾ ಗಣನೂಪಗಾ ನಾಮ ಯಾ ಧುರನಿಕ್ಖೇಪಂ ಕತ್ವಾ ಪುನ ನ ಆಪಜ್ಜಿಸ್ಸಾಮೀತಿ ದೇಸಿತಾ ಹೋತಿ। **ಅಗಣನೂಪಗಾ** ನಾಮ ಯಾ ಧುರನಿಕ್ಖೇಪಂ ಅಕತ್ವಾ ಸಉಸ್ಸಾಹೇನೇವ ಚಿತ್ತೇನ ಅಪರಿಸುದ್ಧೇನ ದೇಸಿತಾ ಹೋತಿ। ಅಯಞ್ಹಿ ದೇಸಿತಾಪಿ ದೇಸಿತಗಣನಂ ನ ಉಪೇತಿ। ಅಟ್ಠಮೇ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಪಾರಾಜಿಕಮೇವ ಹೋತಿ। **ಪಞ್ಞತ್ತಿ ಜಾನಿತಬ್ಬಾ**ತಿಆದೀಸು ನವಸು ಪದೇಸು ಪಠಮಪಾರಾಜಿಕಪುಚ್ಛಾಯ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಥುಲ್ಲವಜ್ಜಾತಿ ಥುಲ್ಲದೋಸೇ ಪಞ್ಞತ್ತಾ ಗರುಕಾಪತ್ತಿ। **ಅಥುಲ್ಲವಜ್ಜಾ**ತಿ ಲಹುಕಾಪತ್ತಿ। **ಗಿಹಿಪಟಿಸಂಯುತ್ತಾ**ತಿ ಸುಧಮ್ಮತ್ಥೇರಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿ, ಯಾ ಚ ಧಮ್ಮಿಕಸ್ಸ ಪಟಿಸ್ಸವಸ್ಸ ಅಸಚ್ಚಾಪನೇ ಆಪತ್ತಿ, ಅವಸೇಸಾ **ನ ಗಿಹಿಪಟಿಸಂಯುತ್ತಾ।** ಪಞ್ಚಾನನ್ತರಿಯಕಮ್ಮಾಪತ್ತಿ **ನಿಯತಾ,** ಸೇಸಾ **ಅನಿಯತಾ। ಆದಿಕರೋ**ತಿ ಸುದಿನ್ನತ್ಥೇರಾದಿ ಆದಿಕಮ್ಮಿಕೋ। **ಅನಾದಿಕರೋ**ತಿ ಮಕ್ಕಟಿಸಮಣಾದಿ ಅನುಪಞ್ಞತ್ತಿಕಾರಕೋ। **ಅಧಿಚ್ಚಾಪತ್ತಿಕೋ** ನಾಮ ಯೋ ಕದಾಚಿ ಕರಹಚಿ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। **ಅಭಿಣ್ಹಾಪತ್ತಿಕೋ** ನಾಮ ಯೋ ನಿಚ್ಚಂ ಆಪಜ್ಜತಿ।

ಚೋದಕೋ ನಾಮ ಯೋ ವತ್ಥುನಾ ವಾ ಆಪತ್ತಿಯಾ ವಾ ಪರಂ ಚೋದೇತಿ। ಯೋ ಪನ ಏವಂ ಚೋದಿತೋ ಅಯಂ **ಚುದಿತಕೋ** ನಾಮ। ಪಞ್ಚದಸಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಅಪ್ಪತಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಅಭೂತೇನ ವತ್ಥುನಾ ಚೋದೇನ್ತೋ **ಅಧಮ್ಮಚೋದಕೋ** ನಾಮ, ತೇನ ತಥಾ ಚೋದಿತೋ **ಅಧಮ್ಮಚುದಿತಕೋ** ನಾಮ। ವಿಪರಿಯಾಯೇನ **ಧಮ್ಮಚೋದಕಚುದಿತಕಾ** ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಮಿಚ್ಛತ್ತನಿಯತೇಹಿ ವಾ ಸಮ್ಮತ್ತನಿಯತೇಹಿ ವಾ ಧಮ್ಮೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ **ನಿಯತೋ,** ವಿಪರೀತೋ **ಅನಿಯತೋ**।

ಸಾವಕಾ **ಭಬ್ಬಾಪತ್ತಿಕಾ** ನಾಮ, ಬುದ್ಧಾ ಚ ಪಚ್ಚೇಕಬುದ್ಧಾ ಚ **ಅಭಬ್ಬಾಪತ್ತಿಕಾ** ನಾಮ। ಉಕ್ಖೇಪನೀಯಕಮ್ಮಕತೋ **ಉಕ್ಖಿತ್ತಕೋ** ನಾಮ, ಅವಸೇಸಚತುಬ್ಬಿಧತಜ್ಜನೀಯಾದಿಕಮ್ಮಕತೋ **ಅನುಕ್ಖಿತ್ತಕೋ** ನಾಮ। ಅಯಞ್ಹಿ ಉಪೋಸಥಂ ವಾ ಪವಾರಣಂ ವಾ ಧಮ್ಮಪರಿಭೋಗಂ ವಾ ಆಮಿಸಪರಿಭೋಗಂ ವಾ ನ ಕೋಪೇತಿ। "ಮೇತ್ತಿಯಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ನಾಸೇಥ, ದೂಸಕೋ ನಾಸೇತಬ್ಬೋ, ಕಣ್ಟಕೋ ಸಮಣುದ್ದೇಸೋ ನಾಸೇತಬ್ಬೋ"ತಿ ಏವಂ ಲಿಙ್ಗದಣ್ಡಕಮ್ಮ-ಸಂವಾಸನಾಸನಾಹಿ ನಾಸಿತಬ್ಬೋ **ನಾಸಿತಕೋ** ನಾಮ। ಸೇಸಾ ಸಬ್ಬೇ **ಅನಾಸಿತಕಾ**। ಯೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಉಪೋಸಥಾದಿಕೋ ಸಂವಾಸೋ ಅತ್ಥಿ, ಅಯಂ **ಸಮಾನಸಂವಾಸಕೋ,** ಇತರೋ **ನಾನಾಸಂವಾಸಕೋ** । ಸೋ ಕಮ್ಮನಾನಾಸಂವಾಸಕೋ ಲದ್ಧಿನಾನಾಸಂವಾಸಕೋತಿ ದುವಿಧೋ ಹೋತಿ। **ಠಪನಂ ಜಾನಿತಬ್ಬ**ನ್ತಿ "ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖವೇ ಅಧಮ್ಮಿಕಂ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಟ್ಠಪನ"ನ್ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತಂ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಟ್ಠಪನಂ ಜಾನಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಏಕಕವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ದುಕವಾರವಣ್ಣನಾ

೩೨೧. ದುಕೇಸು ಸಚಿತ್ತಕಾ ಆಪತ್ತಿ **ಸಞ್ಞಾವಿಮೋಕ್ಖಾ,** ಅಚಿತ್ತಕಾ **ನೋಸಞ್ಞಾವಿಮೋಕ್ಖಾ। ಲದ್ಧಸಮಾಪತ್ತಿಕಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿ** ನಾಮ ಭೂತಾರೋಚನಾಪತ್ತಿ, **ಅಲದ್ಧಸಮಾಪತ್ತಿಕಸ್ಸ ಆಪತ್ತಿ** ನಾಮ ಅಭೂತಾರೋಚನಾಪತ್ತಿ। **ಸದ್ಧಮ್ಮಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತಾ** ನಾಮ ಪದಸೋಧಮ್ಮಾದಿಕಾ, **ಅಸದ್ಧಮ್ಮಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತಾ** ನಾಮ ದುಟ್ಠುಲ್ಲವಾಚಾಪತ್ತಿ। **ಸಪರಿಕ್ಖಾರಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತಾ** ನಾಮ ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯವತ್ಥುನೋ ಅನಿಸ್ಸಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪರಿಭೋಗೇ, ಪತ್ತಚೀವರಾನಂ ನಿದಹನೇ, ಕಿಲಿಟ್ಠಚೀವರಾನಂ ಅಧೋವನೇ, ಮಲಗ್ಗಹಿತಪತ್ತಸ್ಸ ಅಪಚನೇತಿ ಏವಂ ಅಯುತ್ತಪರಿಭೋಗೇ ಆಪತ್ತಿ। **ಪರಪರಿಕ್ಖಾರಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತಾ** ನಾಮ ಸಙ್ಘಿಕಮಞ್ಚಪೀಠಾದೀನಂ ಅಜ್ಝೋಕಾಸೇ ಸನ್ಥರಣಅನಾಪುಚ್ಛಾಗಮನಾದೀಸು ಆಪಜ್ಜಿತಬ್ಬಾ ಆಪತ್ತಿ। **ಸಪುಗ್ಗಲಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತಾ** ನಾಮ "ಮುದುಪಿಟ್ಠಿಕಸ್ಸ ಲಮ್ಬಿಸ್ಸ ಊರುನಾ ಅಙ್ಗಜಾತಂ ಪೀಳೇನ್ತಸ್ಸಾ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತಾಪತ್ತಿ। **ಪರಪುಗ್ಗಲಪಟಿಸಞ್ಞುತ್ತಾ** ನಾಮ ಮೇಥುನಧಮ್ಮಕಾಯಸಂಸಗ್ಗಪಹಾರದಾನಾದೀಸು ವುತ್ತಾಪತ್ತಿ, "ಸಿಖರಣೀಸೀ"ತಿ **ಸಚ್ಚಂ ಭಣನ್ತೋ ಗರುಕಂ** ಆಪಜ್ಜತಿ, "ಸಮ್ಪಜಾನಮುಸಾವಾದೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯ"ನ್ತಿ **ಮುಸಾ ಭಣನ್ತೋ ಲಹುಕಂ**। ಅಭೂತಾರೋಚನೇ **ಮುಸಾ ಭಣನ್ತೋ ಗರುಕಂ**। ಭೂತಾರೋಚನೇ **ಸಚ್ಚಂ ಭಣನ್ತೋ ಲಹುಕಂ**।

"ಸಙ್ಘಕಮ್ಮಂ ವಗ್ಗಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯ ಏಕಮನ್ತೇ ನಿಸೀದನ್ತೋ **ಭೂಮಿಗತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ಸಚೇ ಪನ ಅಙ್ಗುಲಿಮತ್ತಮ್ಪಿ ಆಕಾಸೇ ತಿಟ್ಠೇಯ್ಯ, ನ ಆಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ತೇನ ವುತ್ತಂ "ನೋ ವೇಹಾಸಗತೋ"ತಿ। ವೇಹಾಸಕುಟಿಯಾ ಆಹಚ್ಚಪಾದಕಂ ಮಞ್ಚಂ ವಾ ಪೀಠಂ ವಾ ಅಭಿನಿಸೀದನ್ತೋ **ವೇಹಾಸಗತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ಸಚೇ ಪನ ತಂ ಭೂಮಿಯಂ ಪಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ನಿಪಜ್ಜೇಯ್ಯ ನ ಆಪಜ್ಜೇಯ್ಯ, ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ನೋ ಭೂಮಿಗತೋ"ತಿ। ಗಮಿಯೋ ಗಮಿಯವತ್ತಂ ಅಪೂರೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತೋ **ನಿಕ್ಖಮನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ನಾಮ, ನೋ ಪವಿಸನ್ತೋ**। ಆಗನ್ತುಕೋ ಆಗನ್ತುಕವತ್ತಂ ಅಪೂರೇತ್ವಾ ಸಛತ್ತುಪಾಹನೋ ಪವಿಸನ್ತೋ **ಪವಿಸನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ನಾಮ, ನೋ ನಿಕ್ಖಮನ್ತೋ**।

ಆದಿಯನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ನಾಮ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಅತಿಗಮ್ಭೀರಂ ಉದಕಸುದ್ಧಿಕಂ ಆದಿಯಮಾನಾ; ದುಬ್ಬಣ್ಣಕರಣಂ ಅನಾದಿಯಿತ್ವಾ ಚೀವರಂ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೋ ಪನ **ಅನಾದಿಯನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ಮೂಗಬ್ಬತಾದೀನಿ ತಿತ್ಥಿಯವತ್ತಾನಿ ಸಮಾದಿಯನ್ತೋ

ಸಮಾದಿಯನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ನಾಮ। ಪಾರಿವಾಸಿಕಾದಯೋ ಪನ ತಜ್ಜನೀಯಾದಿಕಮ್ಮಕತಾ ವಾ ಅತ್ತನೋ ವತ್ತಂ ಅಸಮಾದಿಯನ್ತಾ ಆಪಜ್ಜನ್ತಿ, ತೇ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ "ಅತ್ಥಾಪತ್ತಿ ನ ಸಮಾದಿಯನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತೀ"ತಿ। ಅಞ್ಞಾತಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಚೀವರಂ ಸಿಬ್ಬನ್ತೋ ವೇಜ್ಜಕಮ್ಮಭಣ್ಡಾಗಾರಿಕಕಮ್ಮಚಿತ್ತಕಮ್ಮಾದೀನಿ ವಾ ಕರೋನ್ತೋ **ಕರೋನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ಉಪಜ್ಝಾಯವತ್ತಾದೀನಿ ಅಕರೋನ್ತೋ **ಅಕರೋನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ಅಞ್ಞಾತಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಚೀವರಂ ದದಮಾನೋ **ದೇನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಅನ್ತೇವಾಸಿಕಾನಂ ಚೀವರಾದೀನಿ ಅದೇನ್ತೋ **ಅದೇನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ಅಞ್ಞಾತಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಚೀವರಂ ಗಣ್ಹನ್ತೋ **ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। "ನ ಭಿಕ್ಖವೇ ಓವಾದೋ ನ ಗಹೇತಬ್ಬೋ"ತಿ ವಚನತೋ ಓವಾದಂ ಅಗಣ್ಹನ್ತೋ **ನ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ।

ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯವತ್ಥುಂ ಅನಿಸ್ಸಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೋ **ಪರಿಭೋಗೇನ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ಪಞ್ಚಾಹಿಕಂ ಸಙ್ಘಾಟಿಚಾರಂ ಅತಿಕ್ಕಾಮಯಮಾನಾ **ಅಪರಿಭೋಗೇನ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ಸಹಗಾರಸೇಯ್ಯಂ **ರತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ ನಾಮ, ನೋ ದಿವಾ,** ದ್ವಾರಂ ಅಸಂವರಿತ್ವಾ ಪಟಿಸಲ್ಲೀಯನ್ತೋ **ದಿವಾ ಆಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ರತ್ತಿಂ**। ಏಕರತ್ತಛಾರತ್ತಸತ್ತಾಹದಸಾಹಮಾಸಾತಿಕ್ಕಮೇಸು ವುತ್ತಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜನ್ತೋ **ಅರುಣುಗ್ಗೇ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ, ಪವಾರೇತ್ವಾ ಭುಞ್ಜನ್ತೋ **ನ ಅರುಣುಗ್ಗೇ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ।

ಭೂತಗಾಮಞ್ಚೇವ ಅಙ್ಗಜಾತಞ್ಚ ಛಿನ್ದನ್ತೋ **ಛಿನ್ದನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ, ಕೇಸೇ ವಾ ನಖೇ ವಾ ನ ಛಿನ್ದನ್ತೋ **ನ ಛಿನ್ದನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ಆಪತ್ತಿಂ ಛಾದೇನ್ತೋ **ಛಾದೇನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ, "ತಿಣೇನ ವಾ ಪಣ್ಣೇನ ವಾ ಪಟಿಚ್ಛಾದೇತ್ವಾ ಆಗನ್ತಬ್ಬಂ, ನತ್ವೇವ ನಗ್ಗೇನ ಆಗನ್ತಬ್ಬಂ, ಯೋ ಆಗಚ್ಛೇಯ್ಯ ಆಪತ್ತಿ ದುಕ್ಕಟಸ್ಸಾ"ತಿ ಇಮಂ ಪನ ಆಪತ್ತಿಂ **ನ ಛಾದೇನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ಕುಸಚೀರಾದೀನಿ ಧಾರೇನ್ತೋ **ಧಾರೇನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ, "ಅಯಂ ತೇ ಭಿಕ್ಖು ಪತ್ತೋ ಯಾವ ಭೇದನಾಯ ಧಾರೇತಬ್ಬೋ"ತಿ ಇಮಂ ಆಪತ್ತಿಂ **ನ ಧಾರೇನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ।

"ಅತ್ತನಾ ವಾ ಅತ್ತಾನಂ ನಾನಾಸಂವಾಸಕಂ ಕರೋತೀ"ತಿ ಏಕಸೀಮಾಯಂ ದ್ವೀಸು ಸಙ್ಘೇಸು ನಿಸಿನ್ನೇಸು ಏಕಸ್ಮಿಂ ಪಕ್ಖೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಪರಪಕ್ಖಸ್ಸ ಲದ್ಧಿಂ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಯಸ್ಮಿಂ ಪಕ್ಖೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ತೇಸಂ ಅತ್ತನಾವ ಅತ್ತಾನಂ ನಾನಾಸಂವಾಸಕಂ ಕರೋತಿ ನಾಮ। ಯೇಸಂ ಸನ್ತಿಕೇ ನಿಸಿನ್ನೋ ತೇಸಂ ಗಣಪೂರಕೋ ಹುತ್ವಾ ಕಮ್ಮಂ ಕೋಪೇತಿ, ಇತರೇಸಂ ಹತ್ಥಪಾಸಂ ಅನಾಗತತ್ತಾ। ಸಮಾನಸಂವಾಸಕೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಯೇಸಞ್ಹಿ ಸೋ ಲದ್ಧಿಂ ರೋಚೇತಿ, ತೇಸಂ ಸಮಾನಸಂವಾಸಕೋ ಹೋತಿ, ಇತರೇಸಂ ನಾನಾಸಂವಾಸಕೋ। **ಸತ್ತ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಸತ್ತ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾ**ತಿ ಆಪಜ್ಜಿತಬ್ಬತೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ, ರಾಸಟ್ಠೇನ ಖನ್ಧಾತಿ ಏವಂ ದ್ವೇಯೇವ ನಾಮಾನಿ ಹೋನ್ತೀತಿ ನಾಮವಸೇನ ದುಕಂ ದಸ್ಸಿತಂ। **ಕಮ್ಮೇನ ವಾ ಸಲಾಕಗ್ಗಾಹೇನ ವಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ಉದ್ದೇಸೋ ಚೇವ ಕಮ್ಮಞ್ಚ ಏಕಂ, ವೋಹಾರೋ ಚೇವ ಅನುಸ್ಸಾವನಾ ಚ ಸಲಾಕಗ್ಗಾಹೋ ಚ ಏಕಂ, ವೋಹಾರಾನುಸ್ಸಾವನಸಲಾಕಗ್ಗಾಹಾ ಪುಬ್ಬಭಾಗಾ, ಕಮ್ಮಞ್ಚೇವ ಉದ್ದೇಸೋ ಚ ಪಮಾಣಂ।

ಅದ್ಧಾನಹೀನೋ ನಾಮ ಊನವೀಸತಿವಸ್ಸೋ। **ಅಙ್ಗಹೀನೋ** ನಾಮ ಹತ್ಥಚ್ಛಿನ್ನಾದಿಭೇದೋ। **ವತ್ಥುವಿಪನ್ನೋ** ನಾಮ ಪಣ್ಡಕೋ ತಿರಚ್ಛಾನಗತೋ ಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕೋ ಚ। ಅವಸೇಸಾ ಥೇಯ್ಯಸಂವಾಸಕಾದಯೋ ಅಟ್ಠ ಅಭಬ್ಬಪುಗ್ಗಲಾ **ಕರಣದುಕ್ಕಟಕಾ** ನಾಮ। ದುಕ್ಕಟಕಿರಿಯಾ ದುಕ್ಕಟಕಮ್ಮಾ, ಇಮಸ್ಮಿಂಯೇವ ಅತ್ತಭಾವೇ ಕತೇನ ಅತ್ತನೋ ಕಮ್ಮೇನ ಅಭಬ್ಬಟ್ಠಾನಂ ಪತ್ತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಪರಿಪೂರೋ** ನಾಮ ಅಪರಿಪುಣ್ಣಪತ್ತಚೀವರೋ। **ನೋ ಚ ಯಾಚತಿ** ನಾಮ ಉಪಸಮ್ಪದಂ ನ ಯಾಚತಿ। **ಅಲಜ್ಜಿಸ್ಸ ಚ ಬಾಲಸ್ಸ ಚಾ**ತಿ ಅಲಜ್ಜೀ ಸಚೇಪಿ ತೇಪಿಟಕೋ ಹೋತಿ, ಬಾಲೋ ಚ ಸಚೇಪಿ ಸಟ್ಠಿವಸ್ಸೋ ಹೋತಿ, ಉಭೋಪಿ ನಿಸ್ಸಾಯ ನ ವತ್ಥಬ್ಬಂ। **ಬಾಲಸ್ಸ ಚ ಲಜ್ಜಿಸ್ಸ ಚಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ಬಾಲಸ್ಸ "ತ್ವಂ ನಿಸ್ಸಯಂ ಗಣ್ಹಾ"ತಿ ಆಣಾಯಪಿ ನಿಸ್ಸಯೋ ದಾತಬ್ಬೋ, ಲಜ್ಜಿಸ್ಸ ಪನ ಯಾಚನ್ತಸ್ಸೇವ। **ಸಾತಿಸಾರ**ನ್ತಿ ಸದೋಸಂ; ಯಂ ಅಜ್ಝಾಚರನ್ತೋ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ।

ಕಾಯೇನ ಪಟಿಕ್ಕೋಸನಾ ನಾಮ ಹತ್ಥವಿಕಾರಾದೀಹಿ ಪಟಿಕ್ಕೋಸನಾ। **ಕಾಯೇನ ಪಟಿಜಾನಾತೀ**ತಿ ಹತ್ಥವಿಕಾರಾದೀಹಿ ಪಟಿಜಾನಾತಿ। **ಉಪಘಾತಿಕಾ** ನಾಮ ಉಪಘಾತಾ। **ಸಿಕ್ಖೂಪಘಾತಿಕಾ** ನಾಮ ಸಿಕ್ಖೂಪಘಾತೋ। **ಭೋಗೂಪಘಾತಿಕಾ** ನಾಮ ಪರಿಭೋಗೂಪಘಾತೋ, ತತ್ಥ ತಿಸ್ಸೋ ಸಿಕ್ಖಾ ಅಸಿಕ್ಖತೋ ಸಿಕ್ಖೂಪಘಾತಿಕಾತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಸಙ್ಘಿಕಂ ವಾ ಪುಗ್ಗಲಿಕಂ ವಾ ದುಪ್ಪರಿಭೋಗಂ ಭುಞ್ಜತೋ ಭೋಗೂಪಘಾತಿಕಾತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ದ್ವೇ ವೇನಯಿಕಾ**ತಿ ದ್ವೇ ಅತ್ಥಾ ವಿನಯಸಿದ್ಧಾ। **ಪಞ್ಞತ್ತಂ** ನಾಮ ಸಕಲೇ ವಿನಯಪಿಟಕೇ ಕಪ್ಪಿಯಾಕಪ್ಪಿಯವಸೇನ ಪಞ್ಞತ್ತಂ। **ಪಞ್ಞತ್ತಾನುಲೋಮಂ** ನಾಮ ಚತೂಸು ಮಹಾಪದೇಸೇಸು ದಟ್ಠಬ್ಬಂ। **ಸೇತುಘಾತೋ**ತಿ ಪಚ್ಚಯಘಾತೋ; ಯೇನ ಚಿತ್ತೇನ ಅಕಪ್ಪಿಯಂ ಕರೇಯ್ಯ, ತಸ್ಸ ಚಿತ್ತಸ್ಸಾಪಿ ಅನುಪ್ಪಾದನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಮತ್ತಕಾರಿತಾ**ತಿ ಮತ್ತಾಯ ಪಮಾಣೇನ ಕರಣಂ; ಪಮಾಣೇ ಠಾನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕಾಯೇನ ಆಪಜ್ಜತೀ**ತಿ ಕಾಯದ್ವಾರಿಕಂ ಕಾಯೇನ ಆಪಜ್ಜತಿ; ವಚೀದ್ವಾರಿಕಂ ವಾಚಾಯ। **ಕಾಯೇನ ವುಟ್ಠಾತೀ**ತಿ ತಿಣವತ್ಥಾರಕಸಮಥೇ ವಿನಾಪಿ ದೇಸನಾಯ ಕಾಯೇನೇವ ವುಟ್ಠಾತಿ; ದೇಸೇತ್ವಾ ವುಟ್ಠಹನ್ತೋ ಪನ ವಾಚಾಯ ವುಟ್ಠಾತಿ। **ಅಬ್ಭನ್ತರಪರಿಭೋಗೋ** ನಾಮ ಅಜ್ಝೋಹರಣಪರಿಭೋಗೋ। **ಬಾಹಿರಪರಿಭೋಗೋ** ನಾಮ ಸೀಸಮಕ್ಖನಾದಿ।

ಅನಾಗತಂ ಭಾರಂ ವಹತೀತಿ ಅಥೇರೋವ ಸಮಾನೋ ಥೇರೇಹಿ ವಹಿತಬ್ಬಂ ಬೀಜನಗಾಹಧಮ್ಮಜ್ಝೇಸನಾದಿಭಾರಂ ವಹತಿ; ತಂ ನಿತ್ಥರಿತುಂ ವೀರಿಯಂ ಆರಭತಿ। **ಆಗತಂ ಭಾರಂ ನ ವಹತೀ**ತಿ ಥೇರೋ ಥೇರಕಿಚ್ಚಂ ನ ಕರೋತಿ, "ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಥೇರೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಸಾಮಂ ವಾ ಧಮ್ಮಂ ಭಾಸಿತುಂ, ಪರಂ ವಾ ಅಜ್ಝೇಸಿತುಂ, ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಥೇರಾಧೇಯ್ಯಂ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖ"ನ್ತಿ ಏವಮಾದಿ ಸಬ್ಬಂ ಪರಿಹಾಪೇತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಾಯಿತಬ್ಬಂ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಾಯತೀ**ತಿ ನ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಾಯಿತಬ್ಬಂ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಾಯಿತ್ವಾ ಕರೋತಿ। **ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಾಯಿತಬ್ಬಂ ನ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಾಯತೀ**ತಿ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಾಯಿತಬ್ಬಂ ನ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಾಯಿತ್ವಾ ಕರೋತಿ। ಏತೇಸಂ ದ್ವಿನ್ನಂ ದಿವಾ ಚ ರತ್ತೋ ಚ ಆಸವಾ ವಡ್ಢನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅನನ್ತರದುಕೇಪಿ ವುತ್ತಪಟಿಪಕ್ಖವಸೇನ ಅತ್ಥೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಸೇಸಂ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ವುತ್ತನಯತ್ತಾ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ದುಕವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ತಿಕವಾರವಣ್ಣನಾ

೩೨೩. ತಿಕೇಸು **ಅತ್ಥಾಪತ್ತಿ ತಿಟ್ಠನ್ತೇ ಭಗವತಿ ಆಪಜ್ಜತೀ**ತಿ ಅತ್ಥಿ ಆಪತ್ತಿ, ಯಂ ತಿಟ್ಠನ್ತೇ ಭಗವತಿ ಆಪಜ್ಜತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏಸೇವ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। ತತ್ಥ ಲೋಹಿತುಪ್ಪಾದಾಪತ್ತಿಂ ತಿಟ್ಠನ್ತೇ ಆಪಜ್ಜತಿ। "ಏತರಹಿ ಖೋ ಪನಾನನ್ದ, ಭಿಕ್ಖೂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಆವುಸೋವಾದೇನ ಸಮುದಾಚರನ್ತಿ, ನ ವೋ ಮಮಚ್ಚಯೇನ ಏವಂ ಸಮುದಾಚರಿತಬ್ಬಂ, ನವಕೇನ, ಆನನ್ದ, ಭಿಕ್ಖುನಾ ಥೇರೋ ಭಿಕ್ಖೂ 'ಭನ್ತೇ'ತಿ ವಾ 'ಆಯಸ್ಮಾ'ತಿ ವಾ ಸಮುದಾಚರಿತಬ್ಬೋ"ತಿ ವಚನತೋ ಥೇರಂ ಆವುಸೋವಾದೇನ ಸಮುದಾಚರಣಪಚ್ಚಯಾ ಆಪತ್ತಿಂ ಪರಿನಿಬ್ಬುತೇ ಭಗವತಿ ಆಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ತಿಟ್ಠನ್ತೇ। ಇಮಾ ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಠಪೇತ್ವಾ ಅವಸೇಸಾ ಧರನ್ತೇಪಿ ಭಗವತಿ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಪರಿನಿಬ್ಬುತೇಪಿ।

ಪವಾರೇತ್ವಾ ಅನತಿರಿತ್ತಂ ಭುಞ್ಜನ್ತೋ ಆಪತ್ತಿಂ ಕಾಲೇ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ವಿಕಾಲೇ। ವಿಕಾಲಭೋಜನಾಪತ್ತಿಂ ಪನ ವಿಕಾಲೇ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಕಾಲೇ। ಅವಸೇಸಾ ಕಾಲೇ ಚೇವ ಆಪಜ್ಜತಿ ವಿಕಾಲೇ ಚ। ಸಹಗಾರಸೇಯ್ಯಂ ರತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ, ದ್ವಾರಂ ಅಸಂವರಿತ್ವಾ ಪಟಿಸಲ್ಲೀಯನಂ ದಿವಾ। ಸೇಸಾ ರತ್ತಿಞ್ಚೇವ ದಿವಾ ಚ। "ದಸವಸ್ಸೋಮ್ಹಿ ಅತಿರೇಕದಸವಸ್ಸೋಮ್ಹೀ"ತಿ ಬಾಲೋ ಅಬ್ಯತ್ತೋ ಪರಿಸಂ ಉಪಟ್ಠಾಪೇನ್ತೋ ದಸವಸ್ಸೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಊನದಸವಸ್ಸೋ । "ಅಹಂ ಪಣ್ಡಿತೋ ಬ್ಯತ್ತೋ"ತಿ ನವೋ ವಾ ಮಜ್ಝಿಮೋ ವಾ ಪರಿಸಂ ಉಪಟ್ಠಾಪೇನ್ತೋ ಊನದಸವಸ್ಸೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ದಸವಸ್ಸೋ। ಸೇಸಾ ದಸವಸ್ಸೋ ಚೇವ ಆಪಜ್ಜತಿ ಊನದಸವಸ್ಸೋ ಚ। "ಪಞ್ಚವಸ್ಸೋಮ್ಹೀ"ತಿ ಬಾಲೋ ಅಬ್ಯತ್ತೋ ಅನಿಸ್ಸಾಯ ವಸನ್ತೋ ಪಞ್ಚವಸ್ಸೋ ಆಪಜ್ಜತಿ। "ಅಹಂ ಪಣ್ಡಿತೋ ಬ್ಯತ್ತೋ"ತಿ ನವಕೋ ಅನಿಸ್ಸಾಯ ವಸನ್ತೋ ಊನಪಞ್ಚವಸ್ಸೋ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಸೇಸಂ ಪಞ್ಚವಸ್ಸೋ ಚೇವ ಆಪಜ್ಜತಿ ಊನಪಞ್ಚವಸ್ಸೋ ಚ।

ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನಂ ಪದಸೋಧಮ್ಮಂ ವಾಚೇನ್ತೋ, ಮಾತುಗಾಮಸ್ಸ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸೇನ್ತೋ ಏವರೂಪಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಪಾರಾಜಿಕ-ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ-ಕಾಯಸಂಸಗ್ಗ-ದುಟ್ಠುಲ್ಲ-ಅತ್ತಕಾಮಪಾರಿಚರಿಯ-ದುಟ್ಠದೋಸ-ಸಙ್ಘಭೇದಪಹಾರದಾನ-ತಲಸತ್ತಿಕಾದಿಭೇದಂ ಅಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಸಹಗಾರಸೇಯ್ಯಾದಿಂ ಅಬ್ಯಾಕತಚಿತ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಯಂ ಅರಹಾವ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಸಬ್ಬಂ ಅಬ್ಯಾಕತಚಿತ್ತೋವ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಮೇಥುನಧಮ್ಮಾದಿಭೇದಮಾಪತ್ತಿಂ ಸುಖವೇದನಾಸಮಙ್ಗೀ ಆಪಜ್ಜತಿ, ದುಟ್ಠದೋಸಾದಿಭೇದಂ ದುಕ್ಖವೇದನಾಸಮಙ್ಗೀ, ಯಂ ಸುಖವೇದನಾಸಮಙ್ಗೀ ಆಪಜ್ಜತಿ, ತಂಯೇವ ಮಜ್ಝತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ಆಪಜ್ಜನ್ತೋ ಅದುಕ್ಖಮಸುಖವೇದನಾಸಮಙ್ಗೀ ಆಪಜ್ಜತಿ।

ತಯೋ ಪಟಿಕ್ಖೇಪಾತಿ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ತಯೋ ಪಟಿಕ್ಖೇಪಾ। ಚತೂಸು ಪಚ್ಚಯೇಸು ಮಹಿಚ್ಛತಾ ಅಸನ್ತುಟ್ಠಿತಾ ಕಿಲೇಸಸಲ್ಲೇಖನಪಟಿಪತ್ತಿಯಾ ಅಗೋಪಾಯನಾ, ಇಮೇ ಹಿ ತಯೋ ಧಮ್ಮಾ ಬುದ್ಧೇನ ಭಗವತಾ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಾ। ಅಪ್ಪಿಚ್ಛತಾದಯೋ ಪನ ತಯೋ ಬುದ್ಧೇನ ಭಗವತಾ ಅನುಞ್ಞಾತಾ, ತೇನ ವುತ್ತಂ "ತಯೋ ಅನುಞ್ಞಾತಾ"ತಿ।

"ದಸವಸ್ಸೋಮ್ಹೀ"ತಿ ಪರಿಸಂ ಉಪಟ್ಠಾಪೇನ್ತೋ "ಪಞ್ಚವಸ್ಸೋಮ್ಹೀ"ತಿ ನಿಸ್ಸಯಂ ಅಗಣ್ಹನ್ತೋ ಬಾಲೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಪಣ್ಡಿತೋ, ಊನದಸವಸ್ಸೋ "ಬ್ಯತ್ತೋಮ್ಹೀ"ತಿ ಬಹುಸ್ಸುತತ್ತಾ ಪರಿಸಂ ಉಪಟ್ಠಾಪೇನ್ತೋ ಊನಪಞ್ಚವಸ್ಸೋ ಚ ನಿಸ್ಸಯಂ ಅಗಣ್ಹನ್ತೋ ಪಣ್ಡಿತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಬಾಲೋ; ಅವಸೇಸಂ ಪಣ್ಡಿತೋ ಚೇವ ಆಪಜ್ಜತಿ ಬಾಲೋ ಚ। ವಸ್ಸಂ ಅನುಪಗಚ್ಛನ್ತೋ ಕಾಳೇ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಜುಣ್ಹೇ; ಮಹಾಪವಾರಣಾಯ ಅಪ್ಪವಾರೇನ್ತೋ ಜುಣ್ಹೇ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಕಾಳೇ; ಅವಸೇಸಂ ಕಾಳೇ ಚೇವ ಆಪಜ್ಜತಿ ಜುಣ್ಹೇ ಚ। ವಸ್ಸೂಪಗಮನಂ ಕಾಳೇ ಕಪ್ಪತಿ ನೋ ಜುಣ್ಹೇ; ಮಹಾಪವಾರಣಾಯ ಪವಾರಣಾ ಜುಣ್ಹೇ ಕಪ್ಪತಿ ನೋ ಕಾಳೇ; ಸೇಸಂ ಅನುಞ್ಞಾತಕಂ ಕಾಳೇ ಚೇವ ಕಪ್ಪತಿ ಜುಣ್ಹೇ ಚ।

ಕತ್ತಿಕಪುಣ್ಣಮಾಸಿಯಾ ಪಚ್ಛಿಮೇ ಪಾಟಿಪದದಿವಸೇ ವಿಕಪ್ಪೇತ್ವಾ ಠಪಿತಂ ವಸ್ಸಿಕಸಾಟಿಕಂ ನಿವಾಸೇನ್ತೋ ಹೇಮನ್ತೇ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ "ಕತ್ತಿಕಪುಣ್ಣಮದಿವಸೇ ಅಪಚ್ಚುದ್ಧರಿತ್ವಾ ಹೇಮನ್ತೇ ಆಪಜ್ಜತೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ, ತಮ್ಪಿ ಸುವುತ್ತಂ। "ಚಾತುಮಾಸಂ ಅಧಿಟ್ಠಾತುಂ ತತೋ ಪರಂ ವಿಕಪ್ಪೇತು"ನ್ತಿ ಹಿ ವುತ್ತಂ। ಅತಿರೇಕಮಾಸೇ ಸೇಸೇ ಗಿಮ್ಹಾನೇ ಪರಿಯೇಸನ್ತೋ ಅತಿರೇಕಡ್ಢಮಾಸೇ ಸೇಸೇ ಕತ್ವಾ ನಿವಾಸೇನ್ತೋ ಚ ಗಿಮ್ಹೇ ಆಪಜ್ಜತಿ ನಾಮ। ಸತಿಯಾ ವಸ್ಸಿಕಸಾಟಿಕಾಯ ನಗ್ಗೋ ಕಾಯಂ ಓವಸ್ಸಾಪೇನ್ತೋ ವಸ್ಸೇ ಆಪಜ್ಜತಿ ನಾಮ। ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉಪೋಸಥಂ ವಾ ಅಧಿಟ್ಠಾನುಪೋಸಥಂ ವಾ ಕರೋನ್ತೋ ಸಙ್ಘೋ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಸುತ್ತುದ್ದೇಸಞ್ಚ ಅಧಿಟ್ಠಾನುಪೋಸಥಞ್ಚ ಕರೋನ್ತೋ ಗಣೋ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಏಕಕೋ ಸುತ್ತುದ್ದೇಸಂ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉಪೋಸಥಞ್ಚ ಕರೋನ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಪವಾರಣಾಯಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಸಙ್ಘುಪೋಸಥೋ ಚ ಸಙ್ಘಪವಾರಣಾ ಚ ಸಙ್ಘಸ್ಸೇವ ಕಪ್ಪತಿ। ಗಣುಪೋಸಥೋ ಚ ಗಣಪವಾರಣಾ ಚ ಗಣಸ್ಸೇವ ಕಪ್ಪತಿ। ಅಧಿಟ್ಠಾನುಪೋಸಥೋ ಚ ಅಧಿಟ್ಠಾನಪವಾರಣಾ ಚ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸೇವ ಕಪ್ಪತಿ। "ಪಾರಾಜಿಕಂ ಆಪನ್ನೋಮ್ಹೀ"ತಿಆದೀನಿ ಭಣನ್ತೋ ವತ್ಥುಂ ಛಾದೇತಿ ನ ಆಪತ್ತಿಂ, "ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವಿ"ನ್ತಿಆದೀನಿ ಭಣನ್ತೋ ಆಪತ್ತಿಂ ಛಾದೇತಿ ನೋ ವತ್ಥುಂ, ಯೋ ನೇವ ವತ್ಥುಂ ನ ಆಪತ್ತಿಂ ಆರೋಚೇತಿ, ಅಯಂ ವತ್ಥುಞ್ಚೇವ ಛಾದೇತಿ ಆಪತ್ತಿಞ್ಚ।

ಪಟಿಚ್ಛಾದೇತೀತಿ ಪಟಿಚ್ಛಾದಿ। ಜನ್ತಾಘರಮೇವ ಪಟಿಚ್ಛಾದಿ **ಜನ್ತಾಘರಪಟಿಚ್ಛಾದಿ**। ಇತರಾಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ದ್ವಾರಂ ಪಿದಹಿತ್ವಾ ಅನ್ತೋಜನ್ತಾಘರೇ ಠಿತೇನ ಪರಿಕಮ್ಮಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಉದಕೇ ಓತಿಣ್ಣೇನಾಪಿ ಏತದೇವ ವಟ್ಟತಿ। ಉಭಯತ್ಥ ಖಾದಿತುಂ ಭುಞ್ಜಿತುಂ ವಾ ನ ವಟ್ಟತಿ। ವತ್ಥಪಟಿಚ್ಛಾದಿ ಸಬ್ಬಕಪ್ಪಿಯತಾಯ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೇನ ಸಬ್ಬಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। **ವಹನ್ತೀ**ತಿ ಯನ್ತಿ ನಿಯ್ಯನ್ತಿ; ನಿನ್ದಂ ವಾ ಪಟಿಕ್ಕೋಸಂ ವಾ ನ ಲಭನ್ತಿ। ಚನ್ದಮಣ್ಡಲಂ ಅಬ್ಭಾಮಹಿಕಾಧೂಮರಜರಾಹುವಿಮುತ್ತಂ ವಿವಟಂಯೇವ ವಿರೋಚತಿ, ನ ತೇಸು ಅಞ್ಞತರೇನ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಂ। ತಥಾ ಸೂರಿಯಮಣ್ಡಲಂ, ಧಮ್ಮವಿನಯೋಪಿ ವಿವರಿತ್ವಾ ವಿಭಜಿತ್ವಾ ದೇಸಿಯಮಾನೋವ ವಿರೋಚತಿ ನೋ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೋ।

ಅಙ್ಞೇನ ಭೇಸಜ್ಜೇನ ಕರಣೀಯೇನ ಅಙ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಪೇನ್ತೋ ಗಿಲಾನೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ನ ಭೇಸಜ್ಜೇನ ಕರಣೀಯೇನ ಭೇಸಜ್ಜಂ ವಿಞ್ಞಾಪೇನ್ತೋ ಅಗಿಲಾನೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಅವಸೇಸಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಗಿಲಾನೋ ಚೇವ ಆಪಜ್ಜತಿ ಅಗಿಲಾನೋ ಚ।

ಅನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಬಹೀತಿ ಅನುಪಖಜ್ಜ ಸೇಯ್ಯಂ ಕಪ್ಪೇನ್ತೋ ಅನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಬಹಿ, **ಬಹಿ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಅನ್ತೋತಿ** ಸಙ್ಘಿಕಂ ಮಞ್ಚಾದಿಂ ಅಜ್ಝೋಕಾಸೇ ಸನ್ಥರಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮನ್ತೋ ಬಹಿ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಅನ್ತೋ, ಅವಸೇಸಂ ಪನ **ಅನ್ತೋ ಚೇವ ಆಪಜ್ಜತಿ ಬಹಿ ಚ। ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯಾತಿ** ಆಗನ್ತುಕೋ ಆಗನ್ತುಕವತ್ತಂ ಅದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಸಛತ್ತುಪಾಹನೋ ವಿಹಾರಂ ಪವಿಸನ್ತೋ ಉಪಚಾರಸೀಮಂ ಓಕ್ಕನ್ತಮತ್ತೋವ ಆಪಜ್ಜತಿ। **ಬಹಿಸೀಮಾಯಾತಿ** ಗಮಿಕೋ ದಾರುಭಣ್ಡಪಟಿಸಾಮನಾದಿಗಮಿಕವತ್ತಂ ಅಪೂರೇತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮನ್ತೋ ಉಪಚಾರಸೀಮಂ ಅತಿಕ್ಕನ್ತಮತ್ತೋವ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಅವಸೇಸಂ ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯ ಚೇವ ಆಪಜ್ಜತಿ ಬಹಿಸೀಮಾಯ ಚ। ಸತಿ ವುಡ್ಢತರೇ ಅನಜ್ಝಿಟ್ಠೋ ಧಮ್ಮಂ ಭಾಸನ್ತೋ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ಆಪಜ್ಜತಿ ನಾಮ। ಗಣಮಜ್ಝೇಪಿ ಪುಗ್ಗಲಸನ್ತಿಕೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। **ಕಾಯೇನ ವುಟ್ಠಾತೀತಿ** ತಿಣವತ್ಥಾರಕಸಮಥೇನ ವುಟ್ಠಾತಿ। ಕಾಯಂ ಅಚಾಲೇತ್ವಾ ವಾಚಾಯ ದೇಸೇನ್ತಸ್ಸ ವಾಚಾಯ ವುಟ್ಠಾತಿ। ವಚೀಸಮ್ಪಯುತ್ತಂ ಕಾಯಕಿರಿಯಂ ಕತ್ವಾ ದೇಸೇನ್ತಸ್ಸ ಕಾಯೇನ ವಾಚಾಯ ವುಟ್ಠಾತಿ ನಾಮ। ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ದೇಸನಾಗಾಮಿನೀಪಿ ವುಟ್ಠಾನಗಾಮಿನೀಪಿ ವುಟ್ಠಾತಿ। ಗಣಪುಗ್ಗಲಮಜ್ಝೇ ಪನ ದೇಸನಾಗಾಮಿನೀಯೇವ ವುಟ್ಠಾತಿ।

ಆಗಾಳ್ಹಾಯ ಚೇತೇಯ್ಯಾತಿ ಆಗಾಳ್ಹಾಯ ದಳ್ಹಭಾವಾಯ ಚೇತೇಯ್ಯ; ತಜ್ಜನೀಯಕಮ್ಮಾದಿಕತಸ್ಸ ವತ್ತಂ ನ ಪೂರಯತೋ ಇಚ್ಛಮಾನೋ ಸಙ್ಘೋ ಉಕ್ಖೇಪನೀಯಕಮ್ಮಂ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಲಜ್ಜೀ ಚ ಹೋತಿ ಬಾಲೋ ಚ ಅಪಕತತ್ತೋ ಚಾತಿ** ಏತ್ಥ ಬಾಲೋ "ಅಯಂ ಧಮ್ಮಾಧಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತಿ" ಅಪಕತತ್ತೋ ವಾ "ಆಪತ್ತಾನಾಪತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ನ ಏತ್ತಾವತಾ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ; ಬಾಲಭಾವಮೂಲಕಂ ಪನ ಅಪಕತತ್ತಭಾವಮೂಲಕಞ್ಚ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪನ್ನಸ್ಸ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಧಿಸೀಲೇ ಸೀಲವಿಪನ್ನೋ ನಾಮ ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೇ ಆಪನ್ನೋ; ಆಚಾರವಿಪನ್ನೋ ನಾಮ ಪಞ್ಚ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೇ ಆಪನ್ನೋ; ದಿಟ್ಠಿವಿಪನ್ನೋ ನಾಮ ಅನ್ತಗ್ಗಾಹಿಕಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋ। ತೇಸಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತಾನಂ ಅಪ್ಪಟಿಕರೋನ್ತಾನಂ ದಿಟ್ಠಿಞ್ಚ ಅನಿಸ್ಸಜ್ಜನ್ತಾನಂಯೇವ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ।

ಕಾಯಿಕೋ ದವೋ ನಾಮ ಪಾಸಕಾದೀಹಿ ಜೂತಕೀಳನಾದಿಭೇದೋ ಅನಾಚಾರೋ; ವಾಚಸಿಕೋ ದವೋ ನಾಮ ಮುಖಾಲಮ್ಬರಕರಣಾದಿಭೇದೋ ಅನಾಚಾರೋ; ಕಾಯಿಕವಾಚಸಿಕೋ ನಾಮ ನಚ್ಚನಗಾಯನಾದಿಭೇದೋ ದ್ವೀಹಿಪಿ ದ್ವಾರೇಹಿ ಅನಾಚಾರೋ । ಕಾಯಿಕೋ ಅನಾಚಾರೋ ನಾಮ ಕಾಯದ್ವಾರೇ ಪಞ್ಞತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದವೀತಿಕ್ಕಮೋ; ವಾಚಸಿಕೋ ಅನಾಚಾರೋ ನಾಮ ವಚೀದ್ವಾರೇ ಪಞ್ಞತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದವೀತಿಕ್ಕಮೋ; ಕಾಯಿಕವಾಚಸಿಕೋ ನಾಮ ದ್ವಾರದ್ವಯೇಪಿ ಪಞ್ಞತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದವೀತಿಕ್ಕಮೋ। **ಕಾಯಿಕೇನ ಉಪಘಾತಿಕೇನಾತಿ** ಕಾಯದ್ವಾರೇ ಪಞ್ಞತ್ತಸ್ಸ ಸಿಕ್ಖಾಪದಸ್ಸ ಅಸಿಕ್ಖನೇನ, ಯೋ ಹಿ ತಂ ನ ಸಿಕ್ಖತಿ, ಸೋ ನಂ ಉಪಘಾತೇತಿ, ತಸ್ಮಾ ತಸ್ಸ ತಂ ಅಸಿಕ್ಖನಂ "ಕಾಯಿಕಂ ಉಪಘಾತಿಕ"ನ್ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಸೇಸಪದದ್ವಯೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। **ಕಾಯಿಕೇನ ಮಿಚ್ಛಾಜೀವೇನಾತಿ** ಜಙ್ಘಪೇಸನಿಕಾದಿನಾ ವಾ ಗಣ್ಡಫಾಲನಾದಿನಾ ವಾ ವೇಜ್ಜಕಮ್ಮೇನ ; **ವಾಚಸಿಕೇನಾತಿ** ಸಾಸನಉಗ್ಗಹಣಆರೋಚನಾದಿನಾ; ತತಿಯಪದಂ ಉಭಯಸಮ್ಪಯೋಗವಸೇನ ವುತ್ತಂ।

ಅಲಂ ಭಿಕ್ಖು ಮಾ ಭಣ್ಡನನ್ತಿ ಅಲಂ ಭಿಕ್ಖು ಮಾ ಭಣ್ಡನಂ ಕರಿ, ಮಾ ಕಲಹಂ, ಮಾ ವಿವಾದಂ ಕರೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನ ವೋಹರಿತಬ್ಬನ್ತಿ** ನ ಕಿಞ್ಚಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ; ವದತೋಪಿ ಹಿ ತಾದಿಸಸ್ಸ ವಚನಂ ನ ಸೋತಬ್ಬಂ ಮಞ್ಞನ್ತಿ। **ನ ಕಿಸ್ಮಿಞ್ಚಿ ಪಚ್ಚೇಕಟ್ಠಾನೇತಿ** ಕಿಸ್ಮಿಞ್ಚಿ ಬೀಜನಗ್ಗಾಹಾದಿಕೇ ಏಕಸ್ಮಿಮ್ಪಿ ಜೇಟ್ಠಕಟ್ಠಾನೇ ನ ಠಪೇತಬ್ಬೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಓಕಾಸಕಮ್ಮಂ ಕಾರೇನ್ತಸ್ಸಾತಿ** "ಕರೋತು ಆಯಸ್ಮಾ ಓಕಾಸಂ, ಅಹಂ ತಂ ವತ್ತುಕಾಮೋ"ತಿ ಏವಂ ಓಕಾಸಂ ಕಾರೇನ್ತಸ್ಸ। **ನಾಲಂ ಓಕಾಸಕಮ್ಮಂ ಕಾತುನ್ತಿ** "ಕಿಂ ತ್ವಂ ಕರಿಸ್ಸಸೀ"ತಿ ಓಕಾಸೋ ನ ಕಾತಬ್ಬೋ। **ಸವಚನೀಯಂ ನಾದಾತಬ್ಬನ್ತಿ** ವಚನಂ ನ ಆದಾತಬ್ಬಂ, ವಚನಮ್ಪಿ ನ ಸೋತಬ್ಬಂ; ಯತ್ಥ ಗಹೇತ್ವಾ ಗನ್ತುಕಾಮೋ ಹೋತಿ, ನ ತತ್ಥ ಗನ್ತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ತೀಹಙ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ವಿನಯೋತಿ ಯಂ ಸೋ ಜಾನಾತಿ, ಸೋ ತಸ್ಸ ವಿನಯೋ ನಾಮ ಹೋತಿ; ಸೋ ನ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅನುಯೋಗೋ ನ ದಾತಬ್ಬೋತಿ** "ಇದಂ ಕಪ್ಪತೀ"ತಿ ಪುಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ಪುಚ್ಛಾಯ ಓಕಾಸೋ ನ ದಾತಬ್ಬೋ, "ಅಞ್ಞಂ ಪುಚ್ಛಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ಇತಿ ಸೋ ನೇವ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ ನಾಸ್ಸ ಪುಚ್ಛಾ ಸೋತಬ್ಬಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ವಿನಯೋ ನ ಸಾಕಚ್ಛಾತಬ್ಬೋತಿ** ವಿನಯಪಞ್ಹೋ ನ ಸಾಕಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ, ಕಪ್ಪಿಯಾಕಪ್ಪಿಯಕಥಾ ನ ಸಂಸನ್ದೇತಬ್ಬಾ।

ಇದಮಪ್ಪಹಾಯಾತಿ ಏತಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಪಟಿಞ್ಞಾತಾದಿಕಂ ಲದ್ಧಿಂ ಅವಿಜಹಿತ್ವಾ। **ಸುದ್ಧಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿನ್ತಿ** ಖೀಣಾಸವಂ ಭಿಕ್ಖುಂ। **"ಪಾತಬ್ಯತಂ ಆಪಜ್ಜತೀ"**ತಿ ಪಾತಬ್ಯಭಾವಂ ಪಟಿಸೇವನಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। "ಇದಮಪ್ಪಹಾಯಾ"ತಿ ವಚನತೋ ಪನ ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಪಟಿಞ್ಞಾತಂ ಪಹಾಯ ಖೀಣಾಸವಂ "ಮುಸಾ ಮಯಾ ಭಣಿತಂ, ಖಮಥ ಮೇ"ತಿ ಖಮಾಪೇತ್ವಾ "ನತ್ಥಿ ಕಾಮೇಸು ದೋಸೋ"ತಿ ಲದ್ಧಿಂ ವಿಜಹಿತ್ವಾ ಗತಿವಿಸೋಧನಂ ಕರೇಯ್ಯ। **ಅಕುಸಲಮೂಲಾನೀತಿ** ಅಕುಸಲಾನಿ ಚೇವ ಮೂಲಾನಿ ಚ, ಅಕುಸಲಾನಂ ವಾ ಮೂಲಾನಿ ಅಕುಸಲಮೂಲಾನಿ। ಕುಸಲಮೂಲೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ದುಟ್ಠು ಚರಿತಾನಿ ವಿರೂಪಾನಿ ವಾ ಚರಿತಾನಿ **ದುಚ್ಚರಿತಾನಿ**। ಸುಟ್ಠು ಚರಿತಾನಿ ಸುನ್ದರಾನಿ ವಾ ಚರಿತಾನಿ **ಸುಚರಿತಾನಿ**। ಕಾಯೇನ ಕರಣಭೂತೇನ ಕತಂ ದುಚ್ಚರಿತಂ **ಕಾಯದುಚ್ಚರಿತಂ**। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। ಸೇಸಂ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ವುತ್ತನಯತ್ತಾ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ತಿಕವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಚತುಕ್ಕವಾರವಣ್ಣನಾ

೩೨೪. ಚತುಕ್ಕೇಸು **ಸಕವಾಚಾಯ ಆಪಜ್ಜತಿ ಪರವಾಚಾಯ ವುಟ್ಠಾತೀತಿ** ವಚೀದ್ವಾರಿಕಂ ಪದಸೋಧಮ್ಮಾದಿಭೇದಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ತಿಣವತ್ಥಾರಕಸಮಥಟ್ಠಾನಂ ಗತೋ ಪರಸ್ಸ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ವುಟ್ಠಾತಿ । **ಪರವಾಚಾಯ ಆಪಜ್ಜತಿ ಸಕವಾಚಾಯ ವುಟ್ಠಾತೀತಿ** ಪಾಪಿಕಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಗ್ಗೇ ಪರಸ್ಸ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ದೇಸೇನ್ತೋ ಸಕವಾಚಾಯ ವುಟ್ಠಾತಿ। **ಸಕವಾಚಾಯ ಆಪಜ್ಜತಿ ಸಕವಾಚಾಯ ವುಟ್ಠಾತೀತಿ** ವಚೀದ್ವಾರಿಕಂ ಪದಸೋಧಮ್ಮಾದಿಭೇದಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಸಕವಾಚಾಯ ಆಪಜ್ಜತಿ, ದೇಸೇತ್ವಾ ವುಟ್ಠಹನ್ತೋಪಿ ಸಕವಾಚಾಯ ವುಟ್ಠಾತಿ। **ಪರವಾಚಾಯ ಆಪಜ್ಜತಿ ಪರವಾಚಾಯ ವುಟ್ಠಾತೀತಿ** ಯಾವತತಿಯಕಂ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಂ ಪರಸ್ಸ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಆಪಜ್ಜತಿ, ವುಟ್ಠಹನ್ತೋಪಿ ಪರಸ್ಸ ಪರಿವಾಸಕಮ್ಮವಾಚಾದೀಹಿ ವುಟ್ಠಾತಿ। ತತೋ ಪರೇಸು ಕಾಯದ್ವಾರಿಕಂ **ಕಾಯೇನ ಆಪಜ್ಜತಿ,** ದೇಸೇನ್ತೋ **ವಾಚಾಯ ವುಟ್ಠಾತಿ**। ವಚೀದ್ವಾರಿಕಂ **ವಾಚಾಯ ಆಪಜ್ಜತಿ,** ತಿಣವತ್ಥಾರಕೇ **ಕಾಯೇನ ವುಟ್ಠಾತಿ**। ಕಾಯದ್ವಾರಿಕಂ ಕಾಯೇನಆಪಜ್ಜತಿ, ತಮೇವ ತಿಣವತ್ಥಾರಕೇ ಕಾಯೇನ ವುಟ್ಠಾತಿ। ವಚೀದ್ವಾರಿಕಂ ವಾಚಾಯ ಆಪಜ್ಜತಿ, ತಮೇವ ದೇಸೇನ್ತೋ ವಾಚಾಯ ವುಟ್ಠಾತಿ। ಸಞ್ಚಿಕಮಙ್ಗಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ಪಚ್ಚತ್ಥರಣೇನ ಅನತ್ಥರತೋ ಕಾಯಸಮ್ಫುಸನೇ ಲೋಮಗಣನಾಯ ಆಪಜ್ಜಿತಬ್ಬಾಪತ್ತಿಂ ಸಹಗಾರಸೇಯ್ಯಾಪತ್ತಿಞ್ಚ **ಪಸುತ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ,** ಪಬುಜ್ಝಿತ್ವಾ ಪನ ಆಪನ್ನಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ದೇಸೇನ್ತೋ **ಪಟಿಬುದ್ಧೋ ವುಟ್ಠಾತಿ**। ಜಗ್ಗನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪನ ತಿಣವತ್ಥಾರಕಸಮಥಟ್ಠಾನೇ ಸಯನ್ತೋ **ಪಟಿಬುದ್ಧೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ಪಸುತ್ತೋ ವುಟ್ಠಾತಿ** ನಾಮ। ಪಚ್ಛಿಮಪದದ್ವಯಮ್ಪಿ ವುತ್ತಾನುಸಾರೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಅಚಿತ್ತಕಾಪತ್ತಿಂ **ಅಚಿತ್ತಕೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ಪಚ್ಛಾ ದೇಸೇನ್ತೋ **ಸಚಿತ್ತಕೋ ವುಟ್ಠಾತಿ**। ಸಚಿತ್ತಕಾಪತ್ತಿಂ **ಸಚಿತ್ತಕೋ ಆಪಜ್ಜತಿ** ನಾಮ। ತಿಣವತ್ಥಾರಕಟ್ಠಾನೇ ಸಯನ್ತೋ **ಅಚಿತ್ತಕೋ ವುಟ್ಠಾತಿ**। ಸೇಸಪದದ್ವಯಮ್ಪಿ ವುತ್ತಾನುಸಾರೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಯೋ ಸಭಾಗಂ ಆಪತ್ತಿಂ ದೇಸೇತಿ, ಅಯಂ ದೇಸನಾಪಚ್ಚಯಾ ದುಕ್ಕಟಂ ಆಪಜ್ಜನ್ತೋ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಾದೀಸು ಅಞ್ಞತರಂ ದೇಸೇತಿ, ತಞ್ಚ ದೇಸೇನ್ತೋ ದುಕ್ಕಟಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। ತಂ ಪನ ದುಕ್ಕಟಂ ಆಪಜ್ಜನ್ತೋ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಾದಿತೋ ವುಟ್ಠಾತಿ। ಪಾಚಿತ್ತಿಯಾದಿತೋ ಚ ವುಟ್ಠಹನ್ತೋ ತಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಇತಿ ಏಕಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಏಕಮೇವ ಪಯೋಗಂ ಸನ್ಧಾಯ "ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜನ್ತೋ ದೇಸೇತೀ"ತಿ ಇದಂ ಚತುಕ್ಕಂ ವುತ್ತನ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಕಮ್ಮಚತುಕ್ಕೇ ಪಾಪಿಕಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಗ್ಗಾಪತ್ತಿಂ **ಕಮ್ಮೇನ ಆಪಜ್ಜತಿ,** ದೇಸೇನ್ತೋ **ಅಕಮ್ಮೇನ ವುಟ್ಠಾತಿ।** ವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಆದಿಕಂ **ಅಕಮ್ಮೇನ ಆಪಜ್ಜತಿ,** ಪರಿವಾಸಾದಿನಾ ಕಮ್ಮೇನ ವುಟ್ಠಾತಿ। ಸಮನುಭಾಸನಂ **ಕಮ್ಮೇನೇವ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಕಮ್ಮೇನ ವುಟ್ಠಾತಿ।** ಸೇಸಂ **ಅಕಮ್ಮೇನ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಅಕಮ್ಮೇನ ವುಟ್ಠಾತಿ।**

ಪರಿಕ್ಖಾರಚತುಕ್ಕೇ ಪಠಮೋ ಸಕಪರಿಕ್ಖಾರೋ, ದುತಿಯೋ ಸಙ್ಘಿಕೋವ ತತಿಯೋ ಚೇತಿಯಸನ್ತಕೋ, ಚತುತ್ಥೋ ಗಿಹಿಪರಿಕ್ಖಾರೋ। ಸಚೇ ಪನ ಸೋ ಪತ್ತಚೀವರನವಕಮ್ಮಭೇಸಜ್ಜಾನಂ ಅತ್ಥಾಯ ಆಹಟೋ ಹೋತಿ, ಅವಾಪುರಣಂ ದಾತುಂ ಅನ್ತೋ ಠಪಾಪೇತುಞ್ಚ ವಟ್ಟತಿ।

ಸಮ್ಮುಖಾಚತುಕ್ಕೇ ಪಾಪಿಕಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಗ್ಗಾಪತ್ತಿಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ **ಸಮ್ಮುಖಾ ಆಪಜ್ಜತಿ,** ವುಟ್ಠಾನಕಾಲೇ ಪನ ಸಙ್ಘೇನ ಕಿಚ್ಚಂ ನತ್ಥೀತಿ **ಪರಮ್ಮುಖಾ ವುಟ್ಠಾತಿ।** ವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಆದಿಕಂ **ಪರಮ್ಮುಖಾ ಆಪಜ್ಜತಿ,** ಸಙ್ಘಸ್ಸ **ಸಮ್ಮುಖಾ ವುಟ್ಠಾತಿ।** ಸಮನುಭಾಸನಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ **ಸಮ್ಮುಖಾ ಏವ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಸಮ್ಮುಖಾ ವುಟ್ಠಾತಿ।** ಸೇಸಂ ಸಮ್ಪಜಾನಮುಸಾವಾದಾದಿಭೇದಂ **ಪರಮ್ಮುಖಾವ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಪರಮ್ಮುಖಾವ ವುಟ್ಠಾತಿ।** ಅಜಾನನ್ತಚತುಕ್ಕಂ ಅಚಿತ್ತಕಚತುಕ್ಕಸದಿಸಂ।

ಲಿಙ್ಗಪಾತುಭಾವೇನಾತಿ ಸಯಿತಸ್ಸೇವ ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ವಾ ಲಿಙ್ಗಪರಿವತ್ತೇ ಜಾತೇ ಸಹಗಾರಸೇಯ್ಯಾಪತ್ತಿ ಹೋತಿ ಇದಮೇವ ತಂ ಪಟಿಚ್ಚ ವುತ್ತಂ। ಉಭಿನ್ನಮ್ಪಿ ಪನ ಅಸಾಧಾರಣಾಪತ್ತಿ ಲಿಙ್ಗಪಾತುಭಾವೇನ ವುಟ್ಠಾತಿ। ಸಹಪಟಿಲಾಭಚತುಕ್ಕೇ ಯಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಲಿಙ್ಗಂ ಪರಿವತ್ತತಿ, ಸೋ ಸಹ ಲಿಙ್ಗಪಟಿಲಾಭೇನ ಪಠಮಂ ಉಪ್ಪನ್ನವಸೇನ ಸೇಟ್ಠಭಾವೇನ ಚ ಪುರಿಮಂ ಪುರಿಸಲಿಙ್ಗಂ ಜಹತಿ, ಪಚ್ಛಿಮೇ ಇತ್ಥಿಲಿಙ್ಗೇ ಪತಿಟ್ಠಾತಿ, ಪುರಿಸಕುತ್ತಪುರಿಸಾಕಾರಾದಿವಸೇನ ಪವತ್ತಾ ಕಾಯವಚೀವಿಞ್ಞತ್ತಿಯೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭನ್ತಿ, ಭಿಕ್ಖೂತಿ ವಾ ಪುರಿಸೋತಿ ವಾ ಏವಂ ಪವತ್ತಾ ಪಣ್ಣತ್ತಿಯೋ ನಿರುಜ್ಝನ್ತಿ, ಯಾನಿ ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ಅಸಾಧಾರಣಾನಿ ಛಚತ್ತಾಲೀಸ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ತೇಹಿ ಅನಾಪತ್ತಿಯೇವ ಹೋತಿ। ದುತಿಯಚತುಕ್ಕೇ ಪನ ಯಸ್ಸಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಲಿಙ್ಗಂ ಪರಿವತ್ತತಿ, ಸಾ ಪಚ್ಛಾಸಮುಪ್ಪತ್ತಿಯಾ ವಾ ಹೀನಭಾವೇನ ವಾ ಪಚ್ಛಿಮನ್ತಿ ಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗತಂ ಇತ್ಥಿಲಿಙ್ಗಂ ಜಹತಿ, ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರೇನ ಪುರಿಮನ್ತಿ ಸಙ್ಖ್ಯಂ ಗತೇ ಪುರಿಸಲಿಙ್ಗೇ ಪತಿಟ್ಠಾತಿ। ವುತ್ತವಿಪರೀತಾ ವಿಞ್ಞತ್ತಿಯೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭನ್ತಿ, ಭಿಕ್ಖುನೀತಿ ವಾ ಇತ್ಥೀತಿ ವಾ ಏವಂ ಪವತ್ತಾ ಪಣ್ಣತ್ತಿಯೋಪಿ ನಿರುಜ್ಝನ್ತಿ, ಯಾನಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಅಸಾಧಾರಣಾನಿ ಸತಂ ತಿಂಸಞ್ಚ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ, ತೇಹಿ ಅನಾಪತ್ತಿಯೇವ ಹೋತಿ।

ಚತ್ತಾರೋ ಸಾಮುಕ್ಕಂಸಾತಿ ಚತ್ತಾರೋ ಮಹಾಪದೇಸಾ, ತೇ ಹಿ ಭಗವತಾ ಅನುಪ್ಪನ್ನೇ ವತ್ಥುಮ್ಹಿ ಸಯಂ ಉಕ್ಕಂಸಿತ್ವಾ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಠಪಿತತ್ತಾ "ಸಾಮುಕ್ಕಂಸಾ"ತಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ। **ಪರಿಭೋಗಾತಿ** ಅಜ್ಝೋಹರಣೀಯಪರಿಭೋಗಾ , ಉದಕಂ ಪನ ಅಕಾಲಿಕತ್ತಾ ಅಪ್ಪಟಿಗ್ಗಹಿತಕಂ ವಟ್ಟತಿ। ಯಾವಕಾಲಿಕಾದೀನಿ ಅಪ್ಪಟಿಗ್ಗಹಿತಕಾನಿ ಅಜ್ಝೋಹರಿತುಂ ನ ವಟ್ಟನ್ತಿ। **ಚತ್ತಾರಿ ಮಹಾವಿಕಟಾನಿ** ಕಾಲೋದಿಸ್ಸತ್ತಾ ಯಥಾವುತ್ತೇ ಕಾಲೇ ವಟ್ಟನ್ತಿ। **ಉಪಾಸಕೋ ಸೀಲವಾತಿ** ಪಞ್ಚ ವಾ ದಸ ವಾ ಸೀಲಾನಿ ಗೋಪಯಮಾನೋ।

ಆಗನ್ತುಕಾದಿಚತುಕ್ಕೇ ಸಛತ್ತುಪಾಹನೋ ಸಸೀಸಂ ಪಾರುತೋ ವಿಹಾರಂ ಪವಿಸನ್ತೋ ತತ್ಥ ವಿಚರನ್ತೋ ಚ **ಆಗನ್ತುಕೋವ ಆಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಆವಾಸಿಕೋ।** ಆವಾಸಿಕವತ್ತಂ ಅಕರೋನ್ತೋ ಪನ **ಆವಾಸಿಕೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಆಗನ್ತುಕೋ।** ಸೇಸಂ ಕಾಯವಚೀದ್ವಾರಿಕಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಉಭೋಪಿ ಆಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಅಸಾಧಾರಣಂ ಆಪತ್ತಿಂ **ನೇವ ಆಗನ್ತುಕೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಆವಾಸಿಕೋ।** ಗಮಿಯಚತುಕ್ಕೇಪಿ ಗಮಿಯವತ್ತಂ ಅಪೂರೇತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತೋ **ಗಮಿಕೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಆವಾಸಿಕೋ।** ಆವಾಸಿಕವತ್ತಂ ಅಕರೋನ್ತೋ ಪನ **ಆವಾಸಿಕೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಗಮಿಕೋ।** ಸೇಸಂ ಉಭೋಪಿ ಆಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಅಸಾಧಾರಣಂ ಉಭೋಪಿ ನಾಪಜ್ಜನ್ತಿ। ವತ್ಥುನಾನತ್ತತಾದಿಚತುಕ್ಕೇ ಚತುನ್ನಂ ಪಾರಾಜಿಕಾನಂ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ **ವತ್ಥುನಾನತ್ತತಾವ ಹೋತಿ,**ನಆಪತ್ತಿನಾನತ್ತತಾ। ಸಬ್ಬಾಪಿ ಹಿ ಸಾ ಪಾರಾಜಿಕಾಪತ್ತಿಯೇವ। ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಾದೀಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಚ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಕಾಯಸಂಸಗ್ಗೇ ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಪಾರಾಜಿಕನ್ತಿ ಏವಂ **ಆಪತ್ತಿನಾನತ್ತತಾವ** ಹೋತಿ, ನ ವತ್ಥುನಾನತ್ತತಾ, ಉಭಿನ್ನಮ್ಪಿ ಹಿ ಕಾಯಸಂಸಗ್ಗೋವ ವತ್ಥು। ತಥಾ "ಲಸುಣಕ್ಖಾದನೇ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ದುಕ್ಕಟ"ನ್ತಿ ಏವಮಾದಿನಾಪೇತ್ಥ ನಯೇನ

ಯೋಜನಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಚತುನ್ನಂ ಪಾರಾಜಿಕಾನಂ ತೇರಸಹಿ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ **ವತ್ಥುನಾನತ್ತತಾ ಚೇವ ಆಪತ್ತಿನಾನತ್ತತಾ ಚ**। ಏವಂ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಾದೀನಂ ಅನಿಯತಾದೀಹಿ। ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಚತ್ತಾರಿ ಪಾರಾಜಿಕಾನಿ ಏಕತೋ ಆಪಜ್ಜನ್ತಾನಂ ಭಿಕ್ಖುಭಿಕ್ಖುನೀನಂ **ನೇವ ವತ್ಥುನಾನತ್ತತಾ ನೋ ಆಪತ್ತಿನಾನತ್ತತಾ**। ವಿಸುಂ ಆಪಜ್ಜನ್ತೇಸುಪಿ ಸೇಸಾ ಸಾಧಾರಣಾಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜನ್ತೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ವತ್ಥುಸಭಾಗಾದಿಚತುಕ್ಕೇ ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಚ ಕಾಯಸಂಸಗ್ಗೇ **ವತ್ಥುಸಭಾಗತಾ, ನೋ ಆಪತ್ತಿಸಭಾಗತಾ,** ಚತೂಸು ಪಾರಾಜಿಕೇಸು **ಆಪತ್ತಿಸಭಾಗತಾ, ನೋ ವತ್ಥುಸಭಾಗತಾ**। ಏಸ ನಯೋ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಾದೀಸು। ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಚ ಚತೂಸು ಪಾರಾಜಿಕೇಸು **ವತ್ಥುಸಭಾಗತಾ ಚೇವ ಆಪತ್ತಿಸಭಾಗತಾ ಚ**। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬಾಸು ಸಾಧಾರಣಾಪತ್ತೀಸು। ಅಸಾಧಾರಣಾಪತ್ತಿಯಂ **ನೇವ ವತ್ಥುಸಭಾಗತಾ ನೋ ಆಪತ್ತಿಸಭಾಗತಾ**। ಯೋ ಹಿ ಪುರಿಮಚತುಕ್ಕೇ ಪಠಮೋ ಪಞ್ಹೋ, ಸೋ ಇಧ ದುತಿಯೋ; ಯೋ ಚ ತತ್ಥ ದುತಿಯೋ, ಸೋ ಇಧ ಪಠಮೋ। ತತಿಯಚತುತ್ಥೇಸು ನಾನಾಕರಣಂ ನತ್ಥಿ।

ಉಪಜ್ಝಾಯಚತುಕ್ಕೇ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಸ್ಸ ಉಪಜ್ಝಾಯೇನ ಕತ್ತಬ್ಬವತ್ತಸ್ಸ ಅಕರಣೇ ಆಪತ್ತಿಂ **ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕೋ** ಉಪಜ್ಝಾಯಸ್ಸ ಕತ್ತಬ್ಬವತ್ತಂ ಅಕರೋನ್ತೋ **ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ;** ಸೇಸಂ ಉಭೋಪಿ ಆಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಅಸಾಧಾರಣಂ ಉಭೋಪಿ ನಾಪಜ್ಜನ್ತಿ। ಆಚರಿಯಚತುಕ್ಕೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಆದಿಯನ್ತಚತುಕ್ಕೇ ಪಾದಂ ವಾ ಅತಿರೇಕಪಾದಂ ವಾ ಸಹತ್ಥಾ ಆದಿಯನ್ತೋ **ಗರುಕಂ ಆಪಜ್ಜತಿ,** ಊನಕಪಾದಂ ಗಣ್ಹಾಹೀತಿ ಆಣತ್ತಿಯಾ ಅಞ್ಞಂ ಪಯೋಜೇನ್ತೋ **ಲಹುಕಂ ಆಪಜ್ಜತಿ**। ಏತೇನ ನಯೇನ ಸೇಸಪದತ್ತಯಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಅಭಿವಾದನಾರಹಚತುಕ್ಕೇ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ತಾವ ಭತ್ತಗ್ಗೇ ನವಮಭಿಕ್ಖುನಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಉಪಜ್ಝಾಯಾಪಿ **ಅಭಿವಾದನಾರಹಾ ನೋ ಪಚ್ಚುಟ್ಠಾನಾರಹಾ**। ಅವಿಸೇಸೇನ ಚ ವಿಪ್ಪಕತಭೋಜನಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಯೋ ಕೋಚಿ ವುಡ್ಢತರೋ। ಸಟ್ಠಿವಸ್ಸಸ್ಸಾಪಿ ಪಾರಿವಾಸಿಕಸ್ಸ ಸಮೀಪಗತೋ ತದಹುಪಸಮ್ಪನ್ನೋಪಿ **ಪಚ್ಚುಟ್ಠಾನಾರಹೋ ನೋ ಅಭಿವಾದನಾರಹೋ**। ಅಪ್ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತೇಸು ಠಾನೇಸು ವುಡ್ಢೋ ನವಕಸ್ಸ **ಅಭಿವಾದನಾರಹೋ ಚೇವ ಪಚ್ಚುಟ್ಠಾನಾರಹೋ ಚ**। ನವಕೋ ಪನ ವುಡ್ಢಸ್ಸ **ನೇವ ಅಭಿವಾದನಾರಹೋ ನ ಪಚ್ಚುಟ್ಠಾನಾರಹೋ**। ಆಸನಾರಹಚತುಕ್ಕಸ್ಸ ಪಠಮಪದಂ ಪುರಿಮಚತುಕ್ಕೇ ದುತಿಯಪದೇನ, ದುತಿಯಪದಞ್ಚ ಪಠಮಪದೇನ ಅತ್ಥತೋ ಸದಿಸಂ।

ಕಾಲಚತುಕ್ಕೇ ಪವಾರೇತ್ವಾ ಭುಞ್ಜನ್ತೋ **ಕಾಲೇ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ವಿಕಾಲೇ,** ವಿಕಾಲಭೋಜನಾಪತ್ತಿಂ **ವಿಕಾಲೇ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಕಾಲೇ,** ಸೇಸಂ **ಕಾಲೇ ಚೇವ ಆಪಜ್ಜತಿ ವಿಕಾಲೇ ಚ,** ಅಸಾಧಾರಣಂ **ನೇವ ಕಾಲೇ ನೋ ವಿಕಾಲೇ**। ಪಟಿಗ್ಗಹಿತಚತುಕ್ಕೇ ಪುರೇಭತ್ತಂ ಪಟಿಗ್ಗಹಿತಾಮಿಸಂ **ಕಾಲೇ ಕಪ್ಪತಿ ನೋ ವಿಕಾಲೇ**। ಪಾನಕಂ **ವಿಕಾಲೇ ಕಪ್ಪತಿ, ಪುನದಿವಸಮ್ಹಿ ನೋ ಕಾಲೇ**। ಸತ್ತಾಹಕಾಲಿಕಂ ಯಾವಜೀವಿಕಂ **ಕಾಲೇ ಚೇವ ಕಪ್ಪತಿ ವಿಕಾಲೇ ಚ**। ಅತ್ತನೋ ಅತ್ತನೋ ಕಾಲಾತೀತಂ ಯಾವಕಾಲಿಕಾದಿತ್ತಯಂ ಅಕಪ್ಪಿಯಮಂಸಂ ಉಗ್ಗಹಿತಕಮಪ್ಪಟಿಗ್ಗಹಿತಕಞ್ಚ **ನೇವ ಕಾಲೇ ಕಪ್ಪತಿ ನೋ ವಿಕಾಲೇ**।

ಪಚ್ಚನ್ತಿಮಚತುಕ್ಕೇ ಸಮುದ್ದೇ ಸೀಮಂ ಬನ್ಧನ್ತೋ **ಪಚ್ಚನ್ತಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ಆಪಜ್ಜತಿ, ನೋ ಮಜ್ಝಿಮೇಸು;** ಪಞ್ಚವಗ್ಗೇನ ಗಣೇನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇನ್ತೋ ಗುಣಙ್ಗುಣೂಪಾಹನಂ ಧುವನಹಾನಂ ಚಮ್ಮತ್ಥರಣಾನಿ ಚ **ಮಜ್ಝಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಪಚ್ಚನ್ತಿಮೇಸು**। ಇಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ "ಇಧ ನ ಕಪ್ಪನ್ತೀ"ತಿ ವದನ್ತೋಪಿ ಪಚ್ಚನ್ತಿಮೇಸು ಆಪಜ್ಜತಿ, "ಇಧ ಕಪ್ಪನ್ತೀ"ತಿ ವದನ್ತೋ ಪನ ಮಜ್ಝಿಮೇಸು ಆಪಜ್ಜತಿ। ಸೇಸಾಪತ್ತಿಂ ಉಭಯತ್ಥ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಅಸಾಧಾರಣಂ ನ ಕತ್ಥಚಿ ಆಪಜ್ಜತಿ। ದುತಿಯಚತುಕ್ಕೇ ಪಞ್ಚವಗ್ಗೇನ ಗಣೇನ ಉಪಸಮ್ಪದಾದಿ ಚತುಬ್ಬಿಧಮ್ಪಿ ವತ್ಥು **ಪಚ್ಚನ್ತಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ಕಪ್ಪತಿ**। "ಇದಂ ಕಪ್ಪತೀ"ತಿ ದೀಪೇತುಮ್ಪಿ ತತ್ಥೇವ ಕಪ್ಪತಿ ನೋ ಮಜ್ಝಿಮೇಸು। "ಇದಂ ನ ಕಪ್ಪತೀ"ತಿ ದೀಪೇತುಂ ಪನ **ಮಜ್ಝಿಮೇಸು ಜನಪದೇಸು ಕಪ್ಪತಿ ನೋ ಪಚ್ಚನ್ತಿಮೇಸು** । ಸೇಸಂ

“ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ಪಞ್ಚ ಲೋಣಾನೀ”ತಿಆದಿ ಅನುಞ್ಞಾತಕಂ ಉಭಯತ್ಥ ಕಪ್ಪತಿ। ಯಂ ಪನ ಅಕಪ್ಪಿಯನ್ತಿ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಂ, ತಂ ಉಭಯತ್ಥಾಪಿ ನ ಕಪ್ಪತಿ।

ಅನ್ತೋಆದಿಚತುಕ್ಕೇ ಅನುಪಖಜ್ಜ ಸೇಯ್ಯಾದಿಂ **ಅನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಬಹಿ,** ಅಜ್ಝೋಕಾಸೇ ಸಙ್ಘಿಕಮಞ್ಚಾದೀನಿ ನಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮನ್ತೋ **ಬಹಿ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಅನ್ತೋ,** ಸೇಸಂ **ಅನ್ತೋ ಚೇವ ಬಹಿ ಚ,** ಅಸಾಧಾರಣಂ **ನೇವ ಅನ್ತೋ ನ ಬಹಿ।** ಅನ್ತೋಸೀಮಾದಿಚತುಕ್ಕೇ ಆಗನ್ತುಕೋ ವತ್ತಂ ಅಪೂರೇನ್ತೋ **ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯ ಆಪಜ್ಜತಿ,** ಗಮಿಯೋ **ಬಹಿಸೀಮಾಯ** ಮುಸಾವಾದಾದಿಂ **ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯ ಚ ಬಹಿಸೀಮಾಯ ಚ ಆಪಜ್ಜತಿ,**ಅಸಾಧಾರಣಂ ನ ಕತ್ಥಚಿ।ಗಾಮಚತುಕ್ಕೇ ಅನ್ತರಘರಪಟಿಸಂಯುತ್ತಂ ಸೇಖಿಯಪಞ್ಞತ್ತಿಂ **ಗಾಮೇ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಅರಞ್ಞೇ।** ಭಿಕ್ಖುನೀ ಅರುಣಂ ಉಟ್ಠಾಪಯಮಾನಾ **ಅರಞ್ಞೇ ಆಪಜ್ಜತಿ ನೋ ಗಾಮೇ।** ಮುಸಾವಾದಾದಿಂ **ಗಾಮೇ ಚೇವ ಆಪಜ್ಜತಿ ಅರಞ್ಞೇ ಚ,** ಅಸಾಧಾರಣಂ ನ ಕತ್ಥಚಿ।

ಚತ್ತಾರೋ ಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾತಿ “ಸಮ್ಮಜ್ಜನೀ ಪದೀಪೋ ಚ ಉದಕಂ ಆಸನೇನ ಚಾ”ತಿ ಇದಂ ಚತುಬ್ಬಿಧಂ ಪುಬ್ಬಕರಣನ್ತಿ ವುಚ್ಚತೀತಿ ವುತ್ತಂ। “ಛನ್ದಪಾರಿಸುದ್ಧಿಉತುಕ್ಖಾನಂ ಭಿಕ್ಖುಗಣನಾ ಚ ಓವಾದೋ”ತಿ ಇಮೇ ಪನ “ಚತ್ತಾರೋ ಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಾ”ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ಚತ್ತಾರೋ ಪತ್ತಕಲ್ಲಾತಿ** ಉಪೋಸಥೋ ಯಾವತಿಕಾ ಚ ಭಿಕ್ಖೂ ಕಮ್ಮಪ್ಪತ್ತಾ ತೇ ಆಗತಾ ಹೋನ್ತಿ, ಸಭಾಗಾಪತ್ತಿಯೋ ನ ವಿಜ್ಜನ್ತಿ, ವಜ್ಜನೀಯಾ ಚ ಪುಗ್ಗಲಾ ತಸ್ಮಿಂ ನ ಹೋನ್ತಿ, ಪತ್ತಕಲ್ಲನ್ತಿ ವುಚ್ಚತೀತಿ। **ಚತ್ತಾರಿ ಅನಞ್ಞಪಾಚಿತ್ತಿಯಾನೀತಿ** “ಏತದೇವ ಪಚ್ಚಯಂ ಕರಿತ್ವಾ ಅನಞ್ಞಂ ಪಾಚಿತ್ತಿಯ”ನ್ತಿ ಏವಂ ವುತ್ತಾನಿ ಅನುಪಖಜ್ಜಸೇಯ್ಯಾಕಪ್ಪನಸಿಕ್ಖಾಪದಂ “ಏಹಾವುಸೋ ಗಾಮಂ ವಾ ನಿಗಮಂ ವಾ”ತಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ, ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಉಪದಹನಂ, ಉಪಸ್ಸುತಿತಿಟ್ಠನನ್ತಿ ಇಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ। **ಚತಸ್ಸೋ ಭಿಕ್ಖುಸಮ್ಮುತಿಯೋತಿ** “ಏಕರತ್ತಮ್ಪಿ ಚೇ ಭಿಕ್ಖು ತಿಚೀವರೇನ ವಿಪ್ಪವಸೇಯ್ಯ ಅಞ್ಞತ್ರ ಭಿಕ್ಖುಸಮ್ಮುತಿಯಾ, ಅಞ್ಞಂ ನವಂ ಸನ್ಥತಂ ಕಾರಾಪೇಯ್ಯ ಅಞ್ಞತ್ರ ಭಿಕ್ಖುಸಮ್ಮುತಿಯಾ, ತತೋ ಚೇ ಉತ್ತರಿ ವಿಪ್ಪವಸೇಯ್ಯ ಅಞ್ಞತ್ರ ಭಿಕ್ಖುಸಮ್ಮುತಿಯಾ, ದುಟ್ಠುಲ್ಲಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಆರೋಚೇಯ್ಯ ಅಞ್ಞತ್ರ ಭಿಕ್ಖುಸಮ್ಮುತಿಯಾ”ತಿ ಏವಂ ಆಗತಾ ತೇರಸಹಿ ಸಮ್ಮುತೀಹಿ ಮುತ್ತಾ **ಸಮ್ಮುತಿಯೋ।** ಗಿಲಾನಚತುಕ್ಕೇ ಅಞ್ಞಭೇಸಜ್ಜೇನ ಕರಣೀಯೇನ ಲೋಲತಾಯ ಅಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಪೇನ್ತೋ **ಗಿಲಾನೋ ಆಪಜ್ಜತಿ,** ಅಭೇಸಜ್ಜಕರಣೀಯೇನ ಭೇಸಜ್ಜಂ ವಿಞ್ಞಾಪೇನ್ತೋ **ಅಗಿಲಾನೋ ಆಪಜ್ಜತಿ,** ಮುಸಾವಾದಾದಿಂ ಉಭೋಪಿ ಆಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಅಸಾಧಾರಣಂ ಉಭೋಪಿ ನಾಪಜ್ಜನ್ತಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಚತುಕ್ಕವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಪಞ್ಚಕವಾರವಣ್ಣನಾ

೩೨೫. ಪಞ್ಚಕೇಸು ಪಞ್ಚ ಪುಗ್ಗಲಾ ನಿಯತಾತಿ ಆನನ್ತರಿಯಾನಮೇವೇತಂ ಗಹಣಂ। **ಪಞ್ಚ ಛೇದನಕಾ ಆಪತ್ತಿಯೋ** ನಾಮ ಪಮಾಣಾತಿಕ್ಕನ್ತೇ ಮಞ್ಚಪೀಠೇ ನಿಸೀದನಕಣ್ಡುಪ್ಪಟಿಚ್ಛಾದಿವಸ್ಸಿಕಸಾಟಿಕಾಸು ಸುಗತಚೀವರೇ ಚ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ಪಞ್ಚಹಾಕಾರೇಹೀತಿ** ಅಲಜ್ಜಿತಾ, ಅಞ್ಞಾಣತಾ, ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಪ್ಪಕತತಾ, ಅಕಪ್ಪಿಯೇ ಕಪ್ಪಿಯಸಞ್ಞಿತಾ, ಕಪ್ಪಿಯೇ ಅಕಪ್ಪಿಯಸಞ್ಞಿತಾತಿ ಇಮೇಹಿ ಪಞ್ಚಹಿ। **ಪಞ್ಚ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಮುಸಾವಾದಪಚ್ಚಯಾತಿ** ಪಾರಾಜಿಕಥುಲ್ಲಚ್ಚಯದುಕ್ಕಟಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಪಾಚಿತ್ತಿಯಾ। **ಅನಾಮನ್ತಚಾರೋತಿ** “ಸನ್ತಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಾ ಪುರೇಭತ್ತಂ ಪಚ್ಛಾಭತ್ತಂ ಕುಲೇಸು ಚಾರಿತ್ತಂ ಆಪಜ್ಜೇಯ್ಯಾ”ತಿ ಇಮಸ್ಸ ಆಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಚಾರಸ್ಸ ಅಭಾವೋ। **ಅನಧಿಟ್ಠಾನನ್ತಿ** “ಗಣಭೋಜನೇ ಅಞ್ಞತ್ರ ಸಮಯಾ”ತಿ ವುತ್ತಂ ಸಮಯಂ ಅಧಿಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಭೋಜನಂ ಅಧಿಟ್ಠಾನಂ ನಾಮ; ತಥಾ ಅಕರಣಂ **ಅನಧಿಟ್ಠಾನಂ। ಅವಿಕಪ್ಪನಾ** ನಾಮ ಯಾ ಪರಮ್ಪರಭೋಜನೇ ವಿಕಪ್ಪನಾ ವುತ್ತಾ, ತಸ್ಸಾ ಅಕರಣಂ। ಇಮಾನಿ ಹಿ ಪಞ್ಚ ಪಿಣ್ಡಪಾತಿಕಸ್ಸ ಧುತಙ್ಗೇನೇವ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಾನಿ। **ಉಸ್ಸಙ್ಕಿತಪರಿಸಙ್ಕಿತೋತಿ** ಯೇ ಪಸ್ಸನ್ತಿ, ಯೇ ಸುಣನ್ತಿ, ತೇಹಿ ಉಸ್ಸಙ್ಕಿತೋ ಚೇವ ಪರಿಸಙ್ಕಿತೋ ಚ। ಅಪಿ ಅಕುಪ್ಪಧಮ್ಮೋ ಖೀಣಾಸವೋಪಿ ಸಮಾನೋ, ತಸ್ಮಾ ಅಗೋಚರಾ ಪರಿಹರಿತಬ್ಬಾ। ನ ಹಿ ಏತೇಸು ಸನ್ದಿಸ್ಸಮಾನೋ ಅಯಸತೋ ವಾ ಗರಹತೋ ವಾ ಮುಚ್ಚತಿ। **ಸೋಸಾನಿಕನ್ತಿ** ಸುಸಾನೇ ಪತಿತಕಂ। **ಪಾಪಣಿಕನ್ತಿ** ಆಪಣದ್ವಾರೇ

ಪತಿತಕಂ। **ಥೂಪಚೀವರ**ನ್ತಿ ವಮ್ಮಿಕಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಬಲಿಕಮ್ಮಕತಂ। **ಆಭಿಸೇಕಿಕ**ನ್ತಿ ನಹಾನಟ್ಠಾನೇ ವಾ ರಞ್ಞೋ ಅಭಿಸೇಕಟ್ಠಾನೇ ವಾ ಛಡ್ಡಿತಚೀವರಂ। **ಭತಪಟಿಯಾಭತ**ನ್ತಿ ಸುಸಾನಂ ನೇತ್ವಾ ಪುನ ಆನೀತಕಂ। **ಪಞ್ಚ ಮಹಾಚೋರಾ** ಉತ್ತರಿಮನುಸ್ಸಧಮ್ಮೇ ವುತ್ತಾ।

ಪಞ್ಚಾಪತ್ತಿಯೋ ಕಾಯತೋ ಸಮುಟ್ಠನ್ತೀತಿ ಪಠಮೇನ ಆಪತ್ತಿಸಮುಟ್ಠಾನೇನ ಪಞ್ಚ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, "ಭಿಕ್ಖು ಕಪ್ಪಿಯಸಞ್ಞೀ ಸಞ್ಞಾಚಿಕಾಯ ಕುಟಿಂ ಕರೋತೀ"ತಿ ಏವಂ ಅನ್ತರಪೇಯ್ಯಾಲೇ ವುತ್ತಾಪತ್ತಿಯೋ। **ಪಞ್ಚ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಕಾಯತೋ ಚ ವಾಚತೋ ಚಾ**ತಿ ತತಿಯೇನ ಆಪತ್ತಿಸಮುಟ್ಠಾನೇನ ಪಞ್ಚ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, "ಭಿಕ್ಖು ಕಪ್ಪಿಯಸಞ್ಞೀ ಸಂವಿದಹಿತ್ವಾ ಕುಟಿಂ ಕರೋತೀ"ತಿ ಏವಂ ತತ್ಥೇವ ವುತ್ತಾ ಆಪತ್ತಿಯೋ। **ದೇಸನಾಗಾಮಿನಿಯೋ**ತಿ ಠಪೇತ್ವಾ ಪಾರಾಜಿಕಞ್ಚ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಞ್ಚ ಅವಸೇಸಾ।

ಪಞ್ಚ ಕಮ್ಮಾನೀತಿ ತಜ್ಜನೀಯನಿಯಸ್ಸಪಬ್ಬಾಜನೀಯಪಟಿಸಾರಣೀಯಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ ಉಕ್ಖೇಪನೀಯಞ್ಚ ತಿವಿಧಮ್ಪಿ ಏಕನ್ತಿ ಪಞ್ಚ। **ಯಾವತತಿಯಕೇ ಪಞ್ಚಾ**ತಿ ಉಕ್ಖಿತ್ತಾನುವತ್ತಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಯಾವತತಿಯಂ ಸಮನುಭಾಸನಾಯ ಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಜ್ಜನ್ತಿಯಾ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ತಿಸ್ಸೋ , ಭೇದಕಾನುವತ್ತಕಾದಿಸಮನುಭಾಸನಾಸು ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ, ಪಾಪಿಕಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಗ್ಗೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ। **ಅದಿನ್ನ**ನ್ತಿ ಅಞ್ಞೇನ ಅದಿನ್ನಂ। **ಅವಿದಿತ**ನ್ತಿ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾಮೀತಿ ಚೇತನಾಯ ಅಭಾವೇನ ಅವಿದಿತಂ। **ಅಕಪ್ಪಿಯ**ನ್ತಿ ಪಞ್ಚಹಿ ಸಮಣಕಪ್ಪೇಹಿ ಅಕಪ್ಪಿಯಕತಂ; ಯಂ ವಾ ಪನಞ್ಞಮ್ಪಿ ಅಕಪ್ಪಿಯಮಂಸಂ ಅಕಪ್ಪಿಯಭೋಜನಂ। **ಅಕತಾತಿರಿತ್ತ**ನ್ತಿ ಪವಾರೇತ್ವಾ ಅತಿರಿತ್ತಂ ಅಕತಂ। **ಸಮಜ್ಜದಾನ**ನ್ತಿ ನಟಸಮಜ್ಜಾದಿದಾನಂ। **ಉಸಭದಾನ**ನ್ತಿ ಗೋಗಣಸ್ಸ ಅನ್ತರೇ ಉಸಭವಿಸ್ಸಜ್ಜನಂ। **ಚಿತ್ತಕಮ್ಮದಾನ**ನ್ತಿ ಆವಾಸಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ತತ್ಥ ಚಿತ್ತಕಮ್ಮಂ ಕಾರೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಇದಂ ಪನ ಪಟಿಭಾನಚಿತ್ತಕಮ್ಮದಾನಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। ಇಮಾನಿ ಹಿ ಪಞ್ಚ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಲೋಕಸ್ಸ ಪುಞ್ಞಸಮ್ಮತಾನಿ, ಅಥ ಖೋ ಅಪುಞ್ಞಾನಿ ಅಕುಸಲಾನಿಯೇವ । **ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಪಟಿಭಾನ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಪಟಿಭಾನನ್ತಿ ಕಥೇತುಕಮ್ಯತಾ ವುಚ್ಚತಿ। **ಇಮೇ ಪಞ್ಚ ದುಪ್ಪಟಿವಿನೋದಯಾ**ತಿ ನ ಸುಪಟಿವಿನೋದಯಾ; ಉಪಾಯೇನ ಪನ ಕಾರಣೇನ ಅನುರೂಪಾಹಿ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖನಾಅನುಸಾಸನಾದೀಹಿ ಸಕ್ಕಾ ಪಟಿವಿನೋದೇತುನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸಕಚಿತ್ತಂ ಪಸೀದತೀತಿ ಏತ್ಥ ಇಮಾನಿ ವತ್ಥೂನಿ - ಕಟಅನ್ಧಕಾರವಾಸೀ **ಫುಸ್ಸದೇವತ್ಥೇರೋ** ಕಿರ ಚೇತಿಯಙ್ಗಣಂ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ಏಕಂಸಂ ಉತ್ತರಾಸಙ್ಗಂ ಕರಿತ್ವಾ ಸಿನ್ದುವಾರಕುಸುಮಸನ್ಥತಮಿವ ಸಮವಿಪ್ಪಕಿಣ್ಣವಾಲಿಕಂ ಚೇತಿಯಙ್ಗಣಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಬುದ್ಧಾರಮ್ಮಣಂ ಪೀತಿಪಾಮೋಜ್ಜಂ ಉಪ್ಪಾದೇತ್ವಾ ಅಟ್ಠಾಸಿ। ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ ಮಾರೋ ಪಬ್ಬತಪಾದೇ ನಿಬ್ಬತ್ತಕಾಳಮಕ್ಕಟೋ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ ಚೇತಿಯಙ್ಗಣೇ ಗೋಮಯಂ ವಿಪ್ಪಕಿರನ್ತೋ ಗತೋ। ಥೇರೋ ನಾಸಕ್ಖಿ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿತುಂ, ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ಅಗಮಾಸಿ। ದುತಿಯದಿವಸೇಪಿ ಜರಗ್ಗವೋ ಹುತ್ವಾ ತಾದಿಸಮೇವ ವಿಪ್ಪಕಾರಂ ಅಕಾಸಿ। ತತಿಯದಿವಸೇ ವಙ್ಕಪಾದಂ ಮನುಸ್ಸತ್ತಭಾವಂ ನಿಮ್ಮಿನಿತ್ವಾ ಪಾದೇನ ಪರಿಕಸನ್ತೋ ಅಗಮಾಸಿ। ಥೇರೋ "ಏವರೂಪೋ ಬೀಭಚ್ಛಪುರಿಸೋ ಸಮನ್ತಾ ಯೋಜನಪ್ಪಮಾಣೇಸು ಗೋಚರಗಾಮೇಸು ನತ್ಥಿ, ಸಿಯಾ ನು ಖೋ ಮಾರೋ"ತಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ "ಮಾರೋಸಿ ತ್ವ"ನ್ತಿ ಆಹ। "ಆಮ, ಭನ್ತೇ, ಮಾರೋಮ್ಹಿ, ನ ದಾನಿ ತೇ ವಞ್ಚೇತುಂ ಅಸಕ್ಖಿ"ನ್ತಿ। "ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬೋ ತಯಾ ತಥಾಗತೋ"ತಿ? "ಆಮ, ದಿಟ್ಠಪುಬ್ಬೋ"ತಿ। "ಮಾರೋ ನಾಮ ಮಹಾನುಭಾವೋ ಹೋತಿ, ಇಙ್ಘ ತಾವ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಭಗವತೋ ಅತ್ತಭಾವಸದಿಸಂ ಅತ್ತಭಾವಂ ನಿಮ್ಮಿನಾಹೀ"ತಿ? "ನ ಸಕ್ಕಾ, ಭನ್ತೇ, ತಾದಿಸಂ ರೂಪಂ ನಿಮ್ಮಿನಿತುಂ; ಅಪಿಚ ಖೋ ಪನ ತಂಸರಿಕ್ಖಕಂ ಪತಿರೂಪಕಂ ನಿಮ್ಮಿನಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಸಕಭಾವಂ ವಿಜಹಿತ್ವಾ ಬುದ್ಧರೂಪಸದಿಸೇನ ಅತ್ತಭಾವೇನ ಅಟ್ಠಾಸಿ । ಥೇರೋ ಮಾರಂ ಓಲೋಕೇತ್ವಾ "ಅಯಂ ತಾವ ಸರಾಗದೋಸಮೋಹೋ ಏವಂ ಸೋಭತಿ, ಕಥಂ ನು ಖೋ ಭಗವಾ ನ ಸೋಭತಿ ಸಬ್ಬಸೋ ವೀತರಾಗದೋಸಮೋಹೋ"ತಿ ಬುದ್ಧಾರಮ್ಮಣಂ ಪೀತಿಂ ಪಟಿಲಭಿತ್ವಾ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಅರಹತ್ತಂ ಪಾಪುಣಿ। ಮಾರೋ "ವಞ್ಚಿತೋಮ್ಹಿ ತಯಾ, ಭನ್ತೇ"ತಿ ಆಹ। ಥೇರೋಪಿ "ಕಿಂ ಅತ್ಥಿ ಜರಮಾರ, ತಾದಿಸಂ ವಞ್ಚೇತು"ನ್ತಿ ಆಹ। ಲೋಕನ್ತರವಿಹಾರೇಪಿ ದತ್ತೋ ನಾಮ ದಹರಭಿಕ್ಖು ಚೇತಿಯಙ್ಗಣಂ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಓದಾತಕಸಿಣಂ ಪಟಿಲಭಿ। ಅಟ್ಠ ಸಮಾಪತ್ತಿಯೋ ನಿಬ್ಬತ್ತೇಸಿ। ತತೋ ವಿಪಸ್ಸನಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಫಲತ್ತಯಂ ಸಚ್ಛಾಕಾಸಿ।

ಪರಚಿತ್ತಂ ಪಸೀದತೀತಿ ಏತ್ಥ ಇಮಾನಿ ವತ್ಥೂನಿ - **ತಿಸ್ಸೋ** ನಾಮ ದಹರಭಿಕ್ಖು ಜಮ್ಬುಕೋಲಚೇತಿಯಙ್ಗಣಂ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ಸಙ್ಕಾರಭಣ್ಡನಿಂ ಹತ್ಥೇನ ಗಹೇತ್ವಾವ ಅಟ್ಠಾಸಿ । ತಸ್ಮಿಂ ಖಣೇ **ತಿಸ್ಸದತ್ತತ್ಥೇರೋ** ನಾಮ ನಾವಾತೋ ಓರುಯ್ಹ ಚೇತಿಯಙ್ಗಣಂ ಓಲೋಕೇನ್ತೋ ಭಾವಿತಚಿತ್ತೇನ ಸಮ್ಮಟ್ಠಟ್ಠಾನನ್ತಿ ಞತ್ವಾ ಪಞ್ಹಾಸಹಸ್ಸಂ ಪುಚ್ಛಿ, ಇತರೋ ಸಬ್ಬಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸಿ। ಅಞ್ಞತರಸ್ಮಿಮ್ಪಿ ವಿಹಾರೇ ಥೇರೋ ಚೇತಿಯಙ್ಗಣಂ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ವತ್ತಂ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ದಿ। ಯೋನಕವಿಸಯತೋ ಚೇತಿಯವನ್ದಕಾ ಚತ್ತಾರೋ ಥೇರಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಚೇತಿಯಙ್ಗಣಂ ದಿಸ್ವಾ ಅನ್ತೋ ಅಪ್ಪವಿಸಿತ್ವಾ ದ್ವಾರೇಯೇವ ಠತ್ವಾ ಏಕೋ ಥೇರೋ ಅಟ್ಠ ಕಪ್ಪೇ ಅನುಸ್ಸರಿ, ಏಕೋ ಸೋಳಸ, ಏಕೋ ವೀಸತಿ, ಏಕೋ ತಿಂಸ ಕಪ್ಪೇ ಅನುಸ್ಸರಿ।

ದೇವತಾ ಅತ್ತಮನಾ ಹೋನ್ತೀತಿ ಏತ್ಥ ಇದಂ ವತ್ಥು - ಏಕಸ್ಮಿಂ ಕಿರ ವಿಹಾರೇ ಏಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಚೇತಿಯಙ್ಗಣಞ್ಚ ಬೋಧಿಯಙ್ಗಣಞ್ಚ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ನಹಾಯಿತುಂ ಗತೋ। ದೇವತಾ "ಇಮಸ್ಸ ವಿಹಾರಸ್ಸ ಕತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಏವಂ ವತ್ತಂ ಪೂರೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮಟ್ಠಪುಬ್ಬೋ ಭಿಕ್ಖು ನತ್ಥೀ"ತಿ ಪಸನ್ನಚಿತ್ತಾ ಪುಪ್ಫಹತ್ಥಾ ಅಟ್ಠಂಸು। ಥೇರೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ "ಕತರಗಾಮವಾಸಿಕಾತ್ಥಾ"ತಿ ಆಹ। "ಭನ್ತೇ, ಇಧೇವ ವಸಾಮ, ಇಮಸ್ಸ ವಿಹಾರಸ್ಸ ಕತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಏವಂ ವತ್ತಂ ಪೂರೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮಟ್ಠಪುಬ್ಬೋ ಭಿಕ್ಖು ನತ್ಥೀತಿ ತುಮ್ಹಾಕಂ, ಭನ್ತೇ, ವತ್ತೇ ಪಸೀದಿತ್ವಾ ಪುಪ್ಫಹತ್ಥಾ ಠಿತಾಮ್ಹಾ"ತಿ ದೇವತಾ ಆಹಂಸು।

ಪಾಸಾದಿಕಸಂವತ್ತನಿಕನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಇದಂ ವತ್ಥು - ಏಕಂ ಕಿರ ಅಮಚ್ಚಪುತ್ತಂ ಅಭಯತ್ಥೇರಞ್ಚ ಆರಬ್ಭ ಅಯಂ ಕಥಾ ಉದಪಾದಿ "ಕಿಂ ನು ಖೋ ಅಮಚ್ಚಪುತ್ತೋ ಪಾಸಾದಿಕೋ, ಅಭಯತ್ಥೇರೋತಿ ಉಭೋಪಿ ನೇ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಠಾನೇ ಓಲೋಕೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ। ಞಾತಕಾ ಅಮಚ್ಚಪುತ್ತಂ ಅಲಙ್ಕರಿತ್ವಾ ಮಹಾಚೇತಿಯಂ ವನ್ದಾಪೇಸ್ಸಾಮಾತಿ ಅಗಮಂಸು। ಥೇರಮಾತಾಪಿ ಪಾಸಾದಿಕಂ ಚೀವರಂ ಕಾರೇತ್ವಾ ಪುತ್ತಸ್ಸ ಪಹಿಣಿ, "ಪುತ್ತೋ ಮೇ ಕೇಸೇ ಛಿನ್ದಾಪೇತ್ವಾ ಇಮಂ ಚೀವರಂ ಪಾರುಪಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಪರಿವುತೋ ಮಹಾಚೇತಿಯಂ ವನ್ದತೂ"ತಿ। ಅಮಚ್ಚಪುತ್ತೋ ಞಾತಿಪರಿವುತೋ ಪಾಚೀನದ್ವಾರೇನ ಚೇತಿಯಙ್ಗಣಂ ಆರುಳ್ಹೋ, ಅಭಯತ್ಥೇರೋ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಪರಿವುತೋ ದಕ್ಖಿಣದ್ವಾರೇನ ಚೇತಿಯಙ್ಗಣಂ ಆರುಹಿತ್ವಾ ಚೇತಿಯಙ್ಗಣೇ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮಾಗನ್ತ್ವಾ ಆಹ - "ಕಿಂ ತ್ವಂ, ಆವುಸೋ, ಮಹಲ್ಲಕತ್ಥೇರಸ್ಸ ಸಮ್ಮಟ್ಠಟ್ಠಾನೇ ಕಚವರಂ ಛಡ್ಡೇತ್ವಾ ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಯುಗಗ್ಗಾಹಂ ಗಣ್ಹಾಸೀ"ತಿ। ಅತೀತತತ್ತಭಾವೇ ಕಿರ ಅಭಯತ್ಥೇರೋ ಮಹಲ್ಲಕತ್ಥೇರೋ ನಾಮ ಹುತ್ವಾ ಗೋಚರಗಾಮೇ ಚೇತಿಯಙ್ಗಣಂ ಸಮ್ಮಜ್ಜಿ, ಅಮಚ್ಚಪುತ್ತೋ ಮಹಾಉಪಾಸಕೋ ಹುತ್ವಾ ಸಮ್ಮಟ್ಠಟ್ಠಾನೇ ಕಚವರಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಛಡ್ಡೇಸಿ।

ಸತ್ಥುಸಾಸನಂ ಕತಂ ಹೋತೀತಿ ಇದಂ ಸಮ್ಮಜ್ಜನವತ್ತಂ ನಾಮ ಬುದ್ಧೇಹಿ ವಣ್ಣಿತಂ, ತಸ್ಮಾ ತಂ ಕರೋನ್ತೇನ ಸತ್ಥುಸಾಸನಂ ಕತಂ ಹೋತಿ। ತತ್ರಿದಂ ವತ್ಥು - ಆಯಸ್ಮಾ ಕಿರ **ಸಾರಿಪುತ್ತೋ** ಹಿಮವನ್ತಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಪಬ್ಭಾರೇ ಅಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾವ ನಿರೋಧಂ ಸಮಾಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ನಿಸೀದಿ। ಭಗವಾ ಆವಜ್ಜನ್ತೋ ಥೇರಸ್ಸ ಅಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನಭಾವಂ ಞತ್ವಾ ಆಕಾಸೇನ ಗನ್ತ್ವಾ ಥೇರಸ್ಸ ಪುರತೋ ಅಸಮ್ಮಟ್ಠಟ್ಠಾನೇ ಪಾದಾನಿ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಪಚ್ಚಾಗಞ್ಛಿ। ಥೇರೋ ಸಮಾಪತ್ತಿತೋ ವುಟ್ಠಿತೋ ಭಗವತೋ ಪಾದಾನಿ ದಿಸ್ವಾ ಬಲವಹಿರೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಜಣ್ಣುಕೇಹಿ ಪತಿಟ್ಠಾಯ "ಅಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನಭಾವಂ ವತ ಮೇ ಸತ್ಥಾ ಅಞ್ಞಾಸಿ, ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ದಾನಿ ಚೋದನಂ ಕಾರೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ದಸಬಲಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವನ್ದಿತ್ವಾ ನಿಸೀದಿ। ಭಗವಾ "ಕುಹಿಂ ಗತೋಸಿ, ಸಾರಿಪುತ್ತಾ"ತಿ ವತ್ವಾ "ನ ಪತಿರೂಪಂ ದಾನಿ ತೇ ಮಯ್ಹಂ ಅನನ್ತರೇ ಠಾನೇ ಠತ್ವಾ ವಿಚರನ್ತಸ್ಸ ಅಸಮ್ಮಜ್ಜಿತ್ವಾ ನಿಸೀದಿತು"ನ್ತಿ ಆಹ। ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಥೇರೋ ಗಣ್ಠಿಕಪಟಿಮುಞ್ಚನಟ್ಠಾನೇಪಿ ತಿಟ್ಠನ್ತೋ ಪಾದೇನ ಕಚವರಂ ವಿಯೂಹಿತ್ವಾವ ತಿಟ್ಠತಿ।

ಅತ್ತನೋ ಭಾಸಪರಿಯನ್ತಂ ನ ಉಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ "ಇಮಸ್ಮಿಂ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ಏತ್ತಕಂ ಸುತ್ತಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ, ಏತ್ತಕೋ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ, ಏತ್ತಕಂ ಸುತ್ತಞ್ಚ ವಿನಿಚ್ಛಯಞ್ಚ ವಕ್ಖಾಮೀ"ತಿ ಏವಂ ಅತ್ತನೋ ಭಾಸಪರಿಯನ್ತಂ ನ ಉಗ್ಗಣ್ಹಾತಿ। "ಅಯಂ ಚೋದಕಸ್ಸ ಪುರಿಮಕಥಾ, ಅಯಂ ಪಚ್ಛಿಮಕಥಾ, ಅಯಂ ಚುದಿತಕಸ್ಸ ಪುರಿಮಕಥಾ, ಅಯಂ ಪಚ್ಛಿಮಕಥಾ, ಏತ್ತಕಂ ಗಯ್ಹೂಪಗಂ, ಏತ್ತಕಂ ನ ಗಯ್ಹೂಪಗ"ನ್ತಿ ಏವಂ ಅನುಗ್ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಪನ **ಪರಸ್ಸ ಭಾಸಪರಿಯನ್ತಂ ನ ಉಗ್ಗಣ್ಹಾತಿ** ನಾಮ। **ಆಪತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** ಪಾರಾಜಿಕಂ ವಾ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಂ ವಾತಿ ಸತ್ತನ್ನಂ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾನಂ ನಾನಾಕರಣಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಮೂಲನ್ತಿ** ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಯಾ ಮೂಲಾನಿ ಕಾಯೋ ಚ

ವಾಚಾ ಚ, ತಾನಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಸಮುದಯನ್ತಿ** ಛ ಆಪತ್ತಿಸಮುಟ್ಠಾನಾನಿ ಆಪತ್ತಿಸಮುದಯೋ ನಾಮ, ತಾನಿ ನ ಜಾನಾತಿ। ಪಾರಾಜಿಕಾದೀನಂ ವತ್ಥುಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿಪಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ। **ನಿರೋಧನ್ತಿ** ಅಯಂ ಆಪತ್ತಿ ದೇಸನಾಯ ನಿರುಜ್ಝತಿ, ವೂಪಸಮ್ಮತಿ, ಅಯಂ ವುಟ್ಠಾನೇನಾತಿ ಏವಂ ಆಪತ್ತಿನಿರೋಧಂ ನ ಜಾನಾತಿ। ಸತ್ತ ಸಮಥೇ ಅಜಾನನ್ತೋ ಪನ **ಆಪತ್ತಿನಿರೋಧಗಾಮಿನಿಪಟಿಪದಂ** ನ ಜಾನಾತಿ।

ಅಧಿಕರಣಪಞ್ಚಕೇ **ಅಧಿಕರಣಂ** ನಾಮ ಚತ್ತಾರಿ ಅಧಿಕರಣಾನಿ। **ಅಧಿಕರಣಸ್ಸ ಮೂಲಂ** ನಾಮ ತೇತ್ತಿಂಸ ಮೂಲಾನಿ - ವಿವಾದಾಧಿಕರಣಸ್ಸ ದ್ವಾದಸ ಮೂಲಾನಿ, ಅನುವಾದಾಧಿಕರಣಸ್ಸ ಚುದ್ದಸ, ಆಪತ್ತಾಧಿಕರಣಸ್ಸ ಛ, ಕಿಚ್ಚಾಧಿಕರಣಸ್ಸ ಏಕಂ; ತಾನಿ ಪರತೋ ಆವಿ ಭವಿಸ್ಸನ್ತಿ। **ಅಧಿಕರಣಸಮುದಯೋ** ನಾಮ ಅಧಿಕರಣಸಮುಟ್ಠಾನಂ। ವಿವಾದಾಧಿಕರಣಂ ಅಟ್ಠಾರಸ ಭೇದಕರವತ್ಥೂನಿ ನಿಸ್ಸಾಯ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ; ಅನುವಾದಾಧಿಕರಣಂ ಚತಸ್ಸೋ ವಿಪತ್ತಿಯೋ; ಆಪತ್ತಾಧಿಕರಣಂ ಸತ್ತಾಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೇ; ಕಿಚ್ಚಾಧಿಕರಣಂ ಚತ್ತಾರಿ ಸಙ್ಘಕಿಚ್ಚಾನೀತಿ ಇಮಂ ವಿಭಾಗಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ಅತ್ಥೋ । **ಅಧಿಕರಣನಿರೋಧಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** ಧಮ್ಮೇನ ವಿನಯೇನ ಸತ್ಥುಸಾಸನೇನ ಮೂಲಾಮೂಲಂ ಗನ್ತ್ವಾ ವಿನಿಚ್ಛಯಸಮಥಂ ಪಾಪೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ ; "ಇದಂ ಅಧಿಕರಣಂ ದ್ವೀಹಿ, ಇದಂ ಚತೂಹಿ, ಇದಂ ತೀಹಿ ಇದಂ ಏಕೇನ ಸಮಥೇನ ಸಮ್ಮತೀ"ತಿ ಏವಂ ಸತ್ತ ಸಮಥೇ ಅಜಾನನ್ತೋ ಪನ **ಅಧಿಕರಣನಿರೋಧಗಾಮಿನಿಪಟಿಪದಂ** ನ ಜಾನಾತಿ ನಾಮ। **ವತ್ಥುಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** "ಇದಂ ಪಾರಾಜಿಕಸ್ಸ ವತ್ಥು, ಇದಂ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಸ್ಸಾ"ತಿ ಏವಂ ಸತ್ತನ್ನಂ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾನಂ ವತ್ಥುಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ನಿದಾನನ್ತಿ** "ಸತ್ತನ್ನಂ ನಿದಾನಾನಂ ಇದಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಏತ್ಥ ಪಞ್ಞತ್ತಂ, ಇದಂ ಏತ್ಥಾ"ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಪಞ್ಞತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** ತಸ್ಮಿಂ ತಸ್ಮಿಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದೇ ಪಠಮಪಞ್ಞತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಅನುಪಞ್ಞತ್ತಿನ್ತಿ** ಪುನಪ್ಪುನಂ ಪಞ್ಞತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಅನುಸನ್ಧಿವಚನಪಥನ್ತಿ** ಕಥಾನುಸನ್ಧಿ-ವಿನಿಚ್ಛಯಾನುಸನ್ಧಿವಸೇನ ವತ್ಥುಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಞತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ಞತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಞತ್ತಿಯಾ ಕರಣಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** ಞತ್ತಿಕಿಚ್ಚಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ಓಸಾರಣಾದೀಸು ನವಸು ಠಾನೇಸು ಞತ್ತಿಕಮ್ಮಂ ನಾಮ ಹೋತಿ, ಞತ್ತಿದುತಿಯಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮೇಸು ಞತ್ತಿಯಾ ಕಮ್ಮಪ್ಪತ್ತೋ ಹುತ್ವಾ ತಿಟ್ಠತೀತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ನ ಪುಬ್ಬಕುಸಲೋ ಹೋತಿ ನ ಅಪರಕುಸಲೋತಿ** ಪುಬ್ಬೇ ಕಥೇತಬ್ಬಞ್ಚ ಪಚ್ಛಾ ಕಥೇತಬ್ಬಞ್ಚ ನ ಜಾನಾತಿ, ಞತ್ತಿ ನಾಮ ಪುಬ್ಬೇ ಠಪೇತಬ್ಬಾ, ಪಚ್ಛಾ ನ ಠಪೇತಬ್ಬಾತಿಪಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಅಕಾಲಞ್ಞೂ ಚ ಹೋತೀತಿ** ಕಾಲಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ಅನಜ್ಝಿಟ್ಠೋ ಅಯಾಚಿತೋ ಭಾಸತಿ, ಞತ್ತಿಕಾಲಮ್ಪಿ ಞತ್ತಿಖೇತ್ತಮ್ಪಿ ಞತ್ತಿಓಕಾಸಮ್ಪಿ ನ ಜಾನಾತಿ।

ಮನ್ದತ್ತಾ ಮೋಮೂಹತ್ತಾತಿ ಕೇವಲಂ ಅಞ್ಞಾಣೇನ ಮೋಮೂಹಭಾವೇನ ಧುತಙ್ಗೇ ಆನಿಸಂಸಂ ಅಜಾನಿತ್ವಾ। **ಪಾಪಿಚ್ಛೋತಿ** ತೇನ ಅರಞ್ಞವಾಸೇನ ಪಚ್ಚಯಲಾಭಂ ಪತ್ಥಯಮಾನೋ। **ಪವಿವೇಕನ್ತಿ** ಕಾಯಚಿತ್ತಉಪಧಿವಿವೇಕಂ। **ಇದಮತ್ಥಿತನ್ತಿ** ಇಮಾಯ ಕಲ್ಯಾಣಾಯ ಪಟಿಪತ್ತಿಯಾ ಅತ್ಥೋ ಏತಸ್ಸಾತಿ ಇದಮತ್ಥಿ, ಇದಮತ್ಥಿನೋ ಭಾವೋ ಇದಮತ್ಥಿತಾ; ತಂ ಇದಮತ್ಥಿತಂಯೇವ ನಿಸ್ಸಾಯ ನ ಅಞ್ಞಂ ಕಿಞ್ಚಿ ಲೋಕಾಮಿಸನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಉಪೋಸಥಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ನವವಿಧಂ ಉಪೋಸಥಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಉಪೋಸಥಕಮ್ಮನ್ತಿ** ಅಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಾದಿಭೇದಂ ಚತುಬ್ಬಿಧಂ ಉಪೋಸಥಕಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಪಾತಿಮೋಕ್ಖನ್ತಿ** ದ್ವೇ ಮಾತಿಕಾ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸನ್ತಿ** ಸಬ್ಬಮ್ಪಿ ನವವಿಧಂ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಪವಾರಣನ್ತಿ** ನವವಿಧಂ ಪವಾರಣಂ ನ ಜಾನಾತಿ। ಪವಾರಣಾಕಮ್ಮಂ ಉಪೋಸಥಕಮ್ಮಸದಿಸಮೇವ।

ಅಪಾಸಾದಿಕಪಞ್ಚಕೇ - **ಅಪಾಸಾದಿಕನ್ತಿ** ಕಾಯದುಚ್ಚರಿತಾದಿ ಅಕುಸಲಕಮ್ಮಂ ವುಚ್ಚತಿ। **ಪಾಸಾದಿಕನ್ತಿ** ಕಾಯಸುಚರಿತಾದಿ ಕುಸಲಕಮ್ಮಂ ವುಚ್ಚತಿ। **ಅತಿವೇಲನ್ತಿ** ವೇಲಂ ಅತಿಕ್ಕಮ್ಮ ಬಹುತರಂ ಕಾಲಂ ಕುಲೇಸು ಅಪ್ಪಂ ವಿಹಾರೇತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಓತಾರೋತಿ** ಕಿಲೇಸಾನಂ ಅನ್ತೋ ಓತರಣಂ। **ಸಂಕಿಲಿಟ್ಠನ್ತಿ** ದುಟ್ಠುಲ್ಲಾಪತ್ತಿಕಾಯಸಂಸಗ್ಗಾದಿಭೇದಂ । **ವಿಸುದ್ಧಿಪಞ್ಚಕೇ**ಪವಾರಣಾಗ್ಗಹಣೇನ ನವವಿಧಾಪಿ ಪವಾರಣಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಪಞ್ಚಕವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಛಕ್ಕವಾರವಣ್ಣನಾ

೩೨೬. ಛಕ್ಕೇಸು - **ಛ ಸಾಮೀಚಿಯೋ**ತಿ "ಸೋ ಚ ಭಿಕ್ಖು ಅನಬ್ಭಿತೋ, ತೇ ಚ ಭಿಕ್ಖೂ ಗಾರಯ್ಹಾ, ಅಯಂ ತತ್ಥ ಸಾಮೀಚಿ", "ಯುಞ್ಜನ್ತಾಯಸ್ಮನ್ತೋ ಸಕಂ, ಮಾ ವೋ ಸಕಂ ವಿನಸ್ಸಾತಿ ಅಯಂ ತತ್ಥ ಸಾಮೀಚಿ", "ಅಯಂ ತೇ ಭಿಕ್ಖು ಪತ್ತೋ ಯಾವ ಭೇದನಾಯ ಧಾರೇತಬ್ಬೋತಿ ಅಯಂ ತತ್ಥ ಸಾಮೀಚಿ", "ತತೋ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಿಭಜಿತಬ್ಬಂ, ಅಯಂ ತತ್ಥ ಸಾಮೀಚಿ", "ಅಞ್ಞಾತಬ್ಬಂ ಪರಿಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ ಪರಿಪಞ್ಹಿತಬ್ಬಂ, ಅಯಂ ತತ್ಥ ಸಾಮೀಚಿ", "ಯಸ್ಸ ಭವಿಸ್ಸತಿ ಸೋ ಹರಿಸ್ಸತೀತಿ ಅಯಂ ತತ್ಥ ಸಾಮೀಚೀ"ತಿ ಇಮಾ ಭಿಕ್ಖುಪಾತಿಮೋಕ್ಖೇಯೇವ **ಛ ಸಾಮೀಚಿಯೋ**। **ಛ ಭೇದನಕಾ**ತಿ ಪಞ್ಚಕೇ ವುತ್ತಾ ಪಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಉದಕಸಾಟಿಕಾಯ ಸದ್ಧಿಂ ಛ। **ಛಹಾಕಾರೇಹೀ**ತಿ ಅಲಜ್ಜಿತಾ ಅಞ್ಞಾಣತಾ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚಪಕತತಾ ಅಕಪ್ಪಿಯೇ ಕಪ್ಪಿಯಸಞ್ಞಿತಾ ಕಪ್ಪಿಯೇ ಅಕಪ್ಪಿಯಸಞ್ಞಿತಾ ಸತಿಸಮ್ಮೋಸಾತಿ। ತತ್ಥ ಏಕರತ್ತಛಾರತ್ತಸತ್ತಾಹಾತಿಕ್ಕಮಾದೀಸು ಆಪತ್ತಿಂ ಸತಿಸಮ್ಮೋಸೇನ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ। **ಛ ಆನಿಸಂಸಾ ವಿನಯಧರೇ**ತಿ ಪಞ್ಚಕೇ ವುತ್ತಾ ಪಞ್ಚ ತಸ್ಸಾಧೇಯ್ಯೋ ಉಪೋಸಥೋತಿ ಇಮಿನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಛ।

ಛ ಪರಮಾನೀತಿ "ದಸಾಹಪರಮಂ ಅತಿರೇಕಚೀವರಂ ಧಾರೇತಬ್ಬಂ, ಮಾಸಪರಮಂ ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ತಂ ಚೀವರಂ ನಿಕ್ಖಿಪಿತಬ್ಬಂ, ಸನ್ತರುತ್ತರಪರಮಂ ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ತತೋ ಚೀವರಂ ಸಾದಿತಬ್ಬಂ, ಛಕ್ಖತ್ತುಪರಮಂ ತುಣ್ಹೀಭೂತೇನ ಉದ್ದಿಸ್ಸ ಠಾತಬ್ಬಂ, ನವಂ ಪನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಸನ್ಥತಂ ಕಾರಾಪೇತ್ವಾ ಛಬ್ಬಸ್ಸಾನಿ ಧಾರೇತಬ್ಬಂ ಛಬ್ಬಸ್ಸಪರಮತಾ ಧಾರೇತಬ್ಬಂ, ತಿಯೋಜನಪರಮಂ ಸಹತ್ಥಾ ಧಾರೇತಬ್ಬಾನಿ, ದಸಾಹಪರಮಂ ಅತಿರೇಕಪತ್ತೋ ಧಾರೇತಬ್ಬೋ, ಸತ್ತಾಹಪರಮಂ ಸನ್ನಿಧಿಕಾರಕಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಾನಿ, ಛಾರತ್ತಪರಮಂ ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ತೇನ ಚೀವರೇನ ವಿಪ್ಪವಸಿತಬ್ಬಂ, ಚತುಕ್ಕಂಸಪರಮಂ, ಅಡ್ಢತೇಯ್ಯಕಂಸಪರಮಂ, ದ್ವಙ್ಗುಲಪಬ್ಬಪರಮಂ ಆದಾತಬ್ಬಂ, ಅಟ್ಠಙ್ಗುಲಪರಮಂ ಮಞ್ಚಪಟಿಪಾದಕಂ , ಅಟ್ಠಙ್ಗುಲಪರಮಂ ದನ್ತಕಟ್ಠ"ನ್ತಿ ಇಮಾನಿ **ಚುದ್ದಸ ಪರಮಾನಿ**। ತತ್ಥ ಪಠಮಾನಿ ಛ ಏಕಂ ಛಕ್ಕಂ, ತತೋ ಏಕಂ ಅಪನೇತ್ವಾ ಸೇಸೇಸು ಏಕೇಕಂ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಅಞ್ಞಾನಿಪಿ ಛಕ್ಕಾನಿ ಕಾತಬ್ಬಾನಿ।

ಛ ಆಪತ್ತಿಯೋತಿ ತೀಣಿ ಛಕ್ಕಾನಿ ಅನ್ತರಪೇಯ್ಯಾಲೇ ವುತ್ತಾನಿ। **ಛ ಕಮ್ಮಾನೀ**ತಿ ತಜ್ಜನೀಯ-ನಿಯಸ್ಸ-ಪಬ್ಬಾಜನೀಯ-ಪಟಿಸಾರಣೀಯಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ, ಆಪತ್ತಿಯಾ ಅದಸ್ಸನೇ ಚ ಅಪ್ಪಟಿಕಮ್ಮೇ ಚ ವುತ್ತದ್ವಯಮ್ಪಿ ಏಕಂ, ಪಾಪಿಕಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಗ್ಗೇ ಏಕನ್ತಿ ಛ। **ನಹಾನೇ**ತಿ ಓರೇನಡ್ಢಮಾಸಂ ನಹಾನೇ; ವಿಪ್ಪಕತಚೀವರಾದಿಛಕ್ಕದ್ವಯಂ ಕಥಿನಕ್ಖನ್ಧಕೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಂ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಛಕ್ಕವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸತ್ತಕವಾರವಣ್ಣನಾ

೩೨೭. ಸತ್ತಕೇಸು - **ಸತ್ತ ಸಾಮೀಚಿಯೋ**ತಿ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತೇಸು ಛಸು "ಸಾ ಚ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಅನಬ್ಭಿತಾ, ತಾ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಗಾರಯ್ಹಾ, ಅಯಂ ತತ್ಥ ಸಾಮೀಚೀ"ತಿ ಇಮಂ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಸತ್ತ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ಸತ್ತ ಅಧಮ್ಮಿಕಾ ಪಟಿಞ್ಞಾತಕರಣಾ**ತಿ "ಭಿಕ್ಖು ಪಾರಾಜಿಕಂ ಅಜ್ಝಾಪನ್ನೋ ಹೋತಿ, ಪಾರಾಜಿಕೇನ ಚೋದಿಯಮಾನೋ 'ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಂ ಅಜ್ಝಾಪನ್ನೋಮ್ಹೀ'ತಿ ಪಟಿಜಾನಾತಿ, ತಂ ಸಙ್ಘೋ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೇನ ಕಾರೇತಿ, ಅಧಮ್ಮಿಕಂ ಪಟಿಞ್ಞಾತಕರಣ"ನ್ತಿ ಏವಂ ಸಮಥಕ್ಖನ್ಧಕೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ। ಧಮ್ಮಿಕಾಪಿ ತತ್ಥೇವ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ। **ಸತ್ತನ್ನಂ ಅನಾಪತ್ತಿ ಸತ್ತಾಹಕರಣೀಯೇನ ಗನ್ತು**ನ್ತಿ ವಸ್ಸೂಪನಾಯಿಕಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತಂ । **ಸತ್ತಾನಿಸಂಸಾ ವಿನಯಧರೇ**ತಿ "ತಸ್ಸಾಧೇಯ್ಯೋ ಉಪೋಸಥೋ ಪವಾರಣಾ"ತಿ ಇಮೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಪಞ್ಚಕೇ ವುತ್ತಾ ಪಞ್ಚ ಸತ್ತ ಹೋನ್ತಿ। **ಸತ್ತ ಪರಮಾನೀ**ತಿ ಛಕ್ಕೇ ವುತ್ತಾನಿಯೇವ ಸತ್ತಕವಸೇನ ಯೋಜೇತಬ್ಬಾನಿ। **ಕತಚೀವರ**ನ್ತಿಆದೀನಿ ದ್ವೇ ಸತ್ತಕಾನಿ ಕಥಿನಕ್ಖನ್ಧಕೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾನಿ।

ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ನ ಹೋತಿ ಆಪತ್ತಿ ದಟ್ಠಬ್ಬಾ, ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಹೋತಿ ಆಪತ್ತಿ ದಟ್ಠಬ್ಬಾ, ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಹೋತಿ ಆಪತ್ತಿ ಪಟಿಕಾತಬ್ಬಾತಿ ಇಮಾನಿ ತೀಣಿ ಸತ್ತಕಾನಿ, ದ್ವೇ ಅಧಮ್ಮಿಕಾನಿ, ಏಕಂ ಧಮ್ಮಿಕಂ; ತಾನಿ ತೀಣಿಪಿ ಚಮ್ಪೇಯ್ಯಕೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾನಿ। **ಅಸದ್ಧಮ್ಮಾ**ತಿ ಅಸತಂ ಧಮ್ಮಾ, ಅಸನ್ತೋ ವಾ ಧಮ್ಮಾ; ಅಸೋಭನಾ ಹೀನಾ ಲಾಮಕಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸದ್ಧಮ್ಮಾ**ತಿ ಸತಂ ಬುದ್ಧಾದೀನಂ ಧಮ್ಮಾ; ಸನ್ತೋ ವಾ ಧಮ್ಮಾ ಸುನ್ದರಾ ಉತ್ತಮಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಸತ್ತಕವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅಟ್ಠಕವಾರವಣ್ಣನಾ

೩೨೮. ಅಟ್ಠಕೇಸು - **ಅಟ್ಠಾನಿಸಂಸೇ**ತಿ "ನ ಮಯಂ ಇಮಿನಾ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಉಪೋಸಥಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮ, ವಿನಾ ಇಮಿನಾ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಉಪೋಸಥಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮ, ನ ಮಯಂ ಇಮಿನಾ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಪವಾರೇಸ್ಸಾಮ, ಸಙ್ಘಕಮ್ಮಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮ, ಆಸನೇ ನಿಸೀದಿಸ್ಸಾಮ, ಯಾಗುಪಾನೇ ನಿಸೀದಿಸ್ಸಾಮ, ಭತ್ತಗ್ಗೇ ನಿಸೀದಿಸ್ಸಾಮ, ಏಕಚ್ಛನ್ನೇ ವಸಿಸ್ಸಾಮ, ಯಥಾವುಡ್ಢಂ ಅಭಿವಾದನಂ ಪಚ್ಚುಟ್ಠಾನಂ ಅಞ್ಜಲಿಕಮ್ಮಂ ಸಾಮೀಚಿಕಮ್ಮಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮ, ವಿನಾ ಇಮಿನಾ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಏವಂ ಕೋಸಮ್ಬಕಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತೇ ಆನಿಸಂಸೇ। ದುತಿಯಅಟ್ಠಕೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ, ತಮ್ಪಿ ಹಿ ಏವಮೇವ ಕೋಸಮ್ಬಕಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತಂ।

ಅಟ್ಠ ಯಾವತತಿಯಕಾತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ತೇರಸಕೇ ಚತ್ತಾರೋ, ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸತ್ತರಸಕೇ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಅಸಾಧಾರಣಾ ಚತ್ತಾರೋತಿ ಅಟ್ಠ। **ಅಟ್ಠಹಾಕಾರೇಹಿ ಕುಲಾನಿ ದೂಸೇತೀ**ತಿ ಕುಲಾನಿ ದೂಸೇತಿ ಪುಪ್ಫೇನ ವಾ ಫಲೇನ ವಾ ಚುಣ್ಣೇನ ವಾ ಮತ್ತಿಕಾಯ ವಾ ದನ್ತಕಟ್ಠೇನ ವಾ ವೇಳುಯಾ ವಾ ವೇಜ್ಜಿಕಾಯ ವಾ ಜಙ್ಘಪೇಸನಿಕೇನ ವಾತಿ ಇಮೇಹಿ ಅಟ್ಠಹಿ। **ಅಟ್ಠ ಮಾತಿಕಾ** ಚೀವರಕ್ಖನ್ಧಕೇ, ಅಪರಾ ಅಟ್ಠ ಕಥಿನಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತಾ। **ಅಟ್ಠಹಿ ಅಸದ್ಧಮ್ಮೇಹೀ**ತಿ ಲಾಭೇನ ಅಲಾಭೇನ ಯಸೇನ ಅಯಸೇನ ಸಕ್ಕಾರೇನ ಅಸಕ್ಕಾರೇನ ಪಾಪಿಚ್ಛತಾಯ ಪಾಪಮಿತ್ತತಾಯ। **ಅಟ್ಠ ಲೋಕಧಮ್ಮಾ** ನಾಮ ಲಾಭೇ ಸಾರಾಗೋ, ಅಲಾಭೇ ಪಟಿವಿರೋಧೋ; ಏವಂ ಯಸೇ ಅಯಸೇ, ಪಸಂಸಾಯ ನಿನ್ದಾಯ, ಸುಖೇ ಸಾರಾಗೋ, ದುಕ್ಖೇ ಪಟಿವಿರೋಧೋತಿ। **ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಮುಸಾವಾದೋ**ತಿ "ವಿನಿಧಾಯ ಸಞ್ಞ"ನ್ತಿ ಇಮಿನಾ ಸದ್ಧಿಂ ಪಾಳಿಯಂ ಆಗತೇಹಿ ಸತ್ತಹೀತಿ ಅಟ್ಠಹಿ ಅಙ್ಗೇಹಿ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ।

ಅಟ್ಠ ಉಪೋಸಥಙ್ಗಾನೀತಿ -

"ಪಾಣಂ ನ ಹನೇ ನ ಚಾದಿನ್ನಮಾದಿಯೇ,
ಮುಸಾ ನ ಭಾಸೇ ನ ಚ ಮಜ್ಜಪೋ ಸಿಯಾ।
ಅಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಾ ವಿರಮೇಯ್ಯ ಮೇಥುನಾ,
ರತ್ತಿಂ ನ ಭುಞ್ಜೇಯ್ಯ ವಿಕಾಲಭೋಜನಂ॥

"ಮಾಲಂ ನ ಧಾರೇ ನ ಚ ಗನ್ಧಮಾಚರೇ,
ಮಞ್ಚೇ ಛಮಾಯಂವ ಸಯೇಥ ಸನ್ಥತೇ।
ಏತಞ್ಹಿ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕಮಾಹುಪೋಸಥಂ,
ಬುದ್ಧೇನ ದುಕ್ಖನ್ತಗುನಾ ಪಕಾಸಿತ"ನ್ತಿ॥ (ಅ॰ ನಿ॰ ೩.೭೧)।

ಏವಂ ವುತ್ತಾನಿ ಅಟ್ಠ। **ಅಟ್ಠ ದೂತೇಯ್ಯಙ್ಗಾನೀ**ತಿ "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ಸೋತಾ ಚ ಹೋತಿ ಸಾವೇತಾ ಚಾ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಸಙ್ಘಭೇದಕೇ ವುತ್ತಾನಿ। **ತಿತ್ಥಿಯವತ್ತಾನಿ** ಮಹಾಖನ್ಧಕೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾನಿ। **ಅನತಿರಿತ್ತಾ** ಚ **ಅತಿರಿತ್ತಾ** ಚ ಪವಾರಣಾಸಿಕ್ಖಾಪದೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ। **ಅಟ್ಠನ್ನಂ ಪಚ್ಚುಟ್ಠಾತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ಭತ್ತಗ್ಗೇ ವುಡ್ಢಭಿಕ್ಖುನೀನಂ, ಆಸನಮ್ಪಿ ತಾಸಂಯೇವ ದಾತಬ್ಬಂ। **ಉಪಾಸಿಕಾ**ತಿ ವಿಸಾಖಾ।

ಅಟ್ಠಾನಿಸಂಸಾ ವಿನಯಧರೇತಿ ಪಞ್ಚಕೇ ವುತ್ತೇಸು ಪಞ್ಚಸು "ತಸ್ಸಾಧೇಯ್ಯೋ ಉಪೋಸಥೋ, ಪವಾರಣಾ, ಸಙ್ಘಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ ಇಮೇ ತಯೋ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಅಟ್ಠ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ಅಟ್ಠ ಪರಮಾನೀ**ತಿ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಪರಮಾನೇವ ಅಟ್ಠಕವಸೇನ ಯೋಜೇತ್ವಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾನಿ। **ಅಟ್ಠಸು ಧಮ್ಮೇಸು ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತಿತಬ್ಬ**ನ್ತಿ "ನ ಪಕತತ್ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಉಪೋಸಥೋ ಠಪೇತಬ್ಬೋ, ನ ಪವಾರಣಾ ಠಪೇತಬ್ಬಾ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಸಮಥಕ್ಖನ್ಧಕೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠೇಸು ಅಟ್ಠಸು। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಅಟ್ಠಕವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ನವಕವಾರವಣ್ಣನಾ

೩೧೯. ನವಕೇಸು - **ನವ ಆಘಾತವತ್ಥೂನೀ**ತಿ "ಅನತ್ಥಂ ಮೇ ಅಚರೀ"ತಿಆದೀನಿ ನವ। **ನವ ಆಘಾತಪಟಿವಿನಯಾ**ತಿ "ಅನತ್ಥಂ ಮೇ ಅಚರಿ, ತಂ ಕುತೇತ್ಥ ಲಬ್ಭಾ"ತಿ ಆಘಾತಂ ಪಟಿವಿನೇತೀ"ತಿಆದೀನಿ ನವ। **ನವ ವಿನೀತವತ್ಥೂನೀ**ತಿ ನವಹಿ ಆಘಾತವತ್ಥೂಹಿ ಆರತಿ ವಿರತಿ ಪಟಿವಿರತಿ ಸೇತುಘಾತೋ। **ನವಹಿ ಸಙ್ಘೋ ಭಿಜ್ಜತೀ**ತಿ "ನವನ್ನಂ ವಾ, ಉಪಾಲಿ, ಅತಿರೇಕನವನ್ನಂ ವಾ ಸಙ್ಘರಾಜಿ ಚೇವ ಹೋತಿ ಸಙ್ಘಭೇದೋ ಚಾ"ತಿ। **ನವ ಪರಮಾನೀ**ತಿ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಪರಮಾನೇವ ನವಕವಸೇನ ಯೋಜೇತ್ವಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾನಿ। **ನವ ತಣ್ಹಾಮೂಲಕಾ** ನಾಮ ತಣ್ಹಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಪರಿಯೇಸನಾ, ಪರಿಯೇಸನಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಲಾಭೋ, ಲಾಭಂ ಪಟಿಚ್ಚ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ, ವಿನಿಚ್ಛಯಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಛನ್ದರಾಗೋ, ಛನ್ದರಾಗಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಅಜ್ಝೋಸಾನಂ, ಅಜ್ಝೋಸಾನಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಪರಿಗ್ಗಹೋ, ಪರಿಗ್ಗಹಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಮಚ್ಛರಿಯಂ, ಮಚ್ಛರಿಯಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಆರಕ್ಖಾ, ಆರಕ್ಖಾಧಿಕರಣಂ ದಣ್ಡಾದಾನಸತ್ಥಾದಾನಕಲಹವಿಗ್ಗಹವಿವಾದತುವಂತುವಂಪೇಸುಞ್ಞಮುಸಾವಾದಾ। **ನವ ವಿಧಮಾನಾ**ತಿ "ಸೇಯ್ಯಸ್ಸ ಸೇಯ್ಯೋಹಮಸ್ಮೀ"ತಿಮಾನಾದಯೋ। **ನವ ಚೀವರಾನೀ**ತಿ ತಿಚೀವರನ್ತಿ ವಾ ವಸ್ಸಿಕಸಾಟಿಕಾತಿ ವಾತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತಾನಿ। **ನ ವಿಕಪ್ಪೇತಬ್ಬಾನೀ**ತಿ ಅಧಿಟ್ಠಿತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ನ ವಿಕಪ್ಪೇತಬ್ಬಾನಿ । **ನವ ಅಧಮ್ಮಿಕಾನಿ ದಾನಾನೀ**ತಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪರಿಣತಂ ಅಞ್ಞಸಙ್ಘಸ್ಸ ವಾ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ವಾ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಾ ಪರಿಣಾಮೇತಿ, ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಪರಿಣತಂ ಅಞ್ಞಚೇತಿಯಸ್ಸ ವಾ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ವಾ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಾ ಪರಿಣಾಮೇತಿ , ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪರಿಣತಂ ಅಞ್ಞಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ವಾ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ವಾ ಚೇತಿಯಸ್ಸ ವಾ ಪರಿಣಾಮೇತೀತಿ ಏವಂ ವುತ್ತಾನಿ।

ನವ ಪಟಿಗ್ಗಹಪರಿಭೋಗಾತಿ ಏತೇಸಂಯೇವ ದಾನಾನಂ ಪಟಿಗ್ಗಹಾ ಚ ಪರಿಭೋಗಾ ಚ। **ತೀಣಿ ಧಮ್ಮಿಕಾನಿ ದಾನಾನೀ**ತಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ನಿನ್ನಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸೇವ ದೇತಿ, ಚೇತಿಯಸ್ಸ ನಿನ್ನಂ ಚೇತಿಯಸ್ಸೇವ, ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನಿನ್ನಂ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸೇವ ದೇತೀತಿ ಇಮಾನಿ ತೀಣಿ। ಪಟಿಗ್ಗಹಪಟಿಭೋಗಾಪಿ ತೇಸಂಯೇವ ಪಟಿಗ್ಗಹಾ ಚ ಪರಿಭೋಗಾ ಚ। **ನವ ಅಧಮ್ಮಿಕಾ ಸಞ್ಞತ್ತಿಯೋ**ತಿ ಅಧಮ್ಮವಾದಿಪುಗ್ಗಲೋ, ಅಧಮ್ಮವಾದಿಸಮ್ಬಹುಲಾ, ಅಧಮ್ಮವಾದಿಸಙ್ಘೋತಿ ಏವಂ ತೀಣಿ ತಿಕಾನಿ ಸಮಥಕ್ಖನ್ಧಕೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾನಿ। **ಧಮ್ಮಿಕಾ ಸಞ್ಞತ್ತಿಯೋ**ಪಿ ಧಮ್ಮವಾದೀ ಪುಗ್ಗಲೋತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ತತ್ಥೇವ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ। **ಅಧಮ್ಮಕಮ್ಮೇ ದ್ವೇ ನವಕಾನಿ** ಓವಾದವಗ್ಗಸ್ಸ ಪರಮಸಿಕ್ಖಾಪದನಿದ್ದೇಸೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯವಸೇನ ವುತ್ತಾನಿ। **ಧಮ್ಮಕಮ್ಮೇ ದ್ವೇ ನವಕಾನಿ** ತತ್ಥೇವ ದುಕ್ಕಟವಸೇನ ವುತ್ತಾನಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ನವಕವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ದಸಕವಾರವಣ್ಣನಾ

೩೨೦. ದಸಕೇಸು - **ದಸ ಆಘಾತವತ್ಥೂನೀ**ತಿ ನವಕೇಸು ವುತ್ತಾನಿ ನವ "ಅಟ್ಠಾನೇ ವಾ ಪನ ಆಘಾತೋ ಜಾಯತೀ"ತಿ ಇಮಿನಾ ಸದ್ಧಿಂ ದಸ ಹೋನ್ತಿ। **ಆಘಾತಪಟಿವಿನಯಾ**ಪಿ ತತ್ಥ ವುತ್ತಾ ನವ "ಅಟ್ಠಾನೇ ವಾ ಪನ ಆಘಾತೋ ಜಾಯತಿ, ತಂ ಕುತೇತ್ಥ ಲಬ್ಭಾತಿ ಆಘಾತಂ ಪಟಿವಿನೇತೀ"ತಿ ಇಮಿನಾ ಸದ್ಧಿಂ ದಸ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ದಸ ವಿನೀತವತ್ಥೂನೀ**ತಿ ದಸಹಿ ಆಘಾತವತ್ಥೂಹಿ ವಿರತಿಸಙ್ಖಾತಾನಿ ದಸ। **ದಸವತ್ಥುಕಾ ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠೀ**ತಿ "ನತ್ಥಿ ದಿನ್ನ"ನ್ತಿಆದಿವಸೇನ ವೇದಿತಬ್ಬಾ, "ಅತ್ಥಿ ದಿನ್ನ"ನ್ತಿಆದಿವಸೇನ

ಸಮ್ಮಾದಿಟ್ಠಿ, "ಸಸ್ಸತೋ ಲೋಕೋ"ತಿಆದಿನಾ ವಸೇನ ಪನ **ಅನ್ತಗ್ಗಾಹಿಕಾ ದಿಟ್ಠಿ** ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ದಸ ಮಿಚ್ಛತ್ತಾತಿ** ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಆದಯೋ ಮಿಚ್ಛಾವಿಮುತ್ತಿಪರಿಯೋಸಾನಾ, ವಿಪರೀತಾ **ಸಮ್ಮತ್ತಾ। ಸಲಾಕಗ್ಗಾಹಾ** ಸಮಥಕ್ಖನ್ಧಕೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ।

ದಸಹಙ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಭಿಕ್ಖು ಉಬ್ಬಾಹಿಕಾಯ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬೋತಿ "ಸೀಲವಾ ಹೋತೀ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಸಮಥಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತೇಹಿ ದಸಹಿ। **ದಸ ಆದೀನವಾ ರಾಜನ್ತೇಪುರಪ್ಪವೇಸನೇ** ರಾಜಸಿಕ್ಖಾಪದೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ। **ದಸ ದಾನವತ್ಥೂನೀತಿ** ಅನ್ನಂ ಪಾನಂ ವತ್ಥಂ ಯಾನಂ ಮಾಲಾ ಗನ್ಧಂ ವಿಲೇಪನಂ ಸೇಯ್ಯಾವಸಥಂ ಪದೀಪೇಯ್ಯಂ। **ದಸ ರತನಾನೀತಿ** ಮುತ್ತಾಮಣಿವೇಳುರಿಯಾದೀನಿ। **ದಸ ಪಂಸುಕೂಲಾನೀತಿ** ಸೋಸಾನಿಕಂ, ಪಾಪಣಿಕಂ , ಉನ್ದೂರಕ್ಖಾಯಿತಂ, ಉಪಚಿಕಕ್ಖಾಯಿತಂ, ಅಗ್ಗಿದಡ್ಢಂ, ಗೋಖಾಯಿತಂ, ಅಜಿಕಕ್ಖಾಯಿತಂ, ಥೂಪಚೀವರಂ, ಆಭಿಸೇಕಿಯಂ, ಭತಪಟಿಯಾಭತನ್ತಿ ಏತೇಸು ಉಪಸಮ್ಪನ್ನೇನ ಉಸ್ಸುಕ್ಕಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। **ದಸ ಚೀವರಧಾರಣಾತಿ** "ಸಬ್ಬನೀಲಕಾನಿ ಚೀವರಾನಿ ಧಾರೇನ್ತೀ"ತಿ ವುತ್ತವಸೇನ ದಸಾತಿ ಕುರುನ್ದಿಯಂ ವುತ್ತಂ। ಮಹಾಅಟ್ಠಕಥಾಯಂ ಪನ "ನವಸು ಕಪ್ಪಿಯಚೀವರೇಸು ಉದಕಸಾಟಿಕಂ ವಾ ಸಙ್ಕಚ್ಚಿಕಂ ವಾ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ದಸಾ"ತಿ ವುತ್ತಂ।

ಅವನ್ದನೀಯಪುಗ್ಗಲಾ ಸೇನಾಸನಕ್ಖನ್ಧಕೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ। **ದಸ ಅಕ್ಕೋಸವತ್ಥೂನಿ** ಓಮಸವಾದೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾನಿ। **ದಸ ಆಕಾರಾ** ಪೇಸುಞ್ಞಸಿಕ್ಖಾಪದೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ। **ದಸ ಸೇನಾಸನಾನೀತಿ** ಮಞ್ಚೋ, ಪೀಠಂ, ಭಿಸಿ, ಬಿಮ್ಬೋಹನಂ, ಚಿಮಿಲಿಕಾ, ಉತ್ತರತ್ಥರಣಂ, ತಟ್ಟಿಕಾ, ಚಮ್ಮಖಣ್ಡೋ, ನಿಸೀದನಂ, ತಿಣಸನ್ಥಾರೋ, ಪಣ್ಣಸನ್ಥಾರೋತಿ। **ದಸ ವರಾನಿ ಯಾಚಿಂಸೂತಿ** ವಿಸಾಖಾ ಅಟ್ಠ, ಸುದ್ಧೋದನಮಹಾರಾಜಾ ಏಕಂ, ಜೀವಕೋ ಏಕಂ। **ಯಾಗುಆನಿಸಂಸಾ ಚ ಅಕಪ್ಪಿಯಮಂಸಾನಿ** ಚ ಭೇಸಜ್ಜಕ್ಖನ್ಧಕೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾನಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ದಸಕವಾರವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಏಕಾದಸಕವಾರವಣ್ಣನಾ

೩೩೧. ಏಕಾದಸಕೇಸು - **ಏಕಾದಸಾತಿ** ಪಣ್ಡಕಾದಯೋ ಏಕಾದಸ। **ಏಕಾದಸ ಪಾದುಕಾತಿ** ದಸ ರತನಮಯಾ, ಏಕಾ ಕಟ್ಠಪಾದುಕಾ। ತಿಣಪಾದುಕಮುಞ್ಜಪಾದುಕಪಬ್ಬಜಪಾದುಕಾದಯೋ ಪನ ಕಟ್ಠಪಾದುಕಸಙ್ಗಹಮೇವ ಗಚ್ಛನ್ತಿ। **ಏಕಾದಸ ಪತ್ತಾತಿ** ತಮ್ಬಲೋಹಮಯೇನ ವಾ ದಾರುಮಯೇನ ವಾ ಸದ್ಧಿಂ ದಸ ರತನಮಯಾ। **ಏಕಾದಸ ಚೀವರಾನೀತಿ** ಸಬ್ಬನೀಲಕಾದೀನಿ ಏಕಾದಸ। **ಯಾವತತಿಯಕಾತಿ** ಉಕ್ಖಿತ್ತಾನುವತ್ತಿಕಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ, ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಾ ಅಟ್ಠ, ಅರಿಟ್ಠೋ, ಚಣ್ಡಕಾಳೀತಿ। **ಏಕಾದಸ ಅನ್ತರಾಯಿಕಾ** ನಾಮ "ನಸಿ ಅನಿಮಿತ್ತಾ"ತಿ ಆದಯೋ। **ಏಕಾದಸ ಚೀವರಾನಿ ಅಧಿಟ್ಠಾತಬ್ಬಾನೀತಿ** ತಿಚೀವರಂ, ವಸ್ಸಿಕಸಾಟಿಕಾ, ನಿಸೀದನಂ, ಪಚ್ಚತ್ಥರಣಂ, ಕಣ್ಡುಪ್ಪಟಿಚ್ಛಾದಿ, ಮುಖಪುಞ್ಛನಚೋಳಂ, ಪರಿಕ್ಖಾರಚೋಳಂ, ಉದಕಸಾಟಿಕಾ, ಸಙ್ಕಚ್ಚಿಕಾತಿ। **ನ ವಿಕಪ್ಪೇತಬ್ಬಾನೀತಿ** ಏತಾನೇವ ಅಧಿಟ್ಠಿತಕಾಲತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ನ ವಿಕಪ್ಪೇತಬ್ಬಾನಿ। **ಗಣ್ಠಿಕಾ ಚ ವಿಧಾ** ಚ ಸುತ್ತಮಯೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಾದಸ ಹೋನ್ತಿ, ತೇ ಸಬ್ಬೇ ಖುದ್ದಕಕ್ಖನ್ಧಕೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ। **ಪಥವಿಯೋ** ಪಥವಿಸಿಕ್ಖಾಪದೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ। **ನಿಸ್ಸಯಪಟಿಪಸ್ಸದ್ಧಿಯೋ** ಉಪಜ್ಝಾಯಮ್ಹಾ ಪಞ್ಚ, ಆಚರಿಯಮ್ಹಾ ಛ; ಏವಂ ಏಕಾದಸ। **ಅವನ್ದಿಯಪುಗ್ಗಲಾ** ನಗ್ಗೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಾದಸ, ತೇ ಸಬ್ಬೇ ಸೇನಾಸನಕ್ಖನ್ಧಕೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ । **ಏಕಾದಸ ಪರಮಾನಿ** ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತೇಸು ಚುದ್ದಸಸು ಏಕಾದಸಕವಸೇನ ಯೋಜೇತ್ವಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾನಿ। **ಏಕಾದಸ ವರಾನೀತಿ** ಮಹಾಪಜಾಪತಿಯಾ ಯಾಚಿತವರೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಾನಿ ದಸ। **ಏಕಾದಸ ಸೀಮಾದೋಸಾತಿ** "ಅತಿಖುದ್ದಕಂ ಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನನ್ತೀ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಕಮ್ಮವಗ್ಗೇ ಆಗಮಿಸ್ಸನ್ತಿ।

ಅಕ್ಕೋಸಕಪರಿಭಾಸಕೇ ಪುಗ್ಗಲೇ ಏಕಾದಸಾದೀನವಾ ನಾಮ "ಯೋ ಸೋ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ಅಕ್ಕೋಸಕೋ ಪರಿಭಾಸಕೋ ಅರಿಯೂಪವಾದೀ, ಸಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀನಂ ಅಟ್ಠಾನಮೇತಂ ಅನವಕಾಸೋ ಯಂ ಸೋ ಏಕಾದಸನ್ನಂ ಬ್ಯಸನಾನಂ ಅಞ್ಞತರಂ ಬ್ಯಸನಂ ನ ನಿಗಚ್ಛೇಯ್ಯ। ಕತಮೇಸಂ ಏಕಾದಸನ್ನಂ? ಅನಧಿಗತಂ ನಾಧಿಗಚ್ಛತಿ, ಅಧಿಗತಾ ಪರಿಹಾಯತಿ, ಸದ್ಧಮ್ಮಸ್ಸ ನ ವೋದಾಯನ್ತಿ, ಸದ್ಧಮ್ಮೇಸು ವಾ ಅಧಿಮಾನಿಕೋ ಹೋತಿ, ಅನಭಿರತೋ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯಂ ಚರತಿ, ಅಞ್ಞತರಂ ವಾ ಸಂಕಿಲಿಟ್ಠಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ,

ಸಿಕ್ಖಂ ವಾ ಪಚ್ಚಕ್ಖಾಯ ಹೀನಾಯಾವತ್ತತಿ, ಗಾಳ್ಹಂ ವಾ ರೋಗಾತಙ್ಕಂ ಫುಸತಿ, ಉಮ್ಮಾದಂ ವಾ ಪಾಪುಣಾತಿ ಚಿತ್ತಕ್ಖೇಪಂ ವಾ, ಸಮ್ಮೂಳ್ಹೋ ಕಾಲಂ ಕರೋತಿ, ಕಾಯಸ್ಸ ಭೇದಾ ಪರಮ್ಮರಣಾ ಅಪಾಯಂ ದುಗ್ಗತಿಂ ವಿನಿಪಾತಂ ನಿರಯಂ ಉಪಪಜ್ಜತೀ"ತಿ (ಅ॰ ನಿ॰ ೧೧.೬)। ಏತ್ಥ ಚ **ಸದ್ಧಮ್ಮೋ**ತಿ ಬುದ್ಧವಚನಂ ಅಧಿಪ್ಪೇತಂ।

ಆಸೇವಿತಾಯಾತಿ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸೇವಿತಾಯ। **ಭಾವಿತಾಯಾ**ತಿ ನಿಪ್ಫಾದಿತಾಯ ವಡ್ಢಿತಾಯ

ವಾ। **ಬಹುಲೀಕತಾಯಾ**ತಿ ಪುನಪ್ಪುನಂ ಕತಾಯ। **ಯಾನೀಕತಾಯಾ**ತಿ ಸುಯುತ್ತಯಾನಸದಿಸಾಯ ಕತಾಯ। **ವತ್ಥುಕತಾಯಾ**ತಿ ಯಥಾ ಪತಿಟ್ಠಾ ಹೋತಿ; ಏವಂ ಕತಾಯ। **ಅನುಟ್ಠಿತಾಯಾ**ತಿ ಅನು ಅನು ಪವತ್ತಿತಾಯ; ನಿಚ್ಚಾಧಿಟ್ಠಿತಾಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪರಿಚಿತಾಯಾ**ತಿ ಸಮನ್ತತೋ ಚಿತಾಯ; ಸಬ್ಬದಿಸಾಸು ಚಿತಾಯ ಆಚಿತಾಯ ಭಾವಿತಾಯ ಅಭಿವಡ್ಢಿತಾಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸುಸಮಾರದ್ಧಾಯಾ**ತಿ ಸುಟ್ಠು ಸಮಾರದ್ಧಾಯ; ವಸೀಭಾವಂ ಉಪನೀತಾಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನ ಪಾಪಕಂ ಸುಪಿನ**ನ್ತಿ ಪಾಪಕಮೇವ ನ ಪಸ್ಸತಿ, ಭದ್ರಕಂ ಪನ ವುಡ್ಢಿಕಾರಣಭೂತಂ ಪಸ್ಸತಿ। **ದೇವತಾ ರಕ್ಖನ್ತೀ**ತಿ ಆರಕ್ಖದೇವತಾ ಧಮ್ಮಿಕಂ ರಕ್ಖಂ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಾಪೇನ್ತಿ। **ತುವಟಂ ಚಿತ್ತಂ ಸಮಾಧಿಯತೀ**ತಿ ಖಿಪ್ಪಂ ಚಿತ್ತಂ ಸಮಾಧಿಯತಿ। **ಉತ್ತರಿ ಅಪ್ಪಟಿವಿಜ್ಝನ್ತೋ**ತಿ ಮೇತ್ತಾಝಾನತೋ ಉತ್ತರಿಂ ಅರಹತ್ತಂ ಅಸಚ್ಛಿಕರೋನ್ತೋ ಸೇಖೋ ವಾ ಪುಥುಜ್ಜನೋ ವಾ ಹುತ್ವಾ ಕಾಲಂ ಕರೋನ್ತೋ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕೂಪಗೋ ಹೋತಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಏಕಾದಸಕವಾರವಣ್ಣನಾ ಪರಿಯೋಸಾನಾ

ಏಕುತ್ತರಿಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಉಪೋಸಥಾದಿಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನಾ

೩೩೨. “ಉಪೋಸಥಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕೋ ಆದೀ”ತಿಆದೀನಂ ಪುಚ್ಛಾನಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ **ಸಾಮಗ್ಗೀ ಆದೀತಿ** “ಉಪೋಸಥಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ”ತಿ ಸೀಮಂ ಸೋಧೇತ್ವಾ ಛನ್ದಪಾರಿಸುದ್ಧಿಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಸನ್ನಿಪತಿತಾನಂ ಕಾಯಸಾಮಗ್ಗೀ ಆದಿ। **ಕಿರಿಯಾ ಮಜ್ಝೇತಿ** ಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಓಸಾರಣಕಿರಿಯಾ ಮಜ್ಝೇ। **ನಿಟ್ಠಾನಂ ಪರಿಯೋಸಾನನ್ತಿ** “ತತ್ಥ ಸಬ್ಬೇಹೇವ ಸಮಗ್ಗೇಹಿ ಸಮ್ಮೋದಮಾನೇಹಿ ಅವಿವದಮಾನೇಹಿ ಸಿಕ್ಖಿತಬ್ಬ”ನ್ತಿ ಇದಂ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖನಿಟ್ಠಾನಂ ಪರಿಯೋಸಾನಂ। **ಪವಾರಣಾಕಮ್ಮಸ್ಸ ಸಾಮಗ್ಗೀ ಆದೀತಿ** “ಪವಾರಣಂ ಕರಿಸ್ಸಾಮಾ”ತಿ ಸೀಮಂ ಸೋಧೇತ್ವಾ ಛನ್ದಪವಾರಣಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಸನ್ನಿಪತಿತಾನಂ ಕಾಯಸಾಮಗ್ಗೀ ಆದಿ। **ಕಿರಿಯಾ ಮಜ್ಝೇತಿ** ಪವಾರಣಾಞತ್ತಿ ಚ ಪವಾರಣಾಕಥಾ ಚ ಮಜ್ಝೇ, ಸಙ್ಘನವಕಸ್ಸ “ಪಸ್ಸನ್ತೋ ಪಟಿಕರಿಸ್ಸಾಮೀ”ತಿ ವಚನಂ ಪರಿಯೋಸಾನಂ। ತಜ್ಜನೀಯಕಮ್ಮಾದೀಸು **ವತ್ಥು** ನಾಮ ಯೇನ ವತ್ಥುನಾ ಕಮ್ಮಾರಹೋ ಹೋತಿ, ತಂ ವತ್ಥು। **ಪುಗ್ಗಲೋತಿ** ಯೇನ ತಂ ವತ್ಥು ಕತಂ, ಸೋ ಪುಗ್ಗಲೋ। **ಕಮ್ಮವಾಚಾ ಪರಿಯೋಸಾನನ್ತಿ** “ಕತಂ ಸಙ್ಘೇನ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ತಜ್ಜನೀಯಕಮ್ಮಂ, ಖಮತಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ, ತಸ್ಮಾ ತುಣ್ಹೀ, ಏವಮೇತಂ ಧಾರಯಾಮೀ”ತಿ ಏವಂ ತಸ್ಸಾ ತಸ್ಸಾ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಅವಸಾನವಚನಂ ಪರಿಯೋಸಾನಂ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ

ಉಪೋಸಥಾದಿಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅತ್ಥವಸಪಕರಣಾವಣ್ಣನಾ

೩೩೪. ಅತ್ಥವಸಪಕರಣೇ - **ದಸ ಅತ್ಥವಸೇತಿ**ಆದೀಸು ಯಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ ತಂ ಪಠಮಪಾರಾಜಿಕವಣ್ಣನಾಯಮೇವ ವುತ್ತಂ। **ಯಂ ಸಙ್ಘಸುಟ್ಠು ತಂ ಸಙ್ಘಫಾಸೂತಿ**ಆದೀಸು ಉಪರಿಮಂ ಉಪರಿಮಂ ಪದಂ ಹೇಟ್ಠಿಮಸ್ಸ ಹೇಟ್ಠಿಮಸ್ಸ ಪದಸ್ಸ ಅತ್ಥೋ।

ಅತ್ಥಸತಂ ಧಮ್ಮಸತನ್ತಿಆದಿಮ್ಹಿ ಪನ ಯದೇತಂ ದಸಸು ಪದೇಸು ಏಕೇಕಂ ಮೂಲಂ ಕತ್ವಾ ದಸಕ್ಖತ್ತುಂ ಯೋಜನಾಯ ಪದಸತಂ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ ಪಚ್ಛಿಮಸ್ಸ ಪಚ್ಛಿಮಸ್ಸ ಪದಸ್ಸ ವಸೇನ ಅತ್ಥಸತಂ ಪುರಿಮಸ್ಸ ಪುರಿಮಸ್ಸ ವಸೇನ ಧಮ್ಮಸತಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಅಥ ವಾ ಯೇ ದಸ ಅತ್ಥವಸೇ ಪಟಿಚ್ಚ ತಥಾಗತೇನ ಸಾವಕಾನಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಪಞ್ಞತ್ತಂ, ಯೇ ಪುಬ್ಬೇ ಪಠಮಪಾರಾಜಿಕವಣ್ಣನಾಯಂ “ತತ್ಥ ಸಙ್ಘಸುಟ್ಠುತಾ ನಾಮ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಸುಟ್ಠುಭಾವೋ ‘ಸುಟ್ಠು ದೇವಾ’ತಿ ಆಗತಟ್ಠಾನೇ ವಿಯ ‘ಸುಟ್ಠು ಭನ್ತೇ’ತಿ ವಚನಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನಭಾವೋ, ಯೋ ಚ ತಥಾಗತಸ್ಸ ವಚನಂ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛತಿ, ತಸ್ಸ ತಂ ದೀಘರತ್ತಂ ಹಿತಾಯ ಸುಖಾಯ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ‘ಸುಟ್ಠು ಭನ್ತೇ’ತಿ ಮಮ ವಚನಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನತ್ಥಂ ಪಞ್ಞಪೇಸ್ಸಾಮಿ ಅಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನೇ ಆದೀನವಂ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನೇ ಚ ಆನಿಸಂಸಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ನ ಬಲಕ್ಕಾರೇನ ಅಭಿಭವಿತ್ವಾತಿ ಏತಮತ್ಥಂ ಆವಿಕರೋನ್ತೋ ಆಹ - ಸಙ್ಘಸುಟ್ಠುತಾಯಾ”ತಿ ಏವಮಾದಿನಾ ನಯೇನ ವಣ್ಣಿತಾ, ತೇಸಂ ಇಧ ದಸಕ್ಖತ್ತುಂ ಆಗತತ್ತಾ ಅತ್ಥಸತಂ ತದತ್ಥಜೋತಕಾನಞ್ಚ ಪದಾನಂ ವಸೇನ ಧಮ್ಮಸತಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಇದಾನಿ ಅತ್ಥಜೋತಕಾನಂ ನಿರುತ್ತೀನಂ ವಸೇನ ನಿರುತ್ತಿಸತಂ, ಧಮ್ಮಭೂತಾನಂ ನಿರುತ್ತೀನಂ ವಸೇನ ನಿರುತ್ತಿಸತನ್ತಿ ದ್ವೇ ನಿರುತ್ತಿಸತಾನಿ, ಅತ್ಥಸತೇ ಞಾಣಸತಂ, ಧಮ್ಮಸತೇ ಞಾಣಸತಂ, ದ್ವೀಸು ನಿರುತ್ತಿಸತೇಸು ದ್ವೇ ಞಾಣಸತಾನೀತಿ ಚತ್ತಾರಿ ಞಾಣಸತಾನಿ ಚ ವೇದಿತಬ್ಬಾನಿ।

“ಅತ್ಥಸತಂ ಧಮ್ಮಸತಂ, ದ್ವೇ ನಿರುತ್ತಿಸತಾನಿ।
ಚತ್ತಾರಿ ಞಾಣಸತಾನಿ, ಅತ್ಥವಸೇ ಪಕರಣೇ”ತಿ॥

ಇತಿ ಹಿ ಯಂ ವುತ್ತಂ, ಇದಮೇತಂ ಪಟಿಚ್ಚ ವುತ್ತನ್ತಿ।

ಇತಿ ಸಮನ್ತಪಾಸಾದಿಕಾಯ ವಿನಯಸಂವಣ್ಣನಾಯ

ಮಹಾವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಪರಮಗಾಥಾಸಙ್ಗಣಿಕಂ

ಸತ್ತನಗರೇಸು ಪಞ್ಞತ್ತಸಿಕ್ಖಾಪದವಣ್ಣನಾ

೩೩೫. ಏಕಂಸಂ ಚೀವರಂ ಕತ್ವಾತಿ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಅಂಸಕೂಟೇ ಚೀವರಂ ಕತ್ವಾ; ಸಾಧುಕಂ ಉತ್ತರಾಸಙ್ಗಂ ಕತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಗ್ಗಣ್ಹಿತ್ವಾನ ಅಞ್ಜಲಿ**ನ್ತಿ ದಸನಖಸಮೋಧಾನಸಮುಜ್ಜಲಂ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಉಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ। **ಆಸೀಸಮಾನರೂಪೋ ವಾ**ತಿ ಪಚ್ಚಾಸೀಸಮಾನರೂಪೋ ವಿಯ। **ಕಿಸ್ಸ ತ್ವಂ ಇಧ ಮಾಗತೋ**ತಿ ಕೇನ ಕಾರಣೇನ ಕಿಮತ್ಥಂ ಪತ್ಥಯಮಾನೋ ತ್ವಂ ಇಧ ಆಗತೋ। ಕೋ ಏವಮಾಹ? ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧೋ। ಕಂ ಏವಮಾಹ? ಆಯಸ್ಮನ್ತಂ ಉಪಾಲಿಂ। ಇತಿ ಆಯಸ್ಮಾ ಉಪಾಲಿ ಭಗವನ್ತಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ "ದ್ವೀಸು ವಿನಯೇಸೂ"ತಿ ಇಮಂ ಗಾಥಂ ಪುಚ್ಛಿ। ಅಥಸ್ಸ ಭಗವಾ "ಭದ್ದಕೋ ತೇ ಉಮ್ಮಙ್ಗೋ"ತಿಆದೀನಿ ವತ್ವಾ ತಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಸಿ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। ಇತಿ ಇಮೇ ಸಬ್ಬಪಞ್ಹೇ ಬುದ್ಧಕಾಲೇ ಉಪಾಲಿತ್ಥೇರೋ ಪುಚ್ಛಿ। ಭಗವಾ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ। ಸಙ್ಗೀತಿಕಾಲೇ ಪನ ಮಹಾಕಸ್ಸಪತ್ಥೇರೋ ಪುಚ್ಛಿ। ಉಪಾಲಿತ್ಥೇರೋ ಬ್ಯಾಕಾಸಿ।

ತತ್ಥ **ಭದ್ದಕೋ ತೇ ಉಮ್ಮಙ್ಗೋ**ತಿ ಭದ್ದಕಾ ತೇ ಪಞ್ಹಾ; ಪಞ್ಹಾ ಹಿ ಅವಿಜ್ಜನ್ಧಕಾರತೋ ಉಮ್ಮುಜ್ಜಿತ್ವಾ ಠಿತತ್ತಾ "ಉಮ್ಮಙ್ಗೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। **ತಗ್ಘಾ**ತಿ ಕಾರಣತ್ಥೇ ನಿಪಾತೋ। ಯಸ್ಮಾ ಮಂ ಪುಚ್ಛಸಿ, ತಸ್ಮಾ ತೇ ಅಹಮಕ್ಖಿಸ್ಸನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನತ್ಥೇ ವಾ, "ತಗ್ಘಾ"ತಿ ಹಿ ಇಮಿನಾ ವಚನಂ ಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛಿತ್ವಾ ಅಕ್ಖಿಸ್ಸನ್ತಿ ಆಹ। "ಸಮಾದಹಿತ್ವಾ ವಿಸಿಬ್ಬೇನ್ತಿ, ಸಾಮಿಸೇನ, ಸಸಿತ್ಥಕ"ನ್ತಿ ಇಮಾನಿ ತೀಣಿಯೇವ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಭಗ್ಗೇಸು ಪಞ್ಞತ್ತಾನಿ।

ಚತುವಿಪತ್ತಿವಣ್ಣನಾ

೩೩೮. ಯಂ ತಂ ಪುಚ್ಛಿಮ್ಹಾತಿ ಯಂ ತ್ವಂ ಅಪುಚ್ಛಿಮ್ಹಾ। **ಅಕಿತ್ತಯೀ**ತಿ ಅಭಾಸಿ। **ನೋ**ತಿ ಅಮ್ಹಾಕಂ । **ತಂ ತಂ ಬ್ಯಾಕತ**ನ್ತಿ ಯಂ ಯಂ ಪುಟ್ಠಂ, ತಂ ತದೇವ ಬ್ಯಾಕತಂ। **ಅನಞ್ಞಥಾ**ತಿ ಅಞ್ಞಥಾ ಅಕತ್ವಾ ಬ್ಯಾಕತಂ।

ಯೇ ದುಟ್ಠುಲ್ಲಾ ಸಾ ಸೀಲವಿಪತ್ತೀತಿ ಏತ್ಥ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ಸೀಲವಿಪತ್ತಿ ನಾಮ ಪಞ್ಹೇ ನತ್ಥಿ, ಅಥ ಖೋ ದುಟ್ಠುಲ್ಲಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತುಕಾಮತಾಯೇತಂ ವುತ್ತಂ। ಚತೂಸು ಹಿ ವಿಪತ್ತೀಸು ದುಟ್ಠುಲ್ಲಂ ಏಕಾಯ ವಿಪತ್ತಿಯಾ ಸಙ್ಗಹಿತಂ, ಅದುಟ್ಠುಲ್ಲಂ ತೀಹಿ ವಿಪತ್ತೀಹಿ ಸಙ್ಗಹಿತಂ। ತಸ್ಮಾ "ಯೇ ದುಟ್ಠುಲ್ಲಾ ಸಾ ಸೀಲವಿಪತ್ತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ ತಮೇವ ವಿತ್ಥಾರತೋ ದಸ್ಸೇತುಂ "ಪಾರಾಜಿಕಂ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ ಸೀಲವಿಪತ್ತೀತಿ ವುಚ್ಚತೀ"ತಿ ಆಹ।

ಇದಾನಿ ತಿಸ್ಸನ್ನಂ ವಿಪತ್ತೀನಂ ವಸೇನ ಅದುಟ್ಠುಲ್ಲಂ ದಸ್ಸೇತುಂ "ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯ"ನ್ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಯೋ ಚಾಯಂ, ಅಕ್ಕೋಸತಿ ಹಸಾಧಿಪ್ಪಾಯೋ**ತಿ ಇದಂ ದುಬ್ಭಾಸಿತಸ್ಸ ವತ್ಥುದಸ್ಸನತ್ಥಂ ವುತ್ತಂ।

ಅಬ್ಭಾಚಿಕ್ಖನ್ತೀತಿ "ತಥಾಹಂ ಭಗವತಾ ಧಮ್ಮಂ ದೇಸಿತಂ ಆಜಾನಾಮೀ"ತಿ ವದನ್ತಾ ಅಬ್ಭಾಚಿಕ್ಖನ್ತಿ।

ಅಯಂ ಸಾ ಆಜೀವವಿಪತ್ತಿಸಮ್ಮತಾತಿ ಅಯಂ ಛಹಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದೇಹಿ ಸಙ್ಗಹಿತಾ ಆಜೀವವಿಪತ್ತಿ ನಾಮ ಚತುತ್ಥಾ ವಿಪತ್ತಿ ಸಮ್ಮತಾತಿ ಏತ್ತಾವತಾ "ಅದುಟ್ಠುಲ್ಲ"ನ್ತಿ ಇದಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತಂ ಹೋತಿ।

ಇದಾನಿ "ಯೇ ಚ ಯಾವತತಿಯಕಾ"ತಿ ಪಞ್ಹಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತುಂ "ಏಕಾದಸಾ"ತಿಆದಿಮಾಹ।

ಭೇದನಕಾದಿವಣ್ಣನಾ

೩೩೭. ಯಸ್ಮಾ ಪನ "ಯೇ ಚ ಯಾವತತಿಯಕಾ"ತಿ ಅಯಂ ಪಞ್ಹೋ "ಏಕಾದಸ ಯಾವತತಿಯಕಾ"ತಿ ಏವಂ ಸಙ್ಖ್ಯಾವಸೇನ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತೋ, ತಸ್ಮಾ ಸಙ್ಖ್ಯಾನುಸನ್ಧಿವಸೇನೇವ **"ಕತಿ ಭೇದನಕಾನೀ"**ತಿಆದಿಕೇ ಅಞ್ಞೇ ಅನ್ತರಾಪಞ್ಹೇ ಪುಚ್ಛಿ। ತೇಸಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನತ್ಥಂ **"ಛ ಭೇದನಕಾನೀ"**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ "ಏಕಂ ಭೇದನಕಂ, ಏಕಂ ಉದ್ದಾಲನಕಂ, ಸೋಳಸ ಜಾನನ್ತಿ ಪಞ್ಞತ್ತಾ"ತಿ ಇದಮೇವ ಅಪುಬ್ಬಂ। ಸೇಸಂ ಮಹಾವಗ್ಗೇ ವಿಭತ್ತಮೇವ। ಯಂ ಪನೇತಂ ಅಪುಬ್ಬಂ ತತ್ಥ **ಏಕಂ ಭೇದನಕ**ನ್ತಿ ಸೂಚಿಘರಂ। **ಏಕಂ ಉದ್ದಾಲನಕ**ನ್ತಿ ತೂಲೋನದ್ಧಮಞ್ಚಪೀಠಂ। **ಸೋಳಸಾತಿ** ಸೋಳಸ। **ಜಾನನ್ತಿ ಪಞ್ಞತ್ತಾತಿ** "ಜಾನ"ನ್ತಿ ಏವಂ ವತ್ವಾ ಪಞ್ಞತ್ತಾ, ತೇ ಏವಂ ವೇದಿತಬ್ಬಾ - "ಜಾನಂ ಸಙ್ಘಿಕಂ ಲಾಭಂ ಪರಿಣತಂ ಅತ್ತನೋ ಪರಿಣಾಮೇಯ್ಯ, ಜಾನಂ ಪುಬ್ಬುಪಗತಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಅನುಪಖಜ್ಜ ನಿಸಜ್ಜಂ ಕಪ್ಪೇಯ್ಯ, ಜಾನಂ ಸಪ್ಪಾಣಕಂ ಉದಕಂ ತಿಣಂ ವಾ ಮತ್ತಿಕಂ ವಾ ಸಿಞ್ಚೇಯ್ಯ ವಾ ಸಿಞ್ಚಾಪೇಯ್ಯ ವಾ, ಜಾನಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಪರಿಪಾಚಿತಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಭುಞ್ಜೇಯ್ಯ, ಜಾನಂ ಆಸಾದನಾಪೇಕ್ಖೋ ಭುತ್ತಸ್ಮಿಂ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಜಾನಂ ಸಪ್ಪಾಣಕಂ ಉದಕಂ ಪರಿಭುಞ್ಜೇಯ್ಯ, ಜಾನಂ ಯಥಾಧಮ್ಮಂ ನಿಹತಾಧಿಕರಣಂ, ಜಾನಂ ದುಟ್ಠುಲ್ಲಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಪಟಿಚ್ಛಾದೇಯ್ಯ, ಜಾನಂ ಊನವೀಸತಿವಸ್ಸಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇಯ್ಯ, ಜಾನಂ ಥೇಯ್ಯಸತ್ಥೇನ ಸದ್ಧಿಂ, ಜಾನಂ ತಥಾವಾದಿನಾ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಅಕತಾನುಧಮ್ಮೇನ, ಜಾನಂ ತಥಾನಾಸಿತಂ ಸಮಣುದ್ದೇಸಂ, ಜಾನಂ ಸಙ್ಘಿಕಂ ಲಾಭಂ ಪರಿಣತಂ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಪರಿಣಾಮೇಯ್ಯ, ಜಾನಂ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಧಮ್ಮಂ ಅಜ್ಝಾಪನ್ನಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ನೇವ ಅತ್ತನಾ ಪಟಿಚೋದೇಯ್ಯ, ಜಾನಂ ಚೋರಿಂ ವಜ್ಝಂ ವಿದಿತಂ ಅನಪಲೋಕೇತ್ವಾ, ಜಾನಂ ಸಭಿಕ್ಖುಕಂ ಆರಾಮಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಾ ಪವಿಸೇಯ್ಯಾ"ತಿ।

ಅಸಾಧಾರಣಾದಿವಣ್ಣನಾ

೩೩೮. ಇದಾನಿ "ಸಾಧಾರಣಂ ಅಸಾಧಾರಣ"ನ್ತಿ ಇಮಂ ಪುರಿಮಪಞ್ಹಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇನ್ತೋ **"ವೀಸಂ ದ್ವೇ ಸತಾನೀ"**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ಅಸಾಧಾರಣೇಸು **ಛ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಾತಿ** ವಿಸ್ಸಟ್ಠಿ, ಕಾಯಸಂಸಗ್ಗೋ, ದುಟ್ಠುಲ್ಲಂ, ಅತ್ತಕಾಮ, ಕುಟಿ, ವಿಹಾರೋತಿ। **ದ್ವೇ ಅನಿಯತೇಹಿ ಅಟ್ಠಾತಿ** ದ್ವೀಹಿ ಅನಿಯತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಅಟ್ಠ ಇಮೇ।

ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಾನಿ ದ್ವಾದಸಾತಿ -

ಧೋವನಞ್ಚ ಪಟಿಗ್ಗಹೋ, ಕೋಸೇಯ್ಯಸುದ್ಧದ್ವೇಭಾಗಾ।
ಛಬ್ಬಸ್ಸಾನಿ ನಿಸೀದನಂ, ದ್ವೇ ಲೋಮಾ ಪಠಮೋ ಪತ್ತೋ।
ವಸ್ಸಿಕಾ ಆರಞ್ಞಕೇನ ಚಾತಿ - ಇಮೇ ದ್ವಾದಸ॥

ದ್ವೇವೀಸತಿ ಖುದ್ದಕಾತಿ -

ಸಕಲೋ ಭಿಕ್ಖುನೀವಗ್ಗೋ, ಪರಮ್ಪರಞ್ಚ ಭೋಜನಂ।
ಅನತಿರಿತ್ತಂ ಅಭಿಹಟಂ, ಪಣೀತಞ್ಚ ಅಚೇಲಕಂ।
ಊನಂ ದುಟ್ಠುಲ್ಲಛಾದನಂ॥

ಮಾತುಗಾಮೇನ ಸದ್ಧಿಞ್ಚ, ಯಾ ಚ ಅನಿಕ್ಖನ್ತರಾಜಕೇ।
ಸನ್ತಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಅನಾಪುಚ್ಛಾ, ವಿಕಾಲೇ ಗಾಮಪ್ಪವೇಸನಾ॥

ನಿಸೀದನೇ ಚ ಯಾ ಸಿಕ್ಖಾ, ವಸ್ಸಿಕಾ ಯಾ ಚ ಸಾಟಿಕಾ।
ದ್ವಾವೀಸತಿ ಇಮಾ ಸಿಕ್ಖಾ, ಖುದ್ದಕೇಸು ಪಕಾಸಿತಾತಿ॥

ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಅಸಾಧಾರಣೇಸುಪಿ **ಸಙ್ಘಮ್ಹಾ ದಸ ನಿಸ್ಸರೇತಿ** “ಸಙ್ಘಮ್ಹಾ ನಿಸ್ಸಾರೀಯತೀ”ತಿ ಏವಂ ವಿಭಙ್ಗೇ ವುತ್ತಾ, ಮಾತಿಕಾಯಂ ಪನ “ನಿಸ್ಸಾರಣೀಯಂ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸ”ನ್ತಿ ಏವಂ ಆಗತಾ ದಸ। **ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಾನಿ ದ್ವಾದಸಾತಿ** ಭಿಕ್ಖುನಿವಿಭಙ್ಗೇ ವಿಭತ್ತಾನಿ ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಾನೇವ। ಖುದ್ದಕಾಪಿ ತತ್ಥ ವಿಭತ್ತಖುದ್ದಕಾ ಏವ। ತಥಾ ಚತ್ತಾರೋ ಪಾಟಿದೇಸನೀಯಾ, ಇತಿ ಸತಞ್ಚೇವ ತಿಂಸಞ್ಚ ಸಿಕ್ಖಾ ವಿಭಙ್ಗೇ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಅಸಾಧಾರಣಾ। ಸೇಸಂ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಸಾಧಾರಣಾಸಾಧಾರಣವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

ಇದಾನಿ ವಿಪತ್ತಿಯೋ ಚ “ಯೇಹಿ ಸಮಥೇಹಿ ಸಮ್ಮನ್ತೀ”ತಿ ಇದಂ ಪಞ್ಹಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇನ್ತೋ **ಅಟ್ಠೇವ ಪಾರಾಜಿಕಾತಿ**ಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ದುರಾಸದಾತಿ** ಇಮಿನಾ ತೇಸಂ ಸಪ್ಪಟಿಭಯತಂ ದಸ್ಸೇತಿ। ಕಣ್ಹಸಪ್ಪಾದಯೋ ವಿಯ ಹಿ ಏತೇ ದುರಾಸದಾ ದುರೂಪಗಮನಾ ದುರಾಸಜ್ಜನಾ, ಆಪಜ್ಜಿಯಮಾನಾ ಮೂಲಚ್ಛೇದಾಯ ಸಂವತ್ತನ್ತಿ। **ತಾಲವತ್ಥುಸಮೂಪಮಾತಿ** ಸಬ್ಬಂ ತಾಲಂ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ ತಾಲಸ್ಸ ವತ್ಥುಮತ್ತಕರಣೇನ ಸಮೂಪಮಾ। ಯಥಾ ವತ್ಥುಮತ್ತಕತೋ ತಾಲೋ ನ ಪುನ ಪಾಕತಿಕೋ ಹೋತಿ, ಏವಂ ನ ಪುನ ಪಾಕತಿಕಾ ಹೋನ್ತಿ।

ಏವಂ ಸಾಧಾರಣಂ ಉಪಮಂ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಪುನ ಏಕೇಕಸ್ಸ ವುತ್ತಂ ಉಪಮಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ **ಪಣ್ಡುಪಲಾಸೋತಿ**ಆದಿಮಾಹ। **ಅವಿರುಳ್ಹೀ ಭವನ್ತಿ ತೇತಿ** ಯಥಾ ಏತೇ ಪಣ್ಡುಪಲಾಸಾದಯೋ ಪುನಹರಿತಾದಿಭಾವೇನ ಅವಿರುಳ್ಹಿಧಮ್ಮಾ ಹೋನ್ತಿ; ಏವಂ ಪಾರಾಜಿಕಾಪಿ ಪುನ ಪಕತಿಸೀಲಾಭಾವೇನ ಅವಿರುಳ್ಹಿಧಮ್ಮಾ ಹೋನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏತ್ತಾವತಾ “ವಿಪತ್ತಿಯೋ ಚ ಯೇಹಿ ಸಮಥೇಹಿ ಸಮ್ಮನ್ತೀ”ತಿ ಏತ್ಥ ಇಮಾ ತಾವ ಅಟ್ಠ ಪಾರಾಜಿಕವಿಪತ್ತಿಯೋ ಕೇಹಿಚಿ ಸಮಥೇಹಿ ನ ಸಮ್ಮನ್ತೀತಿ ಏವಂ ದಸ್ಸಿತಂ ಹೋತಿ। ಯಾ ಪನ ವಿಪತ್ತಿಯೋ ಸಮ್ಮನ್ತಿ, ತಾ ದಸ್ಸೇತುಂ **ತೇವೀಸತಿ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಾತಿ**ಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತತ್ಥ **ತೀಹಿ ಸಮಥೇಹೀತಿ** ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಾಹಿಕವಚನಮೇತಂ। ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಾ ಹಿ ದ್ವೀಹಿ ಸಮಥೇಹಿ ಸಮ್ಮನ್ತಿ, ನ ತಿಣವತ್ಥಾರಕೇನ। ಸೇಸಾ ತೀಹಿಪಿ ಸಮ್ಮನ್ತಿ।

ದ್ವೇ ಉಪೋಸಥಾ ದ್ವೇ ಪವಾರಣಾತಿ ಇದಂ ಭಿಕ್ಖೂನಞ್ಚ ಭಿಕ್ಖುನೀನಞ್ಚ ವಸೇನ ವುತ್ತಂ। ವಿಭತ್ತಿಮತ್ತದಸ್ಸನೇನೇವ ಚೇತಂ ವುತ್ತಂ, ನ ಸಮಥೇಹಿ ವೂಪಸಮನವಸೇನ। ಭಿಕ್ಖುಉಪೋಸಥೋ, ಭಿಕ್ಖುನಿಉಪೋಸಥೋ, ಭಿಕ್ಖುಪವಾರಣಾ, ಭಿಕ್ಖುನಿಪವಾರಣಾತಿ ಇಮಾಪಿ ಹಿ ಚತಸ್ಸೋ ವಿಭತ್ತಿಯೋ ; ವಿಭಜನಾನೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಚತ್ತಾರಿ ಕಮ್ಮಾನೀತಿ** ಅಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಾದೀನಿ ಉಪೋಸಥಕಮ್ಮಾನಿ। **ಪಞ್ಚೇವ ಉದ್ದೇಸಾ ಚತುರೋ ಭವನ್ತಿ ಅನಞ್ಞಥಾತಿ** ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಪಞ್ಚ ಉದ್ದೇಸಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಚತುರೋ ಭವನ್ತಿ, ಅಞ್ಞಥಾ ನ ಭವನ್ತಿ; ಇಮಾ ಅಪರಾಪಿ ವಿಭತ್ತಿಯೋ। **ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾ ಚ ಭವನ್ತಿ ಸತ್ತ, ಅಧಿಕರಣಾನಿ ಚತ್ತಾರೀತಿ** ಇಮಾ ಪನ ವಿಭತ್ತಿಯೋ ಸಮಥೇಹಿ ಸಮ್ಮನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ **ಸತ್ತಹಿ ಸಮಥೇಹೀತಿ**ಆದಿಮಾಹ। ಅಥ ವಾ “ದ್ವೇ ಉಪೋಸಥಾ ದ್ವೇ ಪವಾರಣಾ ಚತ್ತಾರಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಪಞ್ಚೇವ ಉದ್ದೇಸಾ ಚತುರೋ ಭವನ್ತಿ, ಅನಞ್ಞಥಾ”ತಿ ಇಮಾಪಿ ಚತಸ್ಸೋ ವಿಭತ್ತಿಯೋ ನಿಸ್ಸಾಯ “ನಸ್ಸನ್ತೇತೇ ವಿನಸ್ಸನ್ತೇತೇ”ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಯಾ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜನ್ತಿ, ತಾ ಯಸ್ಮಾ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರೇಹೇವ ಸಮಥೇಹಿ ಸಮ್ಮನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾ ತಂಮೂಲಕಾನಂ ಆಪತ್ತೀನಂ ಸಮಥದಸ್ಸನತ್ಥಮ್ಪಿ ತಾ ವಿಭತ್ತಿಯೋ ವುತ್ತಾತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ಕಿಚ್ಚಂ ಏಕೇನಾತಿ** ಕಿಚ್ಚಾಧಿಕರಣಂ ಏಕೇನ ಸಮಥೇನ ಸಮ್ಮತಿ।

ಪಾರಾಜಿಕಾದಿಆಪತ್ತಿವಣ್ಣನಾ

೩೩೯. ಏವಂ ಪುಚ್ಛಾನುಕ್ಕಮೇನ ಸಬ್ಬಪಞ್ಹೇ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ “ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾ ಚ ಭವನ್ತಿ ಸತ್ತಾ”ತಿ ಏತ್ಥ ಸಙ್ಗಹಿತಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾನಂ ಪಚ್ಚೇಕಂ ನಿಬ್ಬಚನಮತ್ತಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ **ಪಾರಾಜಿಕನ್ತಿ**ಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಪಾರಾಜಿಕನ್ತಿ** ಗಾಥಾಯ ಅಯಮತ್ಥೋ - ಯದಿದಂ ಪುಗ್ಗಲಾಪತ್ತಿಸಿಕ್ಖಾಪದಪಾರಾಜಿಕೇಸು **ಆಪತ್ತಿಪಾರಾಜಿಕಂ** ನಾಮ ವುತ್ತಂ, ತಂ ಆಪಜ್ಜನ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ಯಸ್ಮಾ ಪರಾಜಿತೋ ಪರಾಜಯಮಾಪನ್ನೋ ಸದ್ಧಮ್ಮಾ ಚುತೋ ಪರದ್ಧೋ ಭಟ್ಠೋ ನಿರಙ್ಕತೋ ಚ ಹೋತಿ, ಅನಿಹತೇ ತಸ್ಮಿಂ ಪುಗ್ಗಲೇ ಪುನ ಉಪೋಸಥಪ್ಪವಾರಣಾದಿಭೇದೋ ಸಂವಾಸೋ ನತ್ಥಿ। **ತೇನೇತಂ ಇತಿ ವುಚ್ಚತೀತಿ** ತೇನ ಕಾರಣೇನ ಏತಂ ಆಪತ್ತಿಪಾರಾಜಿಕನ್ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಅಯಞ್ಹೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪತ್ಥೋ - ಯಸ್ಮಾ ಪರಾಜಿತೋ ಹೋತಿ ತೇನ, ತಸ್ಮಾ ಏತಂ ಪಾರಾಜಿಕನ್ತಿ ವುಚ್ಚತಿ।

ದುತಿಯಗಾಥಾಯಪಿ ಬ್ಯಞ್ಜನಂ ಅನಾದಿಯಿತ್ವಾ ಅತ್ಥಮತ್ತಮೇವ ದಸ್ಸೇತುಂ **ಸಙ್ಘೋವ ದೇತಿ ಪರಿವಾಸ**ನ್ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ಅಯಂ ಪನೇತ್ಥ ಅತ್ಥೋ - ಇಮಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ವುಟ್ಠಾತುಕಾಮಸ್ಸ ಯಂ ತಂ ಆಪತ್ತಿವುಟ್ಠಾನಂ ತಸ್ಸ ಆದಿಮ್ಹಿ ಚೇವ ಪರಿವಾಸದಾನತ್ಥಾಯ ಆದಿತೋ ಸೇಸೇ ಮಜ್ಝೇ ಮಾನತ್ತದಾನತ್ಥಾಯ ಮೂಲಾಯಪಟಿಕಸ್ಸನೇನ ವಾ ಸಹ ಮಾನತ್ತದಾನತ್ಥಾಯ, ಅವಸಾನೇ ಅಬ್ಭಾನತ್ಥಾಯ ಚ ಸಙ್ಘೋ ಇಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ, ನ ಹೇತ್ಥ ಏಕಮ್ಪಿ ಕಮ್ಮಂ ವಿನಾ ಸಙ್ಘೇನ ಸಕ್ಕಾ ಕಾತುನ್ತಿ ಸಙ್ಘೋ, ಆದಿಮ್ಹಿ ಚೇವ ಸೇಸೇ ಚ ಇಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ**।

ತತಿಯಗಾಥಾಯ **ಅನಿಯತೋ ನ ನಿಯತೋ**ತಿ ಯಸ್ಮಾ ನ ನಿಯತೋ, ತಸ್ಮಾ ಅನಿಯತೋ ಅಯಮಾಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೋತಿ ಅತ್ಥೋ। ಕಿಂ ಕಾರಣಾ ನ ನಿಯತೋತಿ? **ಅನೇಕಂಸಿಕತಂ ಪದಂ,** ಯಸ್ಮಾ ಇದಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಅನೇಕಂಸೇನ ಕತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಕಥಂ ಅನೇಕಂಸೇನ? **ತಿಣ್ಣಮಞ್ಞತರಂ ಠಾನಂ,** ತಿಣ್ಣಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಞ್ಞತರೇನ ಕಾರೇತಬ್ಬೋತಿ ಹಿ ತತ್ಥ ವುತ್ತಂ, ತಸ್ಮಾ "ಅನಿಯತೋ"ತಿ ಪವುಚ್ಚತಿ, ಸೋ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೋ ಅನಿಯತೋತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಯಥಾ ಚ ತಿಣ್ಣಂ ಅಞ್ಞತರಂ ಠಾನಂ, ಏವಂ ದ್ವಿನ್ನಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ಅಞ್ಞತರಂ ಠಾನಂ ಯತ್ಥ ವುತ್ತಂ, ಸೋಪಿ ಅನಿಯತೋ ಏವ।

ಚತುತ್ಥಗಾಥಾಯ **ಅಚ್ಚಯೋ ತೇನ ಸಮೋ ನತ್ಥೀ**ತಿ ದೇಸನಾಗಾಮಿನೀಸು ಅಚ್ಚಯೇಸು ತೇನ ಸಮೋ ಥೂಲೋ ಅಚ್ಚಯೋ ನತ್ಥಿ, ತೇನೇತಂ ಇತಿ ವುಚ್ಚತಿ; ಥೂಲತ್ತಾ ಅಚ್ಚಯಸ್ಸ ಏತಂ **ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯ**ನ್ತಿ ವುಚ್ಚತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಪಞ್ಚಮಗಾಥಾಯ **ನಿಸ್ಸಜ್ಜಿತ್ವಾನ ದೇಸೇತಿ ತೇನೇತ**ನ್ತಿ ನಿಸ್ಸಜ್ಜಿತ್ವಾ ದೇಸೇತಬ್ಬತೋ **ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯ**ನ್ತಿ ವುಚ್ಚತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಛಟ್ಠಗಾಥಾಯ **ಪಾತೇತಿ ಕುಸಲಂ ಧಮ್ಮ**ನ್ತಿ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಆಪಜ್ಜನ್ತಸ್ಸ ಕುಸಲಧಮ್ಮಸಙ್ಖಾತಂ ಕುಸಲಚಿತ್ತಂ ಪಾತೇತಿ, ತಸ್ಮಾ ಪಾತೇತಿ ಚಿತ್ತನ್ತಿ **ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ**। ಯಂ ಪನ ಚಿತ್ತಂ ಪಾತೇತಿ, ತಂ ಯಸ್ಮಾ ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ ಅಪರಜ್ಝತಿ, ಚಿತ್ತಸಮ್ಮೋಹಕಾರಣಞ್ಚ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ "ಅರಿಯಮಗ್ಗಂ ಅಪರಜ್ಝತಿ, ಚಿತ್ತಸಮ್ಮೋಹನಟ್ಠಾನ"ನ್ತಿ ಚ ವುತ್ತಂ।

ಪಾಟಿದೇಸನೀಯಗಾಥಾಸು "ಗಾರಯ್ಹಂ ಆವುಸೋ ಧಮ್ಮಂ ಆಪಜ್ಜಿ"ನ್ತಿ ವುತ್ತಗಾರಯ್ಹಭಾವಕಾರಣದಸ್ಸನತ್ಥಮೇವ **ಭಿಕ್ಖು ಅಞ್ಞಾತಕೋ ಸನ್ತೋ**ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ಪಟಿದೇಸೇತಬ್ಬತೋ ಪನ ಸಾ ಆಪತ್ತಿ **ಪಾಟಿದೇಸನೀಯಾ**ತಿ ವುಚ್ಚತಿ।

ದುಕ್ಕಟಗಾಥಾಯ **ಅಪರದ್ಧಂ ವಿರದ್ಧಞ್ಚ ಖಲಿತ**ನ್ತಿ ಸಬ್ಬಮೇತಂ "ಯಞ್ಚ ದುಕ್ಕಟ"ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ವುತ್ತಸ್ಸ ದುಕ್ಕಟಸ್ಸ ಪರಿಯಾಯವಚನಂ। ಯಞ್ಹಿ ದುಟ್ಠು ಕತಂ ವಿರೂಪಂ ವಾ ಕತಂ, ತಂ **ದುಕ್ಕಟಂ**। ತಂ ಪನೇತಂ ಯಥಾ ಸತ್ಥಾರಾ ವುತ್ತಂ; ಏವಂ ಅಕತತ್ತಾ **ಅಪರದ್ಧಂ,** ಕುಸಲಂ ವಿರಜ್ಝಿತ್ವಾ ಪವತ್ತತ್ತಾ **ವಿರದ್ಧಂ,** ಅರಿಯವತ್ತಪಟಿಪದಂ ಅನಾರುಳ್ಹತ್ತಾ **ಖಲಿತಂ**। ಯಂ **ಮನುಸ್ಸೋ ಕರೇ**ತಿ ಇದಂ ಪನಸ್ಸ ಓಪಮ್ಮನಿದಸ್ಸನಂ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಯಥಾ ಹಿ ಯಂ ಲೋಕೇ ಮನುಸ್ಸೋ ಆವಿ ವಾ ಯದಿ ವಾ ರಹೋ ಪಾಪಂ ಕರೋತಿ, ತಂ ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ಪವೇದೇನ್ತಿ; ಏವಮಿದಮ್ಪಿ ಬುದ್ಧಪ್ಪಟಿಕುಟ್ಠೇನ ಲಾಮಕಭಾವೇನ ಪಾಪಂ, ತಸ್ಮಾ ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ದುಬ್ಭಾಸಿತಗಾಥಾಯ **ದುಬ್ಭಾಸಿತಂ ದುರಾಭಟ್ಠ**ನ್ತಿ ದುಟ್ಠು ಆಭಟ್ಠಂ ಭಾಸಿತಂ ಲಪಿತನ್ತಿ **ದುರಾಭಟ್ಠಂ**। ಯಂ ದುರಾಭಟ್ಠಂ, ತಂ **ದುಬ್ಭಾಸಿತ**ನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಕಿಞ್ಚ ಭಿಯ್ಯೋ? **ಸಂಕಿಲಿಟ್ಠಞ್ಚ ಯಂ ಪದಂ,** ಸಂಕಿಲಿಟ್ಠಂ ಯಸ್ಮಾ ತಂ ಪದಂ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ತಥಾ **ಯಞ್ಚ ವಿಞ್ಞೂ ಗರಹನ್ತಿ,** ಯಸ್ಮಾ ಚ ನಂ ವಿಞ್ಞೂ ಗರಹನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತೇನೇತಂ ಇತಿ ವುಚ್ಚತೀ**ತಿ ತೇನ ಸಂಕಿಲಿಟ್ಠಭಾವೇನ ಚ ವಿಞ್ಞುಗರಹನೇನಾಪಿ ಚ ಏತಂ ಇತಿ ವುಚ್ಚತಿ; "ದುಬ್ಭಾಸಿತ"ನ್ತಿ ಏವಂ ವುಚ್ಚತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸೇಖಿಯಗಾಥಾಯ "ಆದಿ ಚೇತಂ ಚರಣಞ್ಚಾ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಸೇಖಸ್ಸ ಸನ್ತಕಭಾವಂ ದೀಪೇತಿ। ತಸ್ಮಾ ಸೇಖಸ್ಸ ಇದಂ **ಸೇಖಿಯ**ನ್ತಿ ಅಯಮೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪತ್ಥೋ। ಇದಂ "ಗರುಕಲಹುಕಞ್ಚಾಪೀ"ತಿಆದಿಪಞ್ಹೇಹಿ ಅಸಙ್ಗಹಿತಸ್ಸ "ಹನ್ದ ವಾಕ್ಯಂ ಸುಣೋಮ ತೇ"ತಿ ಇಮಿನಾ ಪನ ಆಯಾಚನವಚನೇನ ಸಙ್ಗಹಿತಸ್ಸ ಅತ್ಥಸ್ಸ ದೀಪನತ್ಥಂ ವುತ್ತನ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಛನ್ನಮತಿವಸ್ಸತೀತಿಆದಿಮ್ಹಿಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ತತ್ಥ **ಛನ್ನಮತಿವಸ್ಸತೀತಿ** ಗೇಹಂ ತಾವ ತಿಣಾದೀಹಿ ಅಚ್ಛನ್ನಂ ಅತಿವಸ್ಸತಿ। ಇದಂ ಪನ ಆಪತ್ತಿಸಙ್ಖಾತಂ ಗೇಹಂ ಛನ್ನಂ ಅತಿವಸ್ಸತಿ; ಮೂಲಾಪತ್ತಿಞ್ಹಿ ಛಾದೇನ್ತೋ ಅಞ್ಞಂ ನವಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। **ವಿವಟಂ ನಾತಿವಸ್ಸತೀತಿ** ಗೇಹಂ ತಾವ ಅವಿವಟಂ ಸುಚ್ಛನ್ನಂ ನಾತಿವಸ್ಸತಿ। ಇದಂ ಪನ ಆಪತ್ತಿಸಙ್ಖಾತಂ ಗೇಹಂ ವಿವಟಂ ನಾತಿವಸ್ಸತಿ; ಮೂಲಾಪತ್ತಿಞ್ಹಿ ವಿವರನ್ತೋ ದೇಸನಾಗಾಮಿನಿಂ ದೇಸೇತ್ವಾ ವುಟ್ಠಾನಗಾಮಿನಿತೋ ವುಟ್ಠಹಿತ್ವಾ ಸುದ್ಧನ್ತೇ ಪತಿಟ್ಠಾತಿ। ಆಯತಿಂ ಸಂವರನ್ತೋ ಅಞ್ಞಂ ಆಪತ್ತಿಂ ನಾಪಜ್ಜತಿ। **ತಸ್ಮಾ ಛನ್ನಂ ವಿವರೇಥಾತಿ** ತೇನ ಕಾರಣೇನ ದೇಸನಾಗಾಮಿನಿಂ ದೇಸೇನ್ತೋ ವುಟ್ಠಾನಗಾಮಿನಿತೋ ಚ ವುಟ್ಠಹನ್ತೋ ಛನ್ನಂ ವಿವರೇಥ। **ಏವಂ ತಂ ನಾತಿವಸ್ಸತೀತಿ** ಏವಞ್ಹೇತಂ ವಿವಟಂ ನಾತಿವಸ್ಸತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಗತಿ ಮಿಗಾನಂ ಪವನನ್ತಿ ಅಜ್ಝೋಕಾಸೇ ಬ್ಯಗ್ಘಾದೀಹಿ ಪರಿಪಾತಿಯಮಾನಾನಂ ಮಿಗಾನಂ ಪವನಂ ರುಕ್ಖಾದಿಗಹನಂ ಅರಞ್ಞಂ ಗತಿ ಪಟಿಸರಣಂ ಹೋತಿ, ತಂ ಪತ್ವಾ ತೇ ಅಸ್ಸಾಸನ್ತಿ। ಏತೇನೇವ ನಯೇನ **ಆಕಾಸೋ ಪಕ್ಖೀನಂ ಗತಿ**। ಅವಸ್ಸಂ ಉಪಗಮನಟ್ಠೇನ ಪನ **ವಿಭವೋ ಗತಿ ಧಮ್ಮಾನಂ,** ಸಬ್ಬೇಸಮ್ಪಿ ಸಙ್ಖತಧಮ್ಮಾನಂ ವಿನಾಸೋವ ತೇಸಂ ಗತಿ। ನ ಹಿ ತೇ ವಿನಾಸಂ ಅಗಚ್ಛನ್ತಾ ಠಾತುಂ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ। ಸುಚಿರಮ್ಪಿ ಠತ್ವಾ ಪನ **ನಿಬ್ಬಾನಂ ಅರಹತೋ ಗತಿ,** ಖೀಣಾಸವಸ್ಸ ಅರಹತೋ ಅನುಪಾದಿಸೇಸನಿಬ್ಬಾನಧಾತು ಏಕಂಸೇನ ಗತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಪರಮಗಾಥಾಸಙ್ಗಣಿಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅಧಿಕರಣಭೇದಂ

ಉಕ್ಕೋಟನಭೇದಾದಿವಣ್ಣನಾ

೩೪೦. ಅಧಿಕರಣಭೇದೇ **ಇಮೇ ದಸ ಉಕ್ಕೋಟಾ**ತಿ ಅಧಿಕರಣಾನಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತ್ವಾ ಪುನ ಅಧಿಕರಣಉಕ್ಕೋಟೇನ ಸಮಥಾನಂ ಉಕ್ಕೋಟಂ ದಸ್ಸೇತುಂ "ವಿವಾದಾಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತೋ ಕತಿ ಸಮಥೇ ಉಕ್ಕೋಟೇತೀ"ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ವಿವಾದಾಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತೋ ದ್ವೇ ಸಮಥೇ ಉಕ್ಕೋಟೇತೀ**ತಿ ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯಞ್ಚ ಯೇಭುಯ್ಯಸಿಕಞ್ಚ ಇಮೇ ದ್ವೇ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ, ಪಟಿಸೇಧೇತಿ; ಪಟಿಕ್ಕೋಸತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅನುವಾದಾಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತೋ ಚತ್ತಾರೋ**ತಿ ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯಂ, ಸತಿವಿನಯಂ, ಅಮೂಳ್ಹವಿನಯಂ, ತಸ್ಸಪಾಪಿಯಸಿಕನ್ತಿ ಇಮೇ ಚತ್ತಾರೋ ಸಮಥೇ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ। **ಆಪತ್ತಾಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತೋ ತಯೋ**ತಿ ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯಂ, ಪಟಿಞ್ಞಾತಕರಣಂ, ತಿಣವತ್ಥಾರಕನ್ತಿ ಇಮೇ ತಯೋ ಸಮಥೇ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ। **ಕಿಚ್ಚಾಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತೋ ಏಕ**ನ್ತಿ ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯಂ ಇಮಂ ಏಕಂ ಸಮಥಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ।

೩೪೧. **ಕತಿ ಉಕ್ಕೋಟಾ**ತಿಆದಿಪುಚ್ಛಾನಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ ಪನ ದ್ವಾದಸಸು ಉಕ್ಕೋಟೇಸು **ಅಕತಂ ಕಮ್ಮ**ನ್ತಿಆದಯೋ ತಾವ ತಯೋ ಉಕ್ಕೋಟಾ ವಿಸೇಸತೋ ದುತಿಯೇ ಅನುವಾದಾಧಿಕರಣೇ ಲಬ್ಭನ್ತಿ। **ಅನಿಹತಂ ಕಮ್ಮ**ನ್ತಿಆದಯೋ ತಯೋ ಪಠಮೇ ವಿವಾದಾಧಿಕರಣೇ ಲಬ್ಭನ್ತಿ। **ಅವಿನಿಚ್ಛಿತ**ನ್ತಿಆದಯೋ ತಯೋ ತತಿಯೇ ಆಪತ್ತಾಧಿಕರಣೇ ಲಬ್ಭನ್ತಿ। **ಅವೂಪಸನ್ತ**ನ್ತಿಆದಯೋ ತಯೋ ಚತುತ್ಥೇ ಕಿಚ್ಚಾಧಿಕರಣೇ ಲಬ್ಭನ್ತಿ; ಅಪಿಚ ದ್ವಾದಸಾಪಿ ಚ ಏಕೇಕಸ್ಮಿಂ ಅಧಿಕರಣೇ ಲಬ್ಭನ್ತಿಯೇವ।

ತತ್ಥಜಾತಕಂ ಅಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತೀತಿ ಯಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ "ಮಯ್ಹಂ ಇಮಿನಾ ಪತ್ತೋ ಗಹಿತೋ, ಚೀವರಂ ಗಹಿತ"ನ್ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಪತ್ತಚೀವರಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯ ಅಧಿಕರಣಂ ಉಪ್ಪನ್ನಂ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಚ ನಂ ವಿಹಾರೇ ಆವಾಸಿಕಾ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ "ಅಲಂ ಆವುಸೋ"ತಿ ಅತ್ತಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೇ ಸಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಪಾಳಿಮುತ್ತಕವಿನಿಚ್ಛಯೇನೇವ ವೂಪಸಮೇನ್ತಿ, ಇದಂ ತತ್ಥಜಾತಕಂ ಅಧಿಕರಣಂ ನಾಮ। ಯೇನಾಪಿ ವಿನಿಚ್ಛಯೇನ ಸಮಿತಂ, ಸೋಪಿ ಏಕೋ ಸಮಥೋಯೇವ। ಇಮಂ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತಸ್ಸಾಪಿ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ।

ತತ್ಥಜಾತಕಂ ವೂಪಸನ್ತನ್ತಿ ಸಚೇ ಪನ ತಂ ಅಧಿಕರಣಂ ನೇವಾಸಿಕಾ ವೂಪಸಮೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋನ್ತಿ, ಅಥಞ್ಞೋ ವಿನಯಧರೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ "ಕಿಂ ಆವುಸೋ ಇಮಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಉಪೋಸಥೋ ವಾ ಪವಾರಣಾ ವಾ ಠಿತಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛತಿ, ತೇಹಿ ಚ ತಸ್ಮಿಂ ಕಾರಣೇ ಕಥಿತೇ ತಂ ಅಧಿಕರಣಂ ಖನ್ಧಕತೋ ಚ ಪರಿವಾರತೋ ಚ ಸುತ್ತೇನ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿತ್ವಾ ವೂಪಸಮೇತಿ, ಇದಂ ತತ್ಥಜಾತಕಂ ವೂಪಸನ್ತಂ ನಾಮ ಅಧಿಕರಣಂ। ಏತಂ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತಸ್ಸಾಪಿ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಮೇವ।

ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇತಿ ತೇ ಅತ್ತಪಚ್ಚತ್ಥಿಕಾ "ನ ಮಯಂ ಏತಸ್ಸ ವಿನಿಚ್ಛಯೇ ತಿಟ್ಠಾಮ, ನಾಯಂ ವಿನಯೇ ಕುಸಲೋ, ಅಸುಕಸ್ಮಿಂ ನಾಮ ಗಾಮೇ ವಿನಯಧರಾ ಥೇರಾ ವಸನ್ತಿ, ತತ್ಥ ಗನ್ತ್ವಾ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ಗಚ್ಛನ್ತಾ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇಯೇವ ಕಾರಣಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ವಾ ಸಞ್ಞಾಪೇನ್ತಿ, ಅಞ್ಞೇ ವಾ ತೇ ಭಿಕ್ಖೂ ನಿಜ್ಝಾಪೇನ್ತಿ, ಇದಮ್ಪಿ ವೂಪಸನ್ತಮೇವ ಹೋತಿ। ಏವಂ ವೂಪಸನ್ತಂ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ಅಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ ಯೋ, ತಸ್ಸಾಪಿ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಮೇವ।

ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ವೂಪಸನ್ತನ್ತಿ ನ ಹೇವ ಖೋ ಪನ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಸಞ್ಞತ್ತಿಯಾ ವಾ ಸಭಾಗಭಿಕ್ಖುನಿಜ್ಝಾಪನೇನ ವಾ ವೂಪಸನ್ತಂ ಹೋತಿ; ಅಪಿಚ ಖೋ ಪಟಿಪಥಂ ಆಗಚ್ಛನ್ತೋ ಏಕೋ ವಿನಯಧರೋ ದಿಸ್ವಾ "ಕತ್ಥ ಆವುಸೋ ಗಚ್ಛಥಾ"ತಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ "ಅಸುಕಂ ನಾಮ ಗಾಮಂ, ಇಮಿನಾ ನಾಮ ಕಾರಣೇನಾ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ಅಲಂ, ಆವುಸೋ, ಕಿಂ ತತ್ಥ ಗತೇನಾ"ತಿ ತತ್ಥೇವ ಧಮ್ಮೇನ ವಿನಯೇನ ತಂ ಅಧಿಕರಣಂ ವೂಪಸಮೇತಿ, ಇದಂ ಅನ್ತರಾಮಗ್ಗೇ ವೂಪಸನ್ತಂ ನಾಮ। ಏತಂ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತಸ್ಸಾಪಿ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಮೇವ।

ತತ್ಥ ಗತನ್ತಿ ಸಚೇ ಪನ "ಅಲಂ, ಆವುಸೋ, ಕಿಂ ತತ್ಥ ಗತೇನಾ"ತಿ ವುಚ್ಚಮಾನಾಪಿ "ಮಯಂ ತತ್ಥೇವ ಗನ್ತ್ವಾ ವಿನಿಚ್ಛಯಂ ಪಾಪೇಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವಿನಯಧರಸ್ಸ ವಚನಂ ಅನಾದಿಯಿತ್ವಾ ಗಚ್ಛನ್ತಿಯೇವ, ಗನ್ತ್ವಾ ಸಭಾಗಾನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಏತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇನ್ತಿ। ಸಭಾಗಾ ಭಿಕ್ಖೂ "ಅಲಂ, ಆವುಸೋ, ಸಙ್ಘಸನ್ನಿಪಾತಂ ನಾಮ ಗರುಕ"ನ್ತಿ ತತ್ಥೇವ ನಿಸೀದಾಪೇತ್ವಾ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿತ್ವಾ ಸಞ್ಞಾಪೇನ್ತಿ, ಇದಮ್ಪಿ ವೂಪಸನ್ತಮೇವ ಹೋತಿ। ಏವಂ ವೂಪಸನ್ತಂ ತತ್ಥ ಗತಂ ಅಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ ಯೋ, ತಸ್ಸಾಪಿ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಮೇವ।

ತತ್ಥ ಗತಂ ವೂಪಸನ್ತನ್ತಿ ನ ಹೇವ ಖೋ ಪನ ಸಭಾಗಭಿಕ್ಖೂನಂ ಸಞ್ಞತ್ತಿಯಾ ವೂಪಸನ್ತಂ ಹೋತಿ; ಅಪಿಚ ಖೋ ಸಙ್ಘಂ ಸನ್ನಿಪಾತೇತ್ವಾ ಆರೋಚಿತಂ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ವಿನಯಧರಾ ವೂಪಸಮೇನ್ತಿ, ಇದಂ ತತ್ಥ ಗತಂ ವೂಪಸನ್ತಂ ನಾಮ। ಏತಂ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತಸ್ಸಾಪಿ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಮೇವ।

ಸತಿವಿನಯನ್ತಿ ಖೀಣಾಸವಸ್ಸ ದಿನ್ನಂ ಸತಿವಿನಯಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ, ಪಾಚಿತ್ತಿಯಮೇವ। ಉಮ್ಮತ್ತಕಸ್ಸ ದಿನ್ನೇ ಅಮೂಳ್ಹವಿನಯೇ ಪಾಪುಸ್ಸನ್ನಸ್ಸ ದಿನ್ನಾಯ ತಸ್ಸಪಾಪಿಯಸಿಕಾಯಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ತಿಣವತ್ಥಾರಕಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತೀತಿ ಸಙ್ಘೇನ ತಿಣವತ್ಥಾರಕಸಮಥೇನ ವೂಪಸಮಿತೇ ಅಧಿಕರಣೇ "ಆಪತ್ತಿ ನಾಮ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಉಕ್ಕುಟಿಕಂ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ದೇಸಿಯಮಾನಾ ವುಟ್ಠಾತಿ, ಯಂ ಪನೇತಂ ನಿದ್ದಾಯನ್ತಸ್ಸಾಪಿ ಆಪತ್ತಿವುಟ್ಠಾನಂ ನಾಮ, ಏತಂ ಮಯ್ಹಂ ನ ಖಮತೀ"ತಿ ಏವಂ ವದನ್ತೋಪಿ ತಿಣವತ್ಥಾರಕಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ ನಾಮ, ತಸ್ಸಾಪಿ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಮೇವ।

ಛನ್ದಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಅಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತೀತಿ ವಿನಯಧರೋ ಹುತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಉಪಜ್ಝಾಯಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯ "ಅಧಮ್ಮಂ ಧಮ್ಮೋ"ತಿಆದೀನಿ ದೀಪೇತ್ವಾ ಪುಬ್ಬೇ ವಿನಿಚ್ಛಿತಂ ಅಧಿಕರಣಂ ದ್ವಾದಸಸು ಉಕ್ಕೋಟೇಸು ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತೋ ಛನ್ದಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಅಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ ನಾಮ। ದ್ವೀಸು ಪನ ಅತ್ತಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೇಸು ಏಕಸ್ಮಿಂ "ಅನತ್ಥಂ ಮೇ ಅಚರೀ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಸಮುಪ್ಪನ್ನಾಘಾತೋ, ತಸ್ಸ ಪರಾಜಯಂ ಆರೋಪನತ್ಥಂ "ಅಧಮ್ಮಂ ಧಮ್ಮೋ"ತಿಆದೀನಿ ದೀಪೇತ್ವಾ ಪುಬ್ಬೇ ವಿನಿಚ್ಛಿತಂ ಅಧಿಕರಣಂ ದ್ವಾದಸಸು ಉಕ್ಕೋಟೇಸು ಯೇನ ಕೇನಚಿ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತೋ ದೋಸಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಅಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ ನಾಮ। ಮನ್ದೋ ಪನ ಮೋಮೂಹೋ ಮೋಮೂಹತ್ತಾ ಏವ "ಅಧಮ್ಮಂ ಧಮ್ಮೋ"ತಿಆದೀನಿ ದೀಪೇತ್ವಾ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತೋ ಮೋಹಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಅಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ ನಾಮ। ಸಚೇ ಪನ ದ್ವೀಸು ಅತ್ತಪಚ್ಚತ್ಥಿಕೇಸು ಏಕೋ ವಿಸಮಾನಿ ಕಾಯಕಮ್ಮಾದೀನಿ ಗಹನಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಂ ಬಲವನ್ತೇ ಚ ಪಕ್ಖನ್ತರಿಯೇ ಅಭಿಞ್ಞಾತೇ ಭಿಕ್ಖೂ ನಿಸ್ಸಿತತ್ತಾ ವಿಸಮನಿಸ್ಸಿತೋ ಗಹನನಿಸ್ಸಿತೋ ಬಲವನಿಸ್ಸಿತೋ ಚ ಹೋತಿ, ತಸ್ಸ ಭಯೇನ "ಅಯಂ ಮೇ ಜೀವಿತನ್ತರಾಯಂ ವಾ ಬ್ರಹ್ಮಚರಿಯನ್ತರಾಯಂ ವಾ ಕರೇಯ್ಯಾ"ತಿ "ಅಧಮ್ಮಂ ಧಮ್ಮೋ"ತಿಆದೀನಿ ದೀಪೇತ್ವಾ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಉಕ್ಕೋಟೇನ್ತೋ ಭಯಾಗತಿಂ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಅಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ ನಾಮ।

ತದಹುಪಸಮ್ಪನ್ನೋತಿ ಏಕೋ ಸಾಮಣೇರೋ ಬ್ಯತ್ತೋ ಹೋತಿ ಬಹುಸ್ಸುತೋ, ಸೋ ವಿನಿಚ್ಛಯೇ ಪರಾಜಯಂ ಪತ್ವಾ ಮಙ್ಕುಭೂತೇ ಭಿಕ್ಖೂ ದಿಸ್ವಾ ಪುಚ್ಛತಿ "ಕಸ್ಮಾ ಮಙ್ಕುಭೂತಾತ್ಥಾ"ತಿ? ತೇ ತಸ್ಸ ತಂ ಅಧಿಕರಣಂ ಆರೋಚೇನ್ತಿ। ಸೋ ತೇ ಏವಂ ವದೇತಿ "ಹೋತು, ಭನ್ತೇ, ಮಂ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇಥ, ಅಹಂ ತಂ ಅಧಿಕರಣಂ ವೂಪಸಮೇಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ । ತೇ ತಂ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇನ್ತಿ। ಸೋ ದುತಿಯದಿವಸೇ ಭೇರಿಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಸಙ್ಘಂ ಸನ್ನಿಪಾತೇತಿ। ತತೋ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ "ಕೇನ ಸಙ್ಘೋ ಸನ್ನಿಪಾತಿತೋ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ಮಯಾ"ತಿ ವದತಿ। "ಕಸ್ಮಾ ಸನ್ನಿಪಾತಿತೋ"ತಿ? "ಹಿಯ್ಯೋ ಅಧಿಕರಣಂ ದುಬ್ಬಿನಿಚ್ಛಿತಂ, ತಮಹಂ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। "ತ್ವಂ ಪನ ಹಿಯ್ಯೋ ಕುಹಿಂ ಗತೋ"ತಿ? "ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನೋಮ್ಹಿ, ಭನ್ತೇ, ಅಜ್ಜ ಪನ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನೋಮ್ಹೀ"ತಿ। ಸೋ ವತ್ತಬ್ಬೋ "ಇದಂ ಆವುಸೋ ತುಮ್ಹಾದಿಸಾನಂ ಭಗವತಾ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಪಞ್ಞತ್ತಂ, 'ತದಹುಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ, ಉಕ್ಕೋಟನಕಂ ಪಾಚಿತ್ತಿಯ'ನ್ತಿ, ಗಚ್ಛ ಆಪತ್ತಿಂ ದೇಸೇಹೀ"ತಿ। ಆಗನ್ತುಕೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಕಾರಕೋತಿ ಏಕಂ ಸಙ್ಘೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಅಧಿಕರಣಂ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿತ್ವಾ ಪರಿವೇಣಗತಂ ಪರಾಜಿತಾ ಭಿಕ್ಖೂ ವದನ್ತಿ "ಕಿಸ್ಸ, ಭನ್ತೇ, ತುಮ್ಹೇಹಿ ಏವಂ ವಿನಿಚ್ಛಿತಂ ಅಧಿಕರಣಂ, ನನು ಏವಂ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿತಬ್ಬ"ನ್ತಿ। ಸೋ "ಕಸ್ಮಾ ಪಠಮಂಯೇವ ಏವಂ ನ ವದಿತ್ಥಾ"ತಿ ತಂ ಅಧಿಕರಣಂ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ। ಏವಂ ಯೋ ಕಾರಕೋ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ, ತಸ್ಸಾಪಿ ಉಕ್ಕೋಟನಕಂ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ। **ಛನ್ದದಾಯಕೋತಿ** ಏಕೋ ಅಧಿಕರಣವಿನಿಚ್ಛಯೇ ಛನ್ದಂ ದತ್ವಾ ಸಭಾಗೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಪರಾಜಯಂ ಪತ್ವಾ ಆಗತೇ ಮಙ್ಕುಭೂತೇ ದಿಸ್ವಾ "ಸ್ವೇ ದಾನಿ ಅಹಂ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ ಸಙ್ಘಂ ಸನ್ನಿಪಾತೇತ್ವಾ "ಕಸ್ಮಾ ಸನ್ನಿಪಾತೇಸೀ"ತಿ ವುತ್ತೇ "ಹಿಯ್ಯೋ ಅಧಿಕರಣಂ ದುಬ್ಬಿನಿಚ್ಛಿತಂ, ತಮಹಂ ಅಜ್ಜ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। "ಹಿಯ್ಯೋ ಪನ ತ್ವಂ ಕತ್ಥ ಗತೋ"ತಿ। "ಛನ್ದಂ ದತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನೋಮ್ಹೀ"ತಿ। ಸೋ ವತ್ತಬ್ಬೋ "ಇದಂ ಆವುಸೋ ತುಮ್ಹಾದಿಸಾನಂ ಭಗವತಾ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಪಞ್ಞತ್ತಂ, 'ಛನ್ದದಾಯಕೋ ಉಕ್ಕೋಟೇತಿ, ಉಕ್ಕೋಟನಕಂ ಪಾಚಿತ್ತಿಯ'ನ್ತಿ, ಗಚ್ಛ ಆಪತ್ತಿಂ ದೇಸೇಹೀ"ತಿ।

ಅಧಿಕರಣನಿದಾನಾದಿವಣ್ಣನಾ

೩೪೧. **ವಿವಾದಾಧಿಕರಣಂ ಕಿಂನಿದಾನ**ನ್ತಿಆದೀಸು ಕಿಂ ನಿದಾನಮಸ್ಸಾತಿ **ಕಿಂನಿದಾನಂ**। ಕೋ ಸಮುದಯೋ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಕಿಂಸಮುದಯಂ**। ಕಾ ಜಾತಿ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಕಿಂಜಾತಿಕಂ**। ಕೋ ಪಭವೋ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಕಿಂಪಭವಂ**। ಕೋ ಸಮ್ಭಾರೋ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಕಿಂಸಮ್ಭಾರಂ**। ಕಿಂ ಸಮುಟ್ಠಾನಂ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಕಿಂಸಮುಟ್ಠಾನಂ**। ಸಬ್ಬಾನೇತಾನಿ ಕಾರಣವೇವಚನಾನಿಯೇವ।

ವಿವಾದನಿದಾನನ್ತಿಆದೀಸುಪಿ ಅಟ್ಠಾರಸಭೇದಕರವತ್ಥುಸಙ್ಖಾತೋ ವಿವಾದೋ ನಿದಾನಮೇತಸ್ಸಾತಿ **ವಿವಾದನಿದಾನಂ**। ವಿವಾದಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಉಪ್ಪಜ್ಜನಕವಿವಾದವಸೇನೇತಂ ವುತ್ತಂ। ಅನುವಾದೋ ನಿದಾನಂ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಅನುವಾದನಿದಾನಂ** । ಇದಮ್ಪಿ ಅನುವಾದಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಉಪ್ಪಜ್ಜನಕಅನುವಾದವಸೇನ ವುತ್ತಂ। ಆಪತ್ತಿ ನಿದಾನಂ ಅಸ್ಸಾತಿ **ಆಪತ್ತಿನಿದಾನಂ**। ಆಪತ್ತಾಧಿಕರಣಪಚ್ಚಯಾ ಚತಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜತೀತಿ ಏವಂ ಆಪತ್ತಿಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಉಪ್ಪಜ್ಜನಕಆಪತ್ತಿವಸೇನೇತಂ ವುತ್ತಂ। ಕಿಚ್ಚಯಂ ನಿದಾನಮಸ್ಸಾತಿ **ಕಿಚ್ಚಯನಿದಾನಂ;** ಚತುಬ್ಬಿಧಂ ಸಙ್ಘಕಮ್ಮಂ ಕಾರಣಮಸ್ಸಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಉಕ್ಖಿತ್ತಾನುವತ್ತಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಯಾವತತಿಯಂ ಸಮನುಭಾಸನಾದೀನಂ ಕಿಚ್ಚಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಉಪ್ಪಜ್ಜನಕಕಿಚ್ಚಾನಂ ವಸೇನೇತಂ ವುತ್ತಂ। ಅಯಂ ಚತುನ್ನಮ್ಪಿ ಅಧಿಕರಣಾನಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನಪಕ್ಖೇ ಏಕಪದಯೋಜನಾ। ಏತೇನಾನುಸಾರೇನ ಸಬ್ಬಪದಾನಿ ಯೋಜೇತಬ್ಬಾನಿ।

ದುತಿಯಪುಚ್ಛಾಯ **ಹೇತುನಿದಾನ**ನ್ತಿಆದಿಮ್ಹಿ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ ನವನ್ನಂ ಕುಸಲಾಕುಸಲಾಬ್ಯಾಕತಹೇತೂನಂ ವಸೇನ ಹೇತುನಿದಾನಾದಿತಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ತತಿಯಪುಚ್ಛಾಯ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ ಬ್ಯಞ್ಜನಮತ್ತಂ ನಾನಂ। ಹೇತುಯೇವ ಹಿ ಏತ್ಥ ಪಚ್ಚಯೋತಿ ವುತ್ತೋ।

೩೪೩. ಮೂಲಪುಚ್ಛಾಯ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ **ದ್ವಾದಸ ಮೂಲಾನೀ**ತಿ ಕೋಧಉಪನಾಹಯುಗಳಕಾದೀನಿ ಛ ವಿವಾದಾಮೂಲಾನಿ, ಲೋಭದೋಸಮೋಹಾ ತಯೋ, ಅಲೋಭಾದೋಸಾಮೋಹಾ ತಯೋತಿ ಇಮಾನಿ ಅಜ್ಝತ್ತಸನ್ತಾನಪ್ಪವತ್ತಾನಿ ದ್ವಾದಸ ಮೂಲಾನಿ। **ಚುದ್ದಸ ಮೂಲಾನೀ**ತಿ ತಾನೇವ ದ್ವಾದಸ ಕಾಯವಾಚಾಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಚುದ್ದಸ ಹೋನ್ತಿ। **ಛ ಮೂಲಾನೀ**ತಿ ಕಾಯಾದೀನಿ ಛ ಸಮುಟ್ಠಾನಾನಿ।

ಸಮುಟ್ಠಾನಪುಚ್ಛಾಯ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ **ಅಟ್ಠಾರಸ ಭೇದಕರವತ್ಥೂನಿ** ಸಮುಟ್ಠಾನಾನಿ, ತಞ್ಹಿ ಏತೇಸು ಅಟ್ಠಾರಸಸು ಭೇದಕರವತ್ಥೂಸು ಸಮುಟ್ಠಾತಿ, ಏತೇಹಿ ವಾ ಕಾರಣಭೂತೇಹಿ ಸಮುಟ್ಠಾತಿ। ತೇನಸ್ಸೇತಾನಿ ಸಮುಟ್ಠಾನಾನಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ।

೩೪೪. **ವಿವಾದಾಧಿಕರಣಂ ಆಪತ್ತೀ**ತಿಆದಿಭೇದೇ **ಏಕೇನ ಅಧಿಕರಣೇನ ಕಿಚ್ಚಾಧಿಕರಣೇನಾ**ತಿ ಇದಂ ಯೇನ ಅಧಿಕರಣೇನ ಸಮ್ಮನ್ತಿ, ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ ವುತ್ತಂ, ನ ಪನೇತಾನಿ ಏಕಂಸತೋ ಕಿಚ್ಚಾಧಿಕರಣೇನೇವ ಸಮ್ಮನ್ತಿ। ನ ಹಿ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ದೇಸೇನ್ತಸ್ಸ

ಕಿಚ್ಚಾಧಿಕರಣಂ ನಾಮ ಅತ್ಥಿ।

ನ ಕತಮೇನ ಸಮಥೇನಾತಿ ಸಾವಸೇಸಾಪತ್ತಿ ವಿಯ ನ ಸಮ್ಮತಿ। ನ ಹಿ ಸಕ್ಕಾ ಸಾ ದೇಸೇತುಂ, ನ ತತೋ ವುಟ್ಠಾಯ ಸುದ್ಧನ್ತೇ ಪತಿಟ್ಠಾತುಂ।

೩೪೮. **ವಿವಾದಾಧಿಕರಣಂ ಹೋತಿ ಅನುವಾದಾಧಿಕರಣ**ನ್ತಿಆದಿ ನಯೋ ಉತ್ತಾನೋಯೇವ।

೩೪೯. ತತೋ ಪರಂ **ಯತ್ಥ ಸತಿವಿನಯೋ**ತಿಆದಿಕಾ ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯಂ ಅಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ಛ ಯಮಕಪುಚ್ಛಾ ವುತ್ತಾ, ತಾಸಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇನೇವ ಅತ್ಥೋ ಪಕಾಸಿತೋ।

೩೫೦. ಸಂಸಟ್ಠಾದಿಪುಚ್ಛಾನಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ **ಸಂಸಟ್ಠಾ**ತಿ ಸತಿವಿನಯಕಮ್ಮವಾಚಾಕ್ಖಣಸ್ಮಿಂಯೇವ ದ್ವಿನ್ನಮ್ಪಿ ಸಮಥಾನಂ ಸಿದ್ಧತ್ತಾ ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯೋತಿ ವಾ ಸತಿವಿನಯೋತಿ ವಾ ಇಮೇ ಧಮ್ಮಾ ಸಂಸಟ್ಠಾ, ನೋ ವಿಸಂಸಟ್ಠಾ। ಯಸ್ಮಾ ಪನ ಕದಲಿಕ್ಖನ್ಧೇ ಪತ್ತವಟ್ಟೇನಂ ವಿಯ ನ ಸಕ್ಕಾ ತೇಸಂ ವಿನಿಬ್ಭುಜಿತ್ವಾ ನಾನಾಕರಣಂ ದಸ್ಸೇತುಂ, ತೇನ ವುತ್ತಂ ''ನ ಚ ಲಬ್ಭಾ ಇಮೇಸಂ ಧಮ್ಮಾನಂ ವಿನಿಬ್ಭುಜಿತ್ವಾ ವಿನಿಬ್ಭುಜಿತ್ವಾ ನಾನಾಕರಣಂ ಪಞ್ಞಾಪೇತು''ನ್ತಿ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ।

ಸತ್ತಸಮಥನಿದಾನವಣ್ಣನಾ

೩೫೧. **ಕಿಂನಿದಾನೋ**ತಿ ಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ ನಿದಾನಂ ನಿದಾನಮಸ್ಸಾತಿ **ನಿದಾನನಿದಾನೋ**। ತತ್ಥ ಸಙ್ಘಸಮ್ಮುಖತಾ, ಧಮ್ಮಸಮ್ಮುಖತಾ, ವಿನಯಸಮ್ಮುಖತಾ, ಪುಗ್ಗಲಸಮ್ಮುಖತಾತಿ ಇದಂ ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯಸ್ಸ ನಿದಾನಂ। ಸತಿವೇಪುಲ್ಲಪತ್ತೋ ಖೀಣಾಸವೋ ಲದ್ಧುಪವಾದೋ ಸತಿವಿನಯಸ್ಸ ನಿದಾನಂ। ಉಮ್ಮತ್ತಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಅಮೂಳ್ಹವಿನಯಸ್ಸ ನಿದಾನಂ। ಯೋ ಚ ದೇಸೇತಿ, ಯಸ್ಸ ಚ ದೇಸೇತಿ, ಉಭಿನ್ನಂ ಸಮ್ಮುಖೀಭಾವೋ ಪಟಿಞ್ಞಾತಕರಣಸ್ಸ ನಿದಾನಂ। ಭಣ್ಡನಜಾತಾನಂ ಅಧಿಕರಣಂ ವೂಪಸಮೇತುಂ ಅಸಕ್ಕುಣೇಯ್ಯತಾ ಯೇಭುಯ್ಯಸಿಕಾಯ ನಿದಾನಂ। ಪಾಪುಸ್ಸನ್ನೋ ಪುಗ್ಗಲೋ ತಸ್ಸಪಾಪಿಯಸಿಕಾಯ ನಿದಾನಂ। ಭಣ್ಡನಜಾತಾನಂ ಬಹು ಅಸ್ಸಾಮಣಕಅಜ್ಝಾಚಾರೋ ತಿಣವತ್ಥಾರಕಸ್ಸ ನಿದಾನಂ। **ಹೇತುಪಚ್ಚಯವಾರಾ** ವುತ್ತನಯಾ ಏವ।

೩೫೨. ಮೂಲಪುಚ್ಛಾಯ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನಂ ಉತ್ತಾನಮೇವ। ಸಮುಟ್ಠಾನಪುಚ್ಛಾಯ ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ''ಸತ್ತನ್ನಂ ಸಮಥಾನಂ ಕತಮೇ ಛತ್ತಿಂಸ ಸಮುಟ್ಠಾನಾ''ತಿ ವುತ್ತಂ, ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯಸ್ಸ ಪನ ಕಮ್ಮಸಙ್ಗಹಾಭಾವೇನ ಸಮುಟ್ಠಾನಾಭಾವತೋ ಛನ್ನಂಯೇವ ಸಮಥಾನಂ ಛ ಸಮುಟ್ಠಾನಾನಿ ವಿಭತ್ತಾನಿ। ತತ್ಥ **ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕಿರಿಯಾ**ತಿ ಇತ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ಕರಣ**ನ್ತಿ ತಸ್ಸಾಯೇವ ಇತ್ತಿಯಾ ಠಪೇತಬ್ಬಕಾಲೇ ಠಪನಂ। **ಉಪಗಮನ**ನ್ತಿ ಸಯಂ ಉಪಗಮನಂ; ಅತ್ತನಾಯೇವ ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕರಣನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಜ್ಝುಪಗಮನ**ನ್ತಿ ಅಜ್ಝೇಸನುಪಗಮನಂ; ಅಞ್ಞಂ ಸದ್ಧಿವಿಹಾರಿಕಾದಿಕಂ ''ಇದಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋಹೀ''ತಿ ಅಜ್ಝೇಸನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಧಿವಾಸನಾ**ತಿ ''ರುಚ್ಚತಿ ಮೇ ಏತಂ, ಕರೋತು ಸಙ್ಘೋ''ತಿ ಏವಂ ಅಧಿವಾಸನಾ; ಛನ್ದದಾನನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅಪ್ಪಟಿಕ್ಕೋಸನಾ**ತಿ ''ನ ಮೇತಂ ಖಮತಿ, ಮಾ ಏವಂ ಕರೋಥಾ''ತಿ ಅಪ್ಪಟಿಸೇಧನಾ। ಇತಿ ಛನ್ನಂ ಛಕ್ಕಾನಂ ವಸೇನ ಛತ್ತಿಂಸ ಸಮುಟ್ಠಾನಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

ಸತ್ತಸಮಥನಾನಾತ್ಥಾದಿವಣ್ಣನಾ

೩೫೪. ನಾನಾತ್ಥಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನಂ ಉತ್ತಾನಮೇವ। ಅಧಿಕರಣಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ **ಅಯಂ ವಿವಾದೋ ನೋ ಅಧಿಕರಣ**ನ್ತಿ ಅಯಂ ಮಾತಾಪುತ್ತಾದೀನಂ ವಿವಾದೋ ವಿರುದ್ಧವಾದತ್ತಾ ವಿವಾದೋ ನಾಮ ಹೋತಿ, ಸಮಥೇಹಿ ಪನ ಅಧಿಕರಣೀಯತಾಯ ಅಭಾವತೋ ಅಧಿಕರಣಂ ನ ಹೋತಿ। ಅನುವಾದಾದೀಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಅಧಿಕರಣಭೇದವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ದುತಿಯಗಾಥಾಸಙ್ಗಣಿಕಂ

ಚೋದನಾದಿಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನಾವಣ್ಣನಾ

೩೫೯. ದುತಿಯಗಾಥಾಸಙ್ಗಣಿಯಂ **ಚೋದನಾತಿ** ವತ್ಥುಞ್ಚ ಆಪತ್ತಿಞ್ಚ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಚೋದನಾ। **ಸಾರಣಾತಿ** ದೋಸಸಾರಣಾ। **ಸಙ್ಘೋ ಕಿಮತ್ಥಾಯಾತಿ** ಸಙ್ಘಸನ್ನಿಪಾತೋ ಕಿಮತ್ಥಾಯ। **ಮತಿಕಮ್ಮಂ ಪನ ಕಿಸ್ಸ ಕಾರಣಾತಿ** ಮತಿಕಮ್ಮಂ ವುಚ್ಚತಿ ಮನ್ತಗ್ಗಹಣಂ; ತಂ ಕಿಸ್ಸ ಕಾರಣಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಚೋದನಾ ಸಾರಣತ್ಥಾಯಾತಿ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಾ ಚೋದನಾ, ತೇನ ಚುದಿತಕಪುಗ್ಗಲೇನ ಚೋದಕದೋಸಸಾರಣತ್ಥಾಯ। **ನಿಗ್ಗಹತ್ಥಾಯ ಸಾರಣಾತಿ** ದೋಸಸಾರಣಾ ಪನ ತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ನಿಗ್ಗಹತ್ಥಾಯ। **ಸಙ್ಘೋ ಪರಿಗ್ಗಹತ್ಥಾಯಾತಿ** ತತ್ಥ ಸನ್ನಿಪತಿತೋ ಸಙ್ಘೋ ವಿನಿಚ್ಛಯಪರಿಗ್ಗಹಣತ್ಥಾಯ; ಧಮ್ಮಾಧಮ್ಮಂ ತುಲನತ್ಥಾಯ ಸುವಿನಿಚ್ಛಿತದುಬ್ಬಿನಿಚ್ಛಿತಂ ಜಾನನತ್ಥಾಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಮತಿಕಮ್ಮಂ ಪನ ಪಾಟಿಯೇಕ್ಕ**ನ್ತಿ ಸುತ್ತನ್ತಿಕತ್ಥೇರಾನಞ್ಚ ವಿನಯಧರತ್ಥೇರಾನಞ್ಚ ಮನ್ತಗ್ಗಹಣಂ ಪಾಟೇಕ್ಕಂ ಪಾಟೇಕ್ಕಂ ವಿನಿಚ್ಛಯಸನ್ನಿಟ್ಠಾಪನತ್ಥಂ।

ಮಾ ಖೋ ಪಟಿಘನ್ತಿ ಚುದಿತಕೇ ವಾ ಚೋದಕೇ ವಾ ಕೋಪಂ ಮಾ ಜನಯಿ। **ಸಚೇ ಅನುವಿಜ್ಜಕೋ ತುವ**ನ್ತಿ ಸಚೇ ತ್ವಂ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ಓತಿಣ್ಣಂ ಅಧಿಕರಣಂ ವಿನಿಚ್ಛಿತುಂ ನಿಸಿನ್ನೋ ವಿನಯಧರೋ।

ವಿಗ್ಗಾಹಿಕನ್ತಿ "ನ ತ್ವಂ ಇಮಂ ಧಮ್ಮವಿನಯಂ ಆಜಾನಾಸೀ"ತಿಆದಿನಯಪ್ಪವತ್ತಂ। **ಅನತ್ಥಸಂಹಿತ**ನ್ತಿ ಯಾ ಅನತ್ಥಂ ಜನಯತಿ, ಪರಿಸಂ ಖೋಭೇತ್ವಾ ಉಟ್ಠಾಪೇತಿ, ಏವರೂಪಿಂ ಕಥಂ ಮಾ ಅಭಣಿ। **ಸುತ್ತೇ ವಿನಯೇ ವಾ**ತಿಆದೀಸು **ಸುತ್ತಂ** ನಾಮ ಉಭತೋವಿಭಙ್ಗೋ। **ವಿನಯೋ** ನಾಮ ಖನ್ಧಕೋ। **ಅನುಲೋಮೋ** ನಾಮ ಪರಿವಾರೋ। **ಪಞ್ಞತ್ತಂ** ನಾಮ ಸಕಲಂ ವಿನಯಪಿಟಕಂ। **ಅನುಲೋಮಿಕಂ** ನಾಮ ಚತ್ತಾರೋ ಮಹಾಪದೇಸಾ।

ಅನುಯೋಗವತ್ತಂ ನಿಸಾಮಯಾತಿ ಅನುಯುಞ್ಜನವತ್ತಂ ನಿಸಾಮೇಹಿ। **ಕುಸಲೇನ ಬುದ್ಧಿಮತಾ ಕತ**ನ್ತಿ ಛೇಕೇನ ಪಣ್ಡಿತೇನ ಞಾಣಪಾರಮಿಪ್ಪತ್ತೇನ ಭಗವತಾ ನೀಹರಿತ್ವಾ ಠಪಿತಂ। **ಸುವುತ್ತ**ನ್ತಿ ಸುಪಞ್ಞಾಪಿತಂ। **ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನುಲೋಮಿಕ**ನ್ತಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಂ ಅನುಲೋಮಂ। ಅಯಂ ತಾವ ಪದತ್ಥೋ, ಅಯಂ ಪನೇತ್ಥ ಸಾಧಿಪ್ಪಾಯಸಙ್ಖೇಪವಣ್ಣನಾ - "ಸಚೇ ತ್ವಂ ಅನುವಿಜ್ಜಕೋ, ಮಾ ಸಹಸಾ ಭಣಿ, ಮಾ ಅನತ್ಥಸಂಹಿತಂ ವಿಗ್ಗಾಹಿಕಕಥಂ ಭಣಿ। ಯಂ ಪನ ಕುಸಲೇನ ಬುದ್ಧಿಮತಾ ಲೋಕನಾಥೇನ ಏತೇಸು ಸುತ್ತಾದೀಸು ಅನುಯೋಗವತ್ತಂ ಕಥಂ ಸುಪಞ್ಞತ್ತಂ ಸಬ್ಬಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಂ ಅನುಲೋಮಂ, ತಂ ನಿಸಾಮಯ ತಂ ಉಪಧಾರೇಹೀ"ತಿ। **ಗತಿಂ ನ ನಾಸೇನ್ತೋ ಸಮ್ಪರಾಯಿಕ**ನ್ತಿ ಅತ್ತನೋ ಸಮ್ಪರಾಯೇ ಸುಗತಿನಿಬ್ಬತ್ತಿಂ ಅನಾಸೇನ್ತೋ ಅನುಯೋಗವತ್ತಂ ನಿಸಾಮಯ। ಯೋ ಹಿ ತಂ ಅನಿಸಾಮೇತ್ವಾ ಅನುಯುಞ್ಜತಿ, ಸೋ ಸಮ್ಪರಾಯಿಕಂ ಅತ್ತನೋ ಗತಿಂ ನಾಸೇತಿ, ತಸ್ಮಾ ತ್ವಂ ಅನಾಸೇನ್ತೋ ನಿಸಾಮಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಇದಾನಿ ತಂ ಅನುಯೋಗವತ್ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **ಹಿತೇಸೀ**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ಹಿತೇಸೀತಿ** ಹಿತಂ ಏಸನ್ತೋ ಗವೇಸನ್ತೋ; ಮೇತ್ತಞ್ಚ ಮೇತ್ತಾಪುಬ್ಬಭಾಗಞ್ಚ ಉಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಕಾಲೇನಾತಿ** ಯುತ್ತಪತ್ತಕಾಲೇನ; ಅಜ್ಝೇಸಿತಕಾಲೇಯೇವ ತವ ಭಾರೇ ಕತೇ ಅನುಯುಞ್ಜಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸಹಸಾ ವೋಹಾರಂ ಮಾ ಪಧಾರೇಸೀತಿ ಯೋ ಏತೇಸಂ ಸಹಸಾ ವೋಹಾರೋ ಹೋತಿ, ಸಹಸಾ ಭಾಸಿತಂ, ತಂ ಮಾ ಪಧಾರೇಸಿ, ಮಾ ಗಣ್ಹಿತ್ಥ।

ಪಟಿಞ್ಞಾನುಸನ್ಧಿತೇನ ಕಾರಯೇತಿ ಏತ್ಥ **ಅನುಸನ್ಧಿತ**ನ್ತಿ ಕಥಾನುಸನ್ಧಿ ವುಚ್ಚತಿ, ತಸ್ಮಾ ಪಟಿಞ್ಞಾನುಸನ್ಧಿನಾ ಕಾರಯೇ; ಕಥಾನುಸನ್ಧಿಂ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ಕಾರಯೇತಿ ಅತ್ಥೋ। ಅಥ ವಾ ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ಚ ಅನುಸನ್ಧಿತೇನ ಚ ಕಾರಯೇ, ಲಜ್ಜಿಂ

ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ಕಾರಯೇ; ಅಲಜ್ಜಿಂ ವತ್ತಾನುಸನ್ಧಿನಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ತಸ್ಮಾ ಏವ **ಪಟಿಞ್ಞಾ ಲಜ್ಜೀಸೂ**ತಿ ಗಾಥಮಾಹ। ತತ್ಥ **ವತ್ತಾನುಸನ್ಧಿತೇನ ಕಾರಯೇ**ತಿ ವತ್ತಾನುಸನ್ಧಿನಾ ಕಾರಯೇ, ಯಾ ಅಸ್ಸ ವತ್ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಟಿಞ್ಞಾ ಸನ್ಧಿಯತಿ, ತಾಯ ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ಕಾರಯೇತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಸಞ್ಚಿಚ್ಚಾತಿ ಜಾನನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ। **ಪರಿಗೂಹತೀ**ತಿ ನಿಗೂಹತಿ ನ ದೇಸೇತಿ ನ ವುಟ್ಠಾತಿ।

ಸಾ ಅಹಮ್ಪಿ ಜಾನಾಮೀತಿ ಯಂ ತುಮ್ಹೇಹಿ ವುತ್ತಂ, ತಂ ಸಚ್ಚಂ, ಅಹಮ್ಪಿ ನಂ ಏವಮೇವ ಜಾನಾಮಿ। **ಅಞ್ಞಞ್ಚ ತಾಹ**ನ್ತಿ ಅಞ್ಞಞ್ಚ ತಂ ಅಹಂ ಪುಚ್ಛಾಮಿ।

ಪುಬ್ಬಾಪರಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ಪುರೇಕಥಿತಞ್ಚ ಪಚ್ಛಾಕಥಿತಞ್ಚ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಅಕೋವಿದೋ**ತಿ ತಸ್ಮಿಂ ಪುಬ್ಬಾಪರೇ ಅಕುಸಲೋ। **ಅನುಸನ್ಧಿವಚನಪಥಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಕಥಾನುಸನ್ಧಿವಚನಂ ವಿನಿಚ್ಛಯಾನುಸನ್ಧಿವಚನಞ್ಚ ನ ಜಾನಾತಿ।

ಸೀಲವಿಪತ್ತಿಯಾ ಚೋದೇತೀತಿ ದ್ವೀಹಿ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೇಹಿ ಚೋದೇತಿ। **ಆಚಾರದಿಟ್ಠಿಯಾ**ತಿ ಆಚಾರವಿಪತ್ತಿಯಾ ಚೇವ ದಿಟ್ಠಿವಿಪತ್ತಿಯಾ ಚ। ಆಚಾರವಿಪತ್ತಿಯಾ ಚೋದೇನ್ತೋ ಪಞ್ಚಹಾಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೇಹಿ ಚೋದೇತಿ, ದಿಟ್ಠಿವಿಪತ್ತಿಯಾ ಚೋದೇನ್ತೋ ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಯಾ ಚೇವ ಅನ್ತಗ್ಗಾಹಿಕದಿಟ್ಠಿಯಾ ಚ ಚೋದೇತಿ। **ಆಜೀವೇನಪಿ ಚೋದೇತೀ**ತಿ ಆಜೀವಹೇತುಪಞ್ಞತ್ತೇಹಿ ಛಹಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದೇಹಿ ಚೋದೇತಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ದುತಿಯಗಾಥಾಸಙ್ಗಣಿಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಚೋದನಾಕಣ್ಡಂ

ಅನುವಿಜ್ಜಕಕಿಚ್ಚವಣ್ಣನಾ

೩೬೦-೩೬೧. ಇದಾನಿ ಏವಂ ಉಪ್ಪನ್ನಾಯ ಚೋದನಾಯ ವಿನಯಧರೇನ ಕತ್ತಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **ಅನುವಿಜ್ಜಕೇನಾ**ತಿಆದಿ ಆರದ್ಧಂ। ತತ್ಥ **ದಿಟ್ಠಂ ದಿಟ್ಠೇನಾ**ತಿ ಗಾಥಾಯ ಅಯಮತ್ಥೋ - ಏಕೇನೇಕೋ ಮಾತುಗಾಮೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕಟ್ಠಾನತೋ ನಿಕ್ಖಮನ್ತೋ ವಾ ಪವಿಸನ್ತೋ ವಾ ದಿಟ್ಠೋ, ಸೋ ತಂ ಪಾರಾಜಿಕೇನ ಚೋದೇತಿ, ಇತರೋ ತಸ್ಸ ದಸ್ಸನಂ ಅನುಜಾನಾತಿ। ತಂ ಪನ ದಸ್ಸನಂ ಪಟಿಚ್ಚ ಪಾರಾಜಿಕಂ ನ ಉಪೇತಿ, ನ ಪಟಿಜಾನಾತಿ। ಏವಮೇತ್ಥ ಯಂ ತೇನ ದಿಟ್ಠಂ, ತಂ ತಸ್ಸ "ದಿಟ್ಠೋ ಮಯಾ"ತಿ ಇಮಿನಾ ದಿಟ್ಠವಚನೇನ ಸಮೇತಿ। ಯಸ್ಮಾ ಪನ ಇತರೋ ತಂ ದಸ್ಸನಂ ಪಟಿಚ್ಚ ದೋಸಂ ನ ಪಟಿಜಾನಾತಿ, ತಸ್ಮಾ ಅಸುದ್ಧಪರಿಸಙ್ಕಿತೋ ಹೋತಿ; ಅಮೂಲಕಪರಿಸಙ್ಕಿತೋತಿ ಅತ್ಥೋ। ತಸ್ಸ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ "ಸುದ್ಧೋ ಅಹ"ನ್ತಿ ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ತೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಉಪೋಸಥೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಸೇಸಗಾಥಾದ್ವಯೇಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಅನುವಿಜ್ಜಕಕಿಚ್ಚವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಚೋದಕಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನಾವಣ್ಣನಾ

೩೬೨-೩೬೩. **ಚೋದನಾಯ ಕೋ ಆದೀ**ತಿಆದಿಪುಚ್ಛಾನಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ **ಸಚ್ಚೇ ಚ ಅಕುಪ್ಪೇ ಚಾ**ತಿ ಸಚ್ಚೇ ಪತಿಟ್ಠಾತಬ್ಬಂ ಅಕುಪ್ಪೇ ಚ। ಯಂ ಕತಂ ವಾ ನ ಕತಂ ವಾ, ತದೇವ ವತ್ತಬ್ಬಂ, ನ ಚ ಚೋದಕೇ ವಾ ಅನುವಿಜ್ಜಕೇ ವಾ ಸಙ್ಘೇ ವಾ ಕೋಪೋ ಉಪ್ಪಾದೇತಬ್ಬೋ। **ಓತಿಣ್ಣಾನೋತಿಣ್ಣಂ ಜಾನಿತಬ್ಬ**ನ್ತಿ ಓತಿಣ್ಣಞ್ಚ ಅನೋತಿಣ್ಣಞ್ಚ ವಚನಂ ಜಾನಿತಬ್ಬಂ। ತತ್ರಾಯಂ ಜಾನನವಿಧಿ - ಏತ್ತಕಾ ಚೋದಕಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಕಥಾ, ಏತ್ತಕಾ ಪಚ್ಛಿಮಕಥಾ, ಏತ್ತಕಾ ಚುದಿತಕಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಕಥಾ, ಏತ್ತಕಾ ಪಚ್ಛಿಮಕಥಾತಿ ಜಾನಿತಬ್ಬಾ । ಚೋದಕಸ್ಸ ಪಮಾಣಂ ಗಣ್ಹಿತಬ್ಬಂ, ಚುದಿತಕಸ್ಸ ಪಮಾಣಂ ಗಣ್ಹಿತಬ್ಬಂ, ಅನುವಿಜ್ಜಕಸ್ಸ ಪಮಾಣಂ ಗಣ್ಹಿತಬ್ಬಂ, ಅನುವಿಜ್ಜಕೋ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಮ್ಪಿ ಅಹಾಪೇನ್ತೋ "ಆವುಸೋ ಸಮನ್ನಾಹರಿತ್ವಾ ಉಜುಂ ಕತ್ವಾ ಆಹರಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ಸಙ್ಘೇನ ಏವಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿತಬ್ಬಂ। **ಯೇನ ಧಮ್ಮೇನ ಯೇನ ವಿನಯೇನ ಯೇನ ಸತ್ಥುಸಾಸನೇನ ತಂ ಅಧಿಕರಣಂ ವೂಪಸಮ್ಮತೀ**ತಿ ಏತ್ಥ **ಧಮ್ಮೋ**ತಿ ಭೂತಂ ವತ್ಥು। **ವಿನಯೋ**ತಿ ಚೋದನಾ ಚೇವ ಸಾರಣಾ ಚ। **ಸತ್ಥುಸಾಸನ**ನ್ತಿ ಞತ್ತಿಸಮ್ಪದಾ ಚೇವ ಅನುಸ್ಸಾವನಸಮ್ಪದಾ ಚ। ಏತೇನ ಹಿ ಧಮ್ಮೇನ ಚ ವಿನಯೇನ ಚ ಸತ್ಥುಸಾಸನೇನ ಚ ಅಧಿಕರಣಂ ವೂಪಸಮತಿ, ತಸ್ಮಾ ಅನುವಿಜ್ಜಕೇನ ಭೂತೇನ ವತ್ಥುನಾ ಚೋದೇತ್ವಾ ಆಪತ್ತಿಂ ಸಾರೇತ್ವಾ ಞತ್ತಿಸಮ್ಪದಾಯ ಚೇವ ಅನುಸ್ಸಾವನಸಮ್ಪದಾಯ ಚ ತಂ ಅಧಿಕರಣಂ ವೂಪಸಮೇತಬ್ಬಂ, ಅನುವಿಜ್ಜಕೇನ ಏವಂ ಪಟಿಪಜ್ಜಿತಬ್ಬಂ। ಸೇಸಮೇತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

೩೬೪. **ಉಪೋಸಥೋ ಕಿಮತ್ಥಾಯಾ**ತಿಆದಿಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನಮ್ಪಿ ಉತ್ತಾನಮೇವ। ಅವಸಾನಗಾಥಾಸು **ಥೇರೇ ಚ ಪರಿಭಾಸತೀ**ತಿ ಅವಮಞ್ಞಂ ಕರೋನ್ತೋ "ಕಿಂ ಇಮೇ ಜಾನನ್ತೀ"ತಿ ಪರಿಭಾಸತಿ। **ಖತೋ ಉಪಹತಿನ್ದ್ರಿಯೋ**ತಿ ತಾಯ ಛನ್ದಾದಿಗಾಮಿತಾಯ ತೇನ ಚ ಪರಿಭಾಸನೇನ ಅತ್ತನಾ ಅತ್ತನೋ ಖತತ್ತಾ **ಖತೋ**। ಸದ್ಧಾದೀನಞ್ಚ ಇನ್ದ್ರಿಯಾನಂ ಉಪಹತತ್ತಾ **ಉಪಹತಿನ್ದ್ರಿಯೋ**। **ನಿರಯಂ ಗಚ್ಛತಿ ದುಮ್ಮೇಧೋ, ನ ಚ ಸಿಕ್ಖಾಯ ಗಾರವೋ**ತಿ ಸೋ ಖತೋ ಉಪಹತಿನ್ದ್ರಿಯೋ ಪಞ್ಞಾಯ ಅಭಾವತೋ ದುಮ್ಮೇಧೋ ತೀಸು ಸಿಕ್ಖಾಸು ಅಸಿಕ್ಖನತೋ ನ ಚ ಸಿಕ್ಖಾಯ ಗಾರವೋ ಕಾಯಸ್ಸ ಭೇದಾ ನಿರಯಮೇವ ಉಪಗಚ್ಛತಿ, ತಸ್ಮಾ **ನ ಚ ಆಮಿಸಂ ನಿಸ್ಸಾಯ...ಪೇ॰... ಯಥಾ ಧಮ್ಮೋ ತಥಾ ಕರೇ**ತಿ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ ನ ಚ ಆಮಿಸಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಕರೇ, ಚುದಿತಕಚೋದಕೇಸು ಹಿ ಅಞ್ಞತರೇನ ದಿನ್ನಂ ಚೀವರಾದಿಆಮಿಸಂ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ಆಮಿಸಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಕರೋತಿ, ಏವಂ ನ ಕರೇಯ್ಯ। **ನ ಚ ನಿಸ್ಸಾಯ ಪುಗ್ಗಲ**ನ್ತಿ "ಅಯಂ ಮೇ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ವಾ ಆಚರಿಯೋ ವಾ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಛನ್ದಾದೀಹಿ ಗಚ್ಛನ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಕರೋತಿ, ಏವಂ ನ ಕರೇಯ್ಯ। ಅಥ **ಖೋ ಉಭೋಪೇತೇ ವಿವಜ್ಜೇತ್ವಾ**, ಯಥಾ ಧಮ್ಮೋ ಠಿತೋ, ತಥೇವ ಕರೇಯ್ಯಾತಿ।

ಉಪಕಣ್ಣಕಂ ಜಪ್ಪತೀತಿ "ಏವಂ ಕಥೇಹಿ, ಮಾ ಏವಂ ಕಥಯಿತ್ಥಾ"ತಿ ಕಣ್ಣಮೂಲೇ ಮನ್ತೇತಿ। **ಜಿಮ್ಹಂ ಪೇಕ್ಖತೀ**ತಿ ದೋಸಮೇವ ಗವೇಸತಿ। **ವೀತಿಹರತೀ**ತಿ ವಿನಿಚ್ಛಯಂ ಹಾಪೇತಿ। **ಕುಮ್ಮಗ್ಗಂ ಪಟಿಸೇವತೀ**ತಿ ಆಪತ್ತಿಂ ದೀಪೇತಿ।

ಅಕಾಲೇನ ಚ ಚೋದೇತೀತಿ ಅನೋಕಾಸೇ ಅನಜ್ಝಿಟ್ಠೋವ ಚೋದೇತಿ। **ಪುಬ್ಬಾಪರಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಪುರಿಮಕಥಞ್ಚ ಪಚ್ಛಿಮಕಥಞ್ಚ ನ ಜಾನಾತಿ।

ಅನುಸನ್ಧಿವಚನಪಥಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ಕಥಾನುಸನ್ಧಿವಿನಿಚ್ಛಯಾನುಸನ್ಧಿವಸೇನ ವಚನಂ ನ ಜಾನಾತಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಚೋದನಾಕಣ್ಡವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಚೂಳಸಙ್ಗಾಮೋ

ಅನುವಿಜ್ಜಕಸ್ಸ ಪಟಿಪತ್ತಿವಣ್ಣನಾ

೩೬೫. ಚೂಳಸಙ್ಗಾಮೇ **ಸಙ್ಗಾಮಾವಚರೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾತಿ** ಸಙ್ಗಾಮೋ ವುಚ್ಚತಿ ಅಧಿಕರಣವಿನಿಚ್ಛಯತ್ಥಾಯ ಸಙ್ಘಸನ್ನಿಪಾತೋ। ತತ್ರ ಹಿ ಅತ್ತಪಚ್ಚತ್ಥಿಕಾ ಚೇವ ಸಾಸನಪಚ್ಚತ್ಥಿಕಾ ಚ ಉದ್ಧಮ್ಮಂ ಉಬ್ಬಿನಯಂ ಸತ್ಥು ಸಾಸನಂ ದೀಪೇನ್ತಾ ಸಮೋಸರನ್ತಿ ವೇಸಾಲಿಕಾ ವಜ್ಜಿಪುತ್ತಕಾ ವಿಯ। ಯೋ ಭಿಕ್ಖು ತೇಸಂ ಪಚ್ಚತ್ಥಿಕಾನಂ ಲದ್ಧಿಂ ಮದ್ದಿತ್ವಾ ಸಕವಾದದೀಪನತ್ಥಾಯ ತತ್ಥ ಅವಚರತಿ, ಅಜ್ಝೋಗಾಹೇತ್ವಾ ವಿನಿಚ್ಛಯಂ ಪವತ್ತೇತಿ, ಸೋ ಸಙ್ಗಾಮಾವಚರೋ ನಾಮ ಯಸತ್ಥೇರೋ ವಿಯ। ತೇನ ಸಙ್ಗಾಮಾವಚರೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಸಙ್ಘಂ ಉಪಸಙ್ಕಮನ್ತೇನ ನೀಚಚಿತ್ತೇನ ಸಙ್ಘೋ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತಬ್ಬೋ। **ನೀಚಚಿತ್ತೇನಾತಿ** ಮಾನದ್ಧಜಂ ನಿಪಾತೇತ್ವಾ ನಿಹತಮಾನಚಿತ್ತೇನ। **ರಜೋಹರಣಸಮೇನಾತಿ** ಪಾದಪುಞ್ಛನಸಮೇನ; ಯಥಾ ರಜೋಹರಣಸ್ಸ ಸಂಕಿಲಿಟ್ಠೇ ವಾ ಅಸಂಕಿಲಿಟ್ಠೇ ವಾ ಪಾದೇ ಪುಞ್ಛಿಯಮಾನೇ ನೇವ ರಾಗೋ ನ ದೋಸೋ; ಏವಂ ಇಟ್ಠಾನಿಟ್ಠೇಸು ಅರಜ್ಜನ್ತೇನ ಅದುಸ್ಸನ್ತೇನಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯಥಾಪತಿರೂಪೇ ಆಸನೇತಿ** ಯಥಾಪತಿರೂಪಂ ಆಸನಂ ಞತ್ವಾ ಅತ್ತನೋ ಪಾಪುಣನಟ್ಠಾನೇ ಥೇರಾನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಪಿಟ್ಠಿಂ ಅದಸ್ಸೇತ್ವಾ ನಿಸೀದಿತಬ್ಬಂ। **ಅನಾನಾಕಥಿಕೇನಾತಿ** ನಾನಾವಿಧಂ ತಂ ತಂ ಅನತ್ಥಕಥಂ ಅಕಥೇನ್ತೇನ। **ಅತಿರಚ್ಛಾನಕಥಿಕೇನಾತಿ** ದಿಟ್ಠಸುತಮುತಮ್ಪಿ ರಾಜಕಥಾದಿಕಂ ತಿರಚ್ಛಾನಕಥಂ ಅಕಥೇನ್ತೇನ। **ಸಾಮಂ ವಾ ಧಮ್ಮೋ ಭಾಸಿತಬ್ಬೋತಿ** ಸಙ್ಘಸನ್ನಿಪಾತಟ್ಠಾನೇ ಕಪ್ಪಿಯಾಕಪ್ಪಿಯನಿಸ್ಸಿತಾ ವಾ ರೂಪಾರೂಪಪರಿಚ್ಛೇದಸಮಥಾಚಾರವಿಪಸ್ಸನಾಚಾರಟ್ಠಾನನಿಸಜ್ಜವತ್ತಾದಿನಿಸ್ಸಿತಾ ವಾ ಕಥಾ ಧಮ್ಮೋ ನಾಮ। ಏವರೂಪೋ ಧಮ್ಮೋ ಸಯಂ ವಾ ಭಾಸಿತಬ್ಬೋ, ಪರೋ ವಾ ಅಜ್ಝೇಸಿತಬ್ಬೋ। ಯೋ ಭಿಕ್ಖು ತಥಾರೂಪಿಂ ಕಥಂ ಕಥೇತುಂ ಪಹೋತಿ, ಸೋ ವತ್ತಬ್ಬೋ - "ಆವುಸೋ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝಮ್ಹಿ ಪಞ್ಹೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ತ್ವಂ ಕಥೇಯ್ಯಾಸೀ"ತಿ। **ಅರಿಯೋ ವಾ ತುಣ್ಹೀಭಾವೋ ನಾತಿಮಞ್ಞಿತಬ್ಬೋತಿ** ಅರಿಯಾ ತುಣ್ಹೀ ನಿಸೀದನ್ತಾ ನ ಬಾಲಪುಥುಜ್ಜನಾ ವಿಯ ನಿಸೀದನ್ತಿ। ಅಞ್ಞತರಂ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಗಹೇತ್ವಾವ ನಿಸೀದನ್ತಿ। ಇತಿ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಮನಸಿಕಾರವಸೇನ ತುಣ್ಹೀಭಾವೋ ಅರಿಯೋ ತುಣ್ಹೀಭಾವೋ ನಾಮ, ಸೋ ನಾತಿಮಞ್ಞಿತಬ್ಬೋ, ಕಿಂ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಾನುಯೋಗೇನಾತಿ ನಾವಜಾನಿತಬ್ಬೋ; ಅತ್ತನೋ ಪತಿರೂಪಂ ಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಂ ಗಹೇತ್ವಾವ ನಿಸೀದಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

ನ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋತಿ "ಕೋ ನಾಮೋ ತುಯ್ಹಂ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ"ತಿ ನ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। **ನ ಜಾತೀತಿ** "ಖತ್ತಿಯಜಾತಿಯೋ ತ್ವಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಜಾತಿಯೋ"ತಿ ಏವಂ ಜಾತಿ ನ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಾ। **ನ ಆಗಮೋತಿ** "ದೀಘಭಾಣಕೋಸಿ ತ್ವಂ ಮಜ್ಝಿಮಭಾಣಕೋ"ತಿ ಏವಂ ಆಗಮೋ ನ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬೋ। **ಕುಲಪದೇಸೋತಿ** ಖತ್ತಿಯಕುಲಾದಿವಸೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। **ಅತ್ರಸ್ಸ ಪೇಮಂ ವಾ ದೋಸೋ ವಾತಿ** ಅತ್ರ ಪುಗ್ಗಲೇ ಏತೇಸಂ ಕಾರಣಾನಂ ಅಞ್ಞತರವಸೇನ ಪೇಮಂ ವಾ ಭವೇಯ್ಯ ದೋಸೋ ವಾ।

ನೋ ಪರಿಸಕಪ್ಪಿಕೇನಾತಿ ಪರಿಸಕಪ್ಪಕೇನ ಪರಿಸಾನುವಿಧಾಯಕೇನ ನ ಭವಿತಬ್ಬಂ; ಯಂ ಪರಿಸಾಯ ರುಚ್ಚತಿ, ತದೇವ ಚೇತೇತ್ವಾ ಕಪ್ಪೇತ್ವಾ ನ ಕಥೇತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನ ಹತ್ಥಮುದ್ದಾ ದಸ್ಸೇತಬ್ಬಾತಿ** ಕಥೇತಬ್ಬೇ ಚ ಅಕಥೇತಬ್ಬೇ ಚ ಸಞ್ಞಾಜನನತ್ಥಂ ಹತ್ಥವಿಕಾರೋ ನ ಕಾತಬ್ಬೋ।

ಅತ್ಥಂ ಅನುವಿಧಿಯನ್ತೇನಾತಿ ವಿನಿಚ್ಛಯಪಟಿವೇಧಮೇವ ಸಲ್ಲಕ್ಖೇನ್ತೇನ "ಇದಂ ಸುತ್ತಂ ಉಪಲಬ್ಭತಿ, ಇಮಸ್ಮಿಂ ವಿನಿಚ್ಛಯೇ ಇದಂ ವಕ್ಖಾಮೀ"ತಿ ಏವಂ ಪರಿತುಲಯನ್ತೇನ ನಿಸೀದಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನ ಚ ಆಸನಾ ವುಟ್ಠಾತಬ್ಬನ್ತಿ** ನ ಆಸನಾ ವುಟ್ಠಾಯ ಸನ್ನಿಪಾತಮಣ್ಡಲೇ ವಿಚರಿತಬ್ಬಂ, ವಿನಯಧರೇ ಉಟ್ಠಿತೇ ಸಬ್ಬಾ ಪರಿಸಾ ಉಟ್ಠಹತಿ। **ನ ವೀತಿಹಾತಬ್ಬನ್ತಿ** ನ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ಹಾಪೇತಬ್ಬೋ। **ನ ಕುಮ್ಮಗ್ಗೋ ಸೇವಿತಬ್ಬೋತಿ** ನ ಆಪತ್ತಿ ದೀಪೇತಬ್ಬಾ। **ಅಸಾಹಸಿಕೇನ ಭವಿತಬ್ಬನ್ತಿ** ನ ಸಹಸಾಕಾರಿನಾ ಭವಿತಬ್ಬಂ; ಸಹಸಾ ದುರುತ್ತವಚನಂ ನ ಕಥೇತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ವಚನಕ್ಖಮೇನಾತಿ** ದುರುತ್ತವಾಚಂ ಖಮನಸೀಲೇನ। **ಹಿತಪರಿಸಕ್ಕಿನಾತಿ** ಹಿತೇಸಿನಾ ಹಿತಗವೇಸಿನಾ ಕರುಣಾ ಚ ಕರುಣಾಪುಬ್ಬಭಾಗೋ ಚ ಉಪಟ್ಠಾಪೇತಬ್ಬೋತಿ ಅಯಂ ಪದದ್ವಯೇಪಿ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೋ। **ಅನಸುರುತ್ತೇನಾತಿ** ನ ಅಸುರುತ್ತೇನ। ಅಸುರುತ್ತಂ ವುಚ್ಚತಿ ವಿಗ್ಗಾಹಿಕಕಥಾಸಙ್ಖಾತಂ ಅಸುನ್ದರವಚನಂ; ತಂ ನ

ಕಥೇತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅತ್ತಾ ಪರಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ**ತಿ "ವಿನಿಚ್ಛಿನಿತುಂ ವೂಪಸಮೇತುಂ ಸಕ್ಖಿಸ್ಸಾಮಿ ನು ಖೋ ನೋ"ತಿ ಏವಂ ಅತ್ತಾ ಪರಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ; ಅತ್ತನೋ ಪಮಾಣಂ ಜಾನಿತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪರೋ ಪರಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ**ತಿ "ಲಜ್ಜಿಯಾ ನು ಖೋ ಅಯಂ ಪರಿಸಾ, ಸಕ್ಕಾ ಸಞ್ಞಾಪೇತುಂ ಉದಾಹು ನೋ"ತಿ ಏವಂ ಪರೋ ಪರಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ।

ಚೋದಕೋ ಪರಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋತಿ "ಧಮ್ಮಚೋದಕೋ ನು ಖೋ ನೋ"ತಿ ಏವಂ ಪರಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ। **ಚುದಿತಕೋ ಪರಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ**ತಿ "ಧಮ್ಮಚುದಿತಕೋ ನು ಖೋ ನೋ"ತಿ ಏವಂ ಪರಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ। **ಅಧಮ್ಮಚೋದಕೋ ಪರಿಗ್ಗಹೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ತಸ್ಸ ಪಮಾಣಂ ಜಾನಿತಬ್ಬಂ। ಸೇಸೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। **ವುತ್ತಂ ಅಹಾಪೇನ್ತೇನಾ**ತಿ ಚೋದಕಚುದಿತಕೇಹಿ ವುತ್ತವಚನಂ ಅಹಾಪೇನ್ತೇನ। **ಅವುತ್ತಂ ಅಪಕಾಸೇನ್ತೇನಾ**ತಿ ಅನೋಸಟಂ ವತ್ಥುಂ ಅಪ್ಪಕಾಸೇನ್ತೇನ। **ಮನ್ದೋ ಹಾಸೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ಮನ್ದೋ ಮೋಮೂಹೋ ಪಗ್ಗಣ್ಹಿತಬ್ಬೋ, "ನನು ತ್ವಂ ಕುಲಪುತ್ತೋ"ತಿ ಉತ್ತೇಜೇತ್ವಾ ಅನುಯೋಗವತ್ತಂ ಕಥಾಪೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಅನುಯೋಗೋ ಗಣ್ಹಿತಬ್ಬೋ। **ಭೀರೂ ಅಸ್ಸಾಸೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ಯಸ್ಸ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝಂ ವಾ ಗಣಮಜ್ಝಂ ವಾ ಅನೋಸಟಪುಬ್ಬತ್ತಾ ಸಾರಜ್ಜಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ, ತಾದಿಸೋ "ಮಾ ಭಾಯಿ, ವಿಸ್ಸಟ್ಠೋ ಕಥೇಹಿ, ಮಯಂ ತೇ ಉಪತ್ಥಮ್ಭಾ ಭವಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ ವತ್ವಾಪಿ ಅನುಯೋಗವತ್ತಂ ಕಥಾಪೇತಬ್ಬೋ। **ಚಣ್ಡೋ ನಿಸೇಧೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ಅಪಸಾದೇತಬ್ಬೋ ತಜ್ಜೇತಬ್ಬೋ। **ಅಸುಚಿ ವಿಭಾವೇತಬ್ಬೋ**ತಿ ಅಲಜ್ಜಿಂ ಪಕಾಸೇತ್ವಾ ಆಪತ್ತಿಂ ದೇಸಾಪೇತಬ್ಬೋ। **ಉಜುಮದ್ದವೇನಾ**ತಿ ಯೋ ಭಿಕ್ಖು ಉಜು ಸೀಲವಾ ಕಾಯವಙ್ಕಾದಿರಹಿತೋ, ಸೋ ಮದ್ದವೇನೇವ ಉಪಚರಿತಬ್ಬೋ। **ಧಮ್ಮೇಸು ಚ ಪುಗ್ಗಲೇಸು ಚಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ಯೋ ಧಮ್ಮಗರುಕೋ ಹೋತಿ ನ ಪುಗ್ಗಲಗರುಕೋ, ಅಯಮೇವ ಧಮ್ಮೇಸು ಚ ಪುಗ್ಗಲೇಸು ಚ ಮಜ್ಝತ್ತೋತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

೩೬೬. **ಸುತ್ತಂ ಸಂಸನ್ದನತ್ಥಾಯಾ**ತಿಆದೀಸು ತೇನ ಚ ಪನ ಏವಂ ಸಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀನಂ ಪಿಯಮನಾಪಗರುಭಾವನೀಯೇನ ಅನುವಿಜ್ಜಕೇನ ಸಮುದಾಹಟೇಸು ಸುತ್ತಾದೀಸು ಸುತ್ತಂ ಸಂಸನ್ದನತ್ಥಾಯ; ಆಪತ್ತಾನಾಪತ್ತೀನಂ ಸಂಸನ್ದನತ್ಥನ್ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। **ಓಪಮ್ಮಂ ನಿದಸ್ಸನತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ಓಪಮ್ಮಂ ಅತ್ಥದಸ್ಸನತ್ಥಾಯ। **ಅತ್ಥೋ ವಿಞ್ಞಾಪನತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ಅತ್ಥೋ ಜಾನಾಪನತ್ಥಾಯ। **ಪಟಿಪುಚ್ಛಾ ಠಪನತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ಪುಚ್ಛಾ ಪುಗ್ಗಲಸ್ಸ ಠಪನತ್ಥಾಯ। **ಓಕಾಸಕಮ್ಮಂ ಚೋದನತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ವತ್ಥುನಾ ವಾ ಆಪತ್ತಿಯಾ ವಾ ಚೋದನತ್ಥಾಯ। **ಚೋದನಾ ಸಾರಣತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ದೋಸಾದೋಸಂ ಸರಾಪನತ್ಥಾಯ। **ಸಾರಣಾ ಸವಚನೀಯತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ದೋಸಾದೋಸಸಾರಣಾ ಸವಚನೀಯಕರಣತ್ಥಾಯ। **ಸವಚನೀಯಂ ಪಲಿಬೋಧತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ಸವಚನೀಯಂ "ಇಮಮ್ಹಾ ಆವಾಸಾ ಪರಂ ಮಾ ಪಕ್ಕಮೀ"ತಿ ಏವಂ ಪಲಿಬೋಧತ್ಥಾಯ। **ಪಲಿಬೋಧೋ ವಿನಿಚ್ಛಯತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ವಿನಿಚ್ಛಯಂ ಪಾಪನತ್ಥಾಯ। **ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ಸನ್ತೀರಣತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ದೋಸಾದೋಸಂ ಸನ್ತೀರಣತ್ಥಾಯ ತುಲನತ್ಥಾಯ। **ಸನ್ತೀರಣಂ ಠಾನಾಟ್ಠಾನಗಮನತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ಆಪತ್ತಿಅನಾಪತ್ತಿಗರುಕಲಹುಕಾಪತ್ತಿಜಾನನತ್ಥಾಯ । **ಸಙ್ಘೋ ಸಮ್ಪರಿಗ್ಗಹಸಮ್ಪಟಿಚ್ಛನತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ವಿನಿಚ್ಛಯಸಮ್ಪಟಿಗ್ಗಹಣತ್ಥಾಯ ಚ; ಸುವಿನಿಚ್ಛಿತದುಬ್ಬಿನಿಚ್ಛಿತಭಾವಜಾನನತ್ಥಾಯ ಚಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಚ್ಚೇಕಟ್ಠಾಯಿನೋ ಅವಿಸಂವಾದಕಟ್ಠಾಯಿನೋ**ತಿ ಇಸ್ಸರಿಯಾಧಿಪಚ್ಚಜೇಟ್ಠಕಟ್ಠಾನೇ ಚ ಅವಿಸಂವಾದಕಟ್ಠಾನೇ ಚ ಠಿತಾ; ನ ತೇ ಅಪಸಾದೇತಬ್ಬಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಇದಾನಿ ಯೇ ಮನ್ದಾ ಮನ್ದಬುದ್ಧಿನೋ ಏವಂ ವದೇಯ್ಯುಂ "ವಿನಯೋ ನಾಮ ಕಿಮತ್ಥಾಯಾ"ತಿ ತೇಸಂ ವಚನೋಕಾಸಪಿದಹನತ್ಥಮತ್ತಂ ದಸ್ಸೇತುಂ **ವಿನಯೋ ಸಂವರತ್ಥಾಯಾ**ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ವಿನಯೋ ಸಂವರತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ಸಕಲಾಪಿ ವಿನಯಪಞ್ಞತ್ತಿ ಕಾಯವಚೀದ್ವಾರಸಂವರತ್ಥಾಯ। ಆಜೀವವಿಸುದ್ಧಿಪರಿಯೋಸಾನಸ್ಸ ಸೀಲಸ್ಸ ಉಪನಿಸ್ಸಯೋ ಹೋತಿ; ಪಚ್ಚಯೋ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ। ಅಪಿಚೇತ್ಥ **ಅವಿಪ್ಪಟಿಸಾರೋ**ತಿ ಪಾಪಪುಞ್ಞಾನಂ ಕತಾಕತವಸೇನ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪಟಿಸಾರಾಭಾವೋ। **ಪಾಮುಜ್ಜನ್ತಿ** ದುಬ್ಬಲಾ ತರುಣಪೀತಿ। **ಪೀತೀ**ತಿ ಬಲವಾ ಬಹಲಪೀತಿ। **ಪಸ್ಸದ್ಧೀ**ತಿ ಕಾಯಚಿತ್ತದರಥಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧಿ। **ಸುಖನ್ತಿ** ಕಾಯಿಕಚೇತಸಿಕಸುಖಂ। ತಞ್ಹಿ ದುವಿಧಮ್ಪಿ ಸಮಾಧಿಸ್ಸ ಉಪನಿಸ್ಸಯಪಚ್ಚಯೋ ಹೋತಿ। **ಸಮಾಧೀ**ತಿ ಚಿತ್ತೇಕಗ್ಗತಾ। **ಯಥಾಭೂತಞಾಣದಸ್ಸನನ್ತಿ** ತರುಣವಿಪಸ್ಸನಾ; ಉದಯಬ್ಬಯಞಾಣಸ್ಸೇತಂ ಅಧಿವಚನಂ। ಚಿತ್ತೇಕಗ್ಗತಾ ಹಿ ತರುಣವಿಪಸ್ಸನಾಯ ಉಪನಿಸ್ಸಯಪಚ್ಚಯೋ ಹೋತಿ। **ನಿಬ್ಬಿದಾ**ತಿ ಸಿಖಾಪತ್ತಾ ವುಟ್ಠಾನಗಾಮಿನಿಬಲವವಿಪಸ್ಸನಾ। **ವಿರಾಗೋ**ತಿ ಅರಿಯಮಗ್ಗೋ। **ವಿಮುತ್ತೀ**ತಿ ಅರಹತ್ತಫಲಂ। ಚತುಬ್ಬಿಧೋಪಿ ಹಿ ಅರಿಯಮಗ್ಗೋ ಅರಹತ್ತಫಲಸ್ಸ ಉಪನಿಸ್ಸಯಪಚ್ಚಯೋ ಹೋತಿ।

ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣದಸ್ಸನನ್ತಿ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಣಾಞಾಣಂ। **ವಿಮುತ್ತಿಞಾಣದಸ್ಸನಂ ಅನುಪಾದಾಪರಿನಿಬ್ಬಾನತ್ಥಾಯಾತಿ** ಅಪಚ್ಚಯಪರಿನಿಬ್ಬಾನತ್ಥಾಯ। ಅಪಚ್ಚಯಪರಿನಿಬ್ಬಾನಸ್ಸ ಹಿ ತಂ ಪಚ್ಚಯೋ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಅನುಪ್ಪತ್ತೇ ಅವಸ್ಸಂ ಪರಿನಿಬ್ಬಾಯಿತಬ್ಬತೋತಿ। **ಏತದತ್ಥಾ ಕಥಾತಿ** ಅಯಂ ವಿನಯಕಥಾ ನಾಮ ಏತದತ್ಥಾ। **ಮನ್ತನಾತಿ** ವಿನಯಮನ್ತನಾ ಏವ। **ಉಪನಿಸಾತಿ** ಅಯಂ "ವಿನಯೋ ಸಂವರತ್ಥಾಯಾ"ತಿಆದಿಕಾ ಪರಮ್ಪರಪಚ್ಚಯತಾಪಿ ಏತದತ್ಥಾಯ। **ಸೋತಾವಧಾನನ್ತಿ** ಇಮಿಸ್ಸಾ ಪರಮ್ಪರಪಚ್ಚಯಕಥಾಯ ಸೋತಾವಧಾನಂ। ಇಮಂ ಕಥಂ ಸುತ್ವಾ ಯಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜತಿ ಞಾಣಂ, ತಮ್ಪಿ ಏತದತ್ಥಾಯ। **ಯದಿದಂ ಅನುಪಾದಾ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ವಿಮೋಕ್ಖೋತಿ** ಯೋ ಅಯಂ ಚತೂಹಿ ಉಪಾದಾನೇಹಿ ಅನುಪಾದಿಯಿತ್ವಾ ಚಿತ್ತಸ್ಸ ಅರಹತ್ತಫಲಸಙ್ಖಾತೋ ವಿಮೋಕ್ಖೋ, ಸೋಪಿ ಏತದತ್ಥಾಯ; ಅಪಚ್ಚಯಪರಿನಿಬ್ಬಾನತ್ಥಾಯ ಏವಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

೩೮೭. ಅನುಯೋಗವತ್ತಗಾಥಾಸು **ಪಠಮಗಾಥಾ** ವುತ್ತತ್ಥಾ ಏವ।

ವತ್ಥುಂ ವಿಪತ್ತಿಂ ಆಪತ್ತಿಂ, ನಿದಾನಂ ಆಕಾರಅಕೋವಿದೋ ಪುಬ್ಬಾಪರಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ "ವತ್ಥು"ನ್ತಿಆದೀನಿ "ನ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ಪದೇನ ಸಮ್ಬನ್ಧೋ। "ಅಕೋವಿದೋ"ತಿ ಪದಸ್ಸ "ಸ ವೇ ತಾದಿಸಕೋ"ತಿ ಇಮಿನಾ ಸಮ್ಬನ್ಧೋ। ತಸ್ಮಾ ಅಯಮೇತ್ಥ ಯೋಜನಾ - ಯೋ ಭಿಕ್ಖು ಪಾರಾಜಿಕಾದೀನಂ ವತ್ಥುಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ಚತುಬ್ಬಿಧಂ ವಿಪತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ಸತ್ತವಿಧಂ ಆಪತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತಿ, "ಇದಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಅಸುಕಸ್ಮಿಂ ನಾಮ ನಗರೇ ಪಞ್ಞತ್ತ"ನ್ತಿ ಏವಂ ನಿದಾನಂ ನ ಜಾನಾತಿ, "ಇದಂ ಪುರಿಮವಚನಂ ಇದಂ ಪಚ್ಛಿಮವಚನ"ನ್ತಿ ಪುಬ್ಬಾಪರಂ ನ ಜಾನಾತಿ, "ಇದಂ ಕತಂ ಇದಂ ಅಕತ"ನ್ತಿ ಕತಾಕತಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಸಮೇನ ಚಾತಿ** ತೇನೇವ ಪುಬ್ಬಾಪರಂ ಅಜಾನನಸ್ಸ ಸಮೇನ ಅಞ್ಞಾಣೇನ, "ಕತಾಕತಂ ನ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ; ಏವಂ ತಾವ ನಜಾನಾತಿ-ಪದೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮ್ಬನ್ಧೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಯಂ ಪನೇತಂ "ಆಕಾರಅಕೋವಿದೋ"ತಿ ವುತ್ತಂ, ತತ್ಥ **ಆಕಾರಅಕೋವಿದೋತಿ** ಕಾರಣಾಕಾರಣೇ ಅಕೋವಿದೋ। ಇತಿ ಯ್ವಾಯಂ ವತ್ಥುಆದೀನಿಪಿ ನ ಜಾನಾತಿ, ಆಕಾರಸ್ಸ ಚ ಅಕೋವಿದೋ, ಸ ವೇ ತಾದಿಸಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಅಪಟಿಕ್ಖೋತಿ ವುಚ್ಚತಿ।

ಕಮ್ಮಞ್ಚ ಅಧಿಕರಣಞ್ಚಾತಿ ಇಮೇಸಮ್ಪಿ ಪದಾನಂ "ನ ಜಾನಾತೀ"ತಿ ಪದೇನೇವ ಸಮ್ಬನ್ಧೋ। ಅಯಂ ಪನೇತ್ಥ ಯೋಜನಾ - ತಥೇವ ಇತಿ ಯ್ವಾಯಂ ಕಮ್ಮಞ್ಚ ನ ಜಾನಾತಿ, ಅಧಿಕರಣಞ್ಚ ನ ಜಾನಾತಿ, ಸತ್ತಪ್ಪಕಾರೇ ಸಮಥೇ ಚಾಪಿ ಅಕೋವಿದೋ, ರಾಗಾದೀಹಿ ಪನ ರತ್ತೋ ದುಟ್ಠೋ ಚ ಮೂಳ್ಹೋ ಚ, ಭಯೇನ ಭಯಾ ಗಚ್ಛತಿ, ಸಮ್ಮೋಹೇನ ಮೋಹಾ ಗಚ್ಛತಿ, ರತ್ತತ್ತಾ ಪನ ದುಟ್ಠತ್ತಾ ಚ ಛನ್ದಾ ದೋಸಾ ಚ ಗಚ್ಛತಿ, ಪರಂ ಸಞ್ಞಾಪೇತುಂ ಅಸಮತ್ಥತಾಯ ನ ಚ ಸಞ್ಞತ್ತಿಕುಸಲೋ, ಕಾರಣಾಕಾರಣದಸ್ಸನೇ ಅಸಮತ್ಥತಾಯ ನಿಜ್ಝತ್ತಿಯಾ ಚ ಅಕೋವಿದೋ ಅತ್ತನೋ ಸದಿಸಾಯ ಪರಿಸಾಯ ಲದ್ಧತ್ತಾ ಲದ್ಧಪಕ್ಖೋ, ಹಿರಿಯಾ ಪರಿಬಾಹಿರತ್ತಾ ಅಹಿರಿಕೋ, ಕಾಳಕೇಹಿ ಕಮ್ಮೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತತ್ತಾ ಕಣ್ಹಕಮ್ಮೋ, ಧಮ್ಮಾದರಿಯಪುಗ್ಗಲಾದರಿಯಾನಂ ಅಭಾವತೋ ಅನಾದರೋ, ಸ ವೇ ತಾದಿಸಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಅಪಟಿಕ್ಖೋತಿ ವುಚ್ಚತಿ, ನ ಪಟಿಕ್ಖಿತಬ್ಬೋ ನ ಓಲೋಕೇತಬ್ಬೋ, ನ ಸಮ್ಮನ್ನಿತ್ವಾ ಇಸ್ಸರಿಯಾಧಿಪಚ್ಚಜೇಟ್ಠಕಟ್ಠಾನೇ ಠಪೇತಬ್ಬೋತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸುಕ್ಕಪಕ್ಖಗಾಥಾನಮ್ಪಿ ಯೋಜನಾನಯೋ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬೋತಿ।

ಚೂಳಸಙ್ಗಾಮವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಮಹಾಸಙ್ಗಾಮೋ

ವೋಹರನ್ತೇನ ಜಾನಿತಬ್ಬಾದಿವಣ್ಣನಾ

೩೮೮-೩೮೯. ಮಹಾಸಙ್ಗಾಮೇ - **ವತ್ಥುತೋ ವಾ ವತ್ಥುಂ ಸಙ್ಕಮತೀತಿ** "ಪಠಮಪಾರಾಜಿಕವತ್ಥು ಮಯಾ ದಿಟ್ಠಂ ವಾ ಸುತಂ ವಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪುನ ಪುಚ್ಛಿಯಮಾನೋ ನಿಘಂಸಿಯಮಾನೋ "ನ ಮಯಾ ಪಠಮಪಾರಾಜಿಕಸ್ಸ ವತ್ಥು ದಿಟ್ಠಂ, ನ ಸುತಂ; ದುತಿಯಪಾರಾಜಿಕಸ್ಸ ವತ್ಥು ದಿಟ್ಠಂ ವಾ ಸುತಂ ವಾ"ತಿ ವದತಿ। ಏತೇನೇವ ನಯೇನ ಸೇಸವತ್ಥುಸಙ್ಕಮನಂ, ವಿಪತ್ತಿತೋ ವಿಪತ್ತಿಸಙ್ಕಮನಂ ಆಪತ್ತಿತೋ ಆಪತ್ತಿಸಙ್ಕಮನಞ್ಚ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಯೋ ಪನ "ನೇವ ಮಯಾ ದಿಟ್ಠಂ, ನ ಸುತ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ "ಮಯಾಪೇತಂ ದಿಟ್ಠಂ ವಾ ಸುತಂ ವಾ"ತಿ ವದತಿ, "ದಿಟ್ಠಂ ವಾ ಸುತಂ ವಾ"ತಿ ವತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ "ನ ದಿಟ್ಠಂ ವಾ ನ ಸುತಂ ವಾ"ತಿ ವದತಿ, ಅಯಂ **ಅವಜಾನಿತ್ವಾ ಪಟಿಜಾನಾತಿ, ಪಟಿಜಾನಿತ್ವಾ ಅವಜಾನಾತೀ**ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಏಸೇವ **ಅಞ್ಞೇನಞ್ಞಂ ಪಟಿಚರತಿ** ನಾಮ।

೩೯೫. **ವಣ್ಣಾವಣ್ಣೋ**ತಿ ನೀಲಾದಿವಣ್ಣಾವಣ್ಣವಸೇನ ಸುಕ್ಕವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ವುತ್ತಂ। **ವಚನಮನುಪ್ಪದಾನ**ನ್ತಿ ಸಞ್ಚರಿತ್ತಂ ವುತ್ತಂ। ಕಾಯಸಂಸಗ್ಗಾದಿತ್ತಯಂ ಸರೂಪೇನೇವ ವುತ್ತಂ। ಇತಿ ಇಮಾನಿ ಪಞ್ಚ ಮೇಥುನಧಮ್ಮಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಭಾಗೋ ಪುಬ್ಬಪಯೋಗೋತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾನಿ।

೩೯೮. **ಚತ್ತಾರಿ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಾನೀ**ತಿ ಅಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಾದೀನಿ। ಸೇಸೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಇತಿ ಚತ್ತಾರಿ ಚತುಕ್ಕಾನಿ ಸೋಳಸ ಹೋನ್ತಿ।

ಅಗತಿಅಗನ್ತಬ್ಬವಣ್ಣನಾ

೩೯೯. **ಬಹುಜನಅಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಹೋತೀ**ತಿ ವಿನಯಧರೇನ ಹಿ ಏವಂ ಛನ್ದಾದಿಗತಿಯಾ ಅಧಿಕರಣೇ ವಿನಿಚ್ಛಿತೇ ತಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಸಙ್ಘೋ ದ್ವಿಧಾ ಭಿಜ್ಜತಿ। ಓವಾದೂಪಜೀವಿನಿಯೋ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋಪಿ ದ್ವೇ ಭಾಗಾ ಹೋನ್ತಿ। ಉಪಾಸಕಾಪಿ ಉಪಾಸಿಕಾಯೋಪಿ ದಾರಕಾಪಿ ದಾರಿಕಾಯೋಪಿ ತೇಸಂ ಆರಕ್ಖದೇವತಾಪಿ ತಥೇವ ದ್ವಿಧಾ ಭಿಜ್ಜನ್ತಿ। ತತೋ ಭುಮ್ಮದೇವತಾ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ ಯಾವ ಅಕನಿಟ್ಠಬ್ರಹ್ಮಾನೋ ದ್ವಿಧಾವ ಹೋನ್ತಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ಬಹುಜನಅಹಿತಾಯ ಪಟಿಪನ್ನೋ ಹೋತಿ…ಪೇ॰… ದುಕ್ಖಾಯ ದೇವಮನುಸ್ಸಾನ"ನ್ತಿ।

೪೦೧. **ವಿಸಮನಿಸ್ಸಿತೋ**ತಿ ವಿಸಮಾನಿ ಕಾಯಕಮ್ಮಾದೀನಿ ನಿಸ್ಸಿತೋ। **ಗಹನನಿಸ್ಸಿತೋ**ತಿ ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಅನ್ತಗ್ಗಾಹಿಕದಿಟ್ಠಿಸಙ್ಖಾತಂ ಗಹನಂ ನಿಸ್ಸಿತೋ। **ಬಲವನಿಸ್ಸಿತೋ**ತಿ ಬಲವನ್ತೇ ಅಭಿಞ್ಞಾತೇ ಭಿಕ್ಖೂ ನಿಸ್ಸಿತೋ।

೪೧೩. **ತಸ್ಸ ಅವಜಾನನ್ತೋ**ತಿ ತಸ್ಸ ವಚನಂ ಅವಜಾನನ್ತೋ। ಉಪಯೋಗತ್ಥೇ ವಾ ಸಾಮಿವಚನಂ, ತಂ ಅವಜಾನನ್ತೋತಿ ಅತ್ಥೋ।

೪೧೪. **ಯಂ ಅತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ಯದತ್ಥಾಯ। **ತಂ ಅತ್ಥ**ನ್ತಿ ಸೋ ಅತ್ಥೋ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಮಹಾಸಙ್ಗಾಮವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಕಥಿನಭೇದಂ

ಕಥಿನಅತ್ಥತಾದಿವಣ್ಣನಾ

೪೦೩. ಕಥಿನೇ - **ಅಟ್ಠ ಮಾತಿಕಾತಿ** ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತಾ ಪಕ್ಕಮನನ್ತಿಕಾದಿಕಾ ಅಟ್ಠ। **ಪಲಿಬೋಧಾನಿಸಂಸಾಪಿ** ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಾ ಏವ।

೪೦೪. **ಪಯೋಗಸ್ಸಾತಿ** ಚೀವರಧೋವನಾದಿನೋ ಸತ್ತವಿಧಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಕರಣಸ್ಸತ್ಥಾಯ ಯೋ ಉದಕಾಹರಣಾದಿಕೋ ಪಯೋಗೋ ಕಯಿರತಿ, ತಸ್ಸ ಪಯೋಗಸ್ಸ। **ಕತಮೇ ಧಮ್ಮಾ ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋತಿ** ಅನಾಗತವಸೇನ ಅನನ್ತರಾ ಹುತ್ವಾ ಕತಮೇ ಧಮ್ಮಾ ಪಚ್ಚಯಾ ಹೋನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಸಮನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನಾತಿ** ಸುಟ್ಠು ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ, ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯಮೇವ ಆಸನ್ನತರಂ ಕತ್ವಾ ಪುಚ್ಛತಿ। **ನಿಸ್ಸಯಪಚ್ಚಯೇನಾತಿ** ಉಪ್ಪಜ್ಜಮಾನಸ್ಸ ಪಯೋಗಸ್ಸ ನಿಸ್ಸಯಂ ಆಧಾರಭಾವಂ ಉಪಗತಾ ವಿಯ ಹುತ್ವಾ ಕತಮೇ ಧಮ್ಮಾ ಪಚ್ಚಯಾ ಹೋನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಉಪನಿಸ್ಸಯಪಚ್ಚಯೇನಾತಿ** ಉಪೇತೇನ ನಿಸ್ಸಯಪಚ್ಚಯೇನ; ನಿಸ್ಸಯಪಚ್ಚಯಮೇವ ಉಪಗತತರಂ ಕತ್ವಾ ಪುಚ್ಛತಿ। **ಪುರೇಜಾತಪಚ್ಚಯೇನಾತಿ** ಇಮಿನಾ ಪಠಮಂ ಉಪ್ಪನ್ನಸ್ಸ ಪಚ್ಚಯಭಾವಂ ಪುಚ್ಛತಿ। **ಪಚ್ಛಾಜಾತಪಚ್ಚಯೇನಾತಿ** ಇಮಿನಾ ಪಚ್ಛಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನಕಸ್ಸ ಪಚ್ಚಯಭಾವಂ ಪುಚ್ಛತಿ। **ಸಹಜಾತಪಚ್ಚಯೇನಾತಿ** ಇಮಿನಾ ಅಪುಬ್ಬಂ ಅಚರಿಮಂ ಉಪ್ಪಜ್ಜಮಾನಾನಂ ಪಚ್ಚಯಭಾವಂ ಪುಚ್ಛತಿ। **ಪುಬ್ಬಕರಣಸ್ಸಾತಿ** ಧೋವನಾದಿನೋ ಪುಬ್ಬಕರಣಸ್ಸ। **ಪಚ್ಚುದ್ಧಾರಸ್ಸಾತಿ** ಪುರಾಣಸಙ್ಘಾಟಿಆದೀನಂ ಪಚ್ಚುದ್ಧರಣಸ್ಸ। **ಅಧಿಟ್ಠಾನಸ್ಸಾತಿ** ಕಥಿನಚೀವರಾಧಿಟ್ಠಾನಸ್ಸ। **ಅತ್ಥಾರಸ್ಸಾತಿ** ಕಥಿನತ್ಥಾರಸ್ಸ। **ಮಾತಿಕಾನಞ್ಚ ಪಲಿಬೋಧಾನಞ್ಚಾತಿ** ಅಟ್ಠನ್ನಂ ಮಾತಿಕಾನಂ ದ್ವಿನ್ನಞ್ಚ ಪಲಿಬೋಧಾನಂ। **ವತ್ಥುಸ್ಸಾತಿ** ಸಙ್ಘಾಟಿಆದಿನೋ ಕಥಿನವತ್ಥುಸ್ಸ; ಸೇಸಂ ವುತ್ತನಯಮೇವ।

ಏವಂ ಯಞ್ಚ ಲಬ್ಭತಿ ಯಞ್ಚ ನ ಲಬ್ಭತಿ, ಸಬ್ಬಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಇದಾನಿ ಯಂ ಯಸ್ಸ ಲಬ್ಭತಿ, ತದೇವ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ **ಪುಬ್ಬಕರಣಂ ಪಯೋಗಸ್ಸಾತಿಆದಿನಾ** ನಯೇನ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನಮಾಹ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ - ಯಂ ವುತ್ತಂ ''ಪಯೋಗಸ್ಸ ಕತಮೇ ಧಮ್ಮಾ''ತಿಆದಿ, ತತ್ಥ ವುಚ್ಚತೇ, ಪುಬ್ಬಕರಣಂ ಪಯೋಗಸ್ಸ ಅನನ್ತರಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ, ಸಮನನ್ತರನಿಸ್ಸಯಉಪನಿಸ್ಸಯಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ। ಪಯೋಗಸ್ಸ ಹಿ ಸತ್ತವಿಧಮ್ಪಿ ಪುಬ್ಬಕರಣಂ ಯಸ್ಮಾ ತೇನ ಪಯೋಗೇನ ನಿಪ್ಫಾದೇತಬ್ಬಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಕರಣಸ್ಸತ್ಥಾಯ ಸೋ ಪಯೋಗೋ ಕಯಿರತಿ, ತಸ್ಮಾ ಇಮೇಹಿ ಚತೂಹಿ ಪಚ್ಚಯೇಹಿ ಪಚ್ಚಯೋ ಹೋತಿ। ಪುರೇಜಾತಪಚ್ಚಯೇ ಪನೇಸ ಉದ್ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮೇಸು ಏಕಧಮ್ಮಮ್ಪಿ ನ ಲಭತಿ, ಅಞ್ಞದತ್ಥು ಪುಬ್ಬಕರಣಸ್ಸ ಸಯಂ ಪುರೇಜಾತಪಚ್ಚಯೋ ಹೋತಿ, ಪಯೋಗೇ ಸತಿ ಪುಬ್ಬಕರಣಸ್ಸ ನಿಪ್ಫಜ್ಜನತೋ । ತೇನ ವುತ್ತಂ - ''ಪಯೋಗೋ ಪುಬ್ಬಕರಣಸ್ಸ ಪುರೇಜಾತಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ''ತಿ। ಪಚ್ಛಾಜಾತಪಚ್ಚಯಂ ಪನ ಲಭತಿ, ತೇನ ವುತ್ತಂ - ''ಪುಬ್ಬಕರಣಂ ಪಯೋಗಸ್ಸ ಪಚ್ಛಾಜಾತಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ''ತಿ। ಪಚ್ಛಾ ಉಪ್ಪಜ್ಜನಕಸ್ಸ ಹಿ ಪುಬ್ಬಕರಣಸ್ಸ ಅತ್ಥಾಯ ಸೋ ಪಯೋಗೋ ಕಯಿರತಿ। ಸಹಜಾತಪಚ್ಚಯಂ ಪನ ಮಾತಿಕಾಪಲಿಬೋಧಾನಿಸಂಸಸಙ್ಖಾತೇ ಪನ್ನರಸ ಧಮ್ಮೇ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞೋ ಪಯೋಗಾದೀಸು ಏಕೋಪಿ ಧಮ್ಮೋ ನ ಲಭತಿ, ತೇ ಏವ ಹಿ ಪನ್ನರಸ ಧಮ್ಮಾ ಸಹ ಕಥಿನತ್ಥಾರೇನ ಏಕತೋ ನಿಪ್ಫಜ್ಜನ್ತೀತಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಸಹಜಾತಪಚ್ಚಯಾ ಹೋನ್ತಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - ''ಪನ್ನರಸ ಧಮ್ಮಾ ಸಹಜಾತಪಚ್ಚಯೇನ ಪಚ್ಚಯೋ''ತಿ। ಏತೇನುಪಾಯೇನ ಸಬ್ಬಪದವಿಸ್ಸಜ್ಜನಾನಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾನಿ।

ಪುಬ್ಬಕರಣನಿದಾನಾದಿವಿಭಾಗವಣ್ಣನಾ

೪೦೫. **ಪುಬ್ಬಕರಣಂ ಕಿಂನಿದಾನನ್ತಿ**ಆದಿಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನಂ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

೪೦೬-೭. ''ಪಯೋಗೋ ಕಿಂನಿದಾನೋ''ತಿಆದೀಸು ಪುಚ್ಛಾದ್ವಯವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇಸು **ಹೇತುನಿದಾನೋ ಪಚ್ಚಯನಿದಾನೋತಿ** ಏತ್ಥ ಛ ಚೀವರಾನಿ ಹೇತು ಚೇವ ಪಚ್ಚಯೋ ಚಾತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾನಿ। ಪುಬ್ಬಪಯೋಗಾದೀನಞ್ಹಿ ಸಬ್ಬೇಸಂ ತಾನಿಯೇವ ಹೇತು, ತಾನಿ

ಪಚ್ಚಯೋ। ನ ಹಿ ಛಬ್ಬಿಧೇ ಚೀವರೇ ಅಸತಿ ಪಯೋಗೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಪುಬ್ಬಕರಣಾದೀನಿ, ತಸ್ಮಾ ‘‘ಪಯೋಗೋ ಹೇತುನಿದಾನೋ’’ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ।

೪೦೮. ಸಙ್ಗಹವಾರೇ – **ವಚೀಭೇದೇನಾತಿ** ‘‘ಇಮಾಯ ಸಙ್ಘಾಟಿಯಾ, ಇಮಿನಾ ಉತ್ತರಾಸಙ್ಗೇನ, ಇಮಿನಾ ಅನ್ತರವಾಸಕೇನ ಕಥಿನಂ ಅತ್ಥರಾಮೀ’’ತಿ ಏತೇನ ವಚೀಭೇದೇನ। ಕತಿಮೂಲಾದಿಪುಚ್ಛಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ – **ಕಿರಿಯಾ ಮಜ್ಝೇತಿ** ಪಚ್ಚುದ್ಧಾರೋ ಚೇವ ಅಧಿಟ್ಠಾನಞ್ಚ।

೪೧೧. **ವತ್ಥುವಿಪನ್ನಂ ಹೋತೀತಿ** ಅಕಪ್ಪಿಯದುಸ್ಸಂ ಹೋತಿ। **ಕಾಲವಿಪನ್ನಂ** ನಾಮ ಅಜ್ಜ ದಾಯಕೇಹಿ ದಿನ್ನಂ ಸ್ವೇ ಸಙ್ಘೋ ಕಥಿನತ್ಥಾರಕಸ್ಸ ದೇತಿ। **ಕರಣವಿಪನ್ನಂ** ನಾಮ ತದಹೇವ ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ ಅಕತಂ।

ಕಥಿನಾದಿಜಾನಿತಬ್ಬವಿಭಾಗವಣ್ಣನಾ

೪೧೨. ಕಥಿನಂ ಜಾನಿತಬ್ಬನ್ತಿಆದಿಪುಚ್ಛಾಯ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ – **ತೇಸಞ್ಞೇವ ಧಮ್ಮಾನನ್ತಿ** ಯೇಸು ರೂಪಾದಿಧಮ್ಮೇಸು ಸತಿ ಕಥಿನಂ ನಾಮ ಹೋತಿ, ತೇಸಂ ಸಮೋಧಾನಂ ಮಿಸ್ಸೀಭಾವೋ। **ನಾಮಂ ನಾಮಕಮ್ಮನ್ತಿಆದಿನಾ** ಪನ ‘‘ಕಥಿನ’’ನ್ತಿ ಇದಂ ಬಹೂಸು ಧಮ್ಮೇಸು ನಾಮಮತ್ತಂ, ನ ಪರಮತ್ಥತೋ ಏಕೋ ಧಮ್ಮೋ ಅತ್ಥೀತಿ ದಸ್ಸೇತಿ।

ಚತುವೀಸತಿಯಾ ಆಕಾರೇಹೀತಿ ‘‘ನ ಉಲ್ಲಿಖಿತಮತ್ತೇನಾ’’ತಿಆದೀಹಿ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಕಾರಣೇಹಿ। **ಸತ್ತರಸಹಿ ಆಕಾರೇಹೀತಿ** ‘‘ಅಹತೇನ ಅತ್ಥತಂ ಹೋತಿ ಕಥಿನ’’ನ್ತಿಆದೀಹಿ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಕಾರಣೇಹಿ। ನಿಮಿತ್ತಕಮ್ಮಾದೀಸು ಯಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸಬ್ಬಂ ಕಥಿನಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತಂ।

೪೧೬. **ಏಕುಪ್ಪಾದಾ ಏಕನಿರೋಧಾತಿ** ಉಪ್ಪಜ್ಜಮಾನಾಪಿ ಏಕತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನಿರುಜ್ಝಮಾನಾಪಿ ಏಕತೋ ನಿರುಜ್ಝನ್ತಿ। **ಏಕುಪ್ಪಾದಾ ನಾನಾನಿರೋಧಾತಿ** ಉಪ್ಪಜ್ಜಮಾನಾ ಏಕತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ನಿರುಜ್ಝಮಾನಾ ನಾನಾ ನಿರುಜ್ಝನ್ತಿ। ಕಿಂ ವುತ್ತಂ ಹೋತಿ ? ಸಬ್ಬೇಪಿ ಅತ್ಥಾರೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕತೋ ಉಪ್ಪಜ್ಜನ್ತಿ, ಅತ್ಥಾರೇ ಹಿ ಸತಿ ಉದ್ಧಾರೋ ನಾಮ। ನಿರುಜ್ಝಮಾನಾ ಪನೇತ್ಥ ಪುರಿಮಾ ದ್ವೇ ಅತ್ಥಾರೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕತೋ ನಿರುಜ್ಝನ್ತಿ, ಉದ್ಧಾರಭಾವಂ ಪಾಪುಣನ್ತಿ। ಅತ್ಥಾರಸ್ಸ ಹಿ ನಿರೋಧೋ ಏತೇಸಞ್ಚ ಉದ್ಧಾರಭಾವೋ ಏಕಕ್ಖಣೇ ಹೋತಿ, ಇತರೇ ನಾನಾ ನಿರುಜ್ಝನ್ತಿ। ತೇಸು ಉದ್ಧಾರಭಾವಂ ಪತ್ತೇಸುಪಿ ಅತ್ಥಾರೋ ತಿಟ್ಠತಿಯೇವ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಸಮನ್ತಪಾಸಾದಿಕಾಯ ವಿನಯಸಂವಣ್ಣನಾಯ

ಕಥಿನಭೇದವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಪಞ್ಞತ್ತಿವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಉಪಾಲಿಪಞ್ಚಕಂ

ಅನಿಸ್ಸಿತವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ

೪೧೭. ಉಪಾಲಿಪಞ್ಹೇಸು **ಕತಿಹಿ ನು ಖೋ ಭನ್ತೇ**ತಿ ಪುಚ್ಛಾಯ ಅಯಂ ಸಮ್ಬನ್ಧೋ। ಥೇರೋ ಕಿರ ರಹೋಗತೋ ಸಬ್ಬಾನಿ ಇಮಾನಿ ಪಞ್ಚಕಾನಿ ಆವಜ್ಜೇತ್ವಾ ‘‘ಭಗವನ್ತಂ ದಾನಿ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಇಮೇಸಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ವಸನಕಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯ ತನ್ತಿಂ ಠಪೇಸ್ಸಾಮೀ’’ತಿ ಭಗವನ್ತಂ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ‘‘ಕತಿಹಿ ನು ಖೋ ಭನ್ತೇ’’ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಪಞ್ಹೇ ಪುಚ್ಛಿ। ತೇಸಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ **ಉಪೋಸಥಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ನವವಿಧಂ ಉಪೋಸಥಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಉಪೋಸಥಕಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಅಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಾದಿಭೇದಂ ಚತುಬ್ಬಿಧಂ ಉಪೋಸಥಕಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ದ್ವೇ ಮಾತಿಕಾ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಪಞ್ಚವಿಧಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಚತುಬ್ಬಿಧನ್ತಿ ನವವಿಧಂ ಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸಂ ನ ಜಾನಾತಿ।

ಪವಾರಣಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ನವವಿಧಂ ಪವಾರಣಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಪವಾರಣಾಕಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಅಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಾದಿಭೇದಂ ಚತುಬ್ಬಿಧಂ ಪವಾರಣಾಕಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತಿ।

ಆಪತ್ತಾನಾಪತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ತಸ್ಮಿಂ ತಸ್ಮಿಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದೇ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಂ ಆಪತ್ತಿಞ್ಚ ಅನಾಪತ್ತಿಞ್ಚ ನ ಜಾನಾತಿ।

ಆಪನ್ನೋ ಕಮ್ಮಕತೋತಿ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪನ್ನೋ ತಪ್ಪಚ್ಚಯಾವ ಸಙ್ಘೇನ ಕಮ್ಮಂ ಕತಂ ಹೋತಿ।

ನಪ್ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭನವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ

೪೨೦. ಕಮ್ಮಂ ನಪ್ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭೇತಬ್ಬನ್ತಿ ಅಯಂ ಯಸ್ಮಾ ಅನುಲೋಮವತ್ತೇ ನ ವತ್ತತಿ, ತಸ್ಮಾ ನಾಸ್ಸ ಕಮ್ಮಂ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭೇತಬ್ಬಂ; ಸರಜ್ಜುಕೋವ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತಬ್ಬೋತಿ ಅತ್ಥೋ।

೪೨೧. ಸಚೇ ಉಪಾಲಿ ಸಙ್ಘೋ ಸಮಗ್ಗಕರಣೀಯಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಕರೋತೀತಿ ಸಚೇ ಸಮಗ್ಗೇಹಿ ಕರಣೀಯಾನಿ ಉಪೋಸಥಾದೀನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಕರೋತಿ, ಉಪೋಸಥಪವಾರಣಾದೀಸು ಹಿ ಠಿತಾಸು ಉಪತ್ಥಮ್ಭೋ ನ ದಾತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಹಿ ಸಙ್ಘೋ ಅಚ್ಚಯಂ ದೇಸಾಪೇತ್ವಾ ಸಙ್ಘಸಾಮಗ್ಗಿಂ ಕರೋತಿ, ತಿಣವತ್ಥಾರಕಸಮಥಂ ವಾ ಕತ್ವಾ ಉಪೋಸಥಪವಾರಣಂ ಕರೋತಿ , ಏವರೂಪಂ ಸಮಗ್ಗಕರಣೀಯಂ ನಾಮ ಕಮ್ಮಂ ಹೋತಿ। **ತತ್ರ ಚೇ**ತಿ ಸಚೇ ತಾದಿಸೇ ಕಮ್ಮೇ ಭಿಕ್ಖುನೋ ನಕ್ಖಮತಿ, ದಿಟ್ಠಾವಿಕಮ್ಮಮ್ಪಿ ಕತ್ವಾ ತಥಾರೂಪಾ ಸಾಮಗ್ಗೀ ಉಪೇತಬ್ಬಾ, ಏವಂ ವಿಲೋಮಗ್ಗಾಹೋ ನ ಗಣ್ಹಿತಬ್ಬೋ। ಯತ್ರ ಪನ ಉದ್ಧಮ್ಮಂ ಉಬ್ಬಿನಯಂ ಸತ್ಥು ಸಾಸನಂ ದೀಪೇನ್ತಿ, ತತ್ಥ ದಿಟ್ಠಾವಿಕಮ್ಮಂ ನ ವಟ್ಟತಿ, ಪಟಿಬಾಹಿತ್ವಾ ಪಕ್ಕಮಿತಬ್ಬಂ।

ಉಸ್ಸಿತಮನ್ತೀ ಚಾತಿ ಲೋಭದೋಸಮೋಹಮಾನುಸ್ಸನ್ನಂ ವಾಚಂ ಭಾಸಿತಾ ಕಣ್ಹವಾಚೋ ಅನತ್ಥಕದೀಪನೋ। **ನಿಸ್ಸಿತಜಪ್ಪೀ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಧಮ್ಮತಾಯ ಉಸ್ಸದಯುತ್ತಂ ಭಾಸಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ; ಅಥ ಖೋ ‘‘ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ರಾಜಾ ಏವಂ ಕಥೇಸಿ, ಅಸುಕಮಹಾಮತ್ತೋ ಏವಂ ಕಥೇಸಿ, ಅಸುಕೋ ನಾಮ ಮಯ್ಹಂ ಆಚರಿಯೋ ವಾ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ ವಾ ತೇಪಿಟಕೋ ಮಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಏವಂ ಕಥೇಸೀ’’ತಿ ಏವಂ ಅಞ್ಞಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಜಪ್ಪತಿ। **ನ ಚ ಭಾಸಾನುಸನ್ಧಿಕುಸಲೋ**ತಿ ಕಥಾನುಸನ್ಧಿವಚನೇ ಚ ವಿನಿಚ್ಛಯಾನುಸನ್ಧಿವಚನೇ ಚ ಅಕುಸಲೋ ಹೋತಿ। **ನ ಯಥಾಧಮ್ಮೇ ಯಥಾವಿನಯೇ**ತಿ ನ ಭೂತೇನ ವತ್ಥುನಾ ಆಪತ್ತಿಂ ಸಾರೇತ್ವಾ ಚೋದೇತಾ ಹೋತಿ।

ಉಸ್ಸಾದೇತಾ ಹೋತೀತಿ "ಅಮ್ಹಾಕಂ ಆಚರಿಯೋ ಮಹಾತೇಪಿಟಕೋ ಪರಮಧಮ್ಮಕಥಿಕೋ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಏಕಚ್ಚಂ ಉಸ್ಸಾದೇತಿ। ದುತಿಯಪದೇ "ಆಪತ್ತಿಂ ಕಿಂ ಸೋ ನ ಜಾನಾತೀ"ತಿಆದಿನಾ ಏಕಚ್ಚಂ ಅಪಸಾದೇತಿ। **ಅಧಮ್ಮಂ ಗಣ್ಹಾತೀತಿ** ಅನಿಯ್ಯಾನಿಕಪಕ್ಖಂ ಗಣ್ಹಾತಿ। **ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಬಾಹತೀತಿ** ನಿಯ್ಯಾನಿಕಪಕ್ಖಂ ಪಟಿಬಾಹತಿ। **ಸಮ್ಫಞ್ಚ ಬಹುಂ ಭಾಸತೀತಿ** ಬಹುಂ ನಿರತ್ಥಕಕಥಂ ಕಥೇತಿ।

ಪಸಯ್ಹ ಪವತ್ತಾ ಹೋತೀತಿ ಅನಜ್ಝಿಟ್ಠೋ ಭಾರೇ ಅನಾರೋಪಿತೇ ಕೇವಲಂ ಮಾನಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಅಜ್ಝೋತ್ಥರಿತ್ವಾ ಅನಧಿಕಾರೇ ಕಥೇತಾ ಹೋತಿ। **ಅನೋಕಾಸಕಮ್ಮಂ ಕಾರೇತ್ವಾತಿ** ಓಕಾಸಕಮ್ಮಂ ಅಕಾರೇತ್ವಾ ಪವತ್ತಾ ಹೋತಿ। **ನ ಯಥಾದಿಟ್ಠಿಯಾ ಬ್ಯಾಕತಾ ಹೋತೀತಿ** ಯಸ್ಸ ಅತ್ತನೋ ದಿಟ್ಠಿ ತಂ ಪುರಕ್ಖತ್ವಾ ನ ಬ್ಯಾಕತಾ ; ಲದ್ಧಿಂ ನಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಅಯಥಾಭುಚ್ಚಂ ಅಧಮ್ಮಾದೀಸು ಧಮ್ಮಾದಿಲದ್ಧಿಕೋ ಹುತ್ವಾ ಕಥೇತಾ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ವೋಹಾರವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ

೪೨೪. ಆಪತ್ತಿಯಾ ಪಯೋಗಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ "ಅಯಂ ಆಪತ್ತಿ ಕಾಯಪ್ಪಯೋಗಾ, ಅಯಂ ವಚೀಪಯೋಗಾ"ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಆಪತ್ತಿಯಾ ವೂಪಸಮಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** "ಅಯಂ ಆಪತ್ತಿ ದೇಸನಾಯ ವೂಪಸಮತಿ, ಅಯಂ ವುಟ್ಠಾನೇನ, ಅಯಂ ನೇವ ದೇಸನಾಯ ನ ವುಟ್ಠಾನೇನಾ"ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಆಪತ್ತಿಯಾ ನ ವಿನಿಚ್ಛಯಕುಸಲೋ ಹೋತೀತಿ** "ಇಮಸ್ಮಿಂ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ಅಯಂ ಆಪತ್ತೀ"ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ, ದೋಸಾನುರೂಪಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಉದ್ಧರಿತ್ವಾ ಪತಿಟ್ಠಾಪೇತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ।

ಅಧಿಕರಣಸಮುಟ್ಠಾನಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ "ಇದಂ ಅಧಿಕರಣಂ ಅಟ್ಠಾರಸ ಭೇದಕರವತ್ಥೂನಿ ನಿಸ್ಸಾಯ ಸಮುಟ್ಠಾತಿ, ಇದಂ ಚತಸ್ಸೋ ವಿಪತ್ತಿಯೋ, ಇದಂ ಪಞ್ಚ ವಾ ಸತ್ತ ವಾ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೇ, ಇದಂ ಚತ್ತಾರಿ ಸಙ್ಘಕಿಚ್ಚಾನಿ ನಿಸ್ಸಾಯ ಸಮುಟ್ಠಾತೀ"ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಪಯೋಗಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** "ಇದಂ ಅಧಿಕರಣಂ ದ್ವಾದಸಮೂಲಪ್ಪಯೋಗಂ, ಇದಂ ಚುದ್ದಸಮೂಲಪ್ಪಯೋಗಂ, ಇದಂ ಛಮೂಲಪಯೋಗಂ, ಇದಂ ಏಕಮೂಲಪಯೋಗ"ನ್ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। ಅಧಿಕರಣಾನಞ್ಹಿ ಯಥಾಸಕಂಮೂಲಮೇವ ಪಯೋಗಾ ನಾಮ ಹೋನ್ತಿ, ತಂ ಸಬ್ಬಮ್ಪಿ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ವೂಪಸಮಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** "ಇದಂ ಅಧಿಕರಣಂ ದ್ವೀಹಿ ಸಮಥೇಹಿ ವೂಪಸಮತಿ, ಇದಂ ತೀಹಿ, ಇದಂ ಚತೂಹಿ, ಇದಂ ಏಕೇನ ಸಮಥೇನ ವೂಪಸಮತೀ"ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ನ ವಿನಿಚ್ಛಯಕುಸಲೋ ಹೋತೀತಿ** ಅಧಿಕರಣಂ ವಿನಿಚ್ಛಿನಿತ್ವಾ ಸಮಥಂ ಪಾಪೇತುಂ ನ ಜಾನಾತಿ।

ಕಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ತಜ್ಜನೀಯಾದಿ ಸತ್ತವಿಧಂ ಕಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಕರಣಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** "ಇದಂ ಕಮ್ಮಂ ಇಮಿನಾ ನೀಹಾರೇನ ಕಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಕಮ್ಮಸ್ಸ ವತ್ಥುಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** "ಇದಂ ತಜ್ಜನೀಯಸ್ಸ ವತ್ಥು, ಇದಂ ನಿಯಸ್ಸಾದೀನ"ನ್ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ವತ್ತನ್ತಿ** ಸತ್ತಸು ಕಮ್ಮೇಸು ಹೇಟ್ಠಾ ಚತುನ್ನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಅಟ್ಠಾರಸವಿಧಂ ತಿವಿಧಸ್ಸ ಚ ಉಕ್ಖೇಪನೀಯಕಮ್ಮಸ್ಸ ತೇಚತ್ತಾಲೀಸವಿಧಂ ವತ್ತಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಕಮ್ಮಸ್ಸ ವೂಪಸಮಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** "ಯೋ ಭಿಕ್ಖು ವತ್ತೇ ವತ್ತಿತ್ವಾ ಯಾಚತಿ, ತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಂ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭೇತಬ್ಬಂ, ಅಚ್ಚಯೋ ದೇಸಾಪೇತಬ್ಬೋ"ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ।

ವತ್ಥುಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ಸತ್ತನ್ನಂ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾನಂ ವತ್ಥುಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ನಿದಾನಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** "ಇದಂ ಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಇಮಸ್ಮಿಂ ನಗರೇ ಪಞ್ಞತ್ತಂ, ಇದಂ ಇಮಸ್ಮಿ"ನ್ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಪಞ್ಞತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** ಪಞ್ಞತ್ತಿಅನುಪಞ್ಞತ್ತಿಅನುಪ್ಪನ್ನಪಞ್ಞತ್ತಿವಸೇನ ತಿವಿಧಂ ಪಞ್ಞತ್ತಿಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಪದಪಚ್ಚಾಭಟ್ಠಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ** ಸಮ್ಮುಖಾ ಕಾತಬ್ಬಂ ಪದಂ ನ ಜಾನಾತಿ। "ಬುದ್ಧೋ ಭಗವಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೇ "ಭಗವಾ ಬುದ್ಧೋ"ತಿ ಹೇಟ್ಠುಪರಿಯಂ ಕತ್ವಾ ಪದಂ ಯೋಜೇತಿ।

ಅಕುಸಲೋ ಚ ಹೋತಿ ವಿನಯೇತಿ ವಿನಯಪಾಳಿಯಞ್ಚ ಅಟ್ಠಕಥಾಯಞ್ಚ ಅಕುಸಲೋ ಹೋತಿ।

ಇತ್ಥಿಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ಸಙ್ಖೇಪತೋ ಹಿ ದುವಿಧಾ ಇತ್ಥಿ - “ಏಸಾ ಇತ್ಥೀ”ತಿ ಏವಂ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ ಚ ಅನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ ಚ। ತತ್ಥ ಯಾ ಏವಂ ಅನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ, ಸಾ “ಕಮ್ಮಇತ್ಥಿ” ನಾಮ ಹೋತಿ। ಯಾ ನಿದ್ದಿಟ್ಠಾ, ಸಾ “ಕಮ್ಮಪಾದಇತ್ಥಿ” ನಾಮ, ತಂ ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ಇತ್ಥಿಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಇತ್ಥಿಯಾ ಕರಣಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ನವಸು ಠಾನೇಸು ಕಮ್ಮಇತ್ಥಿಯಾ ಕರಣಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ದ್ವೀಸು ಠಾನೇಸು ಕಮ್ಮಪಾದಇತ್ಥಿಯಾ। **ಇತ್ಥಿಯಾ ಅನುಸ್ಸಾವನ**ನ್ತಿ “ಇಮಿಸ್ಸಾ ಇತ್ಥಿಯಾ ಏಕಾ ಅನುಸ್ಸಾವನಾ, ಇಮಿಸ್ಸಾ ತಿಸ್ಸೋ”ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಇತ್ಥಿಯಾ ಸಮಥಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಯ್ವಾಯಂ ಸತಿವಿನಯೋ, ಅಮೂಳ್ಹವಿನಯೋ, ತಸ್ಸಪಾಪಿಯಸಿಕಾ, ತಿಣವತ್ಥಾರಕೋತಿ ಚತುಬ್ಬಿಧೋ ಸಮಥೋ ಇತ್ಥಿಯಾ ವಿನಾ ನ ಹೋತಿ, ತಂ ಇತ್ಥಿಯಾ ಸಮಥೋತಿ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಇತ್ಥಿಯಾ ವೂಪಸಮಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಯಂ ಅಧಿಕರಣಂ ಇಮಿನಾ ಚತುಬ್ಬಿಧೇನ ಇತ್ಥಿಸಮಥೇನ ವೂಪಸಮತಿ, ತಸ್ಸ ತಂ ವೂಪಸಮಂ “ಅಯಂ ಇತ್ಥಿಯಾ ವೂಪಸಮೋ ಕತೋ”ತಿ ನ ಜಾನಾತಿ।

ಸುತ್ತಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ಉಭತೋವಿಭಙ್ಗಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಸುತ್ತಾನುಲೋಮಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಚತ್ತಾರೋ ಮಹಾಪದೇಸೇ ನ ಜಾನಾತಿ। **ವಿನಯಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಖನ್ಧಕಪರಿವಾರಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ವಿನಯಾನುಲೋಮಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಚತ್ತಾರೋ ಮಹಾಪದೇಸೇಯೇವ ನ ಜಾನಾತಿ। **ನ ಚ ಠಾನಾಠಾನಕುಸಲೋ**ತಿ ಕಾರಣಾಕಾರಣಕುಸಲೋ ನ ಹೋತಿ।

ಧಮ್ಮಂ ನ ಜಾನಾತೀತಿ ಠಪೇತ್ವಾ ವಿನಯಪಿಟಕಂ ಅವಸೇಸಂ ಪಿಟಕದ್ವಯಂ ನ ಜಾನಾತಿ। **ಧಮ್ಮಾನುಲೋಮಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಸುತ್ತನ್ತಿಕೇ ಚತ್ತಾರೋ ಮಹಾಪದೇಸೇ ನ ಜಾನಾತಿ। **ವಿನಯಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಖನ್ಧಕಪರಿವಾರಮೇವ ನ ಜಾನಾತಿ। **ವಿನಯಾನುಲೋಮಂ ನ ಜಾನಾತೀ**ತಿ ಚತ್ತಾರೋ ಮಹಾಪದೇಸೇ ನ ಜಾನಾತಿ। ಉಭತೋವಿಭಙ್ಗಾ ಪನೇತ್ಥ ಅಸಙ್ಗಹಿತಾ ಹೋನ್ತಿ, ತಸ್ಮಾಯಂ ಕುರುನ್ದಿಯಂ ವುತ್ತಂ - “ವಿನಯನ್ತಿ ಸಕಲಂ ವಿನಯಪಿಟಕಂ ನ ಜಾನಾತೀ”ತಿ ತಂ ನ ಗಹೇತಬ್ಬಂ। **ನ ಚ ಪುಬ್ಬಾಪರಕುಸಲೋ ಹೋತೀ**ತಿ ಪುರೇಕಥಾಯ ಚ ಪಚ್ಛಾಕಥಾಯ ಚ ಅಕುಸಲೋ ಹೋತಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ವುತ್ತಪಟಿಪಕ್ಖವಸೇನ ಞೇಯ್ಯತ್ತಾ ಪುಬ್ಬೇ ಪಕಾಸಿತತ್ತಾ ಚ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಅನಿಸ್ಸಿತವಗ್ಗನಪ್ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭನವಗ್ಗವೋಹಾರವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ದಿಟ್ಠಾವಿಕಮ್ಮವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ

೪೨೫. ದಿಟ್ಠಾವಿಕಮ್ಮವಗ್ಗೇ - **ದಿಟ್ಠಾವಿಕಮ್ಮಾ**ತಿ ದಿಟ್ಠೀನಂ ಆವಿಕಮ್ಮಾನಿ; ಲದ್ಧಿಪ್ಪಕಾಸನಾನಿ ಆಪತ್ತಿದೇಸನಾಸಙ್ಖಾತಾನಂ ವಿನಯಕಮ್ಮಾನಮೇತಂ ಅಧಿವಚನಂ। **ಅನಾಪತ್ತಿಯಾ ದಿಟ್ಠಿಂ ಆವಿ ಕರೋತೀ**ತಿ ಅನಾಪತ್ತಿಮೇವ ಆಪತ್ತೀತಿ ದೇಸೇತೀತಿ ಅತ್ಥೋ । **ಅದೇಸನಾಗಾಮಿನಿಯಾ**ತಿ ಗರುಕಾಪತ್ತಿಯಾ ದಿಟ್ಠಿಂ ಆವಿಕರೋತಿ; ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಞ್ಚ ಪಾರಾಜಿಕಞ್ಚ ದೇಸೇತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ದೇಸಿತಾಯಾ**ತಿ ಲಹುಕಾಪತ್ತಿಯಾಪಿ ದೇಸಿತಾಯ ದಿಟ್ಠಿಂ ಆವಿಕರೋತಿ; ದೇಸಿತಂ ಪುನ ದೇಸೇತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಚತೂಹಿ ಪಞ್ಚಹಿ ದಿಟ್ಠಿನ್ತಿ ಯಥಾ ಚತೂಹಿ ಪಞ್ಚಹಿ ದಿಟ್ಠಿ ಆವಿಕತಾ ಹೋತಿ, ಏವಂ ಆವಿಕರೋತಿ; ಚತ್ತಾರೋ ಪಞ್ಚ ಜನಾ ಏಕತೋ ಆಪತ್ತಿಂ ದೇಸೇನ್ತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಮನೋಮಾನಸೇನಾ**ತಿ ಮನಸಙ್ಖಾತೇನ ಮಾನಸೇನ ದಿಟ್ಠಿಂ ಆವಿಕರೋತಿ; ವಚೀಭೇದಂ ಅಕತ್ವಾ ಚಿತ್ತೇನೇವ ಆಪತ್ತಿಂ ದೇಸೇತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ನಾನಾಸಂವಾಸಕಸ್ಸಾತಿ ಲದ್ಧಿನಾನಾಸಂವಾಸಕಸ್ಸ ವಾ ಕಮ್ಮನಾನಾಸಂವಾಸಕಸ್ಸ ವಾ ಸನ್ತಿಕೇ ದಿಟ್ಠಿಂ ಆವಿಕರೋತಿ; ಆಪತ್ತಿಂ ದೇಸೇತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನಾನಾಸೀಮಾಯಾ**ತಿ ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಸ್ಸಾಪಿ ನಾನಾಸೀಮಾಯ ಠಿತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ಆವಿಕರೋತಿ। ಮಾಳಕಸೀಮಾಯ ಹಿ ಠಿತೇನ ಸೀಮನ್ತರಿಕಾಯ ಠಿತಸ್ಸ ಸೀಮನ್ತರಿಕಾಯ ವಾ ಠಿತೇನ ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸೀಮಾಯ ಠಿತಸ್ಸಾಪಿ ಆಪತ್ತಿಂ ದೇಸೇತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। **ಅಪಕತತ್ತಸ್ಸಾ**ತಿ ಉಕ್ಖಿತ್ತಕಸ್ಸ ವಾ, ಯಸ್ಸ ವಾ ಉಪೋಸಥಪವಾರಣಾ ಠಪಿತಾ ಹೋನ್ತಿ, ತಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ ದೇಸೇತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

೪೩೦. **ನಾಲಂ ಓಕಾಸಕಮ್ಮಂ ಕಾತು**ನ್ತಿ ನ ಪರಿಯತ್ತಂ ಕಾತುಂ; ನ ಕಾತಬ್ಬನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ಇಧಾಪಿ ಅಪಕತತ್ತೋ ಉಕ್ಖಿತ್ತಕೋ ಚ ಠಪಿತಉಪೋಸಥಪವಾರಣೋ ಚ। **ಚಾವನಾಧಿಪ್ಪಾಯೋ**ತಿ ಸಾಸನತೋ ಚಾವೇತುಕಾಮೋ।

೪೩೧. **ಮನ್ದತ್ತಾ ಮೋಮೂಹತ್ತಾ**ತಿ ಮನ್ದಭಾವೇನ ಮೋಮೂಹಭಾವೇನ ವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತಮ್ಪಿ ಜಾನಿತುಂ ಅಸಮತ್ಥೋ, ಕೇವಲಂ ಅತ್ತನೋ ಮೋಮೂಹಭಾವಂ ಪಕಾಸೇನ್ತೋಯೇವ ಪುಚ್ಛತಿ ಉಮ್ಮತ್ತಕೋ ವಿಯ। **ಪಾಪಿಚ್ಛೋ**ತಿ "ಏವಂ ಮಂ ಜನೋ ಸಮ್ಭಾವೇಸ್ಸತೀ"ತಿ ಪಾಪಿಕಾಯ ಇಚ್ಛಾಯ ಪುಚ್ಛತಿ। **ಪರಿಭವಾ**ತಿ ಪರಿಭವಂ ಆರೋಪೇತುಕಾಮೋ ಹುತ್ವಾ ಪುಚ್ಛತಿ। ಅಞ್ಞಬ್ಯಾಕರಣೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ। ಅತ್ತಾದಾನವಗ್ಗೇ ಚ ಧುತಙ್ಗವಗ್ಗೇ ಚ ಯಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸಿಯಾ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತಮೇವ।

ದಿಟ್ಠಾವಿಕಮ್ಮವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಮುಸಾವಾದವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ

೪೪೪. ಮುಸಾವಾದವಗ್ಗೇ - ಪಾರಾಜಿಕಂ ಗಚ್ಛತೀತಿ **ಪಾರಾಜಿಕಗಾಮೀ;** ಪಾರಾಜಿಕಾಪತ್ತಿಭಾವಂ ಪಾಪುಣಾತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಇತರೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ। ತತ್ಥ ಅಸನ್ತಉತ್ತರಿಮನುಸ್ಸಧಮ್ಮಾರೋಚನಮುಸಾವಾದೋ ಪಾರಾಜಿಕಗಾಮೀ, ಅಮೂಲಕೇನ ಪಾರಾಜಿಕೇನ ಅನುದ್ಧಂಸನಮುಸಾವಾದೋ **ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಗಾಮೀ,** "ಯೋ ತೇ ವಿಹಾರೇ ವಸತೀ"ತಿಆದಿನಾ ಪರಿಯಾಯೇನ ಜಾನನ್ತಸ್ಸ ವುತ್ತಮುಸಾವಾದೋ **ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಗಾಮೀ,** ಅಜಾನನ್ತಸ್ಸ **ದುಕ್ಕಟಗಾಮೀ,** "ಸಮ್ಪಜಾನಮುಸಾವಾದೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯ"ನ್ತಿ ಆಗತೋ **ಪಾಚಿತ್ತಿಯಗಾಮೀ**ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಅದಸ್ಸನೇನಾತಿ ವಿನಯಧರಸ್ಸ ಅದಸ್ಸನೇನ। ಕಪ್ಪಿಯಾಕಪ್ಪಿಯೇಸು ಹಿ ಕುಕ್ಕುಚ್ಚೇ ಉಪ್ಪನ್ನೇ ವಿನಯಧರಂ ದಿಸ್ವಾ ಕಪ್ಪಿಯಾಕಪ್ಪಿಯಭಾವಂ ಪಟಿಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಅಕಪ್ಪಿಯಂ ಪಹಾಯ ಕಪ್ಪಿಯಂ ಕರೇಯ್ಯ, ತಂ ಅಪಸ್ಸನ್ತೋ ಪನ ಅಕಪ್ಪಿಯಮ್ಪಿ ಕಪ್ಪಿಯನ್ತಿ ಕರೋನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಏವಂ ಆಪಜ್ಜಿತಬ್ಬಂ ಆಪತ್ತಿಂ ವಿನಯಧರಸ್ಸ ದಸ್ಸನೇನ ನಾಪಜ್ಜತಿ, ಅದಸ್ಸನೇನೇವ ಆಪಜ್ಜತಿ, ತೇನ ವುತ್ತಂ "ಅದಸ್ಸನೇನಾ"ತಿ। **ಅಸ್ಸವನೇನಾ**ತಿ ಏಕವಿಹಾರೇಪಿ ವಸನ್ತೋ ಪನ ವಿನಯಧರಸ್ಸ ಉಪಟ್ಠಾನಂ ಗನ್ತ್ವಾ ಕಪ್ಪಿಯಾಕಪ್ಪಿಯಂ ಅಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ವಾ ಅಞ್ಞೇಸಞ್ಚ ವುಚ್ಚಮಾನಂ ಅಸುಣನ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿಯೇವ, ತೇನ ವುತ್ತಂ "ಅಸ್ಸವನೇನಾ"ತಿ। **ಪಸುತ್ತಕತಾ**ತಿ ಪಸುತ್ತಕತಾಯ। ಸಹಗಾರಸೇಯ್ಯಞ್ಹಿ ಪಸುತ್ತಕಭಾವೇನಪಿ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಅಕಪ್ಪಿಯೇ ಕಪ್ಪಿಯಸಞ್ಞಿತಾಯ ಆಪಜ್ಜನ್ತೋ ಪನ **ತಥಾಸಞ್ಞೀ** ಆಪಜ್ಜತಿ। **ಸತಿಸಮ್ಮೋಸಾ** ಏಕರತ್ತಾತಿಕ್ಕಮಾದಿವಸೇನ ಆಪಜ್ಜಿತಬ್ಬಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಮುಸಾವಾದವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಭಿಕ್ಖುನೋವಾದವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ

೪೫೦. ಭಿಕ್ಖುನಿವಗ್ಗೇ - **ಅಲಾಭಾಯಾ**ತಿ ಚತುನ್ನಂ ಪಚ್ಚಯಾನಂ ಅಲಾಭತ್ಥಾಯ; ಯಥಾ ಪಚ್ಚಯೇ ನ ಲಭನ್ತಿ, ತಥಾ ಪರಿಸಕ್ಕತಿ ವಾಯಮತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಅನತ್ಥಾಯಾ**ತಿ ಅನತ್ಥಂ ಕಲಿಸಾಸನಂ ಆರೋಪೇನ್ತೋ ಪರಿಸಕ್ಕತಿ। **ಅವಾಸಾಯಾ**ತಿ ಅವಾಸತ್ಥಾಯ; ಯಸ್ಮಿಂ ಗಾಮಖೇತ್ತೇ ವಸನ್ತಿ, ತತೋ ನೀಹರಣತ್ಥಾಯ। **ಸಮ್ಪಯೋಜೇತೀ**ತಿ ಅಸದ್ಧಮ್ಮಪಟಿಸೇವನತ್ಥಾಯ ಸಮ್ಪಯೋಜೇತಿ।

೪೫೧. "ಕತಿಹಿ ನು ಖೋ ಭನ್ತೇ ಅಙ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಸತ್ತನ್ನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಅಞ್ಞತರಂ ಸನ್ಧಾಯ ಪುಚ್ಛತಿ।

೪೫೪. ನ ಸಾಕಚ್ಛಾತಬ್ಬೋತಿ ಕಪ್ಪಿಯಾಕಪ್ಪಿಯನಾಮರೂಪಪರಿಚ್ಛೇದಸಮಥವಿಪಸ್ಸನಾದಿಭೇದೋ ಕಥಾಮಗ್ಗೋ ನ ಕಥೇತಬ್ಬೋ। ಯಸ್ಮಾ ಪನ ಖೀಣಾಸವೋ ಭಿಕ್ಖು ನ ವಿಸಂವಾದೇತಿ, ತಥಾರೂಪಸ್ಸ ಕಥಾಮಗ್ಗಸ್ಸ ಸಾಮೀ ಹುತ್ವಾ ಕಥೇತಿ, ನ ಇತರೋ; ತಸ್ಮಾ ಪಠಮಪಞ್ಚಕೇ "ನ ಅಸೇಕ್ಖೇನಾ"ತಿ ಪಟಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ದುತಿಯಪಞ್ಚಕೇ "ಅಸೇಕ್ಖೇನಾ"ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ।

ನ ಅತ್ಥಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪತ್ತೋತಿ ಅಟ್ಠಕಥಾಯ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪತ್ತೋ ಪಭೇದಗತಞಾಣಪ್ಪತ್ತೋ ನ ಹೋತಿ। **ನ ಧಮ್ಮಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪತ್ತೋ**ತಿ ಪಾಳಿಧಮ್ಮೇ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪತ್ತೋ ನ ಹೋತಿ। **ನ ನಿರುತ್ತಿಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪತ್ತೋ**ತಿ ವೋಹಾರನಿರುತ್ತಿಯಂ ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪತ್ತೋ ನ ಹೋತಿ। **ನ ಪಟಿಭಾನಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪತ್ತೋ**ತಿ ಯಾನಿ ತಾನಿ ಪಟಿಭಾನಸಙ್ಖಾತಾನಿ ಅತ್ಥಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾದೀನಿ ಞಾಣಾನಿ, ತೇಸು ಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪತ್ತೋ ನ ಹೋತಿ। **ಯಥಾವಿಮುತ್ತಂ ಚಿತ್ತಂ ನ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತಾ**ತಿ ಚತುನ್ನಂ ಫಲವಿಮುತ್ತೀನಂ ವಸೇನ ಯಥಾವಿಮುತ್ತಂ ಚಿತ್ತಂ ಏಕೂನವೀಸತಿಭೇದಾಯ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಣಾಯ ನ ಪಚ್ಚವೇಕ್ಖಿತಾ ಹೋತಿ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಭಿಕ್ಖುನೋವಾದವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಉಬ್ಬಾಹಿಕವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ

೪೫೫. ಉಬ್ಬಾಹಿಕವಗ್ಗೇ – **ನ ಅತ್ಥಕುಸಲೋ**ತಿ ನ ಅಟ್ಠಕಥಾಕುಸಲೋ; ಅತ್ಥುದ್ಧಾರೇ ಛೇಕೋ ನ ಹೋತಿ। **ನ ಧಮ್ಮಕುಸಲೋ**ತಿ ಆಚರಿಯಮುಖತೋ ಅನುಗ್ಗಹಿತತ್ತಾ ಪಾಳಿಯಂ ನ ಕುಸಲೋ, ನ ಪಾಳಿಸೂರೋ। **ನ ನಿರುತ್ತಿಕುಸಲೋ**ತಿ ಭಾಸನ್ತರವೋಹಾರೇ ನ ಕುಸಲೋ। **ನ ಬ್ಯಞ್ಜನಕುಸಲೋ**ತಿ ಸಿಥಿಲಧನಿತಾದಿವಸೇನ ಪರಿಮಣ್ಡಲಬ್ಯಞ್ಜನಾರೋಪನೇ ಕುಸಲೋ ನ ಹೋತಿ; ನ ಅಕ್ಖರಪರಿಚ್ಛೇದೇ ನಿಪುಣೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನ ಪುಬ್ಬಾಪರಕುಸಲೋ**ತಿ ಅತ್ಥಪುಬ್ಬಾಪರೇ ಧಮ್ಮಪುಬ್ಬಾಪರೇ ನಿರುತ್ತಿಪುಬ್ಬಾಪರೇ ಬ್ಯಞ್ಜನಪುಬ್ಬಾಪರೇ ಪುರೇಕಥಾಪಚ್ಛಾಕಥಾಸು ಚ ನ ಕುಸಲೋ ಹೋತಿ।

ಕೋಧನೋತಿಆದೀನಿ ಯಸ್ಮಾ ಕೋಧಾದೀಹಿ ಅಭಿಭೂತೋ ಕಾರಣಾಕಾರಣಂ ನ ಜಾನಾತಿ, ವಿನಿಚ್ಛಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ವುತ್ತಾನಿ। **ಪಸಾರೇತಾ ಹೋತಿ ನೋ ಸಾರೇತಾ**ತಿ ಮೋಹೇತಾ ಹೋತಿ, ನ ಸತಿಉಪ್ಪಾದೇತಾ; ಚೋದಕಚುದಿತಕಾನಂ ಕಥಂ ಮೋಹೇತಿ ಪಿದಹತಿ ನ ಸಾರೇತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸೇಸಮೇತ್ಥ ಉಬ್ಬಾಹಿಕವಗ್ಗೇ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಉಬ್ಬಾಹಿಕವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅಧಿಕರಣವೂಪಸಮವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ

೪೫೭. ಅಧಿಕರಣವೂಪಸಮವಗ್ಗೇ – **ಪುಗ್ಗಲಗರು ಹೋತೀ**ತಿ "ಅಯಂ ಮೇ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ, ಅಯಂ ಮೇ ಆಚರಿಯೋ"ತಿಆದೀನಿ ಚಿನ್ತೇತ್ವಾ ತಸ್ಸ ಜಯಂ ಆಕಙ್ಖಮಾನೋ "ಅಧಮ್ಮಂ ಧಮ್ಮೋ"ತಿ ದೀಪೇತಿ। **ಸಙ್ಘಗರು ಹೋತೀ**ತಿ ಧಮ್ಮಞ್ಚ ವಿನಯಞ್ಚ ಅಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ವಿನಿಚ್ಛಿನನ್ತೋ ಸಙ್ಘಗರುಕೋ ನಾಮ ಹೋತಿ। ಚೀವರಾದೀನಿ ಗಹೇತ್ವಾ ವಿನಿಚ್ಛಿನನ್ತೋ **ಆಮಿಸಗರುಕೋ** ನಾಮ ಹೋತಿ, ತಾನಿ ಅಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಯಥಾಧಮ್ಮಂ ವಿನಿಚ್ಛಿನನ್ತೋ **ಸದ್ಧಮ್ಮಗರುಕೋ** ನಾಮ ಹೋತಿ।

೪೫೮. ಪಞ್ಚಹುಪಾಲಿ ಆಕಾರೇಹೀತಿ ಪಞ್ಚಹಿ ಕಾರಣೇಹಿ ಸಙ್ಘೋ ಭಿಜ್ಜತಿ – **ಕಮ್ಮೇನ, ಉದ್ದೇಸೇನ, ವೋಹರನ್ತೋ, ಅನುಸ್ಸಾವನೇನ, ಸಲಾಕಗ್ಗಾಹೇನಾ**ತಿ। ಏತ್ಥ **ಕಮ್ಮೇನಾ**ತಿ ಅಪಲೋಕನಾದೀಸು ಚತೂಸು ಕಮ್ಮೇಸು ಅಞ್ಞತರೇನ ಕಮ್ಮೇನ। **ಉದ್ದೇಸೇನಾ**ತಿ ಪಞ್ಚಸು ಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸೇಸು ಅಞ್ಞತರೇನ ಉದ್ದೇಸೇನ। **ವೋಹರನ್ತೋ**ತಿ ಕಥಯನ್ತೋ; ತಾಹಿ ತಾಹಿ ಉಪಪತ್ತೀಹಿ "ಅಧಮ್ಮಂ ಧಮ್ಮೋ"ತಿಆದೀನಿ ಅಟ್ಠಾರಸ ಭೇದಕರವತ್ಥೂನಿ ದೀಪೇನ್ತೋ । **ಅನುಸ್ಸಾವನೇನಾ**ತಿ "ನನು ತುಮ್ಹೇ ಜಾನಾಥ ಮಯ್ಹಂ ಉಚ್ಚಾಕುಲಾ ಪಬ್ಬಜಿತಭಾವಂ ಬಹುಸ್ಸುತಭಾವಞ್ಚ, ಮಾದಿಸೋ ನಾಮ ಉದ್ಧಮ್ಮಂ ಉಬ್ಬಿನಯಂ ಸತ್ಥು

ಸಾಸನಂ ಗಾಹೇಯ್ಯಾತಿ ಚಿತ್ತಮ್ಪಿ ಉಪ್ಪಾದೇತುಂ ತುಮ್ಹಾಕಂ ಯುತ್ತಂ, ಕಿಂ ಮಯ್ಹಂ ಅವೀಚಿ ನೀಲುಪ್ಪಲವನಮಿವ ಸೀತಲೋ, ಕಿಮಹಂ ಅಪಾಯತೋ ನ ಭಾಯಾಮೀ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ಕಣ್ಣಮೂಲೇ ವಚೀಭೇದಂ ಕತ್ವಾ ಅನುಸ್ಸಾವನೇನ। **ಸಲಾಕಗ್ಗಾಹೇನಾ**ತಿ ಏವಂ ಅನುಸ್ಸಾವೇತ್ವಾ ತೇಸಂ ಚಿತ್ತಂ ಉಪತ್ಥಮ್ಭೇತ್ವಾ ಅನಿವತ್ತಿಧಮ್ಮೇ ಕತ್ವಾ "ಗಣ್ಹಥ ಇಮಂ ಸಲಾಕ"ನ್ತಿ ಸಲಾಕಗ್ಗಾಹೇನ।

ಏತ್ಥ ಚ ಕಮ್ಮಮೇವ ಉದ್ದೇಸೋ ವಾ ಪಮಾಣಂ, ವೋಹಾರಾನುಸ್ಸಾವನಸಲಾಕಗ್ಗಾಹಾ ಪನ ಪುಬ್ಬಭಾಗಾ। ಅಟ್ಠಾರಸವತ್ಥುದೀಪನವಸೇನ ಹಿ ವೋಹರನ್ತೇ ತತ್ಥ ರುಚಿಜನನತ್ಥಂ ಅನುಸ್ಸಾವೇತ್ವಾ ಸಲಾಕಾಯ ಗಾಹಿತಾಯಪಿ ಅಭಿನ್ನೋವ ಹೋತಿ ಸಙ್ಘೋ। ಯದಾ ಪನ ಏವಂ ಚತ್ತಾರೋ ವಾ ಅತಿರೇಕೇ ವಾ ಸಲಾಕಂ ಗಾಹೇತ್ವಾ ಆವೇಣಿಕಂ ಕಮ್ಮಂ ವಾ ಉದ್ದೇಸಂ ವಾ ಕರೋತಿ, ತದಾ ಸಙ್ಘೋ ಭಿನ್ನೋ ನಾಮ ಹೋತಿ। ಇತಿ ಯಂ **ಸಙ್ಘಭೇದಕಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾಯಂ** ಅವೋಚುಮ್ಹಾ "ಏವಂ ಅಟ್ಠಾರಸಸು ವತ್ಥೂಸು ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಏಕಮ್ಪಿ ವತ್ಥುಂ ದೀಪೇತ್ವಾ ತೇನ ತೇನ ಕಾರಣೇನ 'ಇಮಂ ಗಣ್ಹಥ, ಇಮಂ ರೋಚೇಥಾ'ತಿ ಸಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಸಲಾಕಂ ಗಾಹೇತ್ವಾ ವಿಸುಂ ಸಙ್ಘಕಮ್ಮೇ ಕತೇ ಸಙ್ಘೋ ಭಿನ್ನೋ ಹೋತಿ। ಪರಿವಾರೇ ಪನ 'ಪಞ್ಚಹಿ, ಉಪಾಲಿ, ಆಕಾರೇಹಿ ಸಙ್ಘೋ ಭಿಜ್ಜತೀ'ತಿಆದಿ ವುತ್ತಂ। ತಸ್ಸ ಇಮಿನಾ ಇಧ ವುತ್ತೇನ ಸಙ್ಘಭೇದಲಕ್ಖಣೇನ ಅತ್ಥತೋ ನಾನಾಕರಣಂ ನತ್ಥಿ। ತಂ ಪನಸ್ಸ ನಾನಾಕರಣಾಭಾವಂ ತತ್ಥೇವ ಪಕಾಸಯಿಸ್ಸಾಮಾ"ತಿ, ಸ್ವಾಯಂ ಪಕಾಸಿತೋ ಹೋತಿ।

ಪಞ್ಞತ್ತೇತನ್ತಿ ಪಞ್ಞತ್ತಂ ಏತಂ। ಕ್ವ ಪಞ್ಞತ್ತಂ? ವತ್ತಕ್ಖನ್ಧಕೇ। ತತ್ರ ಹಿ ಚುದ್ದಸ ಖನ್ಧಕವತ್ತಾನಿ ಪಞ್ಞತ್ತಾನಿ। ತೇನಾಹ - "ಪಞ್ಞತ್ತೇತಂ, ಉಪಾಲಿ, ಮಯಾ ಆಗನ್ತುಕಾನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಆಗನ್ತುಕವತ್ತ"ನ್ತಿಆದಿ। **ಏವಮ್ಪಿ ಖೋ ಉಪಾಲಿ ಸಙ್ಘರಾಜಿ ಹೋತಿ, ನೋ ಚ ಸಙ್ಘಭೇದೋ**ತಿ ಏತ್ತಾವತಾ ಹಿ ಸಙ್ಘರಾಜಿಮತ್ತಮೇವ ಹೋತಿ, ನ ತಾವ ಸಙ್ಘಭೇದೋ; ಅನುಪುಬ್ಬೇನ ಪನ ಅಯಂ ಸಙ್ಘರಾಜಿ ವಡ್ಢಮಾನಾ ಸಙ್ಘಭೇದಾಯ ಸಂವತ್ತತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಯಥಾರತ್ತ**ನ್ತಿ ರತ್ತಿಪರಿಮಾಣಾನುರೂಪಂ; ಯಥಾಥೇರನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಆವೇನಿಭಾವಂ ಕರಿತ್ವಾ**ತಿ ವಿಸುಂ ವವತ್ಥಾನಂ ಕರಿತ್ವಾ। **ಕಮ್ಮಾಕಮ್ಮಾನಿ ಕರೋನ್ತೀ**ತಿ ಅಪರಾಪರಂ ಸಙ್ಘಕಮ್ಮಂ ಉಪಾದಾಯ ಖುದ್ದಕಾನಿ ಚೇವ ಮಹನ್ತಾನಿ ಚ ಕಮ್ಮಾನಿ ಕರೋನ್ತಿ। ಸೇಸಮೇತ್ಥಾಪಿ ಅಧಿಕರಣವೂಪಸಮವಗ್ಗೇ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

ಸಙ್ಘಭೇದಕವಗ್ಗದ್ವಯವಣ್ಣನಾ

೪೫೯. ಸಙ್ಘಭೇದವಗ್ಗದ್ವಯೇ - **ವಿನಿಧಾಯ ದಿಟ್ಠಿಂ ಕಮ್ಮೇನಾ**ತಿ ತೇಸು ಅಧಮ್ಮಾದೀಸು ಅಧಮ್ಮಾದಯೋ ಏತೇತಿ ಏವಂದಿಟ್ಠಿಕೋವ ಹುತ್ವಾ ತಂ ದಿಟ್ಠಿಂ ವಿನಿಧಾಯ ತೇ ಧಮ್ಮಾದಿವಸೇನ ದೀಪೇತ್ವಾ ವಿಸುಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ। ಇತಿ ಯಂ ವಿನಿಧಾಯ ದಿಟ್ಠಿಂ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ತೇನ ಏವಂ ಕತೇನ ವಿನಿಧಾಯ ದಿಟ್ಠಿಂ ಕಮ್ಮೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಪಞ್ಚಙ್ಗಾನಿ ಹೋನ್ತಿ, "ಇಮೇಹಿ ಖೋ ಉಪಾಲಿ ಪಞ್ಚಹಙ್ಗೇಹೀ"ತಿ ಅಯಮೇಕಸ್ಮಿಂ ಪಞ್ಚಕೇ ಅತ್ಥಯೋಜನಾ । ಏತೇನ ನಯೇನ ಸಬ್ಬಪಞ್ಚಕಾನಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾನಿ। ಏತ್ಥಾಪಿ ಚ ವೋಹಾರಾದಿ ಅಙ್ಗತ್ತಯಂ ಪುಬ್ಬಭಾಗವಸೇನೇವ ವುತ್ತಂ। ಕಮ್ಮುದ್ದೇಸವಸೇನ ಪನ ಅತೇಕಿಚ್ಛತಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವ। ನ ಹೇತ್ಥ ಕಿಞ್ಚಿ ಅತ್ಥಿ ಯಂ ಪುಬ್ಬೇ ಅವುತ್ತನಯಂ।

ಆವಾಸಿಕವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ

೪೬೦. ಆವಾಸಿಕವಗ್ಗೇ - **ಯಥಾಭತಂ ನಿಕ್ಖಿತ್ತೋ**ತಿ ಯಥಾ ಆಹರಿತ್ವಾ ಠಪಿತೋ।

೪೬೧. **ವಿನಯಬ್ಯಾಕರಣಾ**ತಿ ವಿನಯಪಞ್ಹೇ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನಾ। **ಪರಿಣಾಮೇತೀ**ತಿ ನಿಯಾಮೇತಿ ದೀಪೇತಿ ಕಥೇತಿ। ಸೇಸಮೇತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

ಕಥಿನತ್ಥಾರವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ

೪೬೭. ಕಥಿನತ್ಥಾರವಗ್ಗೇ - **ಓತಮಸಿಕೋತಿ** ಅನ್ಧಕಾರಗತೋ; ತಞ್ಹಿ ವನ್ದನ್ತಸ್ಸ ಮಞ್ಚಪಾದಾದೀಸುಪಿ ನಲಾಟಂ ಪಟಿಹಞ್ಞೇಯ್ಯ। **ಅಸಮನ್ನಾಹರನ್ತೋತಿ** ಕಿಚ್ಚಯಪಸುತತ್ತಾ ವನ್ದನಂ ಅಸಮನ್ನಾಹರನ್ತೋ। **ಸುತ್ತೋತಿ** ನಿದ್ದಂ ಓಕ್ಕನ್ತೋ। **ಏಕಾವತ್ತೋತಿ** ಏಕತೋ ಆವತ್ತೋ ಸಪತ್ತಪಕ್ಖೇ ಠಿತೋ ವೇರೀ ವಿಸಭಾಗಪುಗ್ಗಲೋ ವುಚ್ಚತಿ; ಅಯಂ ಅವನ್ದಿಯೋ। ಅಯಞ್ಹಿ ವನ್ದಿಯಮಾನೋ ಪಾದೇನಪಿ ಪಹರೇಯ್ಯ। **ಅಞ್ಞವಿಹಿತೋತಿ** ಅಞ್ಞಂ ಚಿನ್ತಯಮಾನೋ।

ಖಾದನ್ತೋತಿ ಪಿಟ್ಠಖಜ್ಜಕಾದೀನಿ ಖಾದನ್ತೋ। **ಉಚ್ಚಾರಞ್ಚ ಪಸ್ಸಾವಞ್ಚ ಕರೋನ್ತೋ** ಅನೋಕಾಸಗತತ್ತಾ ಅವನ್ದಿಯೋ। **ಉಕ್ಖಿತ್ತಕೋತಿ** ತಿವಿಧೇನಪಿ ಉಕ್ಖೇಪನೀಯಕಮ್ಮೇನ ಉಕ್ಖಿತ್ತಕೋ ಅವನ್ದಿಯೋ। ತಜ್ಜನೀಯಾದಿಕಮ್ಮಕತಾ ಪನ ಚತ್ತಾರೋ ವನ್ದಿತಬ್ಬಾ। ಉಪೋಸಥಪವಾರಣಾಪಿ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಲಬ್ಭನ್ತಿ। ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಚ ವುತ್ತೇಸು ಅವನ್ದಿಯೇಸು ನಗ್ಗಞ್ಚ ಉಕ್ಖಿತ್ತಕಞ್ಚ ವನ್ದನ್ತಸ್ಸೇವ ಆಪತ್ತಿ। ಇತರೇಸಂ ಪನ ಅಸಾರುಪ್ಪಟ್ಠೇನ ಚ ಅನ್ತರಾ ವುತ್ತಕಾರಣೇನ ಚ ವನ್ದನಾ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಾ। ಇತೋ ಪರಂ **ಪಚ್ಛಾಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾದಯೋ** ದಸಪಿ ಆಪತ್ತಿವತ್ಥುಭಾವೇನೇವ ಅವನ್ದಿಯಾ। ತೇ ವನ್ದನ್ತಸ್ಸ ಹಿ ನಿಯಮೇನೇವ ಆಪತ್ತಿ। ಇತಿ ಇಮೇಸು ಪಞ್ಚಸು ಪಞ್ಚಕೇಸು ತೇರಸ ಜನೇ ವನ್ದನ್ತಸ್ಸ ಅನಾಪತ್ತಿ, ದ್ವಾದಸನ್ನಂ ವನ್ದನಾಯ ಆಪತ್ತಿ।

೪೬೮. **ಆಚರಿಯೋ ವನ್ದಿಯೋತಿ** ಪಬ್ಬಜ್ಜಾಚರಿಯೋ ಉಪಸಮ್ಪದಾಚರಿಯೋ ನಿಸ್ಸಯಾಚರಿಯೋ ಉದ್ದೇಸಾಚರಿಯೋ ಓವಾದಾಚರಿಯೋತಿ ಅಯಂ ಪಞ್ಚವಿಧೋಪಿ ಆಚರಿಯೋ ವನ್ದಿಯೋ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಕಥಿನತ್ಥಾರವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ನಿಟ್ಠಿತಾ ಚ ಉಪಾಲಿಪಞ್ಚಕವಣ್ಣನಾ।

ಆಪತ್ತಿಸಮುಟ್ಠಾನವಣ್ಣನಾ

೪೭೦. ಅಚಿತ್ತಕೋ ಆಪಜ್ಜತೀತಿಆದೀಸು ಸಹಸೇಯ್ಯಾದಿಪಣ್ಣತ್ತಿವಜ್ಜಂ ಅಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಆಪಜ್ಜನ್ತೋ ಅಚಿತ್ತಕೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ದೇಸೇನ್ತೋ ಸಚಿತ್ತಕೋ ವುಟ್ಠಾತಿ। ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಸಞ್ಚಿಚ್ಚ ಆಪಜ್ಜನ್ತೋ ಸಚಿತ್ತಕೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ತಿಣವತ್ಥಾರಕೇನ ವುಟ್ಠಹನ್ತೋ ಅಚಿತ್ತಕೋ ವುಟ್ಠಾತಿ। ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಮೇವ ತಿಣವತ್ಥಾರಕೇನ ವುಟ್ಠಹನ್ತೋ ಅಚಿತ್ತಕೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಅಚಿತ್ತಕೋ ವುಟ್ಠಾತಿ। ಇತರಂ ದೇಸೇನ್ತೋ ಸಚಿತ್ತಕೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಸಚಿತ್ತಕೋ ವುಟ್ಠಾತಿ। "ಧಮ್ಮದಾನಂ ಕರೋಮೀ"ತಿ ಪದಸೋಧಮ್ಮಾದೀನಿ ಕರೋನ್ತೋ ಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, "ಬುದ್ಧಾನಂ ಅನುಸಾಸನಿಂ ಕರೋಮೀ"ತಿ ಉದಗ್ಗಚಿತ್ತೋ ದೇಸೇನ್ತೋ ಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ವುಟ್ಠಾತಿ। ದೋಮನಸ್ಸಿಕೋ ಹುತ್ವಾ ದೇಸೇನ್ತೋ ಅಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ವುಟ್ಠಾತಿ, ತಿಣವತ್ಥಾರಕೇನ ನಿದ್ದಾಗತೋವ ವುಟ್ಠಹನ್ತೋ ಅಬ್ಯಾಕತಚಿತ್ತೋ ವುಟ್ಠಾತಿ। ಭಿಂಸಾಪನಾದೀನಿ ಕತ್ವಾ "ಬುದ್ಧಾನಂ ಸಾಸನಂ ಕರೋಮೀ"ತಿ ಸೋಮನಸ್ಸಿಕೋ ದೇಸೇನ್ತೋ ಅಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ವುಟ್ಠಾತಿ। ದೋಮನಸ್ಸಿಕೋವ ದೇಸೇನ್ತೋ ಅಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ವುಟ್ಠಾತಿ, ವುತ್ತನಯೇನೇವ ತಿಣವತ್ಥಾರಕೇನ ವುಟ್ಠಹನ್ತೋ ಅಬ್ಯಾಕತಚಿತ್ತೋ ವುಟ್ಠಾತಿ। ನಿದ್ದೋಕ್ಕನ್ತಸಮಯೇ ಸಹಗಾರಸೇಯ್ಯಂ ಆಪಜ್ಜನ್ತೋ ಅಬ್ಯಾಕತಚಿತ್ತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಪನೇತ್ಥ "ಕುಸಲಚಿತ್ತೋ ವುಟ್ಠಾತೀ"ತಿಆದಿ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಪಠಮಂ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಕತಿಹಿ ಸಮುಟ್ಠಾನೇಹೀತಿಆದಿ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತನಯತ್ತಾ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

೪೭೩. ಚತ್ತಾರೋ ಪಾರಾಜಿಕಾ ಕತಿಹಿ ಸಮುಟ್ಠಾನೇಹೀತಿಆದೀಸು ಉಕ್ಕಟ್ಠಪರಿಚ್ಛೇದತೋ ಯಂ ಯಂ ಸಮುಟ್ಠಾನಂ ಯಸ್ಸ ಯಸ್ಸ ಲಬ್ಭತಿ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ವುತ್ತಮೇವ ಹೋತಿ।

ಆಪತ್ತಿಸಮುಟ್ಠಾನವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅಪರದುತಿಯಗಾಥಾಸಙ್ಗಣಿಕಂ

(೧) ಕಾಯಿಕಾದಿಆಪತ್ತಿವಣ್ಣನಾ

೪೭೪. “ಕತಿ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಕಾಯಿಕಾ”ತಿಆದಿಗಾಥಾನಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ **ಛ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಕಾಯಿಕಾತಿ** ಅನ್ತರಪೇಯ್ಯಾಲೇ ಚತುತ್ಥೇನ ಆಪತ್ತಿಸಮುಟ್ಠಾನೇನ ಛ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, “ಭಿಕ್ಖು ಮೇಥುನಂ ಧಮ್ಮಂ ಪಟಿಸೇವತಿ, ಆಪತ್ತಿ ಪಾರಾಜಿಕಸ್ಸಾ”ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತಾಪತ್ತಿಯೋ। ಕಾಯದ್ವಾರೇ ಸಮುಟ್ಠಿತತ್ತಾ ಹಿ ಏತಾ ಕಾಯಿಕಾತಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ। **ಛ ವಾಚಸಿಕಾತಿ** ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಅನ್ತರಪೇಯ್ಯಾಲೇ ಪಞ್ಚಮೇನ ಆಪತ್ತಿಸಮುಟ್ಠಾನೇನ ಛ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜತಿ, “ಭಿಕ್ಖು ಪಾಪಿಚ್ಛೋ ಇಚ್ಛಾಪಕತೋ”ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತಾಪತ್ತಿಯೋ। **ಛಾದೇನ್ತಸ್ಸ ತಿಸ್ಸೋತಿ** ವಜ್ಜಪಟಿಚ್ಛಾದಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಪಾರಾಜಿಕಂ, ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಪಟಿಚ್ಛಾದನೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಅತ್ತನೋ ದುಟ್ಠುಲ್ಲಾಪತ್ತಿಪಟಿಚ್ಛಾದನೇ ದುಕ್ಕಟಂ। **ಪಞ್ಚ ಸಂಸಗ್ಗಪಚ್ಚಯಾತಿ** ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಕಾಯಸಂಸಗ್ಗೇ ಪಾರಾಜಿಕಂ, ಭಿಕ್ಖುನೋ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ, ಕಾಯೇನ ಕಾಯಪಟಿಬದ್ಧೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯೇನ ಕಾಯಪಟಿಬದ್ಧೇ ದುಕ್ಕಟಂ, ಅಙ್ಗುಲಿಪತೋದಕೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯನ್ತಿ ಇಮಾ ಕಾಯಸಂಸಗ್ಗಪಚ್ಚಯಾ ಪಞ್ಚಾಪತ್ತಿಯೋ।

ಅರುಣುಗ್ಗೇ ತಿಸ್ಸೋತಿ ಏಕರತ್ತಛಾರತ್ತಸತ್ತಾಹದಸಾಹಮಾಸಾತಿಕ್ಕಮವಸೇನ ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಂ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ರತ್ತಿವಿಪ್ಪವಾಸೇ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ, “ಪಠಮಮ್ಪಿ ಯಾಮಂ ಛಾದೇತಿ, ದುತಿಯಮ್ಪಿ ತತಿಯಮ್ಪಿ ಯಾಮಂ ಛಾದೇತಿ, ಉದ್ಧಸ್ತೇ ಅರುಣೇ ಛನ್ನಾ ಹೋತಿ ಆಪತ್ತಿ, ಯೋ ಛಾದೇತಿ ಸೋ ದುಕ್ಕಟಂ ದೇಸಾಪೇತಬ್ಬೋ”ತಿ ಇಮಾ ಅರುಣುಗ್ಗೇ ತಿಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜತಿ। **ದ್ವೇ ಯಾವತತಿಯಕಾತಿ** ಏಕಾದಸ ಯಾವತತಿಯಕಾ ನಾಮ, ಪಞ್ಞತ್ತಿವಸೇನ ಪನ ದ್ವೇ ಹೋನ್ತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಯಾವತತಿಯಕಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಯಾವತತಿಯಕಾತಿ। **ಏಕೇತ್ಥ ಅಟ್ಠವತ್ಥುಕಾತಿ** ಭಿಕ್ಖುನೀನಂಯೇವ ಏಕಾ ಏತ್ಥ ಇಮಸ್ಮಿಂ ಸಾಸನೇ ಅಟ್ಠವತ್ಥುಕಾ ನಾಮ। **ಏಕೇನ ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಹೋತಿ** “ಯಸ್ಸ ಸಿಯಾ ಆಪತ್ತಿ, ಸೋ ಆವಿಕರೇಯ್ಯಾ”ತಿ ಇಮಿನಾ ಏಕೇನ ನಿದಾನುದ್ದೇಸೇನ ಸಬ್ಬಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಞ್ಚ ಸಬ್ಬಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸಾನಞ್ಚ ಸಙ್ಗಹೋ ಹೋತಿ।

ವಿನಯಸ್ಸ ದ್ವೇ ಮೂಲಾನೀತಿ ಕಾಯೋ ಚೇವ ವಾಚಾ ಚ। **ಗರುಕಾ ದ್ವೇ ವುತ್ತಾತಿ** ಪಾರಾಜಿಕಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಾ । **ದ್ವೇ ದುಟ್ಠುಲ್ಲಚ್ಛಾದನಾತಿ** ವಜ್ಜಪಟಿಚ್ಛಾದಿಕಾಯ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಂ ಪಟಿಚ್ಛಾದಕಸ್ಸ ಪಾಚಿತ್ತಿಯನ್ತಿ ಇಮಾ ದ್ವೇ ದುಟ್ಠುಲ್ಲಚ್ಛಾದನಾಪತ್ತಿಯೋ ನಾಮ।

ಗಾಮನ್ತರೇ ಚತಸ್ಸೋತಿ “ಭಿಕ್ಖು ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಿದಹತಿ, ದುಕ್ಕಟಂ; ಅಞ್ಞಸ್ಸ ಗಾಮಸ್ಸ ಉಪಚಾರಂ ಓಕ್ಕಮತಿ, ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ; ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಗಾಮನ್ತರಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿಯಾ ಪರಿಕ್ಖಿತ್ತೇ ಗಾಮೇ ಪಠಮಪಾದೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ದುತಿಯಪಾದೇ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ; ಅಪರಿಕ್ಖಿತ್ತಸ್ಸ ಪಠಮಪಾದೇ ಉಪಚಾರೋಕ್ಕಮನೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ದುತಿಯಪಾದೇ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ”ತಿ ಇಮಾ ಗಾಮನ್ತರೇ ದುಕ್ಕಟಪಾಚಿತ್ತಿಯಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಸಙ್ಘಆದಿಸೇಸವಸೇನ ಚತಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ। **ಚತಸ್ಸೋ ನದಿಪಾರಪಚ್ಚಯಾತಿ** “ಭಿಕ್ಖು ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಿದಹತಿ, ದುಕ್ಕಟಂ; ನಾವಂ ಅಭಿರುಹತಿ, ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ; ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ನದಿಪಾರಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿಯಾ ಉತ್ತರಣಕಾಲೇ ಪಠಮಪಾದೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ದುತಿಯಪಾದೇ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ”ತಿ ಇಮಾ ಚತಸ್ಸೋ। **ಏಕಮಂಸೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯ**ನ್ತಿ ಮನುಸ್ಸಮಂಸೇ। **ನವಮಂಸೇಸು ದುಕ್ಕಟ**ನ್ತಿ ಸೇಸಅಕಪ್ಪಿಯಮಂಸೇಸು।

ದ್ವೇ ವಾಚಸಿಕಾ ರತ್ತಿನ್ತಿ ಭಿಕ್ಖುನೀ ರತ್ತನ್ಧಕಾರೇ ಅಪ್ಪದೀಪೇ ಪುರಿಸೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಹತ್ಥಪಾಸೇ ಠಿತಾ ಸಲ್ಲಪತಿ , ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ; ಹತ್ಥಪಾಸಂ ವಿಜಹಿತ್ವಾ ಠಿತಾ ಸಲ್ಲಪತಿ, ದುಕ್ಕಟಂ। **ದ್ವೇ ವಾಚಸಿಕಾ ದಿವಾತಿ** ಭಿಕ್ಖುನೀ ದಿವಾ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೇ ಓಕಾಸೇ ಪುರಿಸೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಹತ್ಥಪಾಸೇ ಠಿತಾ ಸಲ್ಲಪತಿ, ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ; ಹತ್ಥಪಾಸಂ ವಿಜಹಿತ್ವಾ ಸಲ್ಲಪತಿ, ದುಕ್ಕಟಂ। **ದದಮಾನಸ್ಸ ತಿಸ್ಸೋತಿ** ಮರಣಾಧಿಪ್ಪಾಯೋ ಮನುಸ್ಸಸ್ಸ ವಿಸಂ ದೇತಿ, ಸೋ ಚೇ ತೇನ ಮರತಿ, ಪಾರಾಜಿಕಂ; ಯಕ್ಖಪೇತಾನಂ ದೇತಿ, ತೇ ಚೇ ಮರನ್ತಿ,

ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ; ತಿರಚ್ಛಾನಗತಸ್ಸ ದೇತಿ, ಸೋ ಚೇ ಮರತಿ, ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ; ಅಞ್ಞಾತಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಚೀವರದಾನೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯನ್ತಿ ಏವಂ ದದಮಾನಸ್ಸ ತಿಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ। **ಚತ್ತಾರೋ ಚ ಪಟಿಗ್ಗಹೇ**ತಿ ಹತ್ಥಗ್ಗಾಹ-ವೇಣಿಗ್ಗಾಹೇಸು ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ, ಮುಖೇನ ಅಙ್ಗಜಾತಗ್ಗಹಣೇ ಪಾರಾಜಿಕಂ, ಅಞ್ಞಾತಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಚೀವರಪಟಿಗ್ಗಹಣೇ ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಂ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಅವಸ್ಸುತಾಯ ಅವಸ್ಸುತಸ್ಸ ಹತ್ಥತೋ ಖಾದನೀಯಂ ಭೋಜನೀಯಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತಿಯಾ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ; ಏವಂ ಪಟಿಗ್ಗಹೇ ಚತ್ತಾರೋ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾ ಹೋನ್ತಿ।

(೨) ದೇಸನಾಗಾಮಿನಿಯಾದಿವಣ್ಣನಾ

೪೭೫. **ಪಞ್ಚ ದೇಸನಾಗಾಮಿನಿಯೋ**ತಿ ಲಹುಕಾ ಪಞ್ಚ। **ಛ ಸಪ್ಪಟಿಕಮ್ಮಾ**ತಿ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಅವಸೇಸಾ। **ಏಕೇತ್ಥ ಅಪ್ಪಟಿಕಮ್ಮಾ**ತಿ ಏಕಾ ಪಾರಾಜಿಕಾಪತ್ತಿ।

ವಿನಯಗರುಕಾ ದ್ವೇ ವುತ್ತಾತಿ ಪಾರಾಜಿಕಞ್ಚೇವ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಞ್ಚ। **ಕಾಯವಾಚಸಿಕಾನಿ ಚಾ**ತಿ ಸಬ್ಬಾನೇವ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಕಾಯವಾಚಸಿಕಾನಿ, ಮನೋದ್ವಾರೇ ಪಞ್ಞತ್ತಂ ಏಕಸಿಕ್ಖಾಪದಮ್ಪಿ ನತ್ಥಿ। **ಏಕೋ ವಿಕಾಲೇ ಧಞ್ಞರಸೋ**ತಿ ಲೋಣಸೋವೀರಕಂ। ಅಯಮೇವ ಹಿ ಏಕೋ ಧಞ್ಞರಸೋ ವಿಕಾಲೇ ವಟ್ಟತಿ। **ಏಕಾ ಞತ್ತಿಚತುತ್ಥೇನ ಸಮ್ಮುತೀ**ತಿ ಭಿಕ್ಖುನೋವಾದಕಸಮ್ಮುತಿ। ಅಯಮೇವ ಹಿ ಏಕಾ ಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮೇನ ಸಮ್ಮುತಿ ಅನುಞ್ಞಾತಾ।

ಪಾರಾಜಿಕಾ ಕಾಯಿಕಾ ದ್ವೇತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಮೇಥುನಪಾರಾಜಿಕಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಞ್ಚ ಕಾಯಸಂಸಗ್ಗಪಾರಾಜಿಕಂ। **ದ್ವೇ ಸಂವಾಸಭೂಮಿಯೋ**ತಿ ಅತ್ತನಾ ವಾ ಅತ್ತಾನಂ ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಂ ಕರೋತಿ, ಸಮಗ್ಗೋ ವಾ ಸಙ್ಘೋ ಉಕ್ಖಿತ್ತಂ ಓಸಾರೇತಿ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ "ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಭೂಮಿ ಚ ನಾನಾಸಂವಾಸಕಭೂಮಿ ಚಾ"ತಿ ಏವಂ ದ್ವೇ ಸಂವಾಸಭೂಮಿಯೋ ವುತ್ತಾ। **ದ್ವಿನ್ನಂ ರತ್ತಿಚ್ಛೇದೋ**ತಿ ಪಾರಿವಾಸಿಕಸ್ಸ ಚ ಮಾನತ್ತಚಾರಿಕಸ್ಸ ಚ ಪಞ್ಞತ್ತಾ। **ದ್ವಙ್ಗುಲಾ ದುವೇ**ತಿ ದ್ವೇ ದ್ವಙ್ಗುಲಪಞ್ಞತ್ತಿಯೋ, "ದ್ವಙ್ಗುಲಪಬ್ಬಪರಮಂ ಆದಾತಬ್ಬ"ನ್ತಿ ಅಯಮೇಕಾ, "ದ್ವಙ್ಗುಲಂ ವಾ ದ್ವೇಮಾಸಂ ವಾ"ತಿ ಅಯಮೇಕಾ।

ದ್ವೇ ಅತ್ತಾನಂ ವಧಿತ್ವಾನಾತಿ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಅತ್ತಾನಂ ವಧಿತ್ವಾ ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜತಿ; ವಧತಿ ರೋದತಿ, ಆಪತ್ತಿ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಸ್ಸ; ವಧತಿ ನ ರೋದತಿ, ಆಪತ್ತಿ ದುಕ್ಕಟಸ್ಸ। **ದ್ವೀಹಿ ಸಙ್ಘೋ ಭಿಜ್ಜತೀ**ತಿ ಕಮ್ಮೇನ ಚ ಸಲಾಕಗ್ಗಾಹೇನ ಚ। **ದ್ವೇತ್ಥ ಪಠಮಾಪತ್ತಿಕಾ**ತಿ ಏತ್ಥ ಸಕಲೇಪಿ ವಿನಯೇ ದ್ವೇ ಪಠಮಾಪತ್ತಿಕಾ ಉಭಿನ್ನಂ ಪಞ್ಞತ್ತಿವಸೇನ। ಇತರಥಾ ಪನ ನವ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ನವ ಭಿಕ್ಖುನೀನನ್ತಿ ಅಟ್ಠಾರಸ ಹೋನ್ತಿ। **ಞತ್ತಿಯಾ ಕರಣಾ ದುವೇ**ತಿ ದ್ವೇ ಞತ್ತಿಕಿಚ್ಚಾನಿ - ಕಮ್ಮಞ್ಚ ಕಮ್ಮಪಾದಕಾ ಚ। ನವಸು ಠಾನೇಸು ಕಮ್ಮಂ ಹೋತಿ, ದ್ವೀಸು ಕಮ್ಮಪಾದಭಾವೇನ ತಿಟ್ಠತಿ।

ಪಾಣಾತಿಪಾತೇ ತಿಸ್ಸೋತಿ "ಅನೋದಿಸ್ಸ ಓಪಾತಂ ಖಣತಿ, ಸಚೇ ಮನುಸ್ಸೋ ಮರತಿ, ಪಾರಾಜಿಕಂ; ಯಕ್ಖಪೇತಾನಂ ಮರಣೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ; ತಿರಚ್ಛಾನಗತಸ್ಸ ಮರಣೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯ"ನ್ತಿ ಇಮಾ ತಿಸ್ಸೋ ಹೋನ್ತಿ। **ವಾಚಾ ಪಾರಾಜಿಕಾ ತಯೋ**ತಿ ವಜ್ಜಪಟಿಚ್ಛಾದಿಕಾಯ ಉಕ್ಖಿತ್ತಾನುವತ್ತಿಕಾಯ ಅಟ್ಠವತ್ಥುಕಾಯಾತಿ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ "ಆಣತ್ತಿಯಾ ಅದಿನ್ನಾದಾನೇ, ಮನುಸ್ಸಮರಣೇ, ಉತ್ತರಿಮನುಸ್ಸಧಮ್ಮಉಲ್ಲಪನೇ ಚಾ"ತಿ ಏವಂ ತಯೋ ವುತ್ತಾ। **ಓಭಾಸನಾ ತಯೋ**ತಿ ವಚ್ಚಮಗ್ಗಂ ಪಸ್ಸಾವಮಗ್ಗಂ ಆದಿಸ್ಸ ವಣ್ಣಾವಣ್ಣಭಾಸನೇ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ, ವಚ್ಚಮಗ್ಗಂ ಪಸ್ಸಾವಮಗ್ಗಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಧಕ್ಖಕಂ ಉಬ್ಭಜಾಣುಮಣ್ಡಲಂ ಆದಿಸ್ಸ ವಣ್ಣಾವಣ್ಣಭಣನೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ಉಬ್ಭಕ್ಖಕಂ ಅಧೋಜಾಣುಮಣ್ಡಲಂ ಆದಿಸ್ಸ ವಣ್ಣಾವಣ್ಣಭಣನೇ ದುಕ್ಕಟಂ। **ಸಞ್ಚರಿತ್ತೇನ ವಾ ತಯೋ**ತಿ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತಿ ವೀಮಂಸತಿ ಪಚ್ಚಾಹರತಿ , ಆಪತ್ತಿ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಸ್ಸ; ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತಿ ವೀಮಂಸತಿ ನ ಪಚ್ಚಾಹರತಿ, ಆಪತ್ತಿ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಸ್ಸ; ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತಿ ನ ವೀಮಂಸತಿ ನ ಪಚ್ಚಾಹರತಿ, ಆಪತ್ತಿ ದುಕ್ಕಟಸ್ಸಾತಿ ಇಮೇ ಸಞ್ಚರಿತ್ತೇನ ಕಾರಣಭೂತೇನ ತಯೋ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾ ಹೋನ್ತಿ।

ತಯೋ ಪುಗ್ಗಲಾ ನ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇತಬ್ಬಾತಿ ಅದ್ಧಾನಹೀನೋ ಅಙ್ಗಹೀನೋ ವತ್ಥುವಿಪನ್ನೋ ಚ ತೇಸಂ ನಾನಾಕರಣಂ ವುತ್ತಮೇವ। ಅಪಿಚೇತ್ಥ ಯೋ ಪತ್ತಚೀವರೇನ ಅಪರಿಪೂರೋ, ಪರಿಪೂರೋ ಚ ನ ಯಾಚತಿ, ಇಮೇಪಿ ಅಙ್ಗಹೀನೇನೇವ ಸಙ್ಗಹಿತಾ। ಮಾತುಘಾತಕಾದಯೋ ಚ ಕರಣದುಕ್ಕಟಕಾ ಪಣ್ಡಕಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಕತಿರಚ್ಛಾನಗತಸಙ್ಖಾತೇನ ವತ್ಥುವಿಪನ್ನೇನೇವ ಸಙ್ಗಹಿತಾತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಏಸ ನಯೋ ಕುರುನ್ದಿಯಂ ವುತ್ತೋ। **ತಯೋ ಕಮ್ಮಾನಂ ಸಙ್ಗಹಾ**ತಿ ಇತ್ತಿಕಪ್ಪನಾ, ವಿಪ್ಪಕತಪಚ್ಚತ್ತಂ, ಅತೀತಕರಣನ್ತಿ। ತತ್ಥ "ದದೇಯ್ಯ ಕರೇಯ್ಯಾ"ತಿಆದಿಭೇದಾ ಇತ್ತಿಕಪ್ಪನಾ; "ದೇತಿ ಕರೋತೀ"ತಿಆದಿಭೇದಂ ವಿಪ್ಪಕತಪಚ್ಚತ್ತಂ; "ದಿನ್ನಂ ಕತ"ನ್ತಿಆದಿಭೇದಂ ಅತೀತಕರಣಂ ನಾಮಾತಿ ಇಮೇಹಿ ತೀಹಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಸಙ್ಗಯ್ಹನ್ತಿ। ಅಪರೇಹಿಪಿ ತೀಹಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಸಙ್ಗಯ್ಹನ್ತಿ - ವತ್ಥುನಾ, ಇತ್ತಿಯಾ, ಅನುಸ್ಸಾವನಾಯಾತಿ। ವತ್ಥುಸಮ್ಪನ್ನಞ್ಹಿ ಇತ್ತಿಸಮ್ಪನ್ನಂ ಅನುಸ್ಸಾವನಸಮ್ಪನ್ನಞ್ಚ ಕಮ್ಮಂ ನಾಮ ಹೋತಿ, ತೇನ ವುತ್ತಂ "ತಯೋ ಕಮ್ಮಾನಂ ಸಙ್ಗಹಾ"ತಿ। **ನಾಸಿತಕಾ ತಯೋ** ನಾಮ ಮೇತ್ತಿಯಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ನಾಸೇಥ, ದೂಸಕೋ ನಾಸೇತಬ್ಬೋ, ದಸಹಙ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಸಾಮಣೇರೋ ನಾಸೇತಬ್ಬೋ, ಕಣ್ಟಕಂ ಸಮಣುದ್ದೇಸಂ ನಾಸೇಥಾತಿ ಏವಂ ಲಿಙ್ಗಸಂವಾಸದಣ್ಡಕಮ್ಮನಾಸನಾವಸೇನ ತಯೋ ನಾಸಿತಕಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। **ತಿಣ್ಣನ್ನಂ ಏಕವಾಚಿಕಾ**ತಿ "ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ದ್ವೇ ತಯೋ ಏಕಾನುಸ್ಸಾವನೇ ಕಾತು"ನ್ತಿ ವಚನತೋ ತಿಣ್ಣಂ ಜನಾನಂ ಏಕುಪಜ್ಝಾಯೇನ ನಾನಾಚರಿಯೇನ ಏಕಾನುಸ್ಸಾವನಾ ವಟ್ಟತಿ।

ಅದಿನ್ನಾದಾನೇ ತಿಸ್ಸೋತಿ ಪಾದೇ ವಾ ಅತಿರೇಕಪಾದೇ ವಾ ಪಾರಾಜಿಕಂ, ಅತಿರೇಕಮಾಸಕೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ಮಾಸಕೇ ವಾ ಊನಮಾಸಕೇ ವಾ ದುಕ್ಕಟಂ। **ಚತಸ್ಸೋ ಮೇಥುನಪಚ್ಚಯಾ**ತಿ ಅಕ್ಖಯಿತೇ ಪಾರಾಜಿಕಂ, ಯೇಭುಯ್ಯೇನ ಖಯಿತೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ವಿವಟಕತೇ ಮುಖೇ ದುಕ್ಕಟಂ, ಜತುಮಟ್ಠಕೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ। **ಛಿನ್ದನ್ತಸ್ಸ ತಿಸ್ಸೋ**ತಿ ವನಪ್ಪತಿಂ ಛಿನ್ದನ್ತಸ್ಸ ಪಾರಾಜಿಕಂ, ಭೂತಗಾಮೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಅಙ್ಗಜಾತೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ। **ಪಞ್ಚ ಛಡ್ಡಿತಪಚ್ಚಯಾ**ತಿ ಅನೋದಿಸ್ಸ ವಿಸಂ ಛಡ್ಡೇತಿ, ಸಚೇ ತೇನ ಮನುಸ್ಸೋ ಮರತಿ, ಪಾರಾಜಿಕಂ; ಯಕ್ಖಪೇತೇಸು ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ; ತಿರಚ್ಛಾನಗತೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ; ವಿಸ್ಸಟ್ಠಿಛಡ್ಡನೇ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ; ಸೇಖಿಯೇಸು ಹರಿತೇ ಉಚ್ಚಾರಪಸ್ಸಾವಛಡ್ಡನೇ ದುಕ್ಕಟಂ - ಇಮಾ ಛಡ್ಡಿತಪಚ್ಚಯಾ ಪಞ್ಚಾಪತ್ತಿಯೋ ಹೋನ್ತಿ।

ಪಾಚಿತ್ತಿಯೇನ ದುಕ್ಕಟಾ ಕತಾತಿ ಭಿಕ್ಖುನೋವಾದಕವಗ್ಗಸ್ಮಿಂ ದಸಸು ಸಿಕ್ಖಾಪದೇಸು ಪಾಚಿತ್ತಿಯೇನ ಸದ್ಧಿಂ ದುಕ್ಕಟಾ ಕತಾ ಏವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಚತುರೇತ್ಥ ನವಕಾ ವುತ್ತಾ**ತಿ ಪಠಮಸಿಕ್ಖಾಪದಮ್ಹಿಯೇವ ಅಧಮ್ಮಕಮ್ಮೇ ದ್ವೇ, ಧಮ್ಮಕಮ್ಮೇ ದ್ವೇತಿ ಏವಂ ಚತ್ತಾರೋ ನವಕಾ ವುತ್ತಾತಿ ಅತ್ಥೋ। **ದ್ವಿನ್ನಂ ಚೀವರೇನ ಚಾ**ತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾಯ ಚೀವರಂ ದೇನ್ತಸ್ಸ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾಯ ದೇನ್ತಸ್ಸ ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ಏವಂ ದ್ವಿನ್ನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಚೀವರಂ ದೇನ್ತಸ್ಸ ಚೀವರೇನ ಕಾರಣಭೂತೇನ ಆಪತ್ತಿ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಅಟ್ಠ ಪಾಟಿದೇಸನೀಯಾತಿ ಪಾಳಿಯಂ ಆಗತಾ ಏವ। **ಭುಞ್ಜನ್ತಾಮಕಧಞ್ಞೇನ ಪಾಚಿತ್ತಿಯೇನ ದುಕ್ಕಟಾ ಕತಾ**ತಿ ಆಮಕಧಞ್ಞಂ ವಿಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಭುಞ್ಜನ್ತಿಯಾ ಪಾಚಿತ್ತಿಯೇನ ಸದ್ಧಿಂ ದುಕ್ಕಟಾ ಕತಾಯೇವ।

ಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ಚತಸ್ಸೋತಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ವಾ ಮಾತುಗಾಮೇನ ವಾ ಸದ್ಧಿಂ ಸಂವಿಧಾಯ ಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ದುಕ್ಕಟಂ, ಗಾಮೂಪಚಾರೋಕ್ಕಮನೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಯಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಏಕಾ ಗಾಮನ್ತರಂ ಗಚ್ಛತಿ, ತಸ್ಸಾ ಗಾಮೂಪಚಾರಂ ಓಕ್ಕಮನ್ತಿಯಾ ಪಠಮಪಾದೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ದುತಿಯಪಾದೇ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋತಿ ಗಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ಇಮಾ ಚತಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಹೋನ್ತಿ। **ಠಿತಸ್ಸ ಚಾಪಿ ತತ್ತಕಾ**ತಿ ಠಿತಸ್ಸಪಿ ಚತಸ್ಸೋ ಏವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಕಥಂ? ಭಿಕ್ಖುನೀ ಅನ್ಧಕಾರೇ ವಾ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೇ ವಾ ಓಕಾಸೇ ಮಿತ್ತಸನ್ಥವವಸೇನ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಹತ್ಥಪಾಸೇ ತಿಟ್ಠತಿ, ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ; ಹತ್ಥಪಾಸಂ ವಿಜಹಿತ್ವಾ ತಿಟ್ಠತಿ, ದುಕ್ಕಟಂ; ಅರುಣುಗ್ಗಮನಕಾಲೇ ದುತಿಯಿಕಾಯ ಹತ್ಥಪಾಸಂ ವಿಜಹನ್ತೀ ತಿಟ್ಠತಿ, ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ; ವಿಜಹಿತ್ವಾ ತಿಟ್ಠತಿ, ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋತಿ ನಿಸಿನ್ನಸ್ಸ ಚತಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ। **ನಿಪನ್ನಸ್ಸಾಪಿ ತತ್ತಕಾ**ತಿ ಸಚೇಪಿ ಹಿ ಸಾ ನಿಸೀದತಿ ವಾ ನಿಪಜ್ಜತಿ ವಾ, ಏತಾಯೇವ ಚತಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜತಿ।

(೩) ಪಾಚಿತ್ತಿಯವಣ್ಣನಾ

೪೭೬. ಪಞ್ಚ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಾನೀತಿ ಪಞ್ಚ ಭೇಸಜ್ಜಾನಿ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ನಾನಾಭಾಜನೇಸು ವಾ ಏಕಭಾಜನೇ ವಾ ಅಮಿಸ್ಸೇತ್ವಾ ಠಪಿತಾನಿ ಹೋನ್ತಿ, ಸತ್ತಾಹಾತಿಕ್ಕಮೇ ಸೋ ಭಿಕ್ಖು ಪಞ್ಚ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಾನಿ ಸಬ್ಬಾನಿ ನಾನಾವತ್ಥುಕಾನಿ ಏಕಕ್ಖಣೇ ಆಪಜ್ಜತಿ, "ಇಮಂ ಪಠಮಂ ಆಪನ್ನೋ, ಇಮಂ ಪಚ್ಛಾ"ತಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬೋ।

ನವ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಾನೀತಿ ಯೋ ಭಿಕ್ಖು ನವ ಪಣೀತಭೋಜನಾನಿ ವಿಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ತೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಏಕತೋ ಏಕಂ ಕಬಳಂ ಓಮದ್ದಿತ್ವಾ ಮುಖೇ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪರಗಳಂ ಅತಿಕ್ಕಾಮೇತಿ, ಅಯಂ ನವ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಾನಿ ಸಬ್ಬಾನಿ ನಾನಾವತ್ಥುಕಾನಿ ಏಕಕ್ಖಣೇ ಆಪಜ್ಜತಿ "ಇಮಂ ಪಠಮಂ ಆಪನ್ನೋ, ಇಮಂ ಪಚ್ಛಾ"ತಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬೋ। **ಏಕವಾಚಾಯ ದೇಸೇಯ್ಯಾ**ತಿ "ಅಹಂ, ಭನ್ತೇ, ಪಞ್ಚ ಭೇಸಜ್ಜಾನಿ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಸತ್ತಾಹಂ ಅತಿಕ್ಕಾಮೇತ್ವಾ ಪಞ್ಚ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪನ್ನೋ, ತಾ ತುಮ್ಹಮೂಲೇ ಪಟಿದೇಸೇಮೀ"ತಿ ಏವಂ ಏಕವಾಚಾಯ ದೇಸೇಯ್ಯ, ದೇಸಿತಾವ ಹೋನ್ತಿ, ದ್ವೀಹಿ ತೀಹಿ ವಾಚಾಹಿ ಕಿಚ್ಚಂ ನಾಮ ನತ್ಥಿ। ದುತಿಯವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇಪಿ "ಅಹಂ, ಭನ್ತೇ, ನವ ಪಣೀತಭೋಜನಾನಿ ವಿಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ನವ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪನ್ನೋ, ತಾ ತುಮ್ಹಮೂಲೇ ಪಟಿದೇಸೇಮೀ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ।

ವತ್ಥುಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ದೇಸೇಯ್ಯಾತಿ "ಅಹಂ, ಭನ್ತೇ, ಪಞ್ಚ ಭೇಸಜ್ಜಾನಿ ಪಟಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಸತ್ತಾಹಂ ಅತಿಕ್ಕಾಮೇಸಿಂ, ಯಥಾವತ್ಥುಕಂ ತಂ ತುಮ್ಹಮೂಲೇ ಪಟಿದೇಸೇಮೀ"ತಿ ಏವಂ ವತ್ಥುಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ದೇಸೇಯ್ಯ, ದೇಸಿತಾವ ಹೋನ್ತಿ ಆಪತ್ತಿಯೋ, ಆಪತ್ತಿಯಾ ನಾಮಗ್ಗಹಣೇನ ಕಿಚ್ಚಂ ನತ್ಥಿ। ದುತಿಯವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇಪಿ "ಅಹಂ, ಭನ್ತೇ, ನವ ಪಣೀತಭೋಜನಾನಿ ವಿಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಭುತ್ತೋ, ಯಥಾವತ್ಥುಕಂ ತಂ ತುಮ್ಹಮೂಲೇ ಪಟಿದೇಸೇಮೀ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ।

ಯಾವತತಿಯಕೇ ತಿಸ್ಸೋತಿ ಉಕ್ಖಿತ್ತಾನುವತ್ತಿಕಾಯ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಭೇದಕಾನುವತ್ತಕಾನಂ ಕೋಕಾಲಿಕಾದೀನಂ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಂ, ಪಾಪಿಕಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಗ್ಗೇ ಚಣ್ಡಕಾಳಿಕಾಯ ಚ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಪಾಚಿತ್ತಿಯನ್ತಿ ಇಮಾ ಯಾವತತಿಯಕಾ ತಿಸ್ಸೋ ಆಪತ್ತಿಯೋ। **ಛ ವೋಹಾರಪಚ್ಚಯಾ**ತಿ ಪಯುತ್ತವಾಚಾಪಚ್ಚಯಾ ಛ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। ಕಥಂ? ಆಜೀವಹೇತು ಆಜೀವಕಾರಣಾ ಪಾಪಿಚ್ಛೋ ಇಚ್ಛಾಪಕತೋ ಅಸನ್ತಂ ಅಭೂತಂ ಉತ್ತರಿಮನುಸ್ಸಧಮ್ಮಂ ಉಲ್ಲಪತಿ, ಆಪತ್ತಿ ಪಾರಾಜಿಕಸ್ಸ। ಆಜೀವಹೇತು ಆಜೀವಕಾರಣಾ ಸಞ್ಚರಿತ್ತಂ ಸಮಾಪಜ್ಜತಿ, ಆಪತ್ತಿ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಸ್ಸ। ಆಜೀವಹೇತು ಆಜೀವಕಾರಣಾ ಯೋ ತೇ ವಿಹಾರೇ ವಸತಿ ಸೋ ಅರಹಾತಿ ವದತಿ, ಆಪತ್ತಿ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಸ್ಸ। ಆಜೀವಹೇತು ಆಜೀವಕಾರಣಾ ಭಿಕ್ಖು ಪಣೀತಭೋಜನಾನಿ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ಥಾಯ ವಿಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಭುಞ್ಜತಿ, ಆಪತ್ತಿ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಸ್ಸ। ಆಜೀವಹೇತು ಆಜೀವಕಾರಣಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಪಣೀತಭೋಜನಾನಿ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ಥಾಯ ವಿಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಭುಞ್ಜತಿ, ಆಪತ್ತಿ ಪಾಟಿದೇಸನೀಯಸ್ಸ। ಆಜೀವಹೇತು ಆಜೀವಕಾರಣಾ ಸೂಪಂ ವಾ ಓದನಂ ವಾ ಅಗಿಲಾನೋ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ಥಾಯ ವಿಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಭುಞ್ಜತಿ, ಆಪತ್ತಿ ದುಕ್ಕಟಸ್ಸಾತಿ।

ಖಾದನ್ತಸ್ಸ ತಿಸ್ಸೋತಿ ಮನುಸ್ಸಮಂಸೇ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ಅವಸೇಸೇಸು ಅಕಪ್ಪಿಯಮಂಸೇಸು ದುಕ್ಕಟಂ, ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಲಸುಣೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ। **ಪಞ್ಚ ಭೋಜನಪಚ್ಚಯಾ**ತಿ ಅವಸ್ಸುತಾ ಅವಸ್ಸುತಸ್ಸ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಹತ್ಥತೋ ಭೋಜನಂ ಗಹೇತ್ವಾ ತತ್ಥೇವ ಮನುಸ್ಸಮಂಸಂ ಲಸುಣಂ ಅತ್ತನೋ ಅತ್ಥಾಯ ವಿಞ್ಞಾಪೇತ್ವಾ ಗಹಿತಪಣೀತಭೋಜನಾನಿ ಅವಸೇಸಞ್ಚ ಅಕಪ್ಪಿಯಮಂಸಂ ಪಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ವೋಮಿಸ್ಸಕಂ ಓಮದ್ದಿತ್ವಾ ಅಜ್ಝೋಹರಮಾನಾ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಂ, ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಪಾಟಿದೇಸನೀಯಂ, ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ಇಮಾ ಪಞ್ಚ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಭೋಜನಪಚ್ಚಯಾ ಆಪಜ್ಜತಿ।

ಪಞ್ಚ ಠಾನಾನೀತಿ "ಉಕ್ಖಿತ್ತಾನುವತ್ತಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಯಾವತತಿಯಂ ಸಮನುಭಾಸನಾಯ ಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಜ್ಜನ್ತಿಯಾ ಞತ್ತಿಯಾ ದುಕ್ಕಟಂ, ದ್ವೀಹಿ ಕಮ್ಮವಾಚಾಹಿ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ, ಕಮ್ಮವಾಚಾಪರಿಯೋಸಾನೇ ಆಪತ್ತಿ ಪಾರಾಜಿಕಸ್ಸ, ಸಙ್ಘಭೇದಾಯ ಪರಕ್ಕಮನಾದೀಸು ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ, ಪಾಪಿಕಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಗ್ಗೇ ಪಾಚಿತ್ತಿಯ"ನ್ತಿ ಏವಂ ಸಬ್ಬಾ ಯಾವತತಿಯಕಾ ಪಞ್ಚ ಠಾನಾನಿ ಗಚ್ಛನ್ತಿ। **ಪಞ್ಚನ್ನಞ್ಚೇವ ಆಪತ್ತೀ**ತಿ ಆಪತ್ತಿ ನಾಮ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಸಹಧಮ್ಮಿಕಾನಂ ಹೋತಿ, ತತ್ಥ ದ್ವಿನ್ನಂ ನಿಪ್ಪರಿಯಾಯೇನ ಆಪತ್ತಿಯೇವ, ಸಿಕ್ಖಮಾನಸಾಮಣೇರಸಾಮಣೇರಾನಂ ಪನ ಅಕಪ್ಪಿಯತ್ತಾ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಇಮಿನಾ ಪರಿಯಾಯೇನ ತೇಸಂ ಆಪತ್ತಿ ನ

ದೇಸಾಪೇತಬ್ಬಾ, ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ಪನ ತೇಸಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। **ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಅಧಿಕರಣೇನ ಚಾತಿ** ಅಧಿಕರಣಞ್ಚ ಪಞ್ಚನ್ನಮೇವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಏತೇಸಂಯೇವ ಹಿ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಪತ್ತಚೀವರಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯ ವಿನಿಚ್ಛಯವೋಹಾರೋ ಅಧಿಕರಣನ್ತಿ ವುಚ್ಚತಿ, ಗಿಹೀನಂ ಪನ ಅಡ್ಡಕಮ್ಮಂ ನಾಮ ಹೋತಿ।

ಪಞ್ಚನ್ನಂ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ಹೋತೀತಿ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಸಹಧಮ್ಮಿಕಾನಂಯೇವ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ನಾಮ ಹೋತಿ। **ಪಞ್ಚನ್ನಂ ವೂಪಸಮೇನ ಚಾತಿ** ಏತೇಸಂಯೇವ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಅಧಿಕರಣಂ ವಿನಿಚ್ಛಿತಂ ವೂಪಸನ್ತಂ ನಾಮ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ಪಞ್ಚನ್ನಞ್ಚೇವ ಅನಾಪತ್ತೀತಿ** ಏತೇಸಂಯೇವ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಅನಾಪತ್ತಿ ನಾಮ ಹೋತೀತಿ ಅತ್ಥೋ। **ತೀಹಿ ಠಾನೇಹಿ ಸೋಭತೀತಿ** ಸಙ್ಘಾದೀಹಿ ತೀಹಿ ಕಾರಣೇಹಿ ಸೋಭತಿ। ಕತವೀತಿಕ್ಕಮೋ ಹಿ ಪುಗ್ಗಲೋ ಸಪ್ಪಟಿಕಮ್ಮಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ಗಣಮಜ್ಝೇ ಪುಗ್ಗಲಸನ್ತಿಕೇ ವಾ ಪಟಿಕರಿತ್ವಾ ಅಬ್ಭುಣ್ಹಸೀಲೋ ಪಾಕತಿಕೋ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ತೀಹಿ ಠಾನೇಹಿ ಸೋಭತೀತಿ ವುಚ್ಚತಿ।

ದ್ವೇ ಕಾಯಿಕಾ ರತ್ತಿನ್ತಿ ಭಿಕ್ಖುನೀ ರತ್ತನ್ಧಕಾರೇ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಹತ್ಥಪಾಸೇ ಠಾನನಿಸಜ್ಜಸಯನಾನಿ ಕಪ್ಪಯಮಾನಾ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಹತ್ಥಪಾಸಂ ವಿಜಹಿತ್ವಾ ಠಾನಾದೀನಿ ಕಪ್ಪಯಮಾನಾ ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ ದ್ವೇ ಕಾಯದ್ವಾರಸಮ್ಭವಾ ಆಪತ್ತಿಯೋ ರತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। **ದ್ವೇ ಕಾಯಿಕಾ ದಿವಾತಿ** ಏತೇನೇವ ಉಪಾಯೇನ ದಿವಾ ಪಟಿಚ್ಛನ್ನೇ ಓಕಾಸೇ ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜತಿ। **ನಿಜ್ಝಾಯನ್ತಸ್ಸ ಏಕಾ ಆಪತ್ತೀತಿ** "ನ ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಸಾರತ್ತೇನ ಮಾತುಗಾಮಸ್ಸ ಅಙ್ಗಜಾತಂ ಉಪನಿಜ್ಝಾಯಿತಬ್ಬಂ । ಯೋ ಉಪನಿಜ್ಝಾಯೇಯ್ಯ, ಆಪತ್ತಿ ದುಕ್ಕಟಸ್ಸಾ"ತಿ (ಪಾರಾ॰ ೨೬೬) ನಿಜ್ಝಾಯನ್ತಸ್ಸ ಅಯಮೇಕಾ ಆಪತ್ತಿ। **ಏಕಾ ಪಿಣ್ಡಪಾತಪಚ್ಚಯಾತಿ** "ನ ಚ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖಾದಾಯಿಕಾಯ ಮುಖಂ ಓಲೋಕೇತಬ್ಬ"ನ್ತಿ (ಚೂಳವ॰ ೩೬೬) ಏತ್ಥ ದುಕ್ಕಟಾಪತ್ತಿ, ಅನ್ತಮಸೋ ಯಾಗುಂ ವಾ ಬ್ಯಞ್ಜನಂ ವಾ ದೇನ್ತಸ್ಸ ಸಾಮಣೇರಸ್ಸಾಪಿ ಹಿ ಮುಖಂ ಉಲ್ಲೋಕಯತೋ ದುಕ್ಕಟಮೇವ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ "**ಏಕಾ ಪಿಣ್ಡಪಾತಪಚ್ಚಯಾತಿ** ಭಿಕ್ಖುನಿಪರಿಪಾಚಿತಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಭುಞ್ಜನ್ತಸ್ಸ ಪಾಚಿತ್ತಿಯ"ನ್ತಿ ವುತ್ತಂ।

ಅಟ್ಠಾನಿಸಂಸೇ ಸಮ್ಪಸ್ಸನ್ತಿ ಕೋಸಮ್ಬಕಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತಾನಿಸಂಸೇ। **ಉಕ್ಖಿತ್ತಕಾ ತಯೋ ವುತ್ತಾತಿ** ಆಪತ್ತಿಯಾ ಅದಸ್ಸನೇ ಅಪ್ಪಟಿಕಮ್ಮೇ ಪಾಪಿಕಾಯ ಚ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಅಪ್ಪಟಿನಿಸ್ಸಗ್ಗೇತಿ। **ತೇಚತ್ತಾಲೀಸ ಸಮ್ಮಾವತ್ತನಾತಿ** ತೇಸಂಯೇವ ಉಕ್ಖಿತ್ತಕಾನಂ ಏತ್ತಕೇಸು ವತ್ತೇಸು ವತ್ತನಾ।

ಪಞ್ಚಠಾನೇ ಮುಸಾವಾದೋತಿ ಪಾರಾಜಿಕಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಪಾಚಿತ್ತಿಯದುಕ್ಕಟಸಙ್ಖಾತೇ ಪಞ್ಚಟ್ಠಾನೇ ಮುಸಾವಾದೋ ಗಚ್ಛತಿ। **ಚುದ್ದಸ ಪರಮನ್ತಿ ವುಚ್ಚತೀತಿ** ದಸಾಹಪರಮಾದಿನಯೇನ ಹೇಟ್ಠಾ ವುತ್ತಂ। **ದ್ವಾದಸ ಪಾಟಿದೇಸನೀಯಾತಿ** ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಚತ್ತಾರಿ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಅಟ್ಠ। **ಚತುನ್ನಂ ದೇಸನಾಯ ಚಾತಿ** ಚತುನ್ನಂ ಅಚ್ಚಯದೇಸನಾಯಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಕತಮಾ ಪನ ಸಾತಿ? ದೇವದತ್ತೇನ ಪಯೋಜಿತಾನಂ ಅಭಿಮಾರಾನಂ ಅಚ್ಚಯದೇಸನಾ, ಅನುರುದ್ಧತ್ಥೇರಸ್ಸ ಉಪಟ್ಠಾಯಿಕಾಯ ಅಚ್ಚಯದೇಸನಾ, ವಡ್ಢಸ್ಸ ಲಿಚ್ಛವಿನೋ ಅಚ್ಚಯದೇಸನಾ, ವಾಸಭಗಾಮಿಯತ್ಥೇರಸ್ಸ ಉಕ್ಖೇಪನೀಯಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಆಗತಾನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಅಚ್ಚಯದೇಸನಾತಿ ಅಯಂ ಚತುನ್ನಂ ಅಚ್ಚಯದೇಸನಾ ನಾಮ।

ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ ಮುಸಾವಾದೋತಿ "ಪುಬ್ಬೇವಸ್ಸ ಹೋತಿ ಮುಸಾ ಭಣಿಸ್ಸ"ನ್ತಿ ಆದಿಂ ಕತ್ವಾ "ವಿನಿಧಾಯ ಸಞ್ಞ"ನ್ತಿ ಪರಿಯೋಸಾನೇಹಿ (ಪಾಚಿ॰ ೪-೫; ಪರಿ॰ ೪೫೯) ಅಟ್ಠಹಿ ಅಙ್ಗೇಹಿ ಅಟ್ಠಙ್ಗಿಕೋ। ಉಪೋಸಥಙ್ಗಾನಿಪಿ ಪಾಣಂ ನ ಹನೇತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತಾನೇವ। **ಅಟ್ಠ ದೂತೇಯ್ಯಙ್ಗಾನೀತಿ** "ಇಧ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖು ಸೋತಾ ಚ ಹೋತಿ ಸಾವೇತಾ ಚಾ"ತಿಆದಿನಾ (ಚೂಳವ॰ ೩೪೭) ನಯೇನ ಸಙ್ಘಭೇದಕೇ ವುತ್ತಾನಿ। **ಅಟ್ಠ ತಿತ್ಥಿಯವತ್ತಾನಿ** ಮಹಾಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತಾನಿ।

ಅಟ್ಠವಾಚಿಕಾ ಉಪಸಮ್ಪದಾತಿ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಂ। **ಅಟ್ಠನ್ನಂ ಪಚ್ಚುಟ್ಠಾತಬ್ಬನ್ತಿ** ಭತ್ತಗ್ಗೇ ಅಟ್ಠನ್ನಂ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಇತರಾಹಿ ಪಚ್ಚುಟ್ಠಾಯ ಆಸನಂ ದಾತಬ್ಬಂ । **ಭಿಕ್ಖುನೋವಾದಕೋ ಅಟ್ಠಹೀತಿ** ಅಟ್ಠಹಙ್ಗೇಹಿ ಸಮನ್ನಾಗತೋ ಭಿಕ್ಖು ಭಿಕ್ಖುನೋವಾದಕೋ ಸಮ್ಮನ್ನಿತಬ್ಬೋ।

ಏಕಸ್ಸ ಭೇಜ್ಜನ್ತಿ ಗಾಥಾಯ ನವಸು ಜನೇಸು ಯೋ ಸಲಾಕಂ ಗಾಹೇತ್ವಾ ಸಙ್ಘಂ ಭಿನ್ದತಿ, ತಸ್ಸೇವ ಭೇಜ್ಜಂ ಹೋತಿ, ದೇವದತ್ತೋ ವಿಯ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಭೇದಕಾನುವತ್ತಕಾನಂ ಚತುನ್ನಂ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ ಕೋಕಾಲಿಕಾದೀನಂ ವಿಯ, ಧಮ್ಮವಾದೀನಂ ಚತುನ್ನಂ ಅನಾಪತ್ತಿ। ಇಮಾ ಪನ ಆಪತ್ತಿಯೋ ಚ ಅನಾಪತ್ತಿಯೋ ಚ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಏಕವತ್ಥುಕಾ ಸಙ್ಘಭೇದವತ್ಥುಕಾ ಏವ।

ನವ ಆಘಾತವತ್ಥೂನೀತಿ ಗಾಥಾಯ **ನವಹೀತಿ** ನವಹಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸಙ್ಘೋ ಭಿಜ್ಜತಿ। **ಇತ್ತಿಯಾ ಕರಣಾ ನವಾತಿ** ಇತ್ತಿಯಾ ಕಾತಬ್ಬಾನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ನವಾತಿ ಅತ್ಥೋ। ಸೇಸಂ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

(೪) ಅವನ್ದನೀಯಪುಗ್ಗಲಾದಿವಣ್ಣನಾ

೪೬೭. ದಸ ಪುಗ್ಗಲಾ ನಾಭಿವಾದೇತಬ್ಬಾತಿ ಸೇನಾಸನಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತಾ ದಸ ಜನಾ। **ಅಞ್ಜಲಿ ಸಾಮೀಚೇನ ಚಾತಿ** ಸಾಮೀಚಿಕಮ್ಮೇನ ಸದ್ಧಿಂ ಅಞ್ಜಲಿ ಚ ತೇಸಂ ನ ಕಾತಬ್ಬೋ, ನೇವ ಪಾನೀಯಾಪುಚ್ಛನತಾಲವಣ್ಟಗ್ಗಹಣಾದಿ ಖನ್ಧಕವತ್ತಂ ತೇಸಂ ದಸ್ಸೇತಬ್ಬಂ, ನ ಅಞ್ಜಲಿ ಪಗ್ಗಣ್ಹಿತಬ್ಬೋತಿ ಅತ್ಥೋ। **ದಸನ್ನಂ ದುಕ್ಕಟನ್ತಿ** ತೇಸಂಯೇವ ದಸನ್ನಂ ಏವಂ ಕರೋನ್ತಸ್ಸ ದುಕ್ಕಟಂ ಹೋತಿ। **ದಸ ಚೀವರಧಾರಣಾತಿ** ದಸ ದಿವಸಾನಿ ಅತಿರೇಕಚೀವರಸ್ಸ ಧಾರಣಾ ಅನುಞ್ಞಾತಾತಿ ಅತ್ಥೋ।

ಪಞ್ಚನ್ನಂ ವಸ್ಸಂವುಟ್ಠಾನಂ, ದಾತಬ್ಬಂ ಇಧ ಚೀವರನ್ತಿ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ಸಹಧಮ್ಮಿಕಾನಂ ಸಮ್ಮುಖಾವ ದಾತಬ್ಬಂ। **ಸತ್ತನ್ನಂ ಸನ್ತೇತಿ** ದಿಸಾಪಕ್ಕನ್ತಉಮ್ಮತ್ತಕಖಿತ್ತಚಿತ್ತವೇದನಾಟ್ಟಾನಂ ತಿಣ್ಣಞ್ಚ ಉಕ್ಖಿತ್ತಕಾನನ್ತಿ ಇಮೇಸಂ ಸತ್ತನ್ನಂ ಸನ್ತೇ ಪತಿರೂಪೇ ಗಾಹಕೇ ಪರಮ್ಮುಖಾಪಿ ದಾತಬ್ಬಂ। **ಸೋಳಸನ್ನಂ ನ ದಾತಬ್ಬನ್ತಿ** ಸೇಸಾನಂ ಚೀವರಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತಾನಂ ಪಣ್ಡಕಾದೀನಂ ಸೋಳಸನ್ನಂ ನ ದಾತಬ್ಬಂ।

ಕತಿಸತಂ ರತ್ತಿಸತಂ, ಆಪತ್ತಿಯೋ ಛಾದಯಿತ್ವಾನಾತಿ ಕತಿಸತಂ ಆಪತ್ತಿಯೋ ರತ್ತಿಸತಂ ಛಾದಯಿತ್ವಾನ। **ದಸಸತಂ ರತ್ತಿಸತಂ, ಆಪತ್ತಿಯೋ ಛಾದಯಿತ್ವಾನಾತಿ** ದಸಸತಂ ಆಪತ್ತಿಯೋ ರತ್ತಿಸತಂ ಛಾದಯಿತ್ವಾನ। ಅಯಞ್ಹೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪತ್ಥೋ - ಯೋ ದಿವಸೇ ಸತಂ ಸತಂ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಾಪತ್ತಿಯೋ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ದಸ ದಸ ದಿವಸೇ ಪಟಿಚ್ಛಾದೇತಿ, ತೇನ ರತ್ತಿಸತಂ ಆಪತ್ತಿಸಹಸ್ಸಂ ಪಟಿಚ್ಛಾದಿತಂ ಹೋತಿ, ಸೋ ಸಬ್ಬಾವ ತಾ ಆಪತ್ತಿಯೋ ದಸಾಹಪಟಿಚ್ಛನ್ನಾತಿ ಪರಿವಾಸಂ ಯಾಚಿತ್ವಾ ದಸ ರತ್ತಿಯೋ ವಸಿತ್ವಾನ ಮುಚ್ಚೇಯ್ಯ ಪಾರಿವಾಸಿಕೋತಿ।

ದ್ವಾದಸ ಕಮ್ಮದೋಸಾ ವುತ್ತಾತಿ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಅಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಂ, ಅಧಮ್ಮೇನಸಮಗ್ಗಂ, ಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಂ, ತಥಾ ಞತ್ತಿಕಮ್ಮಞತ್ತಿದುತಿಯಕಮ್ಮಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮಾನಿಪೀತಿ ಏವಂ ಏಕೇಕಸ್ಮಿಂ ಕಮ್ಮೇ ತಯೋ ತಯೋ ಕತ್ವಾ ದ್ವಾದಸ ಕಮ್ಮದೋಸಾ ವುತ್ತಾ।

ಚತಸ್ಸೋ ಕಮ್ಮಸಮ್ಪತ್ತಿಯೋತಿ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಧಮ್ಮೇನಸಮಗ್ಗಂ, ತಥಾ ಸೇಸಾನಿಪೀತಿ ಏವಂ ಚತಸ್ಸೋ ಕಮ್ಮಸಮ್ಪತ್ತಿಯೋ ವುತ್ತಾ।

ಛ ಕಮ್ಮಾನೀತಿ ಅಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಕಮ್ಮಂ, ಅಧಮ್ಮೇನಸಮಗ್ಗಕಮ್ಮಂ, ಧಮ್ಮಪತಿರೂಪಕೇನವಗ್ಗಕಮ್ಮಂ, ಧಮ್ಮಪತಿರೂಪಕೇನಸಮಗ್ಗಕಮ್ಮಂ, ಧಮ್ಮೇನವಗ್ಗಕಮ್ಮಂ, ಧಮ್ಮೇನಸಮಗ್ಗಕಮ್ಮನ್ತಿ ಏವಂ ಛ ಕಮ್ಮಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ। **ಏಕೇತ್ಥ ಧಮ್ಮಿಕಾ ಕತಾತಿ** ಏಕಂ ಧಮ್ಮೇನ ಸಮಗ್ಗಕಮ್ಮಮೇವೇತ್ಥ ಧಮ್ಮಿಕಂ ಕತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। ದುತಿಯಗಾಥಾವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇಪಿ ಏತದೇವ ಧಮ್ಮಿಕಂ।

ಯಂ ದೇಸಿತಾತಿ ಯಾನಿ ದೇಸಿತಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ ಪಕಾಸಿತಾನಿ। **ಅನನ್ತಜಿನೇನಾತಿ**ಆದೀಸು ಪರಿಯನ್ತಪರಿಚ್ಛೇದಭಾವರಹಿತತ್ತಾ ಅನನ್ತಂ ವುಚ್ಚತಿ ನಿಬ್ಬಾನಂ, ತಂ ಭಗವತಾ ರಞ್ಞಾ ಸಪತ್ತಗಣಂ ಅಭಿಮದ್ದಿತ್ವಾ ರಜ್ಜಂ ವಿಯ ಕಿಲೇಸಗಣಂ ಅಭಿಮದ್ದಿತ್ವಾ ಜಿತಂ

ವಿಜಿತಂ ಅಧಿಗತಂ ಸಮ್ಪತ್ತಂ, ತಸ್ಮಾ ಭಗವಾ “ಅನನ್ತಜಿನೋ”ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಸ್ವೇವ ಇಟ್ಠಾನಿಟ್ಠೇಸು ನಿಬ್ಬಿಕಾರತಾಯ ತಾದಿ, ವಿಕ್ಖಮ್ಭನತದಙ್ಗಸಮುಚ್ಛೇದಪಟಿಪಸ್ಸದ್ಧಿನಿಸ್ಸರಣವಿವೇಕಸಙ್ಖಾತಂ ವಿವೇಕಪಞ್ಚಕಂ ಅದ್ದಸಾತಿ ವಿವೇಕದಸ್ಸೀ; ತೇನ **ಅನನ್ತಜಿನೇನ ತಾದಿನಾ ವಿವೇಕದಸ್ಸಿನಾ** ಯಾನಿ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾನಿ ದೇಸಿತಾನಿ ವುತ್ತಾನಿ। **ಏಕೇತ್ಥ ಸಮ್ಮತಿ ವಿನಾ ಸಮಥೇಹೀ**ತಿ ಅಯಮೇತ್ಥ ಪದಸಮ್ಬನ್ಧೋ, ಯಾನಿ ಸತ್ತಾಧರಾ ಸತ್ತ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾನಿ ದೇಸಿತಾನಿ, ತತ್ಥ ಏಕಾಪಿ ಆಪತ್ತಿ ವಿನಾ ಸಮಥೇಹಿ ನ ಸಮ್ಮತಿ, ಅಥ ಖೋ ಛ ಸಮಥಾ ಚತ್ತಾರಿ ಅಧಿಕರಣಾನೀತಿ ಸಬ್ಬೇಪಿಮೇ ಧಮ್ಮಾ ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯೇನ ಸಮ್ಮನ್ತಿ, ಸಮಾಯೋಗಂ ಗಚ್ಛನ್ತಿ। ಏತ್ಥ ಪನ ಏಕೋ ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯೋವ ವಿನಾ ಸಮಥೇಹಿ ಸಮ್ಮತಿ, ಸಮಥಭಾವಂ ಗಚ್ಛತಿ। ನ ಹಿ ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞೇನ ಸಮಥೇನ ವಿನಾ ಅನಿಪ್ಫತ್ತಿ ನಾಮ ಅತ್ಥಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - “ಏಕೇತ್ಥ ಸಮ್ಮತಿ ವಿನಾ ಸಮಥೇಹೀ”ತಿ। ಇಮಿನಾ ತಾವ ಅಧಿಪ್ಪಾಯೇನ ಅಟ್ಠಕಥಾಸು ಅತ್ಥೋ ವುತ್ತೋ। ಮಯಂ ಪನ “ವಿನಾ”ತಿ ನಿಪಾತಸ್ಸ ಪಟಿಸೇಧನಮತ್ತಮತ್ಥಂ ಗಹೇತ್ವಾ “ಏಕೇತ್ಥ ಸಮ್ಮತಿ ವಿನಾ ಸಮಥೇಹೀ”ತಿ ಏತೇಸು ಸತ್ತಸು ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೇಸು ಏಕೋ ಪಾರಾಜಿಕಾಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೋ ವಿನಾ ಸಮಥೇಹಿ ಸಮ್ಮತೀತಿ ಏತಮತ್ಥಂ ರೋಚೇಯ್ಯಾಮ। ವುತ್ತಮ್ಪಿ ಚೇತಂ “ಯಾ ಸಾ ಆಪತ್ತಿ ಅನವಸೇಸಾ, ಸಾ ಆಪತ್ತಿ ನ ಕತಮೇನ ಅಧಿಕರಣೇನ ಕತಮಮ್ಹಿ ಠಾನೇ ನ ಕತಮೇನ ಸಮಥೇನ ಸಮ್ಮತೀ”ತಿ।

ಛಊನದಿಯಡ್ಢಸತಾತಿ “ಇಧ, ಉಪಾಲಿ, ಭಿಕ್ಖು ಅಧಮ್ಮಂ ಧಮ್ಮೋತಿ ದೀಪೇತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಅಧಮ್ಮದಿಟ್ಠಿ ಭೇದೇ ಅಧಮ್ಮದಿಟ್ಠಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಅಧಮ್ಮದಿಟ್ಠಿ ಭೇದೇ ಧಮ್ಮದಿಟ್ಠಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಅಧಮ್ಮದಿಟ್ಠಿ ಭೇದೇ ವೇಮತಿಕೋ, ತಸ್ಮಿಂ ಧಮ್ಮದಿಟ್ಠಿ ಭೇದೇ ಅಧಮ್ಮದಿಟ್ಠಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಧಮ್ಮದಿಟ್ಠಿ ಭೇದೇ ವೇಮತಿಕೋ, ತಸ್ಮಿಂ ವೇಮತಿಕೋ ಭೇದೇ ಅಧಮ್ಮದಿಟ್ಠಿ, ತಸ್ಮಿಂ ವೇಮತಿಕೋ ಭೇದೇ ಧಮ್ಮದಿಟ್ಠಿ, ತಸ್ಮಿಂ ವೇಮತಿಕೋ ಭೇದೇ ವೇಮತಿಕೋ”ತಿ ಏವಂ ಯಾನಿ ಅಟ್ಠಾರಸನ್ನಂ ಭೇದಕರವತ್ಥೂನಂ ವಸೇನ ಅಟ್ಠಾರಸ ಅಟ್ಠಕಾನಿ ಸಙ್ಘಭೇದಕಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತಾನಿ, ತೇಸಂ ವಸೇನ ಛಊನದಿಯಡ್ಢಸತಂ ಆಪಾಯಿಕಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

ಅಟ್ಠಾರಸ ಅನಾಪಾಯಿಕಾತಿ “ಇಧ, ಉಪಾಲಿ, ಭಿಕ್ಖು ಅಧಮ್ಮಂ ಧಮ್ಮೋತಿ ದೀಪೇತಿ, ತಸ್ಮಿಂ ಧಮ್ಮದಿಟ್ಠಿ ಭೇದೇ ಧಮ್ಮದಿಟ್ಠಿ ಅವಿನಿಧಾಯ ದಿಟ್ಠಿಂ ಅವಿನಿಧಾಯ ಖನ್ತಿಂ ಅವಿನಿಧಾಯ ರುಚಿಂ ಅವಿನಿಧಾಯ ಭಾವಂ ಅನುಸ್ಸಾವೇತಿ, ಸಲಾಕಂ ಗಾಹೇತಿ ‘ಅಯಂ ಧಮ್ಮೋ, ಅಯಂ ವಿನಯೋ, ಇದಂ ಸತ್ಥುಸಾಸನಂ, ಇಮಂ ಗಣ್ಹಥ, ಇಮಂ ರೋಚೇಥಾ’ತಿ, ಅಯಮ್ಪಿ ಖೋ, ಉಪಾಲಿ, ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ನ ಆಪಾಯಿಕೋ ನ ನೇರಯಿಕೋ ನ ಕಪ್ಪಟ್ಠೋ ನ ಅತೇಕಿಚ್ಛೋ”ತಿ ಏವಂ ಏಕೇಕಸ್ಮಿಂ ವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ಏಕೇಕಂ ಕತ್ವಾ ಸಙ್ಘಭೇದಕಕ್ಖನ್ಧಕಾವಸಾನೇ ವುತ್ತಾ ಅಟ್ಠಾರಸ ಜನಾ। ಅಟ್ಠಾರಸ ಅಟ್ಠಕಾ ಛಊನದಿಯಡ್ಢಸತವಿಸ್ಸಜ್ಜನೇ ವುತ್ತಾಯೇವ।

(೫) ಸೋಳಸಕಮ್ಮಾದಿವಣ್ಣನಾ

೪೭೮. ಕತಿ ಕಮ್ಮಾನೀತಿಆದೀನಂ ಸಬ್ಬಗಾಥಾನಂ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನಂ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಅಪರದುತಿಯಗಾಥಾಸಙ್ಗಣಿಕವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಸೇದಮೋಚನಗಾಥಾ

(೧) ಅವಿಪ್ಪವಾಸಪಞ್ಹಾವಣ್ಣನಾ

೪೭೯. ಸೇದಮೋಚನಗಾಥಾಸು **ಅಸಂವಾಸೋತಿ** ಉಪೋಸಥಪವಾರಣಾದಿನಾ ಸಂವಾಸೇನ ಅಸಂವಾಸೋ। **ಸಮ್ಭೋಗೋ ಏಕಚ್ಚೋ ತಹಿಂ ನ ಲಬ್ಭತೀತಿ** ಅಕಪ್ಪಿಯಸಮ್ಭೋಗೋ ನ ಲಬ್ಭತಿ, ನಹಾಪನಭೋಜನಾದಿಪಟಿಜಗ್ಗನಂ ಪನ ಮಾತರಾಯೇವ ಕಾತುಂ ಲಬ್ಭತಿ। **ಅವಿಪ್ಪವಾಸೇನ ಅನಾಪತ್ತೀತಿ** ಸಹಗಾರಸೇಯ್ಯಾಯ ಅನಾಪತ್ತಿ। **ಪಞ್ಹಾ ಮೇಸಾ ಕುಸಲೇಹಿ ಚಿನ್ತಿತಾತಿ** ಏಸಾ ಪಞ್ಹಾ ಕುಸಲೇಹಿ ಪಣ್ಡಿತೇಹಿ ಚಿನ್ತಿತಾ। ಅಸ್ಸಾ ವಿಸ್ಸಜ್ಜನಂ ದಾರಕಮಾತುಯಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ವೇದಿತಬ್ಬಂ, ತಸ್ಸಾ ಹಿ ಪುತ್ತಂ ಸನ್ಧಾಯೇತಂ ವುತ್ತನ್ತಿ।

ಅವಿಸ್ಸಜ್ಜಿತಗಾಥಾ ಗರುಭಣ್ಡಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ, ಅತ್ಥೋ ಪನಸ್ಸಾ ಗರುಭಣ್ಡವಿನಿಚ್ಛಯೇ ವುತ್ತೋಯೇವ।

ದಸ ಪುಗ್ಗಲೇ ನ ವದಾಮೀತಿ ಸೇನಾಸನಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತೇ ದಸ ಪುಗ್ಗಲೇ ನ ವದಾಮಿ। **ಏಕಾದಸ ವಿವಜ್ಜಿಯಾತಿ** ಯೇ ಮಹಾಖನ್ಧಕೇ ಏಕಾದಸ ವಿವಜ್ಜನೀಯಪುಗ್ಗಲಾ ವುತ್ತಾ, ತೇಪಿ ನ ವದಾಮಿ। ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ನಗ್ಗಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ಕಥಂ ನು ಸಿಕ್ಖಾಯ ಅಸಾಧಾರಣೋತಿ ಪಞ್ಹಾ ನಹಾಪಿತಪುಬ್ಬಕಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ಅಯಞ್ಹಿ ಖುರಭಣ್ಡಂ ಪರಿಹರಿತುಂ ನ ಲಭತಿ, ಅಞ್ಞೇ ಲಭನ್ತಿ; ತಸ್ಮಾ ಸಿಕ್ಖಾಯ ಅಸಾಧಾರಣೋ।

ತಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ಕತಮಂ ವದನ್ತಿ ಬುದ್ಧಾತಿ ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ನಿಮ್ಮಿತಬುದ್ಧಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ಅಧೋನಾಭಿಂ ವಿವಜ್ಜಿಯಾತಿ ಅಧೋನಾಭಿಂ ವಿವಜ್ಜೇತ್ವಾ। ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ಯಂ ತಂ ಅಸೀಸಕಂ ಕಬನ್ಧಂ, ಯಸ್ಸ ಉರೇ ಅಕ್ಖೀನಿ ಚೇವ ಮುಖಞ್ಚ ಹೋತಿ, ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ಭಿಕ್ಖು ಸಞ್ಞಾಚಿಕಾಯ ಕುಟಿನ್ತಿ ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ತಿಣಚ್ಛಾದನಂ ಕುಟಿಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ದುತಿಯಪಞ್ಹಾ ಸಬ್ಬಮತ್ತಿಕಾಮಯಂ ಕುಟಿಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ಆಪಜ್ಜೇಯ್ಯ ಗರುಕಂ ಛೇಜ್ಜವತ್ಥುನ್ತಿ ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ವಜ್ಜಪಟಿಚ್ಛಾದಿಕಂ ಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ದುತಿಯಪಞ್ಹಾ ಪಣ್ಡಕಾದಯೋ ಅಭಬ್ಬಪುಗ್ಗಲೇ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ಏಕಾದಸಪಿ ಹಿ ತೇ ಗಿಹಿಭಾವೇಯೇವ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಪತ್ತಾ।

ವಾಚಾತಿ ವಾಚಾಯ ಅನಾಲಪನ್ತೋ। **ಗಿರಂ ನೋ ಚ ಪರೇ ಭಣೇಯ್ಯಾತಿ** "ಇತಿ ಇಮೇ ಸೋಸ್ಸನ್ತೀ"ತಿ ಪರಪುಗ್ಗಲೇ ಸನ್ಧಾಯ ಸದ್ದಮ್ಪಿ ನ ನಿಚ್ಛಾರೇಯ್ಯ। ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ "ಸನ್ತಿಂ ಆಪತ್ತಿಂ ನಾವಿಕರೇಯ್ಯ, ಸಮ್ಪಜಾನಮುಸಾವಾದಸ್ಸ ಹೋತೀ"ತಿ ಇಮಂ ಮುಸಾವಾದಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ತಸ್ಸ ಹಿ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಅಧಮ್ಮಿಕಾಯ ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ತುಣ್ಹೀಭೂತಸ್ಸ ನಿಸಿನ್ನಸ್ಸ ಮನೋದ್ವಾರೇ ಆಪತ್ತಿ ನಾಮ ನತ್ಥಿ। ಯಸ್ಮಾ ಪನ ಆವಿಕಾತಬ್ಬಂ ನ ಆವಿಕರೋತಿ, ತೇನಸ್ಸ ವಚೀದ್ವಾರೇ ಅಕಿರಿಯತೋ ಅಯಂ ಆಪತ್ತಿ ಸಮುಟ್ಠಾತೀತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಾ ಚತುರೋತಿ ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ಅರುಣುಗ್ಗೇ ಗಾಮನ್ತರಪರಿಯಾಪನ್ನಂ ನದಿಪಾರಂ ಓಕ್ಕನ್ತಭಿಕ್ಖುನಿಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ, ಸಾ ಹಿ ಸಕಗಾಮತೋ ಪಚ್ಚೂಸಸಮಯೇ ನಿಕ್ಖಮಿತ್ವಾ ಅರುಣುಗ್ಗಮನಕಾಲೇ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಂ ನದಿಪಾರಂ ಓಕ್ಕನ್ತಮತ್ತಾವ ರತ್ತಿವಿಪ್ಪವಾಸಗಾಮನ್ತರನದಿಪಾರಗಣಮ್ಹಾಓಹೀಯನಲಕ್ಖಣೇನ ಏಕಪ್ಪಹಾರೇನೇವ ಚತುರೋ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೇ ಆಪಜ್ಜತಿ।

ಸಿಯಾ ಆಪತ್ತಿಯೋ ನಾನಾತಿ ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ಏಕತೋಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾ ದ್ವೇ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ತಾಸು ಹಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಏಕತೋಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾಯ ಹತ್ಥತೋ ಗಣ್ಹನ್ತಸ್ಸ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಸನ್ತಿಕೇ ಏಕತೋಉಪಸಮ್ಪನ್ನಾಯ ಹತ್ಥತೋ ಗಣ್ಹನ್ತಸ್ಸ ದುಕ್ಕಟಂ।

ಚತುರೋ ಜನಾ ಸಂವಿಧಾಯಾತಿ ಆಚರಿಯೋ ಚ ತಯೋ ಚ ಅನ್ತೇವಾಸಿಕಾ ಛಮಾಸಕಂ ಭಣ್ಡಂ ಅವಹರಿಂಸು, ಆಚರಿಯಸ್ಸ ಸಾಹತ್ಥಿಕಾ ತಯೋ ಮಾಸಕಾ, ಆಣತ್ತಿಯಾಪಿ ತಯೋವ ತಸ್ಮಾ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ ಆಪಜ್ಜತಿ , ಇತರೇಸಂ ಸಾಹತ್ಥಿಕೋ ಏಕೇಕೋ, ಆಣತ್ತಿಕಾ ಪಞ್ಚಾತಿ ತಸ್ಮಾ ಪಾರಾಜಿಕಂ ಆಪಜ್ಜಿಂಸು। ಅಯಮೇತ್ಥ ಸಙ್ಖೇಪೋ। ವಿತ್ಥಾರೋ ಪನ ಅದಿನ್ನಾದಾನಪಾರಾಜಿಕೇ ಸಂವಿದಾವಹಾರವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತೋ।

(೨) ಪಾರಾಜಿಕಾದಿಪಞ್ಹಾವಣ್ಣನಾ

೪೮೦. **ಛಿದ್ದಂ ತಸ್ಮಿಂ ಘರೇ ನತ್ಥೀತಿ** ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ದುಸ್ಸಕುಟಿಆದೀನಿ ಸನ್ಧತಪೇಯ್ಯಾಲಞ್ಚ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ತೇಲಂ ಮಧುಂ ಫಾಣಿತನ್ತಿ ಗಾಥಾ ಲಿಙ್ಗಪರಿವತ್ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯೇನಾತಿ ಗಾಥಾ ಪರಿಣಾಮನಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ಯೋ ಹಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪರಿಣತಲಾಭತೋ ಏಕಂ ಚೀವರಂ ಅತ್ತನೋ, ಏಕಂ ಅಞ್ಞಸ್ಸಾತಿ ದ್ವೇ ಚೀವರಾನಿ "ಏಕಂ ಮಯ್ಹಂ, ಏಕಂ ತಸ್ಸ ದೇಹೀ"ತಿ ಏಕಪಯೋಗೇನ ಪರಿಣಾಮೇತಿ, ಸೋ ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಪಾಚಿತ್ತಿಯಞ್ಚೇವ ಸುದ್ಧಿಕಪಾಚಿತ್ತಿಯಞ್ಚ ಏಕತೋ ಆಪಜ್ಜತಿ।

ಕಮ್ಮಞ್ಚ ತಂ ಕುಪ್ಪೇಯ್ಯ ವಗ್ಗಪಚ್ಚಯಾತಿ ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ದ್ವಾದಸಯೋಜನಪಮಾಣೇಸು ಬಾರಾಣಸಿಆದೀಸು ನಗರೇಸು ಗಾಮಸೀಮಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ಪದವೀತಿಹಾರಮತ್ತೇನಾತಿ ಗಾಥಾ ಸಞ್ಚರಿತ್ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ, ಅತ್ಥೋಪಿ ಚಸ್ಸಾ ಸಞ್ಚರಿತ್ತವಣ್ಣನಾಯಮೇವ ವುತ್ತೋ।

ಸಬ್ಬಾನಿ ತಾನಿ ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಾನೀತಿ ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ಅಞ್ಞಾತಿಕಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಧೋವಾಪನಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ಸಚೇ ಹಿ ತಿಣ್ಣಮ್ಪಿ ಚೀವರಾನಂ ಕಾಕಊಹದನಂ ವಾ ಕದ್ದಮಮಕ್ಖಿತಂ ವಾ ಕಣ್ಣಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಉದಕೇನ ಧೋವತಿ, ಭಿಕ್ಖುಸ್ಸ ಕಾಯಗತಾನೇವ ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಾನಿ ಹೋನ್ತಿ।

ಸರಣಗಮನಮ್ಪಿ ನ ತಸ್ಸ ಅತ್ಥೀತಿ ಸರಣಗಮನಉಪಸಮ್ಪದಾಪಿ ನತ್ಥಿ। ಅಯಂ ಪನ ಪಞ್ಹಾ ಮಹಾಪಜಾಪತಿಯಾ ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ಹನೇಯ್ಯ ಅನರಿಯಂ ಮನ್ದೋತಿ ತಞ್ಹಿ ಇತ್ಥಿಂ ವಾ ಪುರಿಸಂ ವಾ ಅನರಿಯಂ ಹನೇಯ್ಯ। ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ಲಿಙ್ಗಪರಿವತ್ತೇನ ಇತ್ಥಿಭೂತಂ ಪಿತರಂ ಪುರಿಸಭೂತಞ್ಚ ಮಾತರಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ನ ತೇನಾನನ್ತರಂ ಫುಸೇತಿ ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ಮಿಗಸಿಙ್ಗತಾಪಸಸೀಹಕುಮಾರಾದೀನಂ ವಿಯ ತಿರಚ್ಛಾನಮಾತಾಪಿತರೋ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ಅಚೋದಯಿತ್ವಾತಿ ಗಾಥಾ ದೂತೇನುಪಸಮ್ಪದಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। **ಚೋದಯಿತ್ವಾತಿ** ಗಾಥಾ ಪಣ್ಡಕಾದೀನಂ ಉಪಸಮ್ಪದಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ "ಪಠಮಗಾಥಾ ಅಟ್ಠ ಅಸಮ್ಮುಖಾಕಮ್ಮಾನಿ, ದುತಿಯಾ ಅನಾಪತ್ತಿಕಸ್ಸ ಕಮ್ಮಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ"ತಿ ಆಗತಂ।

ಛಿನ್ದನ್ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತೀತಿ ವನಪ್ಪತಿಂ ಛಿನ್ದನ್ತಸ್ಸ ಪಾರಾಜಿಕಂ, ತಿಣಲತಾದಿಂ ಛಿನ್ದನ್ತಸ್ಸ ಪಾಚಿತ್ತಿಯಂ, ಅಙ್ಗಜಾತಂ ಛಿನ್ದನ್ತಸ್ಸ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ। **ಛಿನ್ದನ್ತಸ್ಸ ಅನಾಪತ್ತೀ**ತಿ ಕೇಸೇ ಚ ನಖೇ ಚ ಛಿನ್ದನ್ತಸ್ಸ ಅನಾಪತ್ತಿ। **ಛಾದೇನ್ತಸ್ಸ ಆಪತ್ತೀ**ತಿ ಅತ್ತನೋ ಆಪತ್ತಿಂ ಛಾದೇನ್ತಸ್ಸ ಅಞ್ಞೇಸಂ ವಾ ಆಪತ್ತಿಂ। **ಛಾದೇನ್ತಸ್ಸ ಅನಾಪತ್ತೀ**ತಿ ಗೇಹಾದೀನಿ ಛಾದೇನ್ತಸ್ಸ ಅನಾಪತ್ತಿ।

ಸಚ್ಚಂ ಭಣನ್ತೋತಿ ಗಾಥಾಯ "ಸಿಖರಣೀಸಿ ಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಾಸೀ"ತಿ ಸಚ್ಚಂ ಭಣನ್ತೋ ಗರುಕಂ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಸಮ್ಪಜಾನಮುಸಾವಾದೇ ಪನ ಮುಸಾ ಭಾಸತೋ ಲಹುಕಾಪತ್ತಿ ಹೋತಿ, ಅಭೂತಾರೋಚನೇ ಮುಸಾ ಭಣನ್ತೋ ಗರುಕಂ ಆಪಜ್ಜತಿ, ಭೂತಾರೋಚನೇ ಸಚ್ಚಂ ಭಾಸತೋ ಲಹುಕಾಪತ್ತಿ ಹೋತೀತಿ।

(೩) ಪಾಚಿತ್ತಿಯಾದಿಪಞ್ಹಾವಣ್ಣನಾ

೪೮೧. **ಅಧಿಟ್ಠಿತ**ನ್ತಿ ಗಾಥಾ ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಚೀವರಂ ಅನಿಸ್ಸಜ್ಜಿತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ಅತ್ಥಙ್ಗತೇ ಸೂರಿಯೇತಿ ಗಾಥಾ ರೋಮನ್ಥಕಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ನ ರತ್ತಚಿತ್ತೋತಿ ಗಾಥಾಯ ಅಯಮತ್ಥೋ - ರತ್ತಚಿತ್ತೋ ಮೇಥುನಧಮ್ಮಪಾರಾಜಿಕಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। ಥೇಯ್ಯಚಿತ್ತೋ ಅದಿನ್ನಾದಾನಪಾರಾಜಿಕಂ, ಪರಂ ಮರಣಾಯ ಚೇತೇನ್ತೋ ಮನುಸ್ಸವಿಗ್ಗಹಪಾರಾಜಿಕಂ, ಸಙ್ಘಭೇದಕೋ ಪನ ನ ರತ್ತಚಿತ್ತೋ ನ ಚ ಪನ ಥೇಯ್ಯಚಿತ್ತೋ ನ ಚಾಪಿ ಸೋ ಪರಂ ಮರಣಾಯ ಚೇತಯಿ, ಸಲಾಕಂ ಪನಸ್ಸ ದೇನ್ತಸ್ಸ ಹೋತಿ ಭೇಜ್ಜಂ, ಪಾರಾಜಿಕಂ ಹೋತಿ, ಸಲಾಕಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹನ್ತಸ್ಸ ಭೇದಕಾನುವತ್ತಕಸ್ಸ ಥುಲ್ಲಚ್ಚಯಂ।

ಗಚ್ಛೇಯ್ಯ ಅಡ್ಢಯೋಜನನ್ತಿ ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ಸುಪ್ಪತಿಟ್ಠಿತನಿಗ್ರೋಧಸದಿಸಂ ಏಕಕುಲಸ್ಸ ರುಕ್ಖಮೂಲಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ಕಾಯಿಕಾನೀತಿ ಅಯಂ ಗಾಥಾ ಸಮ್ಬಹುಲಾನಂ ಇತ್ಥೀನಂ ಕೇಸೇ ವಾ ಅಙ್ಗುಲಿಯೋ ವಾ ಏಕತೋ ಗಣ್ಹನ್ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ವಾಚಸಿಕಾನೀತಿ ಅಯಂ ಗಾಥಾ "ಸಬ್ಬಾ ತುಮ್ಹೇ ಸಿಖರಣಿಯೋ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ದುಟ್ಠುಲ್ಲಭಾಣಿಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ತಿಸ್ಸಿತ್ಥಿಯೋ ಮೇಥುನಂ ತಂ ನ ಸೇವೇತಿ ತಿಸ್ಸೋ ಇತ್ಥಿಯೋ ವುತ್ತಾ, ತಾಸುಪಿ ಯಂ ತಂ ಮೇಥುನಂ ನಾಮ, ತಂ ನ ಸೇವತಿ। **ತಯೋ ಪುರಿಸೇ**ತಿ ತಯೋ ಪುರಿಸೇಪಿ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಮೇಥುನಂ ನ ಸೇವತಿ। **ತಯೋ ಅನರಿಯಪಣ್ಡಕೇ**ತಿ ಉಭತೋಬ್ಯಞ್ಜನಸಙ್ಖಾತೇ ತಯೋ ಅನರಿಯೇ ತಯೋ ಚ ಪಣ್ಡಕೇತಿ ಇಮೇಪಿ ಛ ಜನೇ ಉಪಗನ್ತ್ವಾ ಮೇಥುನಂ ನ ಸೇವತಿ। **ನ ಚಾಚರೇ ಮೇಥುನಂ ಬ್ಯಞ್ಜನಸ್ಮಿ**ನ್ತಿ ಅನುಲೋಮಪಾರಾಜಿಕವಸೇನಪಿ ಮೇಥುನಂ ನಾಚರತಿ। **ಛೇಜ್ಜಂ ಸಿಯಾ ಮೇಥುನಧಮ್ಮಪಚ್ಚಯಾ**ತಿ ಸಿಯಾ ಮೇಥುನಧಮ್ಮಪಚ್ಚಯಾ ಪಾರಾಜಿಕನ್ತಿ। ಅಯಂ ಪಞ್ಹಾ ಅಟ್ಠವತ್ಥುಕಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ, ತಸ್ಸಾ ಹಿ ಮೇಥುನಧಮ್ಮಸ್ಸ ಪುಬ್ಬಭಾಗಂ ಕಾಯಸಂಸಗ್ಗಂ ಆಪಜ್ಜಿತುಂ ವಾಯಮನ್ತಿಯಾ ಮೇಥುನಧಮ್ಮಪಚ್ಚಯಾ ಛೇಜ್ಜಂ ಹೋತಿ।

ಮಾತರಂ ಚೀವರನ್ತಿ ಅಯಂ ಗಾಥಾ ಪಿಟ್ಠಿಸಮಯೇ ವಸ್ಸಿಕಸಾಟಿಕತ್ಥಂ ಸತುಪ್ಪಾದಕರಣಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ವಿನಿಚ್ಛಯೋ ಪನಸ್ಸಾ ವಸ್ಸಿಕಸಾಟಿಕಸಿಕ್ಖಾಪದವಣ್ಣನಾಯಮೇವ ವುತ್ತೋ।

ಕುದ್ಧೋ ಆರಾಧಕೋ ಹೋತೀತಿ ಗಾಥಾ ತಿತ್ಥಿಯವತ್ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ತಿತ್ಥಿಯೋ ಹಿ ವತ್ತಂ ಪೂರಯಮಾನೋ ತಿತ್ಥಿಯಾನಂ ವಣ್ಣೇ ಭಞ್ಞಮಾನೇ ಕುದ್ಧೋ ಆರಾಧಕೋ ಹೋತಿ, ವತ್ಥುತ್ತಯಸ್ಸ ವಣ್ಣೇ ಭಞ್ಞಮಾನೇ ಕುದ್ಧೋ ಗಾರಯ್ಹೋ ಹೋತೀತಿ ತತ್ಥೇವಸ್ಸಾ ವಿತ್ಥಾರೋ ವುತ್ತೋ। ದುತಿಯಗಾಥಾಪಿ ತಮೇವ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸನ್ತಿಆದಿ ಗಾಥಾ ಯಾ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಅವಸ್ಸುತಾವ ಅವಸ್ಸುತಸ್ಸ ಪುರಿಸಸ್ಸ ಹತ್ಥತೋ ಪಿಣ್ಡಪಾತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಮನುಸ್ಸಮಂಸಲಸುಣಪಣೀತಭೋಜನಸೇಸಅಕಪ್ಪಿಯಮಂಸೇಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಓಮದ್ದಿತ್ವಾ ಅಜ್ಝೋಹರತಿ, ತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ಏಕೋ ಉಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ಏಕೋ ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನೋತಿ ಗಾಥಾ ಆಕಾಸಗತಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ಸಚೇ ಹಿ ದ್ವೀಸು ಸಾಮಣೇರೇಸು ಏಕೋ ಇದ್ಧಿಯಾ ಕೇಸಗ್ಗಮತ್ತಮ್ಪಿ ಪಥವಿಂ ಮುಞ್ಚಿತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನೋ ಹೋತಿ, ಸೋ ಅನುಪಸಮ್ಪನ್ನೋ ನಾಮ ಹೋತಿ। ಸಙ್ಘೇನಾಪಿ ಆಕಾಸೇ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಭೂಮಿಗತಸ್ಸ ಕಮ್ಮಂ ನ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಸಚೇ ಕರೋತಿ, ಕುಪ್ಪತಿ।

ಅಕಪ್ಪಕತನ್ತಿ ಗಾಥಾ ಅಚ್ಛಿನ್ನಚೀವರಕಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ಚಸ್ಸಾ ಸಿಕ್ಖಾಪದೇ ವಿತ್ಥಾರೇನ ವಿನಿಚ್ಛಯೋಪಿ ವುತ್ತೋ।

ನ ದೇತಿ ನ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹಾತೀತಿ ನಾಪಿ ಉಯ್ಯೋಜಿಕಾ ದೇತಿ, ನ ಉಯ್ಯೋಜಿತಾ ತಸ್ಸಾ ಹತ್ಥತೋ ಗಣ್ಹಾತಿ। **ಪಟಿಗ್ಗಹೋ ತೇನ ನ ವಿಜ್ಜತೀ**ತಿ ತೇನೇವ ಕಾರಣೇನ ಉಯ್ಯೋಜಿಕಾಯ ಹತ್ಥತೋ ಉಯ್ಯೋಜಿತಾಯ ಪಟಿಗ್ಗಹೋ ನ ವಿಜ್ಜತಿ। **ಆಪಜ್ಜತಿ ಗರುಕನ್ತಿ** ಏವಂ ಸನ್ತೇಪಿ ಅವಸ್ಸುತಸ್ಸ ಹತ್ಥತೋ ಪಿಣ್ಡಪಾತಗ್ಗಹಣೇ ಉಯ್ಯೋಜೇನ್ತೀ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಾಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜತಿ। **ತಞ್ಚ ಪರಿಭೋಗಪಚ್ಚಯಾ**ತಿ ತಞ್ಚ ಪನ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜಮಾನಾ ತಸ್ಸಾ ಉಯ್ಯೋಜಿತಾಯ ಪರಿಭೋಗಪಚ್ಚಯಾ ಆಪಜ್ಜತಿ । ತಸ್ಸಾ ಹಿ ಭೋಜನಪರಿಯೋಸಾನೇ ಉಯ್ಯೋಜಿಕಾಯ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸೋ ಹೋತೀತಿ। ದುತಿಯಗಾಥಾ ತಸ್ಸಾಯೇವ ಉದಕದನ್ತಪೋನಗ್ಗಹಣೇ ಉಯ್ಯೋಜನಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ।

ನ ಭಿಕ್ಖುನೀ ನೋ ಚ ಫುಸೇಯ್ಯ ವಜ್ಜನ್ತಿ ಸತ್ತರಸಕೇಸು ಹಿ ಅಞ್ಞತರಂ ಆಪತ್ತಿಂ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಅನಾದರಿಯೇನ ಛಾದಯಮಾನಾಪಿ ಭಿಕ್ಖುನೀ ಛಾದನಪಚ್ಚಯಾ ವಜ್ಜಂ ನ ಫುಸತಿ, ಅಞ್ಞಂ ನವಂ ಆಪತ್ತಿಂ ನಾಪಜ್ಜತಿ, ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಾಯ ವಾ ಅಪ್ಪಟಿಚ್ಛನ್ನಾಯ ವಾ ಆಪತ್ತಿಯಾ ಪಕ್ಖಮಾನತ್ತಮೇವ ಲಭತಿ। ಅಯಂ ಪನ ಭಿಕ್ಖುನೀಪಿ ನ ಹೋತಿ, ಸಾವಸೇಸಞ್ಚ ಗರುಕಂ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಛಾದೇತ್ವಾ ವಜ್ಜಂ ನ ಫುಸತಿ। **ಪಞ್ಹಾ ಮೇಸಾ ಕುಸಲೇಹಿ ಚಿನ್ತಿತಾ**ತಿ ಅಯಂ ಕಿರ ಪಞ್ಹಾ ಉಕ್ಖಿತ್ತಕಭಿಕ್ಖುಂ ಸನ್ಧಾಯ ವುತ್ತಾ। ತೇನ ಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ವಿನಯಕಮ್ಮಂ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಾ ಸೋ ಸಙ್ಘಾದಿಸೇಸಂ ಆಪಜ್ಜಿತ್ವಾ ಛಾದೇನ್ತೋ ವಜ್ಜಂ ನ ಫುಸತೀತಿ।

ಸೇದಮೋಚನಗಾಥಾವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಪಞ್ಚವಗ್ಗೋ

ಕಮ್ಮವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ

೪೮೧. ಕಮ್ಮವಗ್ಗೇ ಚತುನ್ನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ನಾನಾಕರಣಂ ಸಮಥಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತಮೇವ। ಕಿಞ್ಚಾಪಿ ವುತ್ತಂ, ಅಥ ಖೋ ಅಯಂ ಕಮ್ಮವಿನಿಚ್ಛಯೋ ನಾಮ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ವುಚ್ಚಮಾನೋ ಪಾಕಟೋ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ಆದಿತೋ ಪಟ್ಠಾಯೇವೇತ್ಥ ವತ್ತಬ್ಬಂ ವದಿಸ್ಸಾಮ। **ಚತ್ತಾರೀ**ತಿ ಕಮ್ಮಾನಂ ಗಣನಪರಿಚ್ಛೇದವಚನಮೇತಂ। **ಕಮ್ಮಾನೀ**ತಿ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ನಕಮ್ಮನಿದಸ್ಸನಂ। **ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ** ನಾಮ ಸೀಮಟ್ಠಕಸಙ್ಘಂ ಸೋಧೇತ್ವಾ ಛನ್ದಾರಹಾನಂ ಛನ್ದಂ ಆಹರಿತ್ವಾ ಸಮಗ್ಗಸ್ಸ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅನುಮತಿಯಾ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಸಾವೇತ್ವಾ ಕತ್ತಬ್ಬಂ ಕಮ್ಮಂ। **ಞತ್ತಿಕಮ್ಮಂ** ನಾಮ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಸಮಗ್ಗಸ್ಸ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅನುಮತಿಯಾ ಏಕಾಯ ಞತ್ತಿಯಾ ಕತ್ತಬ್ಬಂ ಕಮ್ಮಂ। **ಞತ್ತಿದುತಿಯಕಮ್ಮಂ** ನಾಮ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಸಮಗ್ಗಸ್ಸ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅನುಮತಿಯಾ ಏಕಾಯ ಞತ್ತಿಯಾ ಏಕಾಯ ಚ ಅನುಸ್ಸಾವನಾಯಾತಿ ಏವಂ ಞತ್ತಿದುತಿಯಾಯ ಅನುಸ್ಸಾವನಾಯ ಕತ್ತಬ್ಬಂ ಕಮ್ಮಂ। **ಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮಂ** ನಾಮ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ಸಮಗ್ಗಸ್ಸ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅನುಮತಿಯಾ ಏಕಾಯ ಞತ್ತಿಯಾ ತೀಹಿ ಚ ಅನುಸ್ಸಾವನಾಹೀತಿ ಏವಂ ಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಾಹಿ ತೀಹಿ ಅನುಸ್ಸಾವನಾಹಿ ಕತ್ತಬ್ಬಂ ಕಮ್ಮಂ।

ತತ್ಥ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾವ ಕಾತಬ್ಬಂ, ಞತ್ತಿಕಮ್ಮಾದಿವಸೇನ ನ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಞತ್ತಿಕಮ್ಮಮ್ಪಿ ಏಕಂ ಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾವ ಕಾತಬ್ಬಂ, ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಾದಿವಸೇನ ನ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಞತ್ತಿದುತಿಯಕಮ್ಮಂ ಪನ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ಕಾತಬ್ಬಮ್ಪಿ ಅತ್ಥಿ, ಅಕಾತಬ್ಬಮ್ಪಿ ಅತ್ಥಿ।

ತತ್ಥ ಸೀಮಾಸಮ್ಮುತಿ, ಸೀಮಾಸಮೂಹನನಂ, ಕಥಿನದಾನಂ, ಕಥಿನುದ್ಧಾರೋ, ಕುಟಿವತ್ಥುದೇಸನಾ, ವಿಹಾರವತ್ಥುದೇಸನಾತಿ ಇಮಾನಿ ಛ ಕಮ್ಮಾನಿ ಗರುಕಾನಿ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟನ್ತಿ, ಞತ್ತಿದುತಿಯಕಮ್ಮವಾಚಂ ಸಾವೇತ್ವಾವ ಕಾತಬ್ಬಾನಿ। ಅವಸೇಸಾ ತೇರಸ ಸಮ್ಮುತಿಯೋ ಸೇನಾಸನಗ್ಗಾಹಕಮತಕಚೀವರದಾನಾದಿಸಮ್ಮುತಿಯೋ ಚಾತಿ ಏತಾನಿ ಲಹುಕಕಮ್ಮಾನಿ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾಪಿ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟನ್ತಿ, ಞತ್ತಿಕಮ್ಮ-ಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮವಸೇನ ಪನ ನ ಕಾತಬ್ಬಮೇವ। ಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮವಸೇನ ಕಯಿರಮಾನಂ ದಳ್ಹತರಂ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ಕಾತಬ್ಬನ್ತಿ ಏಕಚ್ಚೇ ವದನ್ತಿ। ಏವಂ ಪನ ಸತಿ ಕಮ್ಮಸಙ್ಕರೋ ಹೋತಿ, ತಸ್ಮಾ ನ ಕಾತಬ್ಬನ್ತಿ ಪಟಿಕ್ಖಿತ್ತಮೇವ। ಸಚೇ ಪನ ಅಕ್ಖರಪರಿಹೀನಂ ವಾ ಪದಪರಿಹೀನಂ ವಾ ದುರುತ್ತಪದಂ ವಾ ಹೋತಿ , ತಸ್ಸ ಸೋಧನತ್ಥಂ ಪುನಪ್ಪುನಂ ವತ್ತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಇದಂ ಅಕುಪ್ಪಕಮ್ಮಸ್ಸ ದಳ್ಹೀಕಮ್ಮಂ ಹೋತಿ, ಕುಪ್ಪಕಮ್ಮೇ ಕಮ್ಮಂ ಹುತ್ವಾ ತಿಟ್ಠತಿ।

ಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮಂ ಞತ್ತಿಞ್ಚ ತಿಸ್ಸೋ ಚ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯೋ ಸಾವೇತ್ವಾವ ಕಾತಬ್ಬಂ, ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಾದಿವಸೇನ ನ ಕಾತಬ್ಬಂ। **ಪಞ್ಚಹಾಕಾರೇಹಿ ವಿಪಜ್ಜನ್ತೀ**ತಿ ಪಞ್ಚಹಿ ಕಾರಣೇಹಿ ವಿಪಜ್ಜನ್ತಿ।

೪೮೩. **ಸಮ್ಮುಖಾಕರಣೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಸಮ್ಮುಖಾ ಕರೋತಿ, ವತ್ಥುವಿಪನ್ನಂ ಅಧಮ್ಮಕಮ್ಮ**ನ್ತಿ ಏತ್ಥ ಅತ್ಥಿ ಕಮ್ಮಂ ಸಮ್ಮುಖಾಕರಣೀಯಂ; ಅತ್ಥಿ ಅಸಮ್ಮುಖಾಕರಣೀಯಂ; ತತ್ಥ ಅಸಮ್ಮುಖಾಕರಣೀಯಂ ನಾಮ ದೂತೇನುಪಸಮ್ಪದಾ, ಪತ್ತನಿಕ್ಕುಜ್ಜನಂ, ಪತ್ತುಕ್ಕುಜ್ಜನಂ, ಉಮ್ಮತ್ತಕಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಉಮ್ಮತ್ತಕಸಮ್ಮುತಿ, ಸೇಕ್ಖಾನಂ ಕುಲಾನಂ ಸೇಕ್ಖಸಮ್ಮುತಿ, ಛನ್ನಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಬ್ರಹ್ಮದಣ್ಡೋ, ದೇವದತ್ತಸ್ಸ ಪಕಾಸನೀಯಕಮ್ಮಂ, ಅಪ್ಪಸಾದನೀಯಂ ದಸ್ಸೇನ್ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘೇನ ಕಾತಬ್ಬಂ ಅವನ್ದನೀಯಕಮ್ಮನ್ತಿ ಅಟ್ಠವಿಧಂ ಹೋತಿ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ತತ್ಥ ತತ್ಥ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಇದಂ ಅಟ್ಠವಿಧಮ್ಪಿ ಕಮ್ಮಂ ಅಸಮ್ಮುಖಾ ಕತಂ ಸುಕತಂ ಹೋತಿ ಅಕುಪ್ಪಂ।

ಸೇಸಾನಿ ಸಬ್ಬಕಮ್ಮಾನಿ ಸಮ್ಮುಖಾ ಏವ ಕಾತಬ್ಬಾನಿ - ಸಙ್ಘಸಮ್ಮುಖತಾ, ಧಮ್ಮಸಮ್ಮುಖತಾ, ವಿನಯಸಮ್ಮುಖತಾ, ಪುಗ್ಗಲಸಮ್ಮುಖತಾತಿ ಇಮಂ ಚತುಬ್ಬಿಧಂ ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯಂ ಉಪನೇತ್ವಾವ ಕಾತಬ್ಬಾನಿ। ಏವಂ ಕತಾನಿ ಹಿ ಸುಕತಾನಿ ಹೋನ್ತಿ। ಏವಂ ಅಕತಾನಿ ಪನೇತಾನಿ ಇಮಂ ಸಮ್ಮುಖಾವಿನಯಸಙ್ಖಾತಂ ವತ್ಥುಂ ವಿನಾ ಕತತ್ತಾ ವತ್ಥುವಿಪನ್ನಾನಿ ನಾಮ ಹೋನ್ತಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ - "ಸಮ್ಮುಖಾಕರಣೀಯಂ ಕಮ್ಮಂ ಅಸಮ್ಮುಖಾ ಕರೋತಿ, ವತ್ಥುವಿಪನ್ನಂ ಅಧಮ್ಮಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ।

ಪಟಿಪುಚ್ಛಾಕರಣೀಯಾದೀಸುಪಿ ಪಟಿಪುಚ್ಛಾದಿಕರಣಮೇವ ವತ್ಥು, ತಂ ವತ್ಥುಂ ವಿನಾ ಕತತ್ತಾ ತೇಸಮ್ಪಿ ವತ್ಥುವಿಪನ್ನತಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಇದಂ ಪನೇತ್ಥ ವಚನತ್ಥಮತ್ತಂ। **ಪಟಿಪುಚ್ಛಾ ಕರಣೀಯಂ ಅಪ್ಪಟಿಪುಚ್ಛಾ ಕರೋತೀತಿ** ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಚೋದೇತ್ವಾ ಸಾರೇತ್ವಾ ಕಾತಬ್ಬಂ ಅಪುಚ್ಛಿತ್ವಾ ಅಚೋದೇತ್ವಾ ಅಸಾರೇತ್ವಾ ಕರೋತಿ। **ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ಕರಣೀಯಂ ಅಪ್ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ಕರೋತೀತಿ** ಪಟಿಞ್ಞಂ ಆರೋಪೇತ್ವಾ ಯಥಾದಿನ್ನಾಯ ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ಕಾತಬ್ಬಂ ಅಪ್ಪಟಿಞ್ಞಾಯ ಕರೋನ್ತಸ್ಸ ವಿಪ್ಪಲಪನ್ತಸ್ಸ ಬಲಕ್ಕಾರೇನ ಕರೋತಿ। **ಸತಿವಿನಯಾರಹಸ್ಸಾತಿ** ದಬ್ಬಮಲ್ಲಪುತ್ತತ್ಥೇರಸದಿಸಸ್ಸ ಖೀಣಾಸವಸ್ಸ। **ಅಮೂಳ್ಹವಿನಯಾರಹಸ್ಸಾತಿ** ಗಗ್ಗಭಿಕ್ಖುಸದಿಸಸ್ಸ ಉಮ್ಮತ್ತಕಸ್ಸ। **ತಸ್ಸಪಾಪಿಯಸಿಕಕಮ್ಮಾರಹಸ್ಸಾತಿ** ಉಪವಾಳಭಿಕ್ಖುಸದಿಸಸ್ಸ ಉಸ್ಸನ್ನಪಾಪಸ್ಸ। ಏಸ ನಯೋ ಸಬ್ಬತ್ಥ।

ಅನುಪೋಸಥೇ ಉಪೋಸಥಂ ಕರೋತೀತಿ ಅನುಪೋಸಥದಿವಸೇ ಉಪೋಸಥಂ ಕರೋತಿ। ಉಪೋಸಥದಿವಸೋ ನಾಮ ಠಪೇತ್ವಾ ಕತ್ತಿಕಮಾಸಂ ಅವಸೇಸೇಸು ಏಕಾದಸಸು ಮಾಸೇಸು ಭಿನ್ನಸ್ಸ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಸಾಮಗ್ಗಿದಿವಸೋ ಚ ಯಥಾವುತ್ತಚಾತುದ್ದಸಪನ್ನರಸಾ ಚ। ಏತಂ ತಿಪ್ಪಕಾರಮ್ಪಿ ಉಪೋಸಥದಿವಸಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ದಿವಸೇ ಉಪೋಸಥಂ ಕರೋನ್ತೋ ಅನುಪೋಸಥೇ ಉಪೋಸಥಂ ಕರೋತಿ ನಾಮ। ಯತ್ರ ಹಿ ಪತ್ತಚೀವರಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕೇನ ಕಾರಣೇನ ವಿವದನ್ತಾ ಉಪೋಸಥಂ ವಾ ಪವಾರಣಂ ವಾ ಠಪೇನ್ತಿ, ತತ್ಥ ತಸ್ಮಿಂ ಅಧಿಕರಣೇ ವಿನಿಚ್ಛಿತೇ "ಸಮಗ್ಗಾ ಜಾತಾಮ್ಹಾ"ತಿ ಅನ್ತರಾ ಸಾಮಗ್ಗಿಉಪೋಸಥಂ ಕಾತುಂ ನ ಲಭನ್ತಿ, ಕರೋನ್ತೇಹಿ ಅನುಪೋಸಥೇ ಉಪೋಸಥೋ ಕತೋ ನಾಮ ಹೋತಿ।

ಅಪವಾರಣಾಯ ಪವಾರೇತೀತಿ ಅಪವಾರಣಾದಿವಸೇ ಪವಾರೇತಿ; ಪವಾರಣಾದಿವಸೋ ನಾಮ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಕತ್ತಿಕಮಾಸೇ ಭಿನ್ನಸ್ಸ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಸಾಮಗ್ಗಿದಿವಸೋ ಚ ಪಚ್ಚುಕ್ಕಡ್ಢಿತ್ವಾ ಠಪಿತದಿವಸೋ ಚ ದ್ವೇ ಚ ಪುಣ್ಣಮಾಸಿಯೋ। ಏವಂ ಚತುಬ್ಬಿಧಮ್ಪಿ ಪವಾರಣಾದಿವಸಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ದಿವಸೇ ಪವಾರೇನ್ತೋ ಅಪವಾರಣಾಯ ಪವಾರೇತಿ ನಾಮ। ಇಧಾಪಿ ಅಪ್ಪಮತ್ತಕಸ್ಸ ವಿವಾದಸ್ಸ ವೂಪಸಮೇ ಸಾಮಗ್ಗಿಪವಾರಣಂ ಕಾತುಂ ನ ಲಭನ್ತಿ, ಕರೋನ್ತೇಹಿ ಅಪವಾರಣಾಯ ಪವಾರಣಾ ಕತಾ ಹೋತಿ। ಅಪಿಚ ಊನವೀಸತಿವಸ್ಸಂ ವಾ ಅನ್ತಿಮವತ್ಥುಂ ಅಜ್ಝಾಪನ್ನಪುಬ್ಬಂ ವಾ ಏಕಾದಸಸು ವಾ ಅಭಬ್ಬಪುಗ್ಗಲೇಸು ಅಞ್ಞತರಂ ಉಪಸಮ್ಪಾದೇನ್ತಸ್ಸಪಿ ವತ್ಥುವಿಪನ್ನಂ ಅಧಮ್ಮಕಮ್ಮಂ ಹೋತಿ। ಏವಂ ವತ್ಥುತೋ ಕಮ್ಮಾನಿ ವಿಪಜ್ಜನ್ತಿ।

೪೮೪. ಞತ್ತಿತೋ ವಿಪತ್ತಿಯಂ ಪನ **ವತ್ಥುಂ ನ ಪರಾಮಸತೀತಿ** ಯಸ್ಸ ಉಪಸಮ್ಪದಾದಿಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ತಂ ನ ಪರಾಮಸತಿ, ತಸ್ಸ ನಾಮಂ ನ ಗಣ್ಹಾತಿ। "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಅಯಂ ಧಮ್ಮರಕ್ಖಿತೋ ಆಯಸ್ಮತೋ ಬುದ್ಧರಕ್ಖಿತಸ್ಸ ಉಪಸಮ್ಪದಾಪೇಕ್ಖೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೇ "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಆಯಸ್ಮತೋ ಬುದ್ಧರಕ್ಖಿತಸ್ಸ ಉಪಸಮ್ಪದಾಪೇಕ್ಖೋ"ತಿ ವದತಿ; ಏವಂ ವತ್ಥುಂ ನ ಪರಾಮಸತಿ।

ಸಙ್ಘಂ ನ ಪರಾಮಸತೀತಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ನಾಮಂ ನ ಗಣ್ಹಾತಿ। "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಅಯಂ ಧಮ್ಮರಕ್ಖಿತೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೇ "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ, ಅಯಂ ಧಮ್ಮರಕ್ಖಿತೋ"ತಿ ವದತಿ; ಏವಂ ಸಙ್ಘಂ ನ ಪರಾಮಸತಿ।

ಪುಗ್ಗಲಂ ನ ಪರಾಮಸತೀತಿ ಯೋ ಉಪಸಮ್ಪದಾಪೇಕ್ಖಸ್ಸ ಉಪಜ್ಝಾಯೋ, ತಂ ನ ಪರಾಮಸತಿ, ತಸ್ಸ ನಾಮಂ ನ ಗಣ್ಹಾತಿ। "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಅಯಂ ಧಮ್ಮರಕ್ಖಿತೋ ಆಯಸ್ಮತೋ ಬುದ್ಧರಕ್ಖಿತಸ್ಸ ಉಪಸಮ್ಪದಾಪೇಕ್ಖೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೇ "ಸುಣಾತು ಮೇ, ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಅಯಂ ಧಮ್ಮರಕ್ಖಿತೋ ಉಪಸಮ್ಪದಾಪೇಕ್ಖೋ"ತಿ ವದತಿ; ಏವಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ನ ಪರಾಮಸತಿ।

ಇತ್ತಿಂ ನ ಪರಾಮಸತೀತಿ ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ಇತ್ತಿಂ ನ ಪರಾಮಸತಿ। ಇತ್ತಿದುತಿಯಕಮ್ಮೇ ಇತ್ತಿಂ ಅಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ದ್ವಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಏವ ಅನುಸ್ಸಾವನಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ। ಇತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮೇಪಿ ಇತ್ತಿಂ ಅಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಚತುಕ್ಖತ್ತುಂ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಏವ ಅನುಸ್ಸಾವನಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ; ಏವಂ ಇತ್ತಿಂ ನ ಪರಾಮಸತಿ।

ಪಚ್ಛಾ ವಾ ಇತ್ತಿಂ ಠಪೇತೀತಿ ಪಠಮಂ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಅನುಸ್ಸಾವನಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ "ಏಸಾ ಇತ್ತೀ"ತಿ ವತ್ವಾ "ಖಮತಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ತಸ್ಮಾ ತುಣ್ಹೀ ಏವಮೇತಂ ಧಾರಯಾಮೀ"ತಿ ವದತಿ; ಏವಂ ಪಚ್ಛಾ ಇತ್ತಿಂ ಠಪೇತಿ। ಇತಿ ಇಮೇಹಿ ಪಞ್ಚಹಾಕಾರೇಹಿ ಇತ್ತಿತೋ ಕಮ್ಮಾನಿ ವಿಪಜ್ಜನ್ತಿ।

೪೮೫. ಅನುಸ್ಸಾವನತೋ ವಿಪತ್ತಿಯಂ ಪನ ವತ್ಥುಆದೀನಿ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬಾನಿ। ಏವಂ ಪನ ನೇಸಂ ಅಪರಾಮಸನಂ ಹೋತಿ – "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ"ತಿ ಪಠಮಾನುಸ್ಸಾವನೇ "ದುತಿಯಮ್ಪಿ ಏತಮತ್ಥಂ ವದಾಮಿ, ತತಿಯಮ್ಪಿ ಏತಮತ್ಥಂ ವದಾಮಿ, ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ"ತಿ ದುತಿಯತತಿಯಾನುಸ್ಸಾವನಾಸು ವಾ "ಅಯಂ ಧಮ್ಮರಕ್ಖಿತೋ ಆಯಸ್ಮತೋ ಬುದ್ಧರಕ್ಖಿತಸ್ಸ ಉಪಸಮ್ಪದಾಪೇಕ್ಖೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೇ "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಆಯಸ್ಮತೋ ಬುದ್ಧರಕ್ಖಿತಸ್ಸಾ"ತಿ ವದನ್ತೋ ವತ್ಥುಂ ನ ಪರಾಮಸತಿ ನಾಮ। "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಅಯಂ ಧಮ್ಮರಕ್ಖಿತೋ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೇ "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ, ಅಯಂ ಧಮ್ಮರಕ್ಖಿತೋ"ತಿ ವದನ್ತೋ ಸಙ್ಘಂ ನ ಪರಾಮಸತಿ ನಾಮ। "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಅಯಂ ಧಮ್ಮರಕ್ಖಿತೋ ಆಯಸ್ಮತೋ ಬುದ್ಧರಕ್ಖಿತಸ್ಸಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೇ "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಅಯಂ ಧಮ್ಮರಕ್ಖಿತೋ ಉಪಸಮ್ಪದಾಪೇಕ್ಖೋ"ತಿ ವದನ್ತೋ ಪುಗ್ಗಲಂ ನ ಪರಾಮಸತಿ ನಾಮ।

ಸಾವನಂ ಹಾಪೇತೀತಿ ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಅನುಸ್ಸಾವನಂ ನ ಕರೋತಿ, ಇತ್ತಿದುತಿಯಕಮ್ಮೇ ದ್ವಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಇತ್ತಿಮೇವ ಠಪೇತಿ, ಇತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮೇ ಚತುಕ್ಖತ್ತುಂ ಇತ್ತಿಮೇವ ಠಪೇತಿ; ಏವಂ ಅನುಸ್ಸಾವನಂ ಹಾಪೇತಿ । ಯೋಪಿ ಇತ್ತಿದುತಿಯಕಮ್ಮೇ ಏಕಂ ಇತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಏಕಂ ಕಮ್ಮವಾಚಂ ಅನುಸ್ಸಾವೇನ್ತೋ ಅಕ್ಖರಂ ವಾ ಛಡ್ಡೇತಿ, ಪದಂ ವಾ ದುರುತ್ತಂ ಕರೋತಿ, ಅಯಮ್ಪಿ ಅನುಸ್ಸಾವನಂ ಹಾಪೇತಿಯೇವ। ಇತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮೇ ಪನ ಏಕಂ ಇತ್ತಿಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಸಕಿಮೇವ ವಾ ದ್ವಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವಾ ಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಅನುಸ್ಸಾವನಂ ಕರೋನ್ತೋಪಿ ಅಕ್ಖರಂ ವಾ ಪದಂ ವಾ ಛಡ್ಡೇನ್ತೋಪಿ ದುರುತ್ತಂ ಕರೋನ್ತೋಪಿ ಅನುಸ್ಸಾವನಂ ಹಾಪೇತಿಯೇವಾತಿ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ದುರುತ್ತಂ ಕರೋತೀತಿ ಏತ್ಥ ಪನ ಅಯಂ ವಿನಿಚ್ಛಯೋ – ಯೋ ಹಿ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ಅಕ್ಖರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ ಅಞ್ಞಂ ವದತಿ, ಅಯಂ ದುರುತ್ತಂ ಕರೋತಿ ನಾಮ। ತಸ್ಮಾ ಕಮ್ಮವಾಚಂ ಕರೋನ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಯ್ವಾಯಂ –

"ಸಿಥಿಲಂ ಧನಿತಞ್ಚ ದೀಘರಸ್ಸಂ, ಗರುಕಂ ಲಹುಕಞ್ಚ ನಿಗ್ಗಹಿತಂ।
ಸಮ್ಬನ್ಧಂ ವವತ್ಥಿತಂ ವಿಮುತ್ತಂ, ದಸಧಾ ಬ್ಯಞ್ಜನಬುದ್ಧಿಯಾ ಪಭೇದೋ"ತಿ॥

ವುತ್ತೋ, ಅಯಂ ಸುಟ್ಠು ಉಪಲಕ್ಖೇತಬ್ಬೋ। ಏತ್ಥ ಹಿ **"ಸಿಥಿಲಂ"** ನಾಮ ಪಞ್ಚಸು ವಗ್ಗೇಸು ಪಠಮತತಿಯಂ। **"ಧನಿತಂ"** ನಾಮ ತೇಸ್ವೇವ ದುತಿಯಚತುತ್ಥಂ। **"ದೀಘ"**ನ್ತಿ ದೀಘೇನ ಕಾಲೇನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಆಕಾರಾದಿ। **"ರಸ್ಸ"**ನ್ತಿ ತತೋ ಉಪಡ್ಢಕಾಲೇನ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಅಕಾರಾದಿ। **"ಗರುಕ"**ನ್ತಿ ದೀಘಮೇವ। ಯಂ ವಾ ಆಯಸ್ಮತೋ ಬುದ್ಧರಕ್ಖಿತತ್ಥೇರಸ್ಸ ಯಸ್ಸ ನಕ್ಖಮತೀತಿ ಏವಂ ಸಂಯೋಗಪರಂ ಕತ್ವಾ ವುಚ್ಚತಿ। **"ಲಹುಕ"**ನ್ತಿ ರಸ್ಸಮೇವ। ಯಂ ವಾ ಆಯಸ್ಮತೋ ಬುದ್ಧರಕ್ಖಿತಥೇರಸ್ಸ ಯಸ್ಸ ನ ಖಮತೀತಿ ಏವಂ ಅಸಂಯೋಗಪರಂ ಕತ್ವಾ ವುಚ್ಚತಿ। **"ನಿಗ್ಗಹಿತ"**ನ್ತಿ ಯಂ ಕರಣಾನಿ ನಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ಅವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ಅವಿವಟೇನ ಮುಖೇನ ಸಾನುನಾಸಿಕಂ ಕತ್ವಾ ವತ್ತಬ್ಬಂ। **"ಸಮ್ಬನ್ಧ"**ನ್ತಿ ಯಂ ಪರಪದೇನ ಸಮ್ಬನ್ಧಿತ್ವಾ "ತುಣ್ಹಿಸ್ಸಾ"ತಿ ವಾ "ತುಣ್ಹಸ್ಸಾ"ತಿ ವಾ ವುಚ್ಚತಿ। **"ವವತ್ಥಿತ"**ನ್ತಿ ಯಂ ಪರಪದೇನ ಅಸಮ್ಬನ್ಧಂ ಕತ್ವಾ ವಿಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾ "ತುಣ್ಹೀ ಅಸ್ಸಾ"ತಿ ವಾ "ತುಣ್ಹ ಅಸ್ಸಾ"ತಿ ವಾ ವುಚ್ಚತಿ। **"ವಿಮುತ್ತ"**ನ್ತಿ ಯಂ ಕರಣಾನಿ ಅನಿಗ್ಗಹೇತ್ವಾ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತ್ವಾ ವಿವಟೇನ ಮುಖೇನ ಅನುನಾಸಿಕಂ ಅಕತ್ವಾ ವುಚ್ಚತಿ।

ತತ್ಥ “ಸುಣಾತು ಮೇ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೇ ತ-ಕಾರಸ್ಸ ಥ-ಕಾರಂ ಕತ್ವಾ “ಸುಣಾಥು ಮೇ”ತಿ ವಚನಂ ಸಿಥಿಲಸ್ಸ ಧನಿತಕರಣಂ ನಾಮ। ತಥಾ “ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಏಸಾ ಞತ್ತೀ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೇ “ಪತ್ಥಕಲ್ಲಂ, ಏಸಾ ಞತ್ಥೀ”ತಿಆದಿವಚನಞ್ಚ। “ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೇ ಭ-ಕಾರ ಘ-ಕಾರಾನಂ ಬ-ಕಾರ ಗ-ಕಾರೇ ಕತ್ವಾ “ಬನ್ತೇ ಸಙ್ಗೋ”ತಿ ವಚನಂ ಧನಿತಸ್ಸ ಸಿಥಿಲಕರಣಂ ನಾಮ। “ಸುಣಾತು ಮೇ”ತಿ ವಿವಟೇನ ಮುಖೇನ ವತ್ತಬ್ಬೇ ಪನ “ಸುಣಂತು ಮೇ”ತಿ ವಾ “ಏಸಾ ಞತ್ತೀ”ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೇ “ಏಸಂ ಞತ್ತೀ”ತಿ ವಾ ಅವಿವಟೇನ ಮುಖೇನ ಅನುನಾಸಿಕಂ ಕತ್ವಾ ವಚನಂ ವಿಮುತ್ತಸ್ಸ ನಿಗ್ಗಹಿತವಚನಂ ನಾಮ। “ಪತ್ತಕಲ್ಲ”ನ್ತಿ ಅವಿವಟೇನ ಮುಖೇನ ಅನುನಾಸಿಕಂ ಕತ್ವಾ ವತ್ತಬ್ಬೇ “ಪತ್ತಕಲ್ಲಾ”ತಿ ವಿವಟೇನ ಮುಖೇನ ಅನುನಾಸಿಕಂ ಅಕತ್ವಾ ವಚನಂ ನಿಗ್ಗಹಿತಸ್ಸ ವಿಮುತ್ತವಚನಂ ನಾಮ।

ಇತಿ ಸಿಥಿಲೇ ಕತ್ತಬ್ಬೇ ಧನಿತಂ, ಧನಿತೇ ಕತ್ತಬ್ಬೇ ಸಿಥಿಲಂ, ವಿಮುತ್ತೇ ಕತ್ತಬ್ಬೇ ನಿಗ್ಗಹಿತಂ, ನಿಗ್ಗಹಿತೇ ಕತ್ತಬ್ಬೇ ವಿಮುತ್ತನ್ತಿ ಇಮಾನಿ ಚತ್ತಾರಿ ಬ್ಯಞ್ಜನಾನಿ ಅನ್ತೋಕಮ್ಮವಾಚಾಯ ಕಮ್ಮಂ ದೂಸೇನ್ತಿ। ಏವಂ ವದನ್ತೋ ಹಿ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ಅಕ್ಖರೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ ಅಞ್ಞಂ ವದತಿ, ದುರುತ್ತಂ ಕರೋತೀತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಇತರೇಸು ಪನ ದೀಘರಸ್ಸಾದೀಸು ಛಸು ಬ್ಯಞ್ಜನೇಸು ದೀಘಟ್ಠಾನೇ ದೀಘಮೇವ, ರಸ್ಸಟ್ಠಾನೇ ಚ ರಸ್ಸಮೇವಾತಿ ಏವಂ ಯಥಾಠಾನೇ ತಂ ತದೇವ ಅಕ್ಖರಂ ಭಾಸನ್ತೇನ ಅನುಕ್ಕಮಾಗತಂ ಪವೇಣಿಂ ಅವಿನಾಸೇನ್ತೇನ ಕಮ್ಮವಾಚಾ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಸಚೇ ಪನ ಏವಂ ಅಕತ್ವಾ ದೀಘೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ ರಸ್ಸಂ, ರಸ್ಸೇ ವಾ ವತ್ತಬ್ಬೇ ದೀಘಂ ವದತಿ; ತಥಾ ಗರುಕೇ ವತ್ತಬ್ಬೇ ಲಹುಕಂ, ಲಹುಕೇ ವಾ ವತ್ತಬ್ಬೇ ಗರುಕಂ ವದತಿ; ಸಮ್ಬನ್ಧೇ ವಾ ಪನ ವತ್ತಬ್ಬೇ ವವತ್ಥಿತಂ, ವವತ್ಥಿತೇ ವಾ ವತ್ತಬ್ಬೇ ಸಮ್ಬನ್ಧಂ ವದತಿ; ಏವಂ ವುತ್ತೇಪಿ ಕಮ್ಮವಾಚಾ ನ ಕುಪ್ಪತಿ। ಇಮಾನಿ ಹಿ ಛ ಬ್ಯಞ್ಜನಾನಿ ಕಮ್ಮಂ ನ ಕೋಪೇನ್ತಿ।

ಯಂ ಪನ ಸುತ್ತನ್ತಿಕತ್ಥೇರಾ “ದ-ಕಾರೋ ತ-ಕಾರಮಾಪಜ್ಜತಿ, ತ-ಕಾರೋ ದ-ಕಾರಮಾಪಜ್ಜತಿ, ಚ-ಕಾರೋ ಜ-ಕಾರಮಾಪಜ್ಜತಿ, ಜ-ಕಾರೋ ಚ-ಕಾರಮಾಪಜ್ಜತಿ, ಯ-ಕಾರೋ ಕ-ಕಾರಮಾಪಜ್ಜತಿ, ಕ-ಕಾರೋ ಯ-ಕಾರಮಾಪಜ್ಜತಿ; ತಸ್ಮಾ ದ-ಕಾರಾದೀಸು ವತ್ತಬ್ಬೇಸು ತ-ಕಾರಾದಿವಚನಂ ನ ವಿರುಜ್ಝತೀ”ತಿ ವದನ್ತಿ, ತಂ ಕಮ್ಮವಾಚಂ ಪತ್ವಾ ನ ವಟ್ಟತಿ। ತಸ್ಮಾ ವಿನಯಧರೇನ ನೇವ ದ-ಕಾರೋ ತ-ಕಾರೋ ಕಾತಬ್ಬೋ…ಪೇ॰… ನ ಕ-ಕಾರೋ ಯ-ಕಾರೋ। ಯಥಾಪಾಳಿಯಾ ನಿರುತ್ತಿಂ ಸೋಧೇತ್ವಾ ದಸವಿಧಾಯ ಬ್ಯಞ್ಜನನಿರುತ್ತಿಯಾ ವುತ್ತದೋಸೇ ಪರಿಹರನ್ತೇನ ಕಮ್ಮವಾಚಾ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಇತರಥಾ ಹಿ ಸಾವನಂ ಹಾಪೇತಿ ನಾಮ।

ಅಕಾಲೇ ವಾ ಸಾವೇತೀತಿ ಸಾವನಾಯ ಅಕಾಲೇ ಅನೋಕಾಸೇ ಞತ್ತಿಂ ಅಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಪಠಮಂಯೇವ ಅನುಸ್ಸಾವನಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾ ಞತ್ತಿಂ ಠಪೇತಿ। ಇತಿ ಇಮೇಹಿ ಪಞ್ಚಹಾಕಾರೇಹಿ ಅನುಸ್ಸಾವನತೋ ಕಮ್ಮಾನಿ ವಿಪಜ್ಜನ್ತಿ।

೪೮೬. ಸೀಮತೋ ವಿಪತ್ತಿಯಂ ಪನ **ಅತಿಖುದ್ದಕಸೀಮಾ** ನಾಮ ಯಾ ಏಕವೀಸತಿ ಭಿಕ್ಖೂ ನ ಗಣ್ಹಾತಿ। ಕುರುನ್ದಿಯಂ ಪನ “ಯತ್ಥ ಏಕವೀಸತಿ ಭಿಕ್ಖೂ ನಿಸೀದಿತುಂ ನ ಸಕ್ಕೋನ್ತೀ”ತಿ ವುತ್ತಂ। ತಸ್ಮಾ ಯಾ ಏವರೂಪಾ ಸೀಮಾ, ಅಯಂ ಸಮ್ಮತಾಪಿ ಅಸಮ್ಮತಾ, ಗಾಮಖೇತ್ತಸದಿಸಾವ ಹೋತಿ, ತತ್ಥ ಕತಂ ಕಮ್ಮಂ ಕುಪ್ಪತಿ। ಏಸ ನಯೋ ಸೇಸಸೀಮಾಸುಪಿ। ಏತ್ಥ ಪನ **ಅತಿಮಹತೀ** ನಾಮ ಯಾ ಕೇಸಗ್ಗಮತ್ತೇನಾಪಿ ತಿಯೋಜನಂ ಅತಿಕ್ಕಾಮೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮತಾ ಹೋತಿ। **ಖಣ್ಡನಿಮಿತ್ತಾ** ನಾಮ ಅಘಟಿತನಿಮಿತ್ತಾ ವುಚ್ಚತಿ। ಪುರತ್ಥಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಅನುಕ್ಕಮೇನೇವ ದಕ್ಖಿಣಾಯ ಪಚ್ಛಿಮಾಯ ಉತ್ತರಾಯ ದಿಸಾಯ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಪುನ ಪುರತ್ಥಿಮಾಯ ದಿಸಾಯ ಪುಬ್ಬಕಿತ್ತಿತಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ಪಟಿಕಿತ್ತೇತ್ವಾವ ಠಪೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ; ಏವಂ ಅಖಣ್ಡನಿಮಿತ್ತಾ ಹೋತಿ। ಸಚೇ ಪನ ಅನುಕ್ಕಮೇನ ಆಹರಿತ್ವಾ ಉತ್ತರಾಯ ದಿಸಾಯ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ತತ್ಥೇವ ಠಪೇತಿ, ಖಣ್ಡನಿಮಿತ್ತಾ ಹೋತಿ। ಅಪರಾಪಿ **ಖಣ್ಡನಿಮಿತ್ತಾ** ನಾಮ ಯಾ ಅನಿಮಿತ್ತುಪಗಂ ತಚಸಾರರುಕ್ಖಂ ವಾ ಖಾಣುಕಂ ವಾ ಪಂಸುಪುಞ್ಜವಾಲಿಕಾಪುಞ್ಜಾನಂ ವಾ ಅಞ್ಞತರಂ ಅನ್ತರಾ ಏಕಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಸಮ್ಮತಾ ಹೋತಿ। **ಛಾಯಾನಿಮಿತ್ತಾ** ನಾಮ ಯಾ ಪಬ್ಬತಚ್ಛಾಯಾದೀನಂ ಯಂಕಿಞ್ಚಿ ಛಾಯಂ ನಿಮಿತ್ತಂ ಕತ್ವಾ ಸಮ್ಮತಾ ಹೋತಿ। **ಅನಿಮಿತ್ತಾ** ನಾಮ ಯಾ ಸಬ್ಬೇನ ಸಬ್ಬಂ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಅಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮತಾ ಹೋತಿ।

ಬಹಿಸೀಮೇ ಠಿತೋ ಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನತಿ ನಾಮ ನಿಮಿತ್ತಾನಿ ಕಿತ್ತೇತ್ವಾ ನಿಮಿತ್ತಾನಂ ಬಹಿ ಠಿತೋ ಸಮ್ಮನ್ನತಿ। **ನದಿಯಾ ಸಮುದ್ದೇ ಜಾತಸ್ಸರೇ ಸೀಮಂ ಸಮ್ಮನ್ನತೀತಿ** ಏತೇಸು ನದಿಆದೀಸು ಯಂ ಸಮ್ಮನ್ನತಿ, ಸಾ ಏವಂ ಸಮ್ಮತಾಪಿ “ಸಬ್ಬಾ, ಭಿಕ್ಖವೇ,

ನದೀ ಅಸೀಮಾ, ಸಬ್ಬೋ ಸಮುದ್ದೋ ಅಸೀಮೋ, ಸಬ್ಬೋ ಜಾತಸ್ಸರೋ ಅಸೀಮೋ"ತಿ (ಮಹಾವ॰ ೧೪೭) ವಚನತೋ ಅಸಮ್ಮತಾವ ಹೋತಿ। **ಸೀಮಾಯ ಸೀಮಂ ಸಮ್ಭಿನ್ದತೀತಿ** ಅತ್ತನೋ ಸೀಮಾಯ ಪರೇಸಂ ಸೀಮಂ ಸಮ್ಭಿನ್ದತಿ। **ಅಜ್ಝೋತ್ಥರತೀತಿ** ಅತ್ತನೋ ಸೀಮಾಯ ಪರೇಸಂ ಸೀಮಂ ಅಜ್ಝೋತ್ಥರತಿ। ತತ್ಥ ಯಥಾ ಸಮ್ಭೇದೋ ಚ ಅಜ್ಝೋತ್ಥರಣಞ್ಚ ಹೋತಿ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಉಪೋಸಥಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತಮೇವ। ಇತಿ ಇಮಾ ಏಕಾದಸಪಿ ಸೀಮಾ ಅಸೀಮಾ ಗಾಮಖೇತ್ತಸದಿಸಾ ಏವ, ತಾಸು ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಕತಂ ಕಮ್ಮಂ ಕುಪ್ಪತಿ। ತೇನ ವುತ್ತಂ "ಇಮೇಹಿ ಏಕಾದಸಹಿ ಆಕಾರೇಹಿ ಸೀಮತೋ ಕಮ್ಮಾನಿ ವಿಪಜ್ಜನ್ತೀ"ತಿ।

೪೮೭-೪೮೮. ಪರಿಸತೋ ಕಮ್ಮವಿಪತ್ತಿಯಂ ಪನ ಕಿಞ್ಚಿ ಅನುತ್ತಾನಂ ನಾಮ ನತ್ಥಿ। ಯಮ್ಪಿ ತತ್ಥ ಕಮ್ಮಪ್ಪತ್ತಛನ್ದಾರಹಲಕ್ಖಣಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸಿಯಾ, ತಮ್ಪಿ ಪರತೋ "ಚತ್ತಾರೋ ಭಿಕ್ಖೂ ಪಕತತ್ತಾ ಕಮ್ಮಪ್ಪತ್ತಾ"ತಿಆದಿನಾ ನಯೇನ ವುತ್ತಮೇವ। ತತ್ಥ **ಪಕತತ್ತಾ ಕಮ್ಮಪ್ಪತ್ತಾತಿ** ಚತುವಗ್ಗಕರಣೇ ಕಮ್ಮೇ ಚತ್ತಾರೋ ಪಕತತ್ತಾ ಅನುಕ್ಖಿತ್ತಾ ಅನಿಸ್ಸಾರಿತಾ ಪರಿಸುದ್ಧಸೀಲಾ ಚತ್ತಾರೋ ಭಿಕ್ಖೂ ಕಮ್ಮಪ್ಪತ್ತಾ ಕಮ್ಮಸ್ಸ ಅರಹಾ ಅನುಚ್ಛವಿಕಾ ಸಾಮಿನೋ। ನ ತೇಹಿ ವಿನಾ ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಕಯಿರತಿ, ನ ತೇಸಂ ಛನ್ದೋ ವಾ ಪಾರಿಸುದ್ಧಿ ವಾ ಏತಿ। ಅವಸೇಸಾ ಪನ ಸಚೇಪಿ ಸಹಸ್ಸಮತ್ತಾ ಹೋನ್ತಿ, ಸಚೇ ಸಮಾನಸಂವಾಸಕಾ, ಸಬ್ಬೇ ಛನ್ದಾರಹಾವ ಹೋನ್ತಿ। ಛನ್ದಪಾರಿಸುದ್ಧಿಂ ದತ್ವಾ ಆಗಚ್ಛನ್ತು ವಾ ಮಾ ವಾ, ಕಮ್ಮಂ ಪನ ತಿಟ್ಠತಿ। ಯಸ್ಸ ಪನ ಸಙ್ಘೋ ಪರಿವಾಸಾದಿಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ಸೋ ನೇವ ಕಮ್ಮಪ್ಪತ್ತೋ, ನಾಪಿ ಛನ್ದಾರಹೋ। ಅಪಿಚ ಯಸ್ಮಾ ತಂ ಪುಗ್ಗಲಂ ವತ್ಥುಂ ಕತ್ವಾ ಸಙ್ಘೋ ಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ತಸ್ಮಾ "ಕಮ್ಮಾರಹೋ"ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ಸೇಸಕಮ್ಮೇಸುಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

೪೮೯. ಪುನ **ಚತ್ತಾರಿ ಕಮ್ಮಾನೀತಿ**ಆದಿಕೋ ನಯೋ ಪಣ್ಡಕಾದೀನಂ ಅವತ್ಥುಭಾವದಸ್ಸನತ್ಥಂ ವುತ್ತೋ। ಸೇಸಮೇತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವ।

ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಕಥಾ

೪೯೫-೪೯೬. ಇದಾನಿ ತೇಸಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಪಭೇದದಸ್ಸನತ್ಥಂ "**ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಕತಿ ಠಾನಾನಿ ಗಚ್ಛತೀ**"ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ "**ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಪಞ್ಚ ಠಾನಾನಿ ಗಚ್ಛತಿ – ಓಸಾರಣಂ, ನಿಸ್ಸಾರಣಂ, ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮಂ, ಬ್ರಹ್ಮದಣ್ಡಂ, ಕಮ್ಮಲಕ್ಖಣಞ್ಞೇವ ಪಞ್ಚಮ**"ನ್ತಿ ಏತ್ಥ "ಓಸಾರಣಂ ನಿಸ್ಸಾರಣ"ನ್ತಿ ಪದಸಿಲಿಟ್ಠತಾಯೇತಂ ವುತ್ತಂ। ಪಠಮಂ ಪನ ನಿಸ್ಸಾರಣಾ ಹೋತಿ, ಪಚ್ಛಾ ಓಸಾರಣಾ। ತತ್ಥ ಯಾ ಕಣ್ಟಕಸಾಮಣೇರಸ್ಸ ದಣ್ಡಕಮ್ಮನಾಸನಾ, ಸಾ "ನಿಸ್ಸಾರಣಾ"ತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ತಸ್ಮಾ ಏತರಹಿ ಸಚೇಪಿ ಸಾಮಣೇರೋ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ವಾ ಧಮ್ಮಸ್ಸ ವಾ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ವಾ ಅವಣ್ಣಂ ಭಣತಿ, "ಅಕಪ್ಪಿಯಂ ಕಪ್ಪಿಯ"ನ್ತಿ ದೀಪೇತಿ, ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಕೋ ಹೋತಿ ಅನ್ತಗ್ಗಾಹಿಕಾಯ ದಿಟ್ಠಿಯಾ ಸಮನ್ನಾಗತೋ, ಸೋ ಯಾವತತಿಯಂ ನಿವಾರೇತ್ವಾ ತಂ ಲದ್ಧಿಂ ನಿಸ್ಸಜ್ಜಾಪೇತಬ್ಬೋ। ನೋ ಚೇ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತಿ, ಸಙ್ಘಂ ಸನ್ನಿಪಾತೇತ್ವಾ "ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಹೀ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ನೋ ಚೇ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇತಿ, ಬ್ಯತ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ನಿಸ್ಸಾರೇತಬ್ಬೋ। ಏವಞ್ಚ ಪನ ಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ –

> "ಸಙ್ಘಂ, ಭನ್ತೇ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ – 'ಅಯಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಸಾಮಣೇರೋ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಧಮ್ಮಸ್ಸ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅವಣ್ಣವಾದೀ ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಕೋ, ಯಂ ಅಞ್ಞೇ ಸಾಮಣೇರಾ ಲಭನ್ತಿ, ದಿರತ್ತತಿರತ್ತಂ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಸಹಸೇಯ್ಯಂ, ತಸ್ಸ ಅಲಾಭಾಯ ನಿಸ್ಸಾರಣಾ ರುಚ್ಚತಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸಾ'ತಿ। ದುತಿಯಮ್ಪಿ... ತತಿಯಮ್ಪಿ, ಭನ್ತೇ, ಸಙ್ಘಂ ಪುಚ್ಛಾಮಿ – 'ಅಯಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಸಾಮಣೇರೋ ಬುದ್ಧಸ್ಸ...ಪೇ॰... ರುಚ್ಚತಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸಾ'ತಿ ಚರ ಪಿರೇ ವಿನಸ್ಸಾ"ತಿ।

ಸೋ ಅಪರೇನ ಸಮಯೇನ "ಅಹಂ, ಭನ್ತೇ, ಬಾಲತಾಯ ಅಞ್ಞಾಣತಾಯ ಅಲಕ್ಖಿಕತಾಯ ಏವಂ ಅಕಾಸಿಂ, ಸ್ವಾಹಂ ಸಙ್ಘಂ ಖಮಾಪೇಮೀ"ತಿ ಖಮಾಪೇನ್ತೋ ಯಾವತತಿಯಂ ಯಾಚಾಪೇತ್ವಾ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮೇನೇವ ಓಸಾರೇತಬ್ಬೋ । ಏವಂ ಪನ ಓಸಾರೇತಬ್ಬೋ, ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ಬ್ಯತ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅನುಮತಿಯಾ ಸಾವೇತಬ್ಬಂ –

“ಸಙ್ಘಂ, ಭನ್ತೇ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ - ಅಯಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಸಾಮಣೇರೋ ಬುದ್ಧಸ್ಸ ಧಮ್ಮಸ್ಸ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅವಣ್ಣವಾದೀ ಮಿಚ್ಛಾದಿಟ್ಠಿಕೋ, ಯಂ ಅಞ್ಞೇ ಸಾಮಣೇರಾ ಲಭನ್ತಿ, ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ದಿರತ್ತತಿರತ್ತಂ ಸಹಸೇಯ್ಯಂ, ತಸ್ಸ ಅಲಾಭಾಯ ನಿಸ್ಸಾರಿತೋ, ಸ್ವಾಯಂ ಇದಾನಿ ಸೋರತೋ ನಿವಾತವುತ್ತಿ ಲಜ್ಜಿಧಮ್ಮಂ ಓಕ್ಕನ್ತೋ ಹಿರೋತ್ತಪ್ಪೇ ಪತಿಟ್ಠಿತೋ ಕತದಣ್ಡಕಮ್ಮೋ ಅಚ್ಚಯಂ ದೇಸೇತಿ, ಇಮಸ್ಸ ಸಾಮಣೇರಸ್ಸ ಯಥಾ ಪುರೇ ಕಾಯಸಮ್ಭೋಗಸಾಮಗ್ಗಿದಾನಂ ರುಚ್ಚತಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸಾ”ತಿ।

ಏವಂ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ। ಏವಂ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಓಸಾರಣಞ್ಚ ನಿಸ್ಸಾರಣಞ್ಚ ಗಚ್ಛತಿ। **ಭಣ್ಡುಕಮ್ಮಂ** ಮಹಾಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತಮೇವ। **ಬ್ರಹ್ಮದಣ್ಡೋ** ಪಞ್ಚಸತಿಕಕ್ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತೋಯೇವ। ನ ಕೇವಲಂ ಪನೇಸ ಛನ್ನಸ್ಸೇವ ಪಞ್ಞತ್ತೋ, ಯೋ ಅಞ್ಞೋಪಿ ಭಿಕ್ಖು ಮುಖರೋ ಹೋತಿ, ಭಿಕ್ಖೂ ದುರುತ್ತವಚನೇಹಿ ಘಟ್ಟೇನ್ತೋ ಖುಂಸೇನ್ತೋ ವಮ್ಭೇನ್ತೋ ವಿಹರತಿ, ತಸ್ಸಪಿ ದಾತಬ್ಬೋ। ಏವಞ್ಚ ಪನ ದಾತಬ್ಬೋ, ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ಬ್ಯತ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅನುಮತಿಯಾ ಸಾವೇತಬ್ಬಂ -

“ಭನ್ತೇ, ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಭಿಕ್ಖು ಮುಖರೋ, ಭಿಕ್ಖೂ ದುರುತ್ತವಚನೇಹಿ ಘಟ್ಟೇನ್ತೋ ವಿಹರತಿ। ಸೋ ಭಿಕ್ಖು ಯಂ ಇಚ್ಛೇಯ್ಯ, ತಂ ವದೇಯ್ಯ। ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಭಿಕ್ಖು ನೇವ ವತ್ತಬ್ಬೋ, ನ ಓವದಿತಬ್ಬೋ, ನ ಅನುಸಾಸಿತಬ್ಬೋ। ಸಙ್ಘಂ, ಭನ್ತೇ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ - ‘ಇತ್ಥನ್ನಾಮಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಬ್ರಹ್ಮದಣ್ಡಸ್ಸ ದಾನಂ, ರುಚ್ಚತಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸಾ’ತಿ। ದುತಿಯಮ್ಪಿ ಪುಚ್ಛಾಮಿ, ತತಿಯಮ್ಪಿ ಪುಚ್ಛಾಮಿ - ‘ಇತ್ಥನ್ನಾಮಸ್ಸ, ಭನ್ತೇ, ಭಿಕ್ಖುನೋ ಬ್ರಹ್ಮದಣ್ಡಸ್ಸ ದಾನಂ, ರುಚ್ಚತಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸಾ’”ತಿ।

ತಸ್ಸ ಅಪರೇನ ಸಮಯೇನ ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತಿತ್ವಾ ಖಮಾಪೇನ್ತಸ್ಸ ಬ್ರಹ್ಮದಣ್ಡೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭೇತಬ್ಬೋ। ಏವಞ್ಚ ಪನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭೇತಬ್ಬೋ, ಬ್ಯತ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಸಙ್ಘಮಜ್ಝೇ ಸಾವೇತಬ್ಬಂ -

“ಭನ್ತೇ, ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೋ ಅಸುಕಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಬ್ರಹ್ಮದಣ್ಡಂ ಅದಾಸಿ, ಸೋ ಭಿಕ್ಖು ಸೋರತೋ ನಿವಾತವುತ್ತಿ ಲಜ್ಜಿಧಮ್ಮಂ ಓಕ್ಕನ್ತೋ ಹಿರೋತ್ತಪ್ಪೇ ಪತಿಟ್ಠಿತೋ, ಪಟಿಸಙ್ಖಾ ಆಯತಿಂ ಸಂವರೇ ತಿಟ್ಠತಿ, ಸಙ್ಘಂ, ಭನ್ತೇ, ಪುಚ್ಛಾಮಿ, ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಬ್ರಹ್ಮದಣ್ಡಸ್ಸ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧಿ, ರುಚ್ಚತಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸಾ”ತಿ।

ಏವಂ ಯಾವತತಿಯಂ ವತ್ವಾ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮೇನೇವ ಬ್ರಹ್ಮದಣ್ಡೋ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭೇತಬ್ಬೋತಿ।

ಕಮ್ಮಲಕ್ಖಣಞ್ಞೇವ ಪಞ್ಚಮನ್ತಿ ಯಂ ತಂ ಭಗವತಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಕ್ಖನ್ಧಕೇ “ತೇನ ಖೋ ಪನ ಸಮಯೇನ ಛಬ್ಬಗ್ಗಿಯಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಕದ್ದಮೋದಕೇನ ಓಸಿಞ್ಚನ್ತಿ, ‘ಅಪ್ಪೇವ ನಾಮ ಅಮ್ಹೇಸು ಸಾರಜ್ಜೇಯ್ಯು’ನ್ತಿ, ಕಾಯಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ದಸ್ಸೇನ್ತಿ , ಊರುಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ದಸ್ಸೇನ್ತಿ, ಅಙ್ಗಜಾತಂ ವಿವರಿತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ದಸ್ಸೇನ್ತಿ, ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಓಭಾಸೇನ್ತಿ, ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ಸದ್ಧಿಂ ಸಮ್ಪಯೋಜೇನ್ತಿ, ‘ಅಪ್ಪೇವ ನಾಮ ಅಮ್ಹೇಸು ಸಾರಜ್ಜೇಯ್ಯು’ನ್ತಿ। ಇಮೇಸು ವತ್ಥೂಸು ತೇಸಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ದುಕ್ಕಟಂ ಪಞ್ಞಪೇತ್ವಾ ‘ಅನುಜಾನಾಮಿ ಭಿಕ್ಖವೇ ತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ಕಾತು’ನ್ತಿ। ಅಥ ಖೋ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಏತದಹೋಸಿ - ‘ಕಿಂ ನು ಖೋ ದಣ್ಡಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬ’ನ್ತಿ। ಭಗವತೋ ಏತಮತ್ಥಂ ಆರೋಚೇಸುಂ - ‘ಅವನ್ದಿಯೋ ಸೋ ಭಿಕ್ಖವೇ ಭಿಕ್ಖು ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘೇನ ಕಾತಬ್ಬೋ’”ತಿ ಏವಂ ಅವನ್ದಿಯಕಮ್ಮಂ ಅನುಞ್ಞಾತಂ, ತಂ ಕಮ್ಮಲಕ್ಖಣಞ್ಞೇವ ಪಞ್ಚಮಂ ಇಮಸ್ಸ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಸ್ಸ ಠಾನಂ ಹೋತಿ। ತಸ್ಸ ಹಿ ಕಮ್ಮಞ್ಞೇವ ಲಕ್ಖಣಂ, ನ ಓಸಾರಣಾದೀನಿ; ತಸ್ಮಾ “ಕಮ್ಮಲಕ್ಖಣ”ನ್ತಿ ವುಚ್ಚತಿ। ತಸ್ಸ ಕರಣಂ ತತ್ಥೇವ ವುತ್ತಂ। ಅಪಿಚ ನಂ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧಿಯಾ ಸದ್ಧಿಂ ವಿತ್ಥಾರತೋ ದಸ್ಸೇತುಂ ಇಧಾಪಿ ವದಾಮ, ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯೇ ಸನ್ನಿಪತಿತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅನುಮತಿಯಾ ಬ್ಯತ್ತಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಸಾವೇತಬ್ಬಂ -

“ಅಯ್ಯೇ ಅಸುಕೋ ನಾಮ ಅಯ್ಯೋ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಅಪಾಸಾದಿಕಂ ದಸ್ಸೇತಿ, ಏತಸ್ಸ ಅಯ್ಯಸ್ಸ ಅವನ್ದಿಯಕರಣಂ ರುಚ್ಚತೀತಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಂ ಪುಚ್ಛಾಮಿ, ದುತಿಯಮ್ಪಿ... ತತಿಯಮ್ಪಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಂ ಪುಚ್ಛಾಮೀ”ತಿ।

ಏವಂ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಸಾವೇತ್ವಾ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮೇನ ಅವನ್ದಿಯಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ।

ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಸೋ ಭಿಕ್ಖು ಭಿಕ್ಖುನೀಹಿ ನ ವನ್ದಿತಬ್ಬೋ। ಸಚೇ ಅವನ್ದಿಯಮಾನೋ ಹಿರೋತ್ತಪ್ಪಂ ಪಚ್ಚುಪಟ್ಠಪೇತ್ವಾ ಸಮ್ಮಾ ವತ್ತತಿ, ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ಖಮಾಪೇತಬ್ಬಾ। ಖಮಾಪೇನ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯಂ ಅಗನ್ತ್ವಾ ವಿಹಾರೇಯೇವ ಸಙ್ಘಂ ವಾ ಗಣಂ ವಾ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ವಾ ಉಪಸಙ್ಕಮಿತ್ವಾ ಉಕ್ಕುಟಿಕಂ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಅಞ್ಜಲಿಂ ಪಗ್ಗಹೇತ್ವಾ "ಅಹಂ ಭನ್ತೇ ಪಟಿಸಙ್ಖಾ ಆಯತಿಂ ಸಂವರೇ ತಿಟ್ಠಾಮಿ, ನ ಪುನ ಅಪಾಸಾದಿಕಂ ದಸ್ಸೇಸ್ಸಾಮಿ, ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘೋ ಮಯ್ಹಂ ಖಮತೂ"ತಿ ಖಮಾಪೇತಬ್ಬಂ। ತೇನ ಸಙ್ಘೇನ ವಾ ಗಣೇನ ವಾ ಏಕಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ಪೇಸೇತ್ವಾ ಏಕಭಿಕ್ಖುನಾ ವಾ ಸಯಮೇವ ಗನ್ತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಯೋ ವತ್ತಬ್ಬಾ - "ಅಯಂ ಭಿಕ್ಖು ಪಟಿಸಙ್ಖಾ ಆಯತಿಂ ಸಂವರೇ ಠಿತೋ, ಇಮಿನಾ ಅಚ್ಚಯಂ ದೇಸೇತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘೋ ಖಮಾಪಿತೋ, ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘೋ ಇಮಂ ವನ್ದಿಯಂ ಕರೋತೂ"ತಿ। ಸೋ ವನ್ದಿಯೋ ಕಾತಬ್ಬೋ। ಏವಞ್ಚ ಪನ ಕಾತಬ್ಬೋ, ಭಿಕ್ಖುನುಪಸ್ಸಯೇ ಸನ್ನಿಪತಿತಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅನುಮತಿಯಾ ಬ್ಯತ್ತಾಯ ಭಿಕ್ಖುನಿಯಾ ಸಾವೇತಬ್ಬಂ -

"ಅಯಂ ಅಯ್ಯೇ ಅಸುಕೋ ನಾಮ ಅಯ್ಯೋ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಅಪಾಸಾದಿಕಂ ದಸ್ಸೇತೀತಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘೇನ ಅವನ್ದಿಯೋ ಕತೋ, ಸೋ ಲಜ್ಜಿಧಮ್ಮಂ ಓಕ್ಕಮಿತ್ವಾ ಪಟಿಸಙ್ಖಾ ಆಯತಿಂ ಸಂವರೇ ಠಿತೋ ಅಚ್ಚಯಂ ದೇಸೇತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಂ ಖಮಾಪೇಸಿ, ತಸ್ಸ ಅಯ್ಯಸ್ಸ ವನ್ದಿಯಕರಣಂ ರುಚ್ಚತೀತಿ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಂ ಪುಚ್ಛಾಮೀ"ತಿ -

ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಏವಂ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮೇನೇವ ವನ್ದಿಯೋ ಕಾತಬ್ಬೋ।

ಅಯಂ ಪನೇತ್ಥ ಪಾಳಿಮುತ್ತಕೋಪಿ ಕಮ್ಮಲಕ್ಖಣವಿನಿಚ್ಛಯೋ। ಇದಞ್ಹಿ ಕಮ್ಮಲಕ್ಖಣಂ ನಾಮ ಭಿಕ್ಖುನಿಸಙ್ಘಮೂಲಕಂ ಪಞ್ಞತ್ತಂ, ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸಾಪಿ ಪನೇತಂ ಲಬ್ಭತಿಯೇವ। ಯಞ್ಹಿ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೋ ಸಲಾಕಗ್ಗಯಾಗಗ್ಗಭತ್ತಗ್ಗಉಪೋಸಥಗ್ಗೇಸು ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಕರೋತಿ, ಏತಮ್ಪಿ ಕಮ್ಮಲಕ್ಖಣಮೇವ। ಅಚ್ಛಿನ್ನಚೀವರಜಿಣ್ಣಚೀವರನಟ್ಠಚೀವರಾನಞ್ಹಿ ಸಙ್ಘಂ ಸನ್ನಿಪಾತೇತ್ವಾ ಬ್ಯತ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಯಾವತತಿಯಂ ಸಾವೇತ್ವಾ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ಚೀವರಂ ದಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಅಪ್ಪಮತ್ತಕವಿಸ್ಸಜ್ಜಕೇನ ಪನ ಚೀವರಂ ಕರೋನ್ತಸ್ಸ ಸೇನಾಸನಕ್ಖನ್ಧಕವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತಪ್ಪಭೇದಾನಿ ಸೂಚಿಆದೀನಿ ಅನಪಲೋಕೇತ್ವಾಪಿ ದಾತಬ್ಬಾನಿ। ತೇಸಂ ದಾನೇ ಸೋಯೇವ ಇಸ್ಸರೋ, ತತೋ ಅತಿರೇಕಂ ದೇನ್ತೇನ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಂ। ತತೋ ಹಿ ಅತಿರೇಕದಾನೇ ಸಙ್ಘೋ ಸಾಮೀ। ಗಿಲಾನಭೇಸಜ್ಜಮ್ಪಿ ತತ್ಥ ವುತ್ತಪ್ಪಕಾರಂ ಸಯಮೇವ ದಾತಬ್ಬಂ। ಅತಿರೇಕಂ ಇಚ್ಛನ್ತಸ್ಸ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಂ। ಯೋಪಿ ಚ ದುಬ್ಬಲೋ ವಾ ಛಿನ್ನಿರಿಯಾಪಥೋ ವಾ ಪಚ್ಛಿನ್ನಭಿಕ್ಖಾಚಾರಪಥೋ ವಾ ಮಹಾಗಿಲಾನೋ, ತಸ್ಸ ಮಹಾವಾಸೇಸು ತತುಪ್ಪಾದತೋ ದೇವಸಿಕಂ ನಾಳಿ ವಾ ಉಪಡ್ಢನಾಳಿ ವಾ ಏಕದಿವಸಂಯೇವ ವಾ ಪಞ್ಚ ವಾ ದಸ ವಾ ತಣ್ಡುಲನಾಳಿಯೋ ದೇನ್ತೇನ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾವ ದಾತಬ್ಬಾ। ಪೇಸಲಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ತತುಪ್ಪಾದತೋ ಇಣಪಲಿಬೋಧಮ್ಪಿ ಬಹುಸ್ಸುತಸ್ಸ ಸಙ್ಘಭಾರನಿತ್ಥಾರಕಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಅನುಟ್ಠಾಪನೀಯಸೇನಾಸನಮ್ಪಿ ಸಙ್ಘಕಿಚ್ಚಂ ಕರೋನ್ತಾನಂ ಕಪ್ಪಿಯಕಾರಕಾದೀನಂ ಭತ್ತವೇತನಮ್ಪಿ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮೇನ ದಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಚತುಪಚ್ಚಯವಸೇನ ದಿನ್ನತತುಪ್ಪಾದತೋ ಸಙ್ಘಿಕಂ ಆವಾಸಂ ಜಗ್ಗಾಪೇತುಂ ವಟ್ಟತಿ। "ಅಯಂ ಭಿಕ್ಖು ಇಸ್ಸರವತಾಯ ವಿಚಾರೇತೀ"ತಿ ಕಥಾಪಚ್ಛಿನ್ದನತ್ಥಂ ಪನ ಸಲಾಕಗ್ಗಾದೀಸು ವಾ ಅನ್ತರಸನ್ನಿಪಾತೇ ವಾ ಸಙ್ಘಂ ಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ಜಗ್ಗಾಪೇತಬ್ಬೋ। ಚೀವರಪಿಣ್ಡಪಾತತ್ಥಾಯ ಓದಿಸ್ಸದಿನ್ನತತುಪ್ಪಾದತೋಪಿ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ಆವಾಸೋ ಜಗ್ಗಾಪೇತಬ್ಬೋ। ಅನಪಲೋಕೇತ್ವಾಪಿ ವಟ್ಟತಿ। "ಸೂರೋ ವತಾಯಂ ಭಿಕ್ಖು ಚೀವರಪಿಣ್ಡಪಾತತ್ಥಾಯ ದಿನ್ನತೋ ಆವಾಸಂ ಜಗ್ಗಾಪೇತೀ"ತಿ ಏವಂ ಉಪ್ಪನ್ನಕಥಾಪಚ್ಛೇದನತ್ಥಂ ಪನ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಮೇವ ಕತ್ವಾ ಜಗ್ಗಾಪೇತಬ್ಬೋ।

ಚೇತಿಯೇ ಛತ್ತಂ ವಾ ವೇದಿಕಂ ವಾ ಬೋಧಿಘರಂ ವಾ ಆಸನಘರಂ ವಾ ಅಕತಂ ವಾ ಕರೋನ್ತೇನ ಜಿಣ್ಣಂ ವಾ ಪಟಿಸಙ್ಖರೋನ್ತೇನ ಸುಧಾಕಮ್ಮಂ ವಾ ಕರೋನ್ತೇನ ಮನುಸ್ಸೇ ಸಮಾದಪೇತ್ವಾ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಕಾರಕೋ ನತ್ಥಿ,

ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಉಪನಿಕ್ಖೇಪತೋ ಕಾರೇತಬ್ಬಂ। ಉಪನಿಕ್ಖೇಪೇಪಿ ಅಸತಿ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾ ತತುಪ್ಪಾದತೋ ಕಾರೇತಬ್ಬಂ, ಸಙ್ಘಿಕೇನಪಿ। ಸಙ್ಘಿಕೇನ ಹಿ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ಚೇತಿಯಕಿಚ್ಚಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಚೇತಿಯಸ್ಸ ಸನ್ತಕೇನ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾಪಿ ಸಙ್ಘಿಕಕಿಚ್ಚಂ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ತಾವಕಾಲಿಕಂ ಪನ ಗಹೇತ್ವಾ ಪಾಕತಿಕಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ।

ಚೇತಿಯೇ ಸುಧಾಕಮ್ಮಾದೀನಿ ಕರೋನ್ತೇಹಿ ಪನ ಭಿಕ್ಖಾಚಾರತೋ ವಾ ಸಙ್ಘತೋ ವಾ ಯಾಪನಮತ್ತಂ ಅಲಭನ್ತೇಹಿ ಚೇತಿಯಸನ್ತಕತೋ ಯಾಪನಮತ್ತಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತೇಹಿ ವತ್ತಂ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ, "ವತ್ತಂ ಕರೋಮಾ"ತಿ ಮಚ್ಛಮಂಸಾದೀಹಿ ಸಙ್ಘಭತ್ತಂ ಕಾತುಂ ನ ವಟ್ಟತಿ। ಯೇ ವಿಹಾರೇ ರೋಪಿತಾ ಫಲರುಕ್ಖಾ ಸಙ್ಘೇನ ಪರಿಗ್ಗಹಿತಾ ಹೋನ್ತಿ, ಜಗ್ಗನಕಮ್ಮಂ ಲಭನ್ತಿ, ಯೇಸಂ ಫಲಾನಿ ಘಣ್ಟಿಂ ಪಹರಿತ್ವಾ ಭಾಜೇತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜನ್ತಿ, ತೇಸು ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ನ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಯೇ ಪನ ಅಪರಿಗ್ಗಹಿತಾ, ತೇಸು ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। ತಂ ಪನ ಸಲಾಕಗ್ಗಯಾಗಗ್ಗಭತ್ತಗ್ಗಅನ್ತರಸನ್ನಿಪಾತೇಸುಪಿ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ, ಉಪೋಸಥಗ್ಗೇ ಪನ ವಟ್ಟತಿಯೇವ। ತತ್ಥ ಹಿ ಅನಾಗತಾನಮ್ಪಿ ಛನ್ದಪಾರಿಸುದ್ಧಿ ಆಹರಿಯತಿ, ತಸ್ಮಾ ತಂ ಸುವಿಸೋಧಿತಂ ಹೋತಿ।

ಏವಞ್ಚ ಪನ ಕಾತಬ್ಬಂ, ಬ್ಯತ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅನುಮತಿಯಾ ಸಾವೇತಬ್ಬಂ –

> "ಭನ್ತೇ, ಯಂ ಇಮಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ಅನ್ತೋಸೀಮಾಯ ಸಙ್ಘಸನ್ತಕಂ ಮೂಲತಚಪತ್ತಅಙ್ಕುರಪುಪ್ಫಫಲಖಾದನೀಯಾದಿ ಅತ್ಥಿ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಆಗತಾಗತಾನಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಯಥಾಸುಖಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಂ ರುಚ್ಚತೀತಿ ಸಙ್ಘಂ ಪುಚ್ಛಾಮೀ"ತಿ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ಪುಚ್ಛಿತಬ್ಬಂ।

ಚತೂಹಿ ಪಞ್ಚಹಿ ಭಿಕ್ಖೂಹಿ ಕತಂ ಸುಕತಮೇವ। ಯಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ದ್ವೇ ತಯೋ ಜನಾ ವಸನ್ತಿ, ತೇಹಿ ನಿಸೀದಿತ್ವಾ ಕತಮ್ಪಿ ಸಙ್ಘೇನ ಕತಸದಿಸಮೇವ। ಯಸ್ಮಿಂ ಪನ ವಿಹಾರೇ ಏಕೋ ಭಿಕ್ಖು ಹೋತಿ, ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಉಪೋಸಥದಿವಸೇ ಪುಬ್ಬಕರಣಪುಬ್ಬಕಿಚ್ಚಂ ಕತ್ವಾ ನಿಸಿನ್ನೇನ ಕತಮ್ಪಿ ಕತಿಕವತ್ತಂ ಸಙ್ಘೇನ ಕತಸದಿಸಮೇವ ಹೋತಿ।

ಕರೋನ್ತೇನ ಪನ ಫಲವಾರೇನ ಕಾತುಮ್ಪಿ ಚತ್ತಾರೋ ಮಾಸೇ ಛ ಮಾಸೇ ಏಕಸಂವಚ್ಛರನ್ತಿ ಏವಂ ಪರಿಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾಪಿ ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ದಿತ್ವಾಪಿ ಕಾತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಪರಿಚ್ಛಿನ್ನೇ ಯಥಾಪರಿಚ್ಛೇದಂ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತ್ವಾ ಪುನ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಅಪರಿಚ್ಛಿನ್ನೇ ಯಾವ ರುಕ್ಖಾ ಧರನ್ತಿ ತಾವ ವಟ್ಟತಿಯೇವ। ಯೇಪಿ ತೇಸಂ ರುಕ್ಖಾನಂ ಬೀಜೇಹಿ ಅಞ್ಞೇ ರುಕ್ಖಾ ರೋಪಿತಾ ಹೋನ್ತಿ, ತೇಸಮ್ಪಿ ಸಾ ಏವ ಕತಿಕಾ।

ಸಚೇ ಪನ ಅಞ್ಞಸ್ಮಿಂ ವಿಹಾರೇ ರೋಪಿತಾ ಹೋನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಯತ್ಥ ರೋಪಿತಾ, ತಸ್ಮಿಂಯೇವ ವಿಹಾರೇ ಸಙ್ಘೋ ಸಾಮೀ। ಯೇಪಿ ಅಞ್ಞತೋ ಬೀಜಾನಿ ಆಹರಿತ್ವಾ ಪುರಿಮವಿಹಾರೇ ಪಚ್ಛಾ ರೋಪಿತಾ, ತೇಸು ಅಞ್ಞಾ ಕತಿಕಾ ಕಾತಬ್ಬಾ। ಕತಿಕಾಯ ಕತಾಯ ಪುಗ್ಗಲಿಕಟ್ಠಾನೇ ತಿಟ್ಠನ್ತಿ, ಯಥಾಸುಖಂ ಫಲಾದೀನಿ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಂ ವಟ್ಟತಿ। ಸಚೇ ಪನೇತ್ಥ ತಂ ತಂ ಓಕಾಸಂ ಪರಿಕ್ಖಿಪಿತ್ವಾ ಪರಿವೇಣಾನಿ ಕತ್ವಾ ಜಗ್ಗನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಪುಗ್ಗಲಿಕಟ್ಠಾನೇ ತಿಟ್ಠನ್ತಿ। ಅಞ್ಞೇ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತುಂ ನ ಲಭನ್ತಿ, ತೇಹಿ ಪನ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ದಸಭಾಗಂ ದತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಾನಿ। ಯೋಪಿ ಮಜ್ಝೇವಿಹಾರೇ ರುಕ್ಖಂ ಸಾಖಾಹಿ ಪರಿವಾರೇತ್ವಾ ರಕ್ಖತಿ, ತಸ್ಸಾಪಿ ಏಸೇವ ನಯೋ।

ಪೋರಾಣವಿಹಾರಂ ಗತಸ್ಸ ಸಮ್ಭಾವನೀಯಭಿಕ್ಖುನೋ "ಥೇರೋ ಆಗತೋ"ತಿ ಫಲಾಫಲಂ ಆಹರನ್ತಿ, ಸಚೇ ತತ್ಥ ಮೂಲೇ ಸಬ್ಬಪರಿಯತ್ತಿಧರೋ ಬಹುಸ್ಸುತಭಿಕ್ಖು ವಿಹಾಸಿ, "ಅದ್ಧಾ ಏತ್ಥ ದೀಘಾ ಕತಿಕಾ ಕತಾ ಭವಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ನಿಕ್ಕುಕ್ಕುಚ್ಚೇನ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಂ। ವಿಹಾರೇ ಫಲಾಫಲಂ ಪಿಣ್ಡಪಾತಿಕಾನಮ್ಪಿ ವಟ್ಟತಿ, ಧುತಙ್ಗಂ ನ ಕೋಪೇತಿ। ಸಾಮಣೇರಾ ಅತ್ತನೋ ಆಚರಿಯುಪಜ್ಝಾಯಾನಂ ಬಹೂನಿ ಫಲಾನಿ ದೇನ್ತಿ, ಅಞ್ಞೇ ಭಿಕ್ಖೂ ಅಲಭನ್ತಾ ಖಿಯ್ಯನ್ತಿ, ಖಿಯ್ಯನಮತ್ತಮೇವ ಚೇತಂ ಹೋತಿ।

ಸಚೇ ಪನ ದುಬ್ಭಿಕ್ಖಂ ಹೋತಿ, ಏಕಂ ಪನಸರುಕ್ಖಂ ನಿಸ್ಸಾಯ ಸಟ್ಠಿಪಿ ಜನಾ ಜೀವನ್ತಿ, ತಾದಿಸೇ ಕಾಲೇ ಸಬ್ಬೇಸಂ ಸಙ್ಗಹಕರಣತ್ಥಾಯ ಭಾಜೇತ್ವಾ ಖಾದಿತಬ್ಬಂ, ಅಯಂ ಸಾಮೀಚಿ। ಯಾವ ಪನ ಕತಿಕವತ್ತಂ ನ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ, ತಾವ ತೇಹಿ

ಖಾಯಿತಂ ಸುಖಾಯಿತಮೇವ। ಕದಾ ಪನ ಕತಿಕವತ್ತಂ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿ? ಯದಾ ಸಮಗ್ಗೋ ಸಙ್ಘೋ ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ "ಇತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಭಾಜೇತ್ವಾ ಖಾದನ್ತೂ"ತಿ ಸಾವೇತಿ। ಏಕಭಿಕ್ಖುಕೇ ಪನ ವಿಹಾರೇ ಏಕೇನ ಸಾವಿತೇಪಿ ಪುರಿಮಕತಿಕಾ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸಮ್ಭತಿಯೇವ। ಸಚೇ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧಾಯ ಕತಿಕಾಯ ಸಾಮಣೇರಾ ನೇವ ರುಕ್ಖತೋ ಪಾತೇನ್ತಿ, ನ ಭೂಮಿತೋ ಗಹೇತ್ವಾ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ದೇನ್ತಿ, ಪತಿತಫಲಾನಿ ಪಾದೇಹಿ ಪಹರನ್ತಾ ವಿಚರನ್ತಿ, ತೇಸಂ ದಸಭಾಗತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಯಾವ ಉಪಡ್ಢಫಲಭಾಗೇನ ಫಾತಿಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। ಅದ್ಧಾ ಫಾತಿಕಮ್ಮಲೋಭೇನ ಆಹರಿತ್ವಾ ದಸ್ಸನ್ತಿ। ಪುನ ಸುಭಿಕ್ಖೇ ಜಾತೇ ಕಪ್ಪಿಯಕಾರಕೇಸು ಆಗನ್ತ್ವಾ ಸಾಖಾಪರಿವಾರಾದೀನಿ ಕತ್ವಾ ರುಕ್ಖೇ ರಕ್ಖನ್ತೇಸು ಸಾಮಣೇರಾನಂ ಫಾತಿಕಮ್ಮಂ ನ ದಾತಬ್ಬಂ, ಭಾಜೇತ್ವಾ ಪರಿಭುಞ್ಜಿತಬ್ಬಂ।

"ವಿಹಾರೇ ಫಲಾಫಲಂ ಅತ್ಥೀ"ತಿ ಸಾಮನ್ತಗಾಮೇಹಿ ಮನುಸ್ಸಾ ಗಿಲಾನಾನಂ ವಾ ಗಬ್ಭಿನೀನಂ ವಾ ಅತ್ಥಾಯ ಆಗನ್ತ್ವಾ "ಏಕಂ ನಾಳಿಕೇರಂ ದೇಥ, ಅಮ್ಬಂ ದೇಥ, ಲಬುಜಂ ದೇಥಾ"ತಿ ಯಾಚನ್ತಿ, ದಾತಬ್ಬಂ ನ ದಾತಬ್ಬನ್ತಿ? ದಾತಬ್ಬಂ। ಅದೀಯಮಾನೇ ಹಿ ತೇ ದೋಮನಸ್ಸಿಕಾ ಹೋನ್ತಿ, ದೇನ್ತೇನ ಪನ ಸಙ್ಘಂ ಸನ್ನಿಪಾತೇತ್ವಾ ಯಾವತತಿಯಂ ಸಾವೇತ್ವಾ ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಕತ್ವಾವ ದಾತಬ್ಬಂ, ಕತಿಕವತ್ತಂ ವಾ ಕತ್ವಾ ಠಪೇತಬ್ಬಂ, ಏವಞ್ಚ ಪನ ಕಾತಬ್ಬಂ, ಬ್ಯತ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಅನುಮತಿಯಾ ಸಾವೇತಬ್ಬಂ -

> "ಸಾಮನ್ತಗಾಮೇಹಿ ಮನುಸ್ಸಾ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಗಿಲಾನಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯ ಫಲಾಫಲಂ ಯಾಚನ್ತಿ, ದ್ವೇ ನಾಳಿಕೇರಾನಿ, ದ್ವೇ ತಾಲಫಲಾನಿ, ದ್ವೇ ಪನಸಾನಿ, ಪಞ್ಚ ಅಮ್ಬಾನಿ, ಪಞ್ಚ ಕದಲಿಫಲಾನಿ ಗಣ್ಹನ್ತಾನಂ ಅನಿವಾರಣಂ, ಅಸುಕರುಕ್ಖತೋ ಚ ಅಸುಕರುಕ್ಖತೋ ಚ ಫಲಂ ಗಣ್ಹನ್ತಾನಂ ಅನಿವಾರಣಂ ರುಚ್ಚತಿ ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘಸ್ಸಾ"ತಿ ತಿಕ್ಖತ್ತುಂ ವತ್ತಬ್ಬಂ।

ತತೋ ಪಟ್ಠಾಯ ಗಿಲಾನಾದೀನಂ ನಾಮಂ ಗಹೇತ್ವಾ ಯಾಚನ್ತಾ "ಗಣ್ಹಥಾ"ತಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ, ವತ್ತಂ ಪನ ಆಚಿಕ್ಖಿತಬ್ಬಂ - "ನಾಳಿಕೇರಾದೀನಿ ಇಮಿನಾ ನಾಮ ಪರಿಚ್ಛೇದೇನ ಗಣ್ಹನ್ತಾನಂ ಅಸುಕರುಕ್ಖತೋ ಚ ಅಸುಕರುಕ್ಖತೋ ಚ ಫಲಂ ಗಣ್ಹನ್ತಾನಂ ಅನಿವಾರಣಂ ಕತ"ನ್ತಿ। ಅನುವಿಚರಿತ್ವಾ ಪನ "ಅಯಂ ಮಧುರಫಲೋ ಅಮ್ಬೋ, ಇತೋ ಗಣ್ಹಥಾ"ತಿಪಿ ನ ವತ್ತಬ್ಬಾ। ಫಲಭಾಜನಕಾಲೇ ಪನ ಆಗತಾನಂ ಸಮ್ಮತೇನ ಉಪಡ್ಢಭಾಗೋ ದಾತಬ್ಬೋ, ಅಸಮ್ಮತೇನ ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಂ।

ಖೀಣಪರಿಬ್ಬಯೋ ವಾ ಮಗ್ಗಗಮಿಯಸತ್ಥವಾಹೋ ವಾ ಅಞ್ಞೋ ವಾ ಇಸ್ಸರೋ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಯಾಚತಿ, ಅಪಲೋಕೇತ್ವಾವ ದಾತಬ್ಬಂ। ಬಲಕ್ಕಾರೇನ ಗಹೇತ್ವಾ ಖಾದನ್ತೋ ನ ವಾರೇತಬ್ಬೋ। ಕುದ್ಧೋ ಹಿ ಸೋ ರುಕ್ಖೇಪಿ ಛಿನ್ದೇಯ್ಯ, ಅಞ್ಞಮ್ಪಿ ಅನತ್ಥಂ ಕರೇಯ್ಯ। ಪುಗ್ಗಲಿಕಪರಿವೇಣಂ ಆಗನ್ತ್ವಾ ಗಿಲಾನಸ್ಸ ಗಾಮೇನ ಯಾಚನ್ತೋ "ಅಮ್ಹೇಹಿ ಛಾಯಾದೀನಂ ಅತ್ಥಾಯ ರೋಪಿತಂ, ಸಚೇ ಅತ್ಥಿ, ತುಮ್ಹೇ ಜಾನಾಥಾ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ಯದಿ ಪನ ಫಲಭರಿತಾವ ರುಕ್ಖಾ ಹೋನ್ತಿ, ಕಣ್ಟಕೇ ಬನ್ಧಿತ್ವಾ ಫಲವಾರೇನ ಖಾದನ್ತಿ, ಅಪಚ್ಚಾಸೀಸನ್ತೇನ ಹುತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಂ। ಬಲಕ್ಕಾರೇನ ಗಣ್ಹನ್ತೋ ನ ವಾರೇತಬ್ಬೋ, ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತಮೇವೇತ್ಥ ಕಾರಣಂ।

ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಫಲಾರಾಮೋ ಹೋತಿ, ಪಟಿಜಗ್ಗನಂ ನ ಲಭತಿ, ಸಚೇ ತಂ ಕೋಚಿ ವತ್ತಸೀಸೇನ ಜಗ್ಗತಿ, ಸಙ್ಘಸ್ಸೇವ ಹೋತಿ। ಅಥಾಪಿ ಕಸ್ಸಚಿ ಪಟಿಬಲಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ "ಇಮಂ ಸಪ್ಪುರಿಸ ಜಗ್ಗಿತ್ವಾ ದೇಹೀ"ತಿ ಸಙ್ಘೋ ಭಾರಂ ಕರೋತಿ, ಸೋ ಚೇ ವತ್ತಸೀಸೇನ ಜಗ್ಗತಿ, ಏವಮ್ಪಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸೇವ ಹೋತಿ। ಫಾತಿಕಮ್ಮಂ ಪಚ್ಚಾಸೀಸನ್ತಸ್ಸ ಪನ ತತಿಯಭಾಗೇನ ವಾ ಉಪಡ್ಢಭಾಗೇನ ವಾ ಫಾತಿಕಮ್ಮಂ ಕಾತಬ್ಬಂ। "ಭಾರಿಯಂ ಕಮ್ಮ"ನ್ತಿ ವತ್ವಾ ಏತ್ತಕೇನ ಅನಿಚ್ಛನ್ತೋ ಪನ ಸಬ್ಬಂ ತವೇವ ಸನ್ತಕಂ ಕತ್ವಾ "ಮೂಲಭಾಗಂ ದಸಭಾಗಮತ್ತಂ ದತ್ವಾ ಜಗ್ಗಾಹೀ"ತಿಪಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ। ಗರುಭಣ್ಡತ್ತಾ ಪನ ಮೂಲಚ್ಛೇಜ್ಜವಸೇನ ನ ದಾತಬ್ಬಂ। ಸೋ ಮೂಲಭಾಗಂ ದತ್ವಾ ಖಾದನ್ತೋ ಅಕತಾವಾಸಂ ವಾ ಕತ್ವಾ ಕತಾವಾಸಂ ವಾ ಜಗ್ಗಿತ್ವಾ ನಿಸ್ಸಿತಕಾನಂ ಆರಾಮಂ ನಿಯ್ಯಾದೇತಿ, ತೇಹಿಪಿ ಮೂಲಭಾಗೋ ದಾತಬ್ಬೋವ। ಯದಾ ಪನ ಭಿಕ್ಖೂ ಸಯಂ ಜಗ್ಗಿತುಂ ಪಹೋನ್ತಿ, ಅಥ ತೇಸಂ ಜಗ್ಗಿತುಞ್ಚ ನ ದಾತಬ್ಬಂ, ಜಗ್ಗಿತಕಾಲೇ ಚ ನ ವಾರೇತಬ್ಬಾ, ಜಗ್ಗನಕಾಲೇಯೇವ ವಾರೇತಬ್ಬಾ। "ಬಹುಂ ತುಮ್ಹೇಹಿ ಖಾಯಿತಂ, ಇದಾನಿ ಮಾ ಜಗ್ಗಿತ್ಥ, ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೋಯೇವ ಜಗ್ಗಿಸ್ಸತೀ"ತಿ ವತ್ತಬ್ಬಂ।

ಸಚೇ ಪನ ನೇವ ವತ್ತಸೀಸೇನ ಜಗ್ಗನ್ತೋ ಅತ್ಥಿ, ನ ಘಾತಿಕಮ್ಮೇನ, ನ ಸಙ್ಘೋ ಜಗ್ಗಿತುಂ ಪಹೋತಿ, ಏಕೋ ಅನಾಪುಚ್ಛಿತ್ವಾವ ಜಗ್ಗಿತ್ವಾ ಘಾತಿಕಮ್ಮಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ಪಚ್ಛಾಸೀಸತಿ, ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮೇನ ಘಾತಿಕಮ್ಮಂ ವಡ್ಢೇತ್ವಾ ದಾತಬ್ಬಂ। ಇತಿ ಇಮಂ ಸಬ್ಬಮ್ಪಿ ಕಮ್ಮಲಕ್ಖಣಮೇವ ಹೋತಿ। ಅಪಲೋಕನಕಮ್ಮಂ ಇಮಾನಿ ಪಞ್ಚ ಠಾನಾನಿ ಗಚ್ಛತಿ।

ಞತ್ತಿಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಭೇದೇ ಪನ "ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಸ್ಸ ಆಯಸ್ಮತೋ ಉಪಸಮ್ಪದಾಪೇಕ್ಖೋ, ಅನುಸಿಟ್ಠೋ ಸೋ ಮಯಾ। ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಆಗಚ್ಛೇಯ್ಯಾತಿ, ಆಗಚ್ಛಾಹೀತಿ ವತ್ತಬ್ಬೋ"ತಿ ಏವಂ ಉಪಸಮ್ಪದಾಪೇಕ್ಖಸ್ಸ ಓಸಾರಣಾ ಓಸಾರಣಾ ನಾಮ।

"ಸುಣನ್ತು ಮೇ ಆಯಸ್ಮನ್ತಾ, ಅಯಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಭಿಕ್ಖು ಧಮ್ಮಕಥಿಕೋ ಇಮಸ್ಸ ನೇವ ಸುತ್ತಂ ಆಗಚ್ಛತಿ, ನೋ ಸುತ್ತವಿಭಙ್ಗೋ, ಸೋ ಅತ್ಥಂ ಅಸಲ್ಲಕ್ಖೇತ್ವಾ ಬ್ಯಞ್ಜನಚ್ಛಾಯಾಯ ಅತ್ಥಂ ಪಟಿಬಾಹತಿ। ಯದಾಯಸ್ಮನ್ತಾನಂ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಇತ್ಥನ್ನಾಮಂ ಭಿಕ್ಖುಂ ವುಟ್ಠಾಪೇತ್ವಾ ಅವಸೇಸಾ ಇಮಂ ಅಧಿಕರಣಂ ವೂಪಸಮೇಯ್ಯಾಮಾ"ತಿ ಏವಂ ಉಬ್ಬಾಹಿಕಾವಿನಿಚ್ಛಯೇ ಧಮ್ಮಕಥಿಕಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ನಿಸ್ಸಾರಣಾ ನಿಸ್ಸಾರಣಾ ನಾಮ।

"ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಅಜ್ಜುಪೋಸಥೋ ಪನ್ನರಸೋ। ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಸಙ್ಘೋ ಉಪೋಸಥಂ ಕರೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಏವಂ ಉಪೋಸಥಕಮ್ಮವಸೇನ ಠಪಿತಾ ಞತ್ತಿ ಉಪೋಸಥೋ ನಾಮ।

"ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಅಜ್ಜ ಪವಾರಣಾ ಪನ್ನರಸೀ। ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಸಙ್ಘೋ ಪವಾರೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಏವಂ ಪವಾರಣಾಕಮ್ಮವಸೇನ ಠಪಿತಾ ಞತ್ತಿ ಪವಾರಣಾ ನಾಮ।

"ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಸ್ಸ ಆಯಸ್ಮತೋ ಉಪಸಮ್ಪದಾಪೇಕ್ಖೋ। ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಅಹಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಂ ಅನುಸಾಸೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ। "ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಂ ಅನುಸಾಸೇಯ್ಯಾ"ತಿ। "ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಅಹಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಂ ಅನ್ತರಾಯಿಕೇ ಧಮ್ಮೇ ಪುಚ್ಛೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ। "ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಂ ಅನ್ತರಾಯಿಕೇ ಧಮ್ಮೇ ಪುಚ್ಛೇಯ್ಯಾ"ತಿ। "ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಅಹಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಂ ವಿನಯಂ ಪುಚ್ಛೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ। "ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಂ ವಿನಯಂ ಪುಚ್ಛೇಯ್ಯಾ"ತಿ। "ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಅಹಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮೇನ ವಿನಯಂ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ। "ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಇತ್ಥನ್ನಾಮೇನ ವಿನಯಂ ಪುಟ್ಠೋ ವಿಸ್ಸಜ್ಜೇಯ್ಯಾ"ತಿ ಏವಂ ಅತ್ತಾನಂ ವಾ ಪರಂ ವಾ ಸಮ್ಮನ್ನಿತುಂ ಠಪಿತಾ ಞತ್ತಿ ಸಮ್ಮುತಿ ನಾಮ।

"ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಇದಂ ಚೀವರಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ನಿಸ್ಸಗ್ಗಿಯಂ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ನಿಸ್ಸಟ್ಠಂ। ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಸಙ್ಘೋ ಇಮಂ ಚೀವರಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ದದೇಯ್ಯಾ"ತಿ। "ಯದಾಯಸ್ಮನ್ತಾನಂ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಆಯಸ್ಮನ್ತಾ ಇಮಂ ಚೀವರಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ದದೇಯ್ಯು"ನ್ತಿ ಏವಂ ನಿಸ್ಸಟ್ಠಚೀವರಪತ್ತಾದೀನಂ ದಾನಂ ದಾನಂ ನಾಮ।

"ಸುಣಾತು ಮೇ ಭನ್ತೇ ಸಙ್ಘೋ, ಅಯಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮೋ ಭಿಕ್ಖು ಆಪತ್ತಿಂ ಸರತಿ, ವಿವರತಿ, ಉತ್ತಾನಿಂ ಕರೋತಿ, ದೇಸೇತಿ। ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಅಹಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಆಪತ್ತಿಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯನ್ತಿ। ಯದಾಯಸ್ಮನ್ತಾನಂ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಅಹಂ ಇತ್ಥನ್ನಾಮಸ್ಸ ಭಿಕ್ಖುನೋ ಆಪತ್ತಿಂ ಪಟಿಗ್ಗಣ್ಹೇಯ್ಯ"ನ್ತಿ। ತೇನ ವತ್ತಬ್ಬೋ "ಪಸ್ಸಸೀ"ತಿ। "ಆಮ ಪಸ್ಸಾಮೀ"ತಿ। ಆಯತಿಂ ಸಂವರೇಯ್ಯಾಸೀತಿ ಏವಂ ಆಪತ್ತಿಪಟಿಗ್ಗಹೋ ಪಟಿಗ್ಗಹೋ ನಾಮ।

"ಸುಣನ್ತು ಮೇ, ಆಯಸ್ಮನ್ತಾ ಆವಾಸಿಕಾ। ಯದಾಯಸ್ಮನ್ತಾನಂ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಇದಾನಿ ಉಪೋಸಥಂ ಕರೇಯ್ಯಾಮ, ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಂ ಉದ್ದಿಸೇಯ್ಯಾಮ, ಆಗಮೇ ಕಾಳೇ ಪವಾರೇಯ್ಯಾಮಾ"ತಿ। ತೇ ಚೇ, ಭಿಕ್ಖವೇ, ಭಿಕ್ಖೂ ಭಣ್ಡನಕಾರಕಾ ಕಲಹಕಾರಕಾ

ವಿವಾದಕಾರಕಾ ಭಸ್ಸಕಾರಕಾ ಸಙ್ಘೇ ಅಧಿಕರಣಕಾರಕಾ ತಂ ಕಾಳಂ ಅನುವಸೇಯ್ಯುಂ, ಆವಾಸಿಕೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಬ್ಯತ್ತೇನ ಪಟಿಬಲೇನ ಆವಾಸಿಕಾ ಭಿಕ್ಖೂ ಞಾಪೇತಬ್ಬಾ - "ಸುಣನ್ತು ಮೇ, ಆಯಸ್ಮನ್ತಾ ಆವಾಸಿಕಾ। ಯದಾಯಸ್ಮನ್ತಾನಂ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಇದಾನಿ ಉಪೋಸಥಂ ಕರೇಯ್ಯಾಮ, ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಂ ಉದ್ದಿಸೇಯ್ಯಾಮ, ಆಗಮೇ ಜುಣ್ಹೇ ಪವಾರೇಯ್ಯಾಮಾ"ತಿ ಏವಂ ಕತಾ ಪವಾರಣಾಪಚ್ಚುಕ್ಕಡ್ಢನಾ ಪಚ್ಚುಕ್ಕಡ್ಢನಾ ನಾಮ।

ಸಬ್ಬೇಹೇವ ಏಕಜ್ಝಂ ಸನ್ನಿಪತಿತಬ್ಬಂ, ಸನ್ನಿಪತಿತ್ವಾ ಬ್ಯತ್ತೇನ ಭಿಕ್ಖುನಾ ಪಟಿಬಲೇನ ಸಙ್ಘೋ ಞಾಪೇತಬ್ಬೋ - "ಸುಣಾತು ಮೇ, ಭನ್ತೇ, ಸಙ್ಘೋ ಅಮ್ಹಾಕಂ ಭಣ್ಡನಜಾತಾನಂ ಕಲಹಜಾತಾನಂ ವಿವಾದಾಪನ್ನಾನಂ ವಿಹರತಂ ಬಹುಂ ಅಸ್ಸಾಮಣಕಂ ಅಜ್ಝಾಚಿಣ್ಣಂ ಭಾಸಿತಪರಿಕ್ಕನ್ತಂ। ಸಚೇ ಮಯಂ ಇಮಾಹಿ ಆಪತ್ತೀಹಿ ಅಞ್ಞಮಞ್ಞಂ ಕಾರೇಸ್ಸಾಮ, ಸಿಯಾಪಿ ತಂ ಅಧಿಕರಣಂ ಕಕ್ಖಳತ್ತಾಯ ವಾಳತ್ತಾಯ ಭೇದಾಯ ಸಂವತ್ತೇಯ್ಯ। ಯದಿ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪತ್ತಕಲ್ಲಂ, ಸಙ್ಘೋ ಇಮಂ ಅಧಿಕರಣಂ ತಿಣವತ್ಥಾರಕೇನ ವೂಪಸಮೇಯ್ಯ ಠಪೇತ್ವಾ ಥುಲ್ಲವಜ್ಜಂ, ಠಪೇತ್ವಾ ಗಿಹಿಪಟಿಸಯುತ್ತ"ನ್ತಿ ಏವಂ ತಿಣವತ್ಥಾರಕಸಮಥೇನ ಕತ್ವಾ ಸಬ್ಬಪಠಮಾ ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಾಹಿಕಞತ್ತಿ ಕಮ್ಮಲಕ್ಖಣಂ ನಾಮ।

ತಥಾ ತತೋ ಪರಾ ಏಕೇಕಸ್ಮಿಂ ಪಕ್ಖೇ ಏಕೇಕಂ ಕತ್ವಾ ದ್ವೇ ಞತ್ತಿಯೋ ಇತಿ ಯಥಾವುತ್ತಪ್ಪಭೇದಂ ಓಸಾರಣಂ ನಿಸ್ಸಾರಣಂ... ಪೇ॰... ಕಮ್ಮಲಕ್ಖಣಞ್ಞೇವ ನವಮನ್ತಿ ಞತ್ತಿಕಮ್ಮಂ ಇಮಾನಿ ನವ ಠಾನಾನಿ ಗಚ್ಛತಿ।

ಞತ್ತಿದುತಿಯಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಭೇದೇ ಪನ ವಡ್ಢಸ್ಸ ಲಿಚ್ಛವಿನೋ ಪತ್ತನಿಕ್ಕುಜ್ಜನವಸೇನ ಖನ್ಧಕೇ ವುತ್ತಾ ನಿಸ್ಸಾರಣಾ। ತಸ್ಸೇವ ಪತ್ತುಕ್ಕುಜ್ಜನವಸೇನ ವುತ್ತಾ ಓಸಾರಣಾ ಚ ವೇದಿತಬ್ಬಾ।

ಸೀಮಾಸಮ್ಮುತಿ ತಿಚೀವರೇನ ಅವಿಪ್ಪವಾಸಸಮ್ಮುತಿ, ಸನ್ಥತಸಮ್ಮುತಿ, ಭತ್ತುದ್ದೇಸಕ-ಸೇನಾಸನಗ್ಗಾಹಾಪಕ-ಭಣ್ಡಾಗಾರಿಕ-ಚೀವರಪಟಿಗ್ಗಾಹಕ-ಚೀವರಭಾಜಕ-ಯಾಗುಭಾಜಕಫಲಭಾಜಕ-ಖಜ್ಜಭಾಜಕ-ಅಪ್ಪಮತ್ತಕವಿಸ್ಸಜ್ಜಕ-ಸಾಟಿಯಗ್ಗಾಹಾಪಕ-ಪತ್ತಗ್ಗಾಹಾಪಕ-ಆರಾಮಿಕಪೇಸಕಸಾಮಣೇರಪೇಸಕಸಮ್ಮುತೀತಿ ಏತಾಸಂ ಸಮ್ಮುತೀನಂ ವಸೇನ ಸಮ್ಮುತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಕಥಿನಚೀವರದಾನಮತಕಚೀವರದಾನವಸೇನ ದಾನಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ।

ಕಥಿನುದ್ಧಾರವಸೇನ ಉದ್ಧಾರೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಕುಟಿವತ್ಥುವಿಹಾರವತ್ಥುದೇಸನಾವಸೇನ ದೇಸನಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಯಾ ಪನ ತಿಣವತ್ಥಾರಕಸಮಥೇ ಸಬ್ಬಸಙ್ಗಾಹಿಕಞತ್ತಿಞ್ಚ ಏಕೇಕಸ್ಮಿಂ ಪಕ್ಖೇ ಏಕೇಕಂ ಞತ್ತಿಞ್ಚಾತಿ ತಿಸ್ಸೋ ಞತ್ತಿಯೋ ಠಪೇತ್ವಾ ಪುನ ಏಕಸ್ಮಿಂ ಪಕ್ಖೇ ಏಕಾ, ಏಕಸ್ಮಿಂ ಪಕ್ಖೇ ಏಕಾತಿ ದ್ವೇ ಞತ್ತಿದುತಿಯಕಮ್ಮವಾಚಾ ವುತ್ತಾ, ತಾಸಂ ವಸೇನ ಕಮ್ಮಲಕ್ಖಣಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ । ಇತಿ ಞತ್ತಿದುತಿಯಕಮ್ಮಂ ಇಮಾನಿ ಸತ್ತ ಠಾನಾನಿ ಗಚ್ಛತಿ।

ಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮಟ್ಠಾನಭೇದೇ ಪನ ತಜ್ಜನೀಯಕಮ್ಮಾದೀನಂ ಸತ್ತನ್ನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವಸೇನ ನಿಸ್ಸಾರಣಾ, ತೇಸಂಯೇವ ಚ ಕಮ್ಮಾನಂ ಪಟಿಪ್ಪಸ್ಸದ್ಧಿವಸೇನ ಓಸಾರಣಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಭಿಕ್ಖುನೋವಾದಕಸಮ್ಮುತಿವಸೇನ ಸಮ್ಮುತಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಪರಿವಾಸದಾನಮಾನತ್ತದಾನವಸೇನ ದಾನಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಮೂಲಾಯಪಟಿಕಸ್ಸನಕಮ್ಮವಸೇನ ನಿಗ್ಗಹೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। "ಉಕ್ಖಿತ್ತಾನುವತ್ತಿಕಾ ಅಟ್ಠ, ಯಾವತತಿಯಕಾ ಅರಿಟ್ಠೋ ಚಣ್ಡಕಾಳೀ ಚ ಇಮೇ ತೇ ಯಾವತತಿಯಕಾ"ತಿ ಇಮಾಸಂ ಏಕಾದಸನ್ನಂ ಸಮನುಭಾಸನಾನಂ ವಸೇನ ಸಮನುಭಾಸನಾ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಉಪಸಮ್ಪದಾಕಮ್ಮಅಬ್ಭಾನಕಮ್ಮವಸೇನ ಪನ ಕಮ್ಮಲಕ್ಖಣಂ ವೇದಿತಬ್ಬಂ। ಇತಿ ಞತ್ತಿಚತುತ್ಥಕಮ್ಮಂ ಇಮಾನಿ ಸತ್ತ ಠಾನಾನಿ ಗಚ್ಛತಿ।

೪೯೭. ಇತಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಚ ಕಮ್ಮವಿಪತ್ತಿಞ್ಚ ವಿಪತ್ತಿವಿರಹಿತಾನಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಠಾನಪಭೇದಗಮನಞ್ಚ ದಸ್ಸೇತ್ವಾ ಇದಾನಿ ತೇಸಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ಕಾರಕಸ್ಸ ಸಙ್ಘಸ್ಸ ಪರಿಚ್ಛೇದಂ ದಸ್ಸೇನ್ತೋ ಪುನ "**ಚತುವಗ್ಗಕರಣೇ ಕಮ್ಮೇ**"ತಿಆದಿಮಾಹ। ತಸ್ಸತ್ಥೋ ಪರಿಸತೋ ಕಮ್ಮವಿಪತ್ತಿವಣ್ಣನಾಯಂ ವುತ್ತನಯೇನೇವ ವೇದಿತಬ್ಬೋತಿ।

ಕಮ್ಮವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ಅತ್ಥವಸವಗ್ಗಾದಿವಣ್ಣನಾ

೪೯೮. ಇದಾನಿ ಯಾನಿ ತಾನಿ ತೇಸಂ ಕಮ್ಮಾನಂ ವತ್ಥುಭೂತಾನಿ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ, ತೇಸಂ ಪಞ್ಞತ್ತಿಯಂ ಆನಿಸಂಸಂ ದಸ್ಸೇತುಂ "**ದ್ವೇ ಅತ್ಥವಸೇ ಪಟಿಚ್ಚಾ**"ತಿಆದಿ ಆರದ್ಧಂ। ತತ್ಥ **ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಿಕಾನಂ ವೇರಾನಂ ಸಂವರಾಯಾ**ತಿ ಪಾಣಾತಿಪಾತಾದೀನಂ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಿಕವೇರಾನಂ ಸಂವರತ್ಥಾಯ ಪಿದಹನತ್ಥಾಯ। **ಸಮ್ಪರಾಯಿಕಾನಂ ವೇರಾನಂ ಪಟಿಘಾತಾಯಾ**ತಿ ವಿಪಾಕದುಕ್ಖಸಙ್ಖಾತಾನಂ ಸಮ್ಪರಾಯಿಕವೇರಾನಂ ಪಟಿಘಾತತ್ಥಾಯ, ಸಮುಚ್ಛೇದನತ್ಥಾಯ ಅನುಪ್ಪಜ್ಜನತ್ಥಾಯ। **ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಿಕಾನಂ ವಜ್ಜಾನಂ ಸಂವರಾಯಾ**ತಿ ತೇಸಂಯೇವ ಪಞ್ಚನ್ನಂ ವೇರಾನಂ ಸಂವರತ್ಥಾಯ। **ಸಮ್ಪರಾಯಿಕಾನಂ ವಜ್ಜಾನ**ನ್ತಿ ತೇಸಂಯೇವ ವಿಪಾಕದುಕ್ಖಾನಂ। ವಿಪಾಕದುಕ್ಖಾನೇವ ಹಿ ಇಧ ವಜ್ಜನೀಯಭಾವತೋ ವಜ್ಜಾನೀತಿ ವುತ್ತಾನಿ। **ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಿಕಾನಂ ಭಯಾನ**ನ್ತಿ ಗರಹಾ ಉಪವಾದೋ ತಜ್ಜನೀಯಾದೀನಿ ಕಮ್ಮಾನಿ ಉಪೋಸಥಪವಾರಣಾನಂ ಠಪನಂ ಅಕಿತ್ತಿಪಕಾಸನೀಯಕಮ್ಮನ್ತಿ ಏತಾನಿ ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಿಕಭಯಾನಿ ನಾಮ, ಏತೇಸಂ ಸಂವರತ್ಥಾಯ। **ಸಮ್ಪರಾಯಿಕಭಯಾನಿ** ಪನ ವಿಪಾಕದುಕ್ಖಾನಿಯೇವ , ತೇಸಂ ಪಟಿಘಾತತ್ಥಾಯ। **ದಿಟ್ಠಧಮ್ಮಿಕಾನಂ ಅಕುಸಲಾನ**ನ್ತಿ ಪಞ್ಚವೇರದಸಅಕುಸಲಕಮ್ಮಪಥಪ್ಪಭೇದಾನಂ ಅಕುಸಲಾನಂ ಸಂವರತ್ಥಾಯ। ವಿಪಾಕದುಕ್ಖಾನೇವ ಪನ ಅಕ್ಖಮಟ್ಠೇನ **ಸಮ್ಪರಾಯಿಕಅಕುಸಲಾನೀ**ತಿ ವುಚ್ಚನ್ತಿ, ತೇಸಂ ಪಟಿಘಾತತ್ಥಾಯ। **ಗಿಹೀನಂ ಅನುಕಮ್ಪಾಯಾ**ತಿ ಅಗಾರಿಕಾನಂ ಸದ್ಧಾರಕ್ಖಣವಸೇನ ಅನುಕಮ್ಪನತ್ಥಾಯ। **ಪಾಪಿಚ್ಛಾನಂ ಪಕ್ಖುಪಚ್ಛೇದಾಯಾ**ತಿ ಪಾಪಿಚ್ಛಪುಗ್ಗಲಾನಂ ಗಣಬನ್ಧಭೇದನತ್ಥಾಯ ಗಣಭೋಜನಸಿಕ್ಖಾಪದಂ ಪಞ್ಞತ್ತಂ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವ। ಯಞ್ಚೇತ್ಥ ವತ್ತಬ್ಬಂ ಸಿಯಾ, ತಂ ಸಬ್ಬಂ ಪಠಮಪಾರಾಜಿಕವಣ್ಣನಾಯಮೇವ ವುತ್ತನ್ತಿ।

ಸಿಕ್ಖಾಪದೇಸು ಅತ್ಥವಸೇನ ವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೪೯೯. ಪಾತಿಮೋಕ್ಖಾದೀಸು **ಪಾತಿಮೋಕ್ಖುದ್ದೇಸೋ**ತಿ ಭಿಕ್ಖೂನಂ ಪಞ್ಚವಿಧೋ ಭಿಕ್ಖುನೀನಂ ಚತುಬ್ಬಿಧೋ। ಪರಿವಾಸದಾನಾದೀಸು **ಓಸಾರಣೀಯಂ ಪಞ್ಞತ್ತ**ನ್ತಿ ಅಟ್ಠಾರಸಸು ವಾ ತೇಚತ್ತಾಲೀಸಾಯ ವಾ ವತ್ತೇಸು ವತ್ತಮಾನಸ್ಸ ಓಸಾರಣೀಯಂ ಪಞ್ಞತ್ತಂ। ಯೇನ ಕಮ್ಮೇನ ಓಸಾರೀಯತಿ, ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಪಞ್ಞತ್ತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ। **ನಿಸ್ಸಾರಣೀಯಂ ಪಞ್ಞತ್ತ**ನ್ತಿ ಭಣ್ಡನಕಾರಕಾದಯೋ ಯೇನ ಕಮ್ಮೇನ ನಿಸ್ಸಾರೀಯನ್ತಿ, ತಂ ಕಮ್ಮಂ ಪಞ್ಞತ್ತನ್ತಿ ಅತ್ಥೋ।

೫೦೦. ಅಪಞ್ಞತ್ತೇತಿಆದೀಸು **ಅಪಞ್ಞತ್ತೇ ಪಞ್ಞತ್ತ**ನ್ತಿ ಸತ್ತಾಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾ ಕಕುಸನ್ಧಞ್ಚ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಂ ಕೋಣಾಗಮನಞ್ಚ ಕಸ್ಸಪಞ್ಚ ಸಮ್ಮಾಸಮ್ಬುದ್ಧಂ ಠಪೇತ್ವಾ ಅನ್ತರಾ ಕೇನಚಿ ಅಪಞ್ಞತ್ತೇ ಸಿಕ್ಖಾಪದೇ ಪಞ್ಞತ್ತಂ ನಾಮ। ಮಕ್ಕಟಿವತ್ಥುಆದಿವಿನೀತಕಥಾ ಸಿಕ್ಖಾಪದೇ ಪಞ್ಞತ್ತೇ ಅನುಪಞ್ಞತ್ತಂ ನಾಮ। ಸೇಸಂ ಸಬ್ಬತ್ಥ ಉತ್ತಾನಮೇವಾತಿ।

ಆನಿಸಂಸವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

೫೦೧. ಇದಾನಿ ಸಬ್ಬಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಂ ಏಕೇಕೇನ ಆಕಾರೇನ ನವಧಾ ಸಙ್ಗಹಂ ದಸ್ಸೇತುಂ "**ನವ ಸಙ್ಗಹಾ**"ತಿಆದಿಮಾಹ। ತತ್ಥ **ವತ್ಥುಸಙ್ಗಹೋ**ತಿ ವತ್ಥುನಾ ಸಙ್ಗಹೋ। ಏವಂ ಸೇಸೇಸುಪಿ ಪದತ್ಥೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ। ಅಯಂ ಪನೇತ್ಥ ಅತ್ಥಯೋಜನಾ - ಯಸ್ಮಾ ಹಿ ಏಕಸಿಕ್ಖಾಪದಮ್ಪಿ ಅವತ್ಥುಸ್ಮಿಂ ಪಞ್ಞತ್ತಂ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಾ ಸಬ್ಬಾನಿ ವತ್ಥುನಾ ಸಙ್ಗಹಿತಾನೀತಿ ಏವಂ ತಾವ ವತ್ಥುಸಙ್ಗಹೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಯಸ್ಮಾ ಪನ ದ್ವೇ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾ ಸೀಲವಿಪತ್ತಿಯಾ ಸಙ್ಗಹಿತಾ, ಪಞ್ಚಾಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧಾ ಆಚಾರವಿಪತ್ತಿಯಾ, ಛ ಸಿಕ್ಖಾಪದಾನಿ ಆಜೀವವಿಪತ್ತಿಯಾ ಸಙ್ಗಹಿತಾನಿ, ತಸ್ಮಾ ಸಬ್ಬಾನಿಪಿ ವಿಪತ್ತಿಯಾ ಸಙ್ಗಹಿತಾನೀತಿ ಏವಂ ವಿಪತ್ತಿಸಙ್ಗಹೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಯಸ್ಮಾ ಪನ ಸತ್ತಹಾಪತ್ತೀಹಿ ಮುತ್ತಂ ಏಕಸಿಕ್ಖಾಪದಮ್ಪಿ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಾ ಸಬ್ಬಾನಿ ಆಪತ್ತಿಯಾ ಸಙ್ಗಹಿತಾನೀತಿ ಏವಂ ಆಪತ್ತಿಸಙ್ಗಹೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಸಬ್ಬಾನಿ ಚ ಸತ್ತಸು ನಗರೇಸು ಪಞ್ಞತ್ತಾನೀತಿ ನಿದಾನೇನ ಸಙ್ಗಹಿತಾನೀತಿ ಏವಂ ನಿದಾನಸಙ್ಗಹೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಯಸ್ಮಾ ಪನ ಏಕಸಿಕ್ಖಾಪದಮ್ಪಿ ಅಜ್ಝಾಚಾರಿಕಪುಗ್ಗಲೇ ಅಸತಿ ಪಞ್ಞತ್ತಂ ನತ್ಥಿ, ತಸ್ಮಾ ಸಬ್ಬಾನಿ ಪುಗ್ಗಲೇನ ಸಙ್ಗಹಿತಾನೀತಿ ಏವಂ ಪುಗ್ಗಲಸಙ್ಗಹೋ ವೇದಿತಬ್ಬೋ।

ಸಬ್ಬಾನಿ ಪನ ಪಞ್ಚಹಿ ಚೇವ ಸತ್ತಹಿ ಚ ಆಪತ್ತಿಕ್ಖನ್ಧೇಹಿ ಸಙ್ಗಹಿತಾನಿ, ಸಬ್ಬಾನಿ ನ ವಿನಾ ಛಹಿ ಸಮುಟ್ಠಾನೇಹಿ ಸಮುಟ್ಠನ್ತೀತಿ ಸಮುಟ್ಠಾನೇನ ಸಙ್ಗಹಿತಾನಿ। ಸಬ್ಬಾನಿ ಚ ಚತೂಸು ಅಧಿಕರಣೇಸು ಆಪತ್ತಾಧಿಕರಣೇನ ಸಙ್ಗಹಿತಾನಿ। ಸಬ್ಬಾನಿ ಸತ್ತಹಿ ಸಮಥೇಹಿ ಸಮಥಂ ಗಚ್ಛನ್ತೀತಿ ಸಮಥೇಹಿ ಸಙ್ಗಹಿತಾನಿ। ಏವಮೇತ್ಥ ಖನ್ಧಸಮುಟ್ಠಾನಅಧಿಕರಣಸಮಥಸಙ್ಗಹಾಪಿ ವೇದಿತಬ್ಬಾ। ಸೇಸಂ ಪುಬ್ಬೇ ವುತ್ತನಯಮೇವಾತಿ।

ಸಮನ್ತಪಾಸಾದಿಕಾಯ ವಿನಯಸಂವಣ್ಣನಾಯ

ನವಸಙ್ಗಹಿತವಗ್ಗವಣ್ಣನಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।

ನಿಟ್ಠಿತಾ ಚ ಪರಿವಾರಸ್ಸ ಅನುತ್ತಾನತ್ಥಪದವಣ್ಣನಾತಿ।

ನಿಗಮನಕಥಾ

ಏತ್ತಾವತಾ ಚ -

ಉಭತೋ ವಿಭಙ್ಗಖನ್ಧಕ-ಪರಿವಾರವಿಭತ್ತಿದೇಸನಂ ನಾಥೋ।
ವಿನಯಪಿಟಕಂ ವಿನೇನ್ತೋ, ವೇನೇಯ್ಯಂ ಯಂ ಜಿನೋ ಆಹ॥

ಸಮಧಿಕಸತ್ತವೀಸತಿ-ಸಹಸ್ಸಮತ್ತೇನ ತಸ್ಸ ಗನ್ಥೇನ।
ಸಂವಣ್ಣನಾ ಸಮತ್ತಾ, **ಸಮನ್ತಪಾಸಾದಿಕಾ** ನಾಮ॥

ತತ್ರಿದಂ ಸಮನ್ತಪಾಸಾದಿಕಾಯ ಸಮನ್ತಪಾಸಾದಿಕತ್ತಸ್ಮಿಂ -

ಆಚರಿಯಪರಮ್ಪರತೋ, ನಿದಾನವತ್ಥುಪ್ಪಭೇದದೀಪನತೋ।
ಪರಸಮಯವಿವಜ್ಜನತೋ, ಸಕಸಮಯವಿಸುದ್ಧಿತೋ ಚೇವ॥

ಬ್ಯಞ್ಜನಪರಿಸೋಧನತೋ, ಪದತ್ಥತೋ ಪಾಳಿಯೋಜನಕ್ಕಮತೋ।
ಸಿಕ್ಖಾಪದನಿಚ್ಛಯತೋ, ವಿಭಙ್ಗನಯಭೇದದಸ್ಸನತೋ॥

ಸಮ್ಪಸ್ಸತಂ ನ ದಿಸ್ಸತಿ, ಕಿಞ್ಚಿ ಅಪಾಸಾದಿಕಂ ಯತೋ ಏತ್ಥ।
ವಿಞ್ಞೂನಮಯಂ ತಸ್ಮಾ, ಸಮನ್ತಪಾಸಾದಿಕಾತ್ವೇವ॥

ಸಂವಣ್ಣನಾ ಪವತ್ತಾ, ವಿನಯಸ್ಸ ವಿನೇಯ್ಯದಮನಕುಸಲೇನ।

ವುತ್ತಸ್ಸ ಲೋಕನಾಥೇನ, ಲೋಕಮನುಕಮ್ಪಮಾನೇನಾತಿ॥

ಮಹಾಅಟ್ಠಕಥಞ್ಚೇವ , ಮಹಾಪಚ್ಚರಿಮೇವಚ।
ಕುರುನ್ದಿಞ್ಚಾತಿ ತಿಸ್ಸೋಪಿ, ಸೀಹಳಟ್ಠಕಥಾ ಇಮಾ॥

ಬುದ್ಧಮಿತ್ತೋತಿ ನಾಮೇನ, ವಿಸ್ಸುತಸ್ಸ ಯಸಸ್ಸಿನೋ।
ವಿನಯಞ್ಞುಸ್ಸ ಧೀರಸ್ಸ, ಸುತ್ವಾ ಥೇರಸ್ಸ ಸನ್ತಿಕೇ॥

ಮಹಾಮೇಘವನುಯ್ಯಾನೇ, ಭೂಮಿಭಾಗೇ ಪತಿಟ್ಠಿತೋ।
ಮಹಾವಿಹಾರೋ ಯೋ ಸತ್ಥು, ಮಹಾಬೋಧಿವಿಭೂಸಿತೋ॥

ಯಂ ತಸ್ಸ ದಕ್ಖಿಣೇ ಭಾಗೇ, ಪಧಾನಘರಮುತ್ತಮಂ।
ಸುಚಿಚಾರಿತ್ತಸೀಲೇನ, ಭಿಕ್ಖುಸಙ್ಘೇನ ಸೇವಿತಂ॥

ಉಳಾರಕುಲಸಮ್ಭೂತೋ , ಸಙ್ಘುಪಟ್ಠಾಯಕೋ ಸದಾ।
ಅನಾಕುಲಾಯ ಸದ್ಧಾಯ, ಪಸನ್ನೋ ರತನತ್ತಯೇ॥

ಮಹಾನಿಗಮಸಾಮೀತಿ , ವಿಸ್ಸುತೋ ತತ್ಥ ಕಾರಯಿ।
ಚಾರುಪಾಕಾರಸಞ್ಚಿತಂ, ಯಂ ಪಾಸಾದಂ ಮನೋರಮಂ॥

ಸೀತಚ್ಛಾಯತರೂಪೇತಂ, ಸಮ್ಪನ್ನಸಲಿಲಾಸಯಂ।
ವಸತಾ ತತ್ರ ಪಾಸಾದೇ, ಮಹಾನಿಗಮಸಾಮಿನೋ॥

ಸುಚಿಸೀಲಸಮಾಚಾರಂ, ಥೇರಂ **ಬುದ್ಧಸಿರಿ**ವ್ಹಯಂ।
ಯಾ ಉದ್ದಿಸಿತ್ವಾ ಆರದ್ಧಾ, ಇದ್ಧಾ ವಿನಯವಣ್ಣನಾ॥

ಪಾಲಯನ್ತಸ್ಸ ಸಕಲಂ, ಲಙ್ಕಾದೀಪಂ ನಿರಬ್ಬುದಂ।
ರಞ್ಞೋ ಸಿರಿನಿವಾಸಸ್ಸ, **ಸಿರಿಪಾಲ**ಯಸಸ್ಸಿನೋ॥

ಸಮವೀಸತಿಮೇ ಖೇಮೇ, ಜಯಸಂವಚ್ಛರೇ ಅಯಂ।
ಆರದ್ಧಾ ಏಕವೀಸಮ್ಹಿ, ಸಮ್ಪತ್ತೇ ಪರಿನಿಟ್ಠಿತಾ॥

ಉಪದ್ದವಾ ಕುಲೇ ಲೋಕೇ, ನಿರುಪದ್ದವತೋ ಅಯಂ।
ಏಕಸಂವಚ್ಛರೇನೇವ, ಯಥಾ ನಿಟ್ಠಂ ಉಪಾಗತಾ॥

ಏವಂ ಸಬ್ಬಸ್ಸ ಲೋಕಸ್ಸ, ನಿಟ್ಠಂ ಧಮ್ಮೂಪಸಂಹಿತಾ।
ಸೀಘಂ ಗಚ್ಛನ್ತು ಆರಮ್ಭಾ, ಸಬ್ಬೇಪಿ ನಿರುಪದ್ದವಾ॥

ಚಿರಟ್ಠಿತತ್ಥಂ ಧಮ್ಮಸ್ಸ, ಕರೋನ್ತೇನ ಮಯಾ ಇಮಂ।
ಸದ್ಧಮ್ಮಬಹುಮಾನೇನ, ಯಞ್ಚ ಪುಞ್ಞಂ ಸಮಾಚಿತಂ॥

ಸಬ್ಬಸ್ಸ ಆನುಭಾವೇನ, ತಸ್ಸ ಸಬ್ಬೇಪಿ ಪಾಣಿನೋ।
ಭವನ್ತು ಧಮ್ಮರಾಜಸ್ಸ, ಸದ್ಧಮ್ಮರಸಸೇವಿನೋ॥

ಚಿರಂ ತಿಟ್ಠತು ಸದ್ಧಮ್ಮೋ, ಕಾಲೇ ವಸ್ಸಂ ಚಿರಂ ಪಜಂ।
ತಪ್ಪೇತು ದೇವೋ ಧಮ್ಮೇನ, ರಾಜಾ ರಕ್ಖತು ಮೇದಿನಿನ್ತಿ॥

ಪರಮವಿಸುದ್ಧಸದ್ಧಾಬುದ್ಧಿವೀರಿಯಪಟಿಮಣ್ಡಿತೇನ ಸೀಲಾಚಾರಜ್ಜವಮದ್ದವಾದಿಗುಣಸಮುದಯಸಮುದಿತೇನ ಸಕಸಮಯಸಮಯನ್ತರಗಹನಜ್ಝೋಗಾಹಣಸಮತ್ಥೇನ ಪಞ್ಞಾವೇಯ್ಯತ್ತಿಯಸಮನ್ನಾಗತೇನ ತಿಪಿಟಕಪರಿಯತ್ತಿಪ್ಪಭೇದೇ ಸಾಟ್ಠಕಥೇ ಸತ್ಥುಸಾಸನೇ ಅಪ್ಪಟಿಹತಞಾಣಪ್ಪಭಾವೇನ ಮಹಾವೇಯ್ಯಾಕರಣೇನ ಕರಣಸಮ್ಪತ್ತಿಜನಿತಸುಖವಿನಿಗ್ಗತಮಧುರೋದಾರವಚನಲಾವಣ್ಣಯುತ್ತೇನ ಯುತ್ತಮುತ್ತವಾದಿನಾ ವಾದಿವರೇನ ಮಹಾಕವಿನಾ ಪಭಿನ್ನಪಟಿಸಮ್ಭಿದಾಪರಿವಾರೇ ಛಳಭಿಞ್ಞಾದಿಪಭೇದಗುಣಪಟಿಮಣ್ಡಿತೇ ಉತ್ತರಿಮನುಸ್ಸಧಮ್ಮೇ ಸುಪ್ಪತಿಟ್ಠಿತಬುದ್ಧೀನಂ ಥೇರವಂಸಪ್ಪದೀಪಾನಂ ಥೇರಾನಂ ಮಹಾವಿಹಾರವಾಸೀನಂ ವಂಸಾಲಙ್ಕಾರಭೂತೇನ ವಿಪುಲವಿಸುದ್ಧಬುದ್ಧಿನಾ **ಬುದ್ಧಘೋಸೋತಿ** ಗರೂಹಿ ಗಹಿತನಾಮಧೇಯ್ಯೇನ ಥೇರೇನ ಕತಾ ಅಯಂ **ಸಮನ್ತಪಾಸಾದಿಕಾ** ನಾಮ ವಿನಯಸಂವಣ್ಣನಾ -

ತಾವ ತಿಟ್ಠತು ಲೋಕಸ್ಮಿಂ, ಲೋಕನಿತ್ಥರಣೇಸಿನಂ।
ದಸ್ಸೇನ್ತೀ ಕುಲಪುತ್ತಾನಂ, ನಯಂ ಸೀಲವಿಸುದ್ಧಿಯಾ॥

ಯಾವ ಬುದ್ಧೋತಿ ನಾಮಮ್ಪಿ, ಸುದ್ಧಚಿತ್ತಸ್ಸ ತಾದಿನೋ।
ಲೋಕಮ್ಹಿ ಲೋಕಜೇಟ್ಠಸ್ಸ, ಪವತ್ತತಿ ಮಹೇಸಿನೋತಿ॥

ಸಮನ್ತಪಾಸಾದಿಕಾ ನಾಮ

ವಿನಯ-ಅಟ್ಠಕಥಾ ನಿಟ್ಠಿತಾ।